

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

імені В. Н. КАРАЗІНА

СПРАВА

щодо розширення провадження
освітньої діяльності у сфері вищої освіти:

започаткування освітньої діяльності
за новою спеціальністю
освітній рівень перший (бакалаврський)

спеціальність 014.07. СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ГЕОГРАФІЯ)
(код, найменування спеціальності)

Схвалено Вченою радою
Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна
протокол № 15
від 6 листопада 2017 р.

м. Харків, 2017 рік

ОПИС

документів, що подаються для отримання ліцензії на провадження освітньої діяльності або розширення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти (крім збільшення ліцензованого обсягу)

Найменування вищого навчального закладу **Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна**

Код та найменування спеціальності **014.07. Середня освіта (Географія)**

Найменування документа	Відмітка про наявність документа
1. Заява про отримання ліцензії на провадження освітньої діяльності або про розширення провадження освітньої діяльності	
2. Копії установчих документів закладу освіти — юридичної особи	
3. Копії рішень про утворення відокремлених структурних підрозділів та положення про них (у разі наявності у здобувача ліцензії (ліцензіата) відокремлених структурних підрозділів, що провадитимуть освітню діяльність)	Не наявні
4. Копії документів, що засвідчують право власності, оперативного управління чи користування основними засобами для здійснення навчального процесу на строк, необхідний для завершення повного циклу освітньої діяльності	
5. Копії документів про відповідність приміщень та матеріально-технічної бази санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки, а також нормам з охорони праці (для навчання за спеціальностями з підвищеною небезпекою)	
6. Копія освітньої (освітньо-професійної або освітньо-наукової) програми	
7. Копія навчального плану та пояснювальна записка до нього	
8. Відомості про кількісні та якісні показники кадрового забезпечення освітньої діяльності	
9. Відомості про кількісні та якісні показники матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності	
10. Відомості про навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності	
11. Відомості про інформаційне забезпечення освітньої діяльності	
12. Зведені відомості про дотримання вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти	
13. Копії документів, що засвідчують рівень освіти і кваліфікації керівника закладу освіти та керівника проектної групи (документів про вищу освіту, науковий ступінь, вчене звання)	
14. Копія рішення президії Національної академії наук, національних галузевих академій наук про отримання ліцензії на провадження освітньої діяльності (для наукових установ, що їм підпорядковуються)	Немає потреби

ЗМІСТ

№ з/п	Найменування документів	Стор.
1	Копії установчих документів закладу освіти — юридичної особи	
2	Копії документів, що засвідчують право власності, оперативного управління чи користування основними засобами для здійснення навчального процесу на строк, необхідний для завершення повного циклу освітньої діяльності	
3	Копії документів про відповідність приміщень та матеріально-технічної бази санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки, а також нормам з охорони праці (для навчання за спеціальностями з підвищеною небезпекою)	
4	Копії освітніх (освітньо-професійних або освітньо-наукових) програм	
5	Копії навчальних планів та пояснювальні записки до них	
6	Відомості про кількісні та якісні показники кадрового забезпечення освітньої діяльності (Додаток 3 до Ліцензійних умов)	
	Таблиця 1. Якісний склад проектної групи, яка утворена у складі відповідального за підготовку здобувачів вищої освіти факультету геології, географії, рекреації і туризму із спеціальності 014.07. <u>Середня освіта (Географія)</u>	
	Таблиця 2. Якісний склад науково-педагогічних працівників, які забезпечують навчальний процес	
	Таблиця 4. Якісний склад випускових кафедр	
	Таблиця 4.1. Якісний склад випускової кафедри фізичної географії та картографії	
	Таблиця 4.2. Якісний склад випускової кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства	
	Таблиця 6. Інформація про завідувачів випускових кафедр	
7	Відомості про кількісні та якісні показники матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності (Додаток 4 до Ліцензійних умов)	
8	Відомості про навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (Додаток 5 до Ліцензійних умов)	
9	Відомості про інформаційне забезпечення освітньої діяльності (Додаток 6 до Ліцензійних умов)	
10	Зведені відомості про дотримання ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти – Порівняльна таблиця дотримання кадрових і технологічних вимог щодо забезпечення освітньої діяльності (Додаток 7 до Ліцензійних умов)	
11	Копії документів, що засвідчують рівень освіти і кваліфікації (документів про вищу освіту, науковий ступінь, вчене звання) керівника закладу освіти	
	керівника проектної групи	

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Затверджено
наказом ректора

від 20.11.2017 № 1701-1/478

Ректор

В.С. Бакіров

ТИМЧАСОВИЙ СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
(шостий рівень НРК України)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Бакалавр

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 01 Освіта

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

ПРЕДМЕТНА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 014.07 Середня освіта (Географія)

Схвалено Вченою радою університету « 06 » листопада 2017 року,
протокол № 15

I. Преамбула

Тимчасовий стандарт підготовки кваліфікацій України)	<u>бакалавра (шостий рівень Національної рамки</u>
Галузь знань – 01 Освіта, спеціальність – 014 Середня освіта, Предметна спеціальність 014.07 Середня освіта (Географія).	
за освітніми програмами	<u>«Географія, Природознавство та спортивно-туристська робота», «Географія. Економіка. Краєзнавчо-туристична робота»</u>
Тип диплому	<u>одиничний</u>
Обсяг програми	<u>240 кредитів ЄКТС</u>
Нормативний термін навчання	<u>3 роки 10 місяців (на основі повної загальної середньої освіти)</u>

II. Загальна характеристика

2.1 <i>Рівень вищої освіти</i>	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти (шостий рівень НРК України)
2.2 <i>Ступінь вищої освіти</i>	Бакалавр
2.3 <i>Галузь знань</i>	01 Освіта
2.4 <i>Спеціальність</i>	014 Середня освіта
2.5 <i>Предметна спеціальність</i>	014.07 Середня освіта (Географія)
2.6 <i>Обмеження щодо форм навчання</i>	Відсутні
2.7 <i>Освітня кваліфікація</i>	Бакалавр середньої освіти (за предметною спеціальністю «Географія»). Географія, Природознавство та спортивно-туристська робота; Бакалавр середньої освіти (за предметною спеціальністю «Географія»), Географія, економіка, краєзнавчо-туристична робота;
2.6 <i>Професійна кваліфікація</i>	Порядок присвоєння професійної кваліфікації визначається органом, який затвердив відповідний професійний стандарт. До введення професійного стандарту й початку роботи органу, який присвоює професійну кваліфікацію, за умов успішної підсумкової атестації, вищим навчальним закладом присвоюється професійна кваліфікація «Вчитель географії»
2.7 <i>Кваліфікація в дипломі</i>	Бакалавр середньої освіти (за предметною спеціальністю «Географія»), Географія, Природознавство та спортивно-туристська робота. Вчитель географії. Бакалавр середньої освіти (за предметною спеціальністю «Географія»). Географія, економіка, краєзнавчо-туристична робота. Вчитель географії.
2.8 <i>Опис предметної області</i>	
- <i>Об'єкт вивчення:</i>	Освітньо-виховний процес у закладах середньої освіти (за предметною спеціальністю «Географія»)
- <i>Цілі навчання:</i>	Високопрофесійна теоретична та практична підготовка з

<i>- Теоретичний зміст предметної області:</i>	<p>базових фахових знань для виконання професійних завдань та обов'язків прикладного характеру в галузі сучасної освіти, зумовлені закономірностями й особливостями сучасної теорії та методики навчання географії, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов</p> <p>Знання щодо будови, складу, розвитку геосфер Землі, явищ і процесів, що в них відбуваються. Базові знання з природничих і суспільних наук, інформаційних технологій в обсязі, необхідному для формування предметних компетентностей з географії, теоретичні основи наук про освіту, психології, методики навчання в освітніх закладах.</p>
<i>- Методи, методики та технології:</i>	<p>Методи географічних наук (польових досліджень та обробки географічної інформації, у тому числі з використанням інформаційних технологій). Методики освітніх наук і психології з організації освітньо-виховного процесу. Методика формування предметних компетентностей з географії в середніх загальноосвітніх навчальних закладах</p>
<i>- Інструменти та обладнання:</i>	<p>Обладнання та устаткування, необхідне для польового/лабораторного дослідження складу, будови і властивостей геосфер та їхніх компонентів, технічні засоби навчання, джерела інформації для формування предметних компетентностей з географії в процесі навчання здобувача і необхідних в освітньому процесі з географії в школі.</p>
2.8 <i>Академічні права випускників</i>	<p>Продовження навчання на другому рівні вищої освіти. Набуття часткових кваліфікацій за іншими спеціальностями в системі післядипломної освіти.</p>
2.9 <i>Працевлаштування випускників</i>	<p>Основна (базова) середня школа та заклади позашкільної освіти учнівської молоді.</p>

3. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

- 3.1 Обсяг освітньої програми бакалавра:
- на базі повної загальної середньої освіти з терміном навчання 11 років становить 240 кредитів ЄКТС;
  - на базі повної загальної середньої освіти для іноземних студентів становить 240 кредитів ЄКТС;
  - на базі ступеня молодшого спеціаліста (молодшого бакалавра) становить 120-180 кредитів ЄКТС у залежності від фахової підготовки.
- Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю і предметною спеціалізацією, визначених стандартом вищої освіти.
- Мінімальний обсяг практик: навчальних – 10 % обсягу освітньої програми, виробничих (педагогічних) – 5 % обсягу освітньої програми.

IV. Перелік компетентностей випускника

- 4.1 *Інтегральна компетентність*   Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності вчителя географії із застосуванням сучасних теорій та методів географічної та освітніх наук, із використанням комплексу міждисциплінарних даних, за умов недостатності інформації та невизначеністю педагогічних умов організації освітньо-виховного процесу в основній (базовій) школі

- 4.2 *Загальні компетентності*
1. Знання й розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
  2. Здатність використання сучасних, у т.ч. інформаційних технологій, навички застосування програмних засобів;
  3. Здатність діяти на засадах етичних мотивів, соціально відповідально і свідомо;
  4. Здатність вчитися і бути сучасно освіченим, усвідомлювати і оволодівати можливістю навчання впродовж життя;
  5. Здатність до письмової й усної комунікації державною мовою;
  6. Здатність використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності;
  7. Здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання етики ділового спілкування, навички роботи в команді;
  8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
  9. Здатність до використання знань в практичній ситуації, до адаптації та дії в новій ситуації.
- 4.3 *Спеціальні (фахові) компетентності*
1. Здатність демонструвати знання про структуру географії, предмет її дослідження, місце і зв'язки в системі наук, етапи історії розвитку, значення для суспільства.
  2. Здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі, геосфер, материків і океанів, України, природних і суспільних територіальних комплексів.
  3. Здатність використовувати поняття, концепції, парадигми, теорії географії для комплексної характеристики географічних явищ і процесів на різних просторових рівнях (глобальному, регіональному, в межах України, локальному).
  4. Здатність належно використовувати географічну термінологію, ефективно і вільно передавати географічні ідеї, принципи і теорії письмовими, усними та візуальними засобами.
  5. Здатність виконувати польові дослідження природних і суспільних об'єктів та процесів, педагогічні дослідження, інтерпретувати отримані результати досліджень, застосовувати їх у професійній діяльності.
  6. Здатність застосовувати набуті географічні і психолого-педагогічні компетентності, знання сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів загальних і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків географії відповідно до вимог державного стандарту.
  7. Уміння організувати роботу учнів за рівнями засвоєння навчального матеріалу та застосовувати методи діагностування навчальних досягнень учнів з географії, здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до вибору життєвого шляху.
  8. Здатність до комплексного планування, організації та здійснення навчальних проектів, підготовки аналітичної звітної документації та презентацій.
  9. Здатність до комунікації зі спільнотами, уміння організувати комунікацію учнів, створювати рівноправне, справедливе освітнє середовище.
  10. Здатність вивчати психологічні особливості засвоєння учнями на-

вчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітньо-виховного процесу у середній школі.

11. Здатність розуміти, пояснювати взаємозв'язки у ландшафтах, особливості фізико-географічних об'єктів у геосферах.

12. Здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах.

13. Здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем та людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства.

14. Здатність встановлювати роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних чинників її розвитку, аналізувати і пояснювати особливості геопросторової організації природи, населення і господарства України.

15. Здатність реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках географії, у позакласній та позашкільній діяльності.

V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

Програмні результати навчання:

Результати навчання. Здобувач вищої освіти повинен бути здатним:

Знання і розуміння:

- *знає та розуміє* основні теорії та положення природничих, суспільних і точних наук в обсязі, необхідному для засвоєння географічних дисциплін;
- *базові знання* природничо-географічних наук: об'єктно-предметна область, поняттєво-термінологічний апарат, теорії і концепції, закони і закономірності, методи дослідження, історія розвитку тощо;
- *базові знання* суспільно-географічних наук: об'єктно-предметна область, поняттєво-термінологічний апарат, теорії і концепції, закони і закономірності, методи дослідження, історія розвитку тощо;
- *знає* географічну термінологію та номенклатуру;
- *базові знання* з фізичної географії України і світу;
- *базові знання* з економічної та соціальної географії України і світу;
- *описує* основні механізми функціонування природних і суспільних територіальних комплексів, окремих її компонентів, класифікує зв'язки і залежності між компонентами, знає причини, перебіг і наслідки процесів, що відбуваються в них;
- *пояснює* просторову диференціацію географічної оболонки і географічного середовища на глобальному, регіональному та локальному територіальних рівнях;
- *пояснює* зміни, які відбуваються у географічному середовищі під впливом природних і антропогенних чинників, формулює наслідки і детермінанти в контексті концепції сталого розвитку людства;
- *може* збирати, обробляти, аналізувати і систематизувати наукову та технічну інформацію для вирішення географічних завдань під час освітнього процесу;
- *знає* сучасні теоретичні та практичні основи методики навчання географії в загальноосвітній школі;
- *знає* психолого-педагогічні аспекти навчання і виховання учнів.

Уміння:

- *аналізує* державний стандарт основної (базової) середньої школи і навчальні програми з географії та природознавства для планування і конструювання основних видів навчальної діяльності учнів;

- *застосовує* базовий поняттєвий, термінологічний, концептуальний апарат географії, її теоретичні й емпіричні досягнення на рівні, що дозволяє інтерпретувати природно- та суспільно-географічні явища і процеси, пов'язувати та порівнювати різні погляди на проблемні питання сучасної географії;

- *вибирає і застосовує* основні методики та інструменти, які є типовими для різних галузей географії, виконує стандартні виміри і спостереження основних параметрів географічного середовища, необхідні для формування предметних компетентностей з географії в середніх загальноосвітніх навчальних закладах;

- *уміння* характеризувати регіони і ландшафти, пояснити їх особливості і взаємозв'язки, сформовані географічним положенням та іншими географічними чинниками;

- *встановлює* роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних чинників її розвитку;

- *володіє* основами професійної культури при підготовці та редагуванні текстів державною мовою з предметної спеціальності;

- *володіє* однією з іноземних мов на рівні, необхідному для роботи з навчально-методичною літературою зі спеціальності;

- *здійснює* відбір, аналіз, представлення і поширення географічної інформації, використовуючи різноманітні письмові, усні та візуальні засоби, картографічні методи (в тому числі – за допомогою інформаційних технологій);

- *формує* в учнів уміння користуватися географічною та картографічною мовою в навчальному процесі, застосовувати алгоритми користування картографічною продукцією при характеристиці окремих географічних об'єктів і територій;

- *застосовує* сучасні методики і технології, в тому числі і інформаційні, для забезпечення формування в учнів предметних компетентностей та для формування основ цілісної природничо-наукової картини світу;

- *уміє* самостійно вести польові фізико-географічні й суспільно-географічні дослідження, необхідні для організації практичних занять з географії в школі та для позашкільної краєзнавчої роботи;

- *застосовує* методи діагностування досягнень учнів, здійснює педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху;

- *має навички* оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності і обдуманого вибору шляхів їх вирішення, здатний нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності;

- *дотримується сам* під час польових і виробничої практик, *та формує* в учнів екологічні цінності й відповідальне ставлення школярів до природи, повагу культурних цінностей і традицій місцевого населення під час краєзнавчих екскурсій і туристичних походів.

Комунікація:

- організовує співпрацю учнів та ефективно працює в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях), визначає оптимальні шляхи організації учнівського колективу в різних видах діяльності;

- розуміє значення культури як форми людського існування, цінує різноманіття та мультикультурність світу і керується у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва.

Автономія і відповідальність

- самостійно організовує процес навчання упродовж життя і вдосконалює з високим рівнем автономності здобуті під час навчання предметні компетентності;

- забезпечує рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціально-культурно-економічних особливостей.

VI. Форми атестації здобувачів вищої освіти.

- 6.1. Форми атестації здобувачів вищої освіти
- Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту дипломної роботи бакалавра.
- 6.2. Вимоги до дипломної роботи
- Дипломна робота бакалавра є важливою частиною навчального процесу. Вона виконується за матеріалами, зібраними протягом практик, під час роботи в бібліотеках, власних досліджень. Дипломна робота повинна вміщувати аналіз літературних джерел (включаючи фондові та архівні) і результати самостійної роботи студента з матеріалом, зібраним і опрацьованим ним особисто. Дипломна робота передбачає проведення аналізу та прикладне дослідження об'єктів, процесів, актуальних проблем, вивченням яких займається освіта з географічної спеціальності. Обсяг та структура роботи встановлюється вищим навчальним закладом. Робота повинна перевірятися на наявність плагіату згідно з процедурою, визначеною системою забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. Анотація дипломної роботи, її зміст мають бути опубліковані на офіційному сайті вищого навчального закладу або його структурного підрозділу.

VII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У ВНЗ повинна функціонувати система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників мінімум 1 раз на 5 років;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням ВНЗ оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

4. КОПІЇ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Географія, природознавство та спортивно-туристська робота

першого рівня вищої освіти

за спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія)

галузі знань 01 Освіта

Кваліфікація: Бакалавр середньої освіти (Географія). Вчитель географії

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна

протокол № 15 від 6 листопада 2017 р.

Освітня програма вводиться в дію з _____ 201__ р.
наказ № _____ від « _____ » _____ 201__ р.

Ректор / *[Signature]* / В.С. Бакіров /

Харків 2017 р.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. Жемеров Олександр Олегович – кандидат географічних наук, доцент, професор кафедри фізичної географії та картографії, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна.

2. Пересадько Віліна Анатоліївна – доктор географічних наук, професор, декан факультету геології, географії, рекреації і туризму, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна.

3. Куліш Сергій Миколайович – доктор педагогічних наук, професор кафедри українознавства, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна;

4. Решетченко Світлана Іванівна – кандидат географічних наук, доцент кафедри фізичної географії та картографії, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна.

5. Прасул Юлія Іванівна – кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри фізичної географії та картографії, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна.

6. Немець Людмила Миколаївна – доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна.

7. Немець Костянтин Аркадійович – доктор географічних наук, професор, професор кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна.

8. Гусєва Наталія Володимирівна – кандидат географічних наук, доцент кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна.

**1. Профіль освітньої програми
зі спеціальності 014.07 «Середня освіта (Географія)»,
спеціалізація Географія, природознавство та спортивно-туристська робота**

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, факультет геології, географії, рекреації і туризму, кафедра фізичної географії та картографії
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Середня освіта (Географія)
Офіційна назва освітньої програми	Географія, природознавство та спортивно-туристська робота
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	НРК України - 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мови викладання	українська
Термін дії освітньої програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://physgeo.univer.kharkov.ua/education/programs/educ/
2 – Мета освітньої програми	
Формування та розвиток загальних і професійних компетентностей в галузі середньої освіти (Географія), необхідних для виконання професійних завдань та обов'язків прикладного характеру в галузі сучасної освіти (за предметною спеціалізацією «Географія»), педагогіки та методики освіти, здатності до виробничої і педагогічної діяльності в умовах загальноосвітніх навчальних закладів із широким доступом до продовження навчання.	
3 – Характеристика освітньої програми	
<i>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)</i>	01 Освіта, 014 Середня освіта, 014.07 Середня освіта (Географія) Географія, природознавство та спортивно-туристська робота
<i>Орієнтація освітньої програми</i>	Освітньо-професійна, прикладна. <u>Професійні акценти</u> – вчитель з креативним і критичним мисленням, адаптований до умов сучасних закладів базової середньої освіти, позашкільних закладів різних типів, форм власності, підпорядкування
<i>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</i>	Базова вища освіта в галузі знань «Освіта» із предметної спеціальності «Середня освіта (Географія)». Формування професіонала із сучасним науковим світоглядом і мисленням, який здатний здійснювати компетентнісне навчання географії та природознавства, володіти сучасними геоінформаційно-картографічними технологіями. Ключові слова: вчитель, географія, природознавство, картографічна підготовка, спортивно-туристська робота
<i>Особливості програми</i>	Міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка фахівців, знання і володіння сучасними геоінформаційними технологіями для вирішення експериментальних і практичних завдань, посилена практична географічна та туристська підготовка, можлива академічна мобільність та стажування у навчальних закладах за кордоном
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
<i>Придатність до працевлаштування</i>	Викладацька, навчально-виховна, науково-методична та організаційна діяльність у галузі середньої освіти та дотичних до неї сферах. Основна

	(базова) середня школа та заклади позашкільної освіти учнівської молоді. Первинні посади: вчитель географії, природознавства, організатор позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми, педагог-організатор туристської роботи у закладах середньої освіти.
<i>Подальше навчання</i>	Продовження навчання на другому (за освітньо-професійною чи освітньо-науковою програмами) – 7-му кваліфікаційному рівні НРК. Набуття часткових кваліфікацій за іншими спеціальностями в системі вищої освіти, подальше підвищення кваліфікації за фахом.
5 – Викладання та оцінювання	
<i>Викладання та навчання</i>	Отримання загальних та фахових компетентностей забезпечено комплексним поєднанням нормативних дисциплін та спеціальних (фахових) курсів, навчальних, педагогічних, туристично-краєзнавчої практик та дипломної роботи бакалавра. Навчання студентоцентроване, проблемно-орієнтоване за принципом «навчаючись-досліджуємо», реалізація якого передбачає максимальний розвиток умінь та навичок шляхом впровадження практик та науково-дослідної роботи студентів. Активні (проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні, саморозвиваючі) та пасивні (пояснювально-ілюстративні) технології та методи. Методи географічних наук (польових досліджень та обробки географічної інформації, у тому числі з використанням інформаційних технологій). Методики освітніх наук і психології з організації освітньо-виховного процесу. Методика формування предметних компетентностей з географії в середніх загальноосвітніх навчальних закладах
<i>Оцінювання</i>	Чотирирівнева та дворівнева, 100-бальна система оцінювання через такі види контролю з накопиченням отриманих балів: <i>поточний</i> (усне та письмове опитування), контрольний, проміжний (захист лабораторних, практичних, самостійних робіт, семінарські заняття, контрольні роботи), <i>підсумковий</i> (письмові екзамени (переважно у тестовій формі), залікові роботи, захисти звітів з практик), самоконтроль, <i>державна атестація</i> (підготовка та публічний захист дипломної роботи бакалавра)
6 – Програмні компетентності	
<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти (за предметною спеціальністю «Географія»), що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук та географічної науки і характеризуються комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітньо-виховного процесу на рівні базової середньої освіти
<i>Загальні компетентності (ЗК)</i>	ЗК 1. Аналіз і синтез: на основі логічного обґрунтування та перевірених фактів, отриманих шляхом камеральних чи польових досліджень; ЗК 2. Базові знання сфери навчання, розуміння предметної області та уміння їх застосовувати на практиці: належне використання географічної термінології та номенклатури в освітньому процесі, ефективно і вільно передавати географічні ідеї, принципи і теорії, уміння донести знання до нефахівців); ЗК 3. Мовні навички: усне та письмове спілкування, уміння вести документацію державною мовою, здатність використовувати знання державної та іноземної мови в освітній діяльності; ЗК 4. Комунікативні навички, міжособистісна компетентність: вміння взаємодіяти з іншими людьми, організувати комунікацію учнів, працювати в команді зі своїми колегами, поєднувати в освітньому процесі учнів, їх батьків, вчителів, адміністрацію, створювати рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів, здатність аналізувати складні ситуації, що стосуються освітнього процесу і розвитку в особливих контекстах;

	<p>ЗК 5. Навички роботи з інформацією: здатність працювати з інформацією і знаннями з предмету навчання, освітньої проблематики, здатність до пошуку джерел географічної інформації, їх наукового опрацювання і використання, зокрема, порівняння, аналізу і представлення на основі географічних методів і підходів, у тому числі інформаційних технологій, застосовувати уміння роботи (збір, узагальнення, обробка) зі статистичними даними, що відображають стан природних і суспільних територіальних систем;</p> <p>ЗК 6. Навички роботи з персональним комп'ютером: уміння, пов'язані з використанням інформаційних та комунікативних технологій, різноманітних програмних засобів;</p> <p>ЗК 7. Дотримання етики, техніки безпеки: здатність діяти соціально відповідально та свідомо, на засадах етичних міркувань (мотивів), включаючи ділові комунікації та етику ділового спілкування, мати навички забезпечення безпеки життєдіяльності;</p> <p>ЗК 8. Здатність до навчання – вчитися і оволодівати сучасними знаннями: вдосконалювати власне навчання і виконання, включно з розробленням навчальних і дослідницьких навичок, орієнтуватися у світовому й національному географічному освітньо-науковому просторі в контексті необхідності постійного розширення і актуалізації географічних знань для підвищення професійної майстерності, цінувати різноманіття та мультикультурність.</p>
<p><i>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</i></p>	<p>ФК 1. Предметно-географічна, глибокі знання і розуміння: здатність демонструвати знання змісту фундаментальних і спеціальних дисциплін про геосфери, географічні явища та процеси, аналізувати їх з точки зору фундаментальних теорій та концепцій географічної науки на різних просторо-часових рівнях (глобальному, регіональному, в межах України, локальному), методології дослідження, пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів, форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах);</p> <p>ФК 2. Здатність встановлювати роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних чинників її розвитку, аналізувати і пояснювати особливості геопросторової організації природи, населення і господарства України;</p> <p>ФК 3. Здатність виконувати польові дослідження природних і суспільних об'єктів та процесів, педагогічні дослідження, інтерпретувати отримані результати досліджень через розуміння основних фізико-географічних та суспільно-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних рівнях його організації, застосовувати їх у професійній діяльності;</p> <p>ФК 4. Здатність до системного географічного мислення при вивченні Землі, геосфер, материків і океанів, України, природних і суспільних територіальних комплексів, усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем та людиною;</p> <p>ФК 5. Картографічна: володіння прийомами опису, аналізу, систематизації інформації, отриманої з загальногеографічних та тематичних карт, уміння давати по картах комплексну географічну оцінку території, укладання картографічних творів з використанням сучасних інформаційних технологій;</p> <p>ФК 6. Викладацькі навички: здатність застосовувати набуті географічні і психолого-педагогічні компетентності, знання сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів загальних і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків географії відповідно до вимог державного стандарту з освітньої галузі</p>

	<p>«Природознавство» в середній (базовій) школі; уміння організувати роботу учнів за рівнями засвоєння навчального матеріалу та застосовувати методи діагностування навчальних досягнень учнів, забезпечувати виконання нормативних актів щодо організації навчально-виховного процесу;</p> <p>ФК 7. Краєзнавча: здатність реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках географії, у позакласній та позашкільній діяльності</p> <p>ФК 8. Здатність вивчати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітньо-виховного процесу у середній школі.</p>
<p>7 – Програмні результати навчання</p>	
	<p>ПРН 1. Уміння застосовувати базовий поняттєвий, термінологічний, концептуальний апарат географії, її теоретичні й емпіричні досягнення на рівні, що дозволяє інтерпретувати природно- та суспільно-географічні явища і процеси, пов'язувати та порівнювати різні погляди на проблемні питання сучасної географії, що є основою для професійної діяльності;</p> <p>ПРН 2. Має знання основних механізмів функціонування природних і суспільних територіальних комплексів, окремих їх компонентів, виявляє зв'язки і залежності між компонентами, причини, перебіг і наслідки процесів, що відбуваються в них, аналізує просторову диференціацію географічної оболонки і географічного середовища на глобальному, регіональному та локальному територіальних рівнях; виявляє зміни, які відбуваються у географічному середовищі під впливом природних і антропогенних чинників;</p> <p>ПРН 3. Характеризує регіони і ландшафти, пояснює їх особливості і взаємозв'язки, сформовані географічним положенням та іншими географічними чинниками;</p> <p>ПРН 4. Здатність встановлювати роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних чинників її розвитку;</p> <p>ПРН 5. Уміння демонструвати спеціалізовані концептуальні знання організації спортивно-туристської роботи;</p> <p>ПРН 6. Здатність вирішити складну фахову проблему із залученням відповідних джерел з наданням порівняння та критичної оцінки у формі повного тексту, тез, презентаційних матеріалів;</p> <p>ПРН 7. Самостійно здійснює польові і камеральні фізико-географічні й суспільно-географічні дослідження, необхідні для організації практичних занять з географії в школі та для позашкільної краєзнавчої роботи, педагогічні дослідження шляхом планування, здійснення та аналізу результатів дослідження;</p> <p>ПРН 8. Знає сучасні теоретичні та практичні основи методики навчання географії в середній (базовій) школі, застосовує їх та новітні освітні технології (включаючи інформаційні), у т. ч. програмне забезпечення й сучасні технічні засоби навчання, для забезпечення формування в учнів предметних компетентностей та для формування основ цілісної наукової картини світу; уміє створювати презентації, використовувати офісний пакет, геоінформаційні технології;</p> <p>ПРН 9. Творчо використовує різноманітні методи та форми прогресивного навчання, інноваційні прийоми навчання в освітніх закладах різного типу;</p> <p>ПРН 10. Застосовує методи діагностування досягнень учнів, здійснює педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху;</p> <p>ПРН 11. Застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору і</p>

	<p>використання сучасної фахової інформації, вільно орієнтуватися і оперувати якісними і кількісними методами її аналізу при вирішенні географічних і освітніх завдань з урахуванням особливостей взаємодії суспільства і природи, фаховоспрямованого освітнього процесу;</p> <p>ПРН 12. Здатність відбирати, аналізувати, представляти і поширювати географічну інформацію, використовуючи різноманітні письмові, усні та візуальні засоби, картографічні методи (в тому числі – геоінформаційні технології);</p> <p>ПРН 13. Ефективно застосовує професійні знання в практичній педагогічній діяльності при вирішенні освітніх, виховних та науково-методичних завдань з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, конкретних психолого-педагогічних ситуацій, визначає ступінь і глибину засвоєння навчального матеріалу, прищеплює учням навички самостійного поповнення знань;</p> <p>ПРН 14. Мати навички креативного і критичного мислення, логічного, послідовного й аргументованого викладу матеріалу, логічно і послідовно передавати знання;</p> <p>ПРН 15. Аналізує державний стандарт основної (базової) середньої школи, навчальні програми з географії та природознавства для планування і конструювання основних видів навчальної діяльності учнів;</p> <p>ПРН 16. Має навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності і обдуманого вибору шляхів їх вирішення, здатний нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності;</p> <p>ПРН 17. Формує в учнів уміння використовувати географічну та картографічну мову в навчальному процесі, алгоритми користування картографічною, текстовою продукцією для характеристики географічних об'єктів і територій;</p> <p>ПРН 18. Дотримується сам, під час польових і виробничої практик, та формує в учнів екологічні цінності й відповідальне ставлення школярів до природи, повагу культурних цінностей і традицій місцевого населення під час краєзнавчих екскурсій і туристських походів;</p> <p>ПРН 19. Організовує співпрацю учнів та ефективно працює в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях), визначає оптимальні шляхи організації учнівського колективу в різних видах діяльності;</p> <p>ПРН 20. Розуміє значення культури як форми людського існування, цінує різноманіття та мультикультурність світу і керується у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва;</p> <p>ПРН 21. Володіє основами професійної культури при підготовці та редагуванні текстів державною мовою з предметної спеціальності;</p> <p>ПРН 22. Володіє однією з іноземних мов на рівні, необхідному для роботи з навчально-методичною літературою зі спеціальності;</p> <p>ПРН 23. Здатний висловлювати власні висновки, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються;</p> <p>ПРН 24. Самостійно організовує процес навчання упродовж життя і вдосконалює з високим рівнем автономності здобуті під час навчання предметні компетентності;</p> <p>ПРН 25. Забезпечує рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціально-культурно-економічних особливостей.</p> <p>ПРН 26. Демонструвати знання базових дисциплін, що є основою для розуміння фізико-географічних процесів.</p>
--	--

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<i>Кадрове забезпечення</i>	Відповідає ліцензійним умовам. Проектна група – 3 доктори наук, 4 кандидати наук з даної чи спорідненої спеціальності. Гарант програми – О. О. Жемеров, кандидат географічних наук, доцент. Усі викладачі є штатними співробітниками ХНУ ім. В. Н. Каразіна, у переважній більшості лектори мають науковий ступінь та/або вчене звання. Усі викладачі раз на п'ять років проходять підвищення кваліфікації.
<i>Матеріально-технічне забезпечення</i>	Обладнання та устаткування, необхідне для лабораторних і польових досліджень географічних об'єктів і систем (теодоліти, нівеліри, бусолі, кіпрегелі, компаси, барометри-анероїди; GPS навігатор; GPS-приймач, геліограф, психрометри, термографи, флюгер, гігрограф, балансомір, актинометри, анемометри, анеморумбометри, термометри, снігомір, барограф, батометр, гальванометр, термометр-шуп, опадомір; автомат. метеостанція, вітроустановка; автоматичний анеморумбометр, сонячні батареї, RTK-приймач, ехолот, лазерний дальномір), технічні засоби навчання (дошки-екрани; мультимедійні проектори, ноутбуки, принтери; сканери, персональні комп'ютери з програмним забезпеченням) для формування предметних компетентностей з географії в процесі навчання здобувача і необхідних в освітньому процесі з географії в школі; використання баз для проведення навчальних і виробничих практик в інших освітніх установах (за договорами про співпрацю). Є навчальні аудиторії, лабораторії, комп'ютерні класи, гуртожиток, пункти харчування, точки бездротового доступу до інтернет, спортзали, тощо
<i>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</i>	Офіційні сайти ХНУ ім. В. Н. Каразіна (www.univer.kharkov.ua), факультету геології, географії, рекреації і туризму (geo.karazin.ua), кафедри фізичної географії та картографії (physgeo.univer.kharkov.ua) містять інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти, освітні ресурси (матеріали навчально-методичного забезпечення). Необмежений доступ до інтернет, друковані (фонди ЦНБ ім. В. Н. Каразіна, депозитарій, власні бібліотеки навчальних лабораторій, база космічних та аерознімків, картографічні твори) та Інтернет-джерела (у т.ч. і Центру електронного навчання ХНУ) інформації; навчальні і робочі плани (з пояснювальними записками до них), освітні програми, робочі програми дисциплін і практик, навчально-методичні комплекси дисциплін, що включають лекційний матеріал, завдання практичних робіт, питання семінарських занять, завдання самостійної роботи, питання, задачі, завдання для поточного та підсумкового контролю Відповідає ліцензійним умовам, 100%
9- Академічна мобільність	
<i>Національна кредитна мобільність</i>	Можлива, індивідуальна, за бажанням студента. Кредити, отримані в інших університетах України, перезараховуються відповідно до довідки про академічну мобільність
<i>Міжнародна кредитна мобільність</i>	Можлива, індивідуальна, у т.ч. участь у програмах проекту Еразмус +, за бажанням студента
<i>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</i>	Громадяни інших держав приймаються на навчання за спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія) на підставі міжнародних договорів на умовах, визначених цими договорами, а також договорів, укладених навчальним закладом із зарубіжними навчальними закладами, організаціями, або індивідуальних договорів, контрактів.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми(навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю, шкала оцінювання
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Філософія	3	чотирирівнева
ОК 2.	Українська мова за професійним спрямуванням	3	дворівнева
ОК 3.	Іноземна мова	6	дворівнева
ОК 4.	Історія України	3	чотирирівнева
ОК 5.	Вища математика з основами матстатистики	4	чотирирівнева
ОК 6.	Інформатика з основами геоінформатики	5	чотирирівнева
ОК 7.	Фізика з основами фізики Землі	5	чотирирівнева
ОК 8.	Хімія з основами геохімії	4	чотирирівнева
ОК 9.	Геоморфологія з основами геології	4	чотирирівнева
ОК 10.	Історія географічних відкриттів і досліджень	4	дворівнева
ОК 11.	Топографія з основами геодезії	5	чотирирівнева
ОК 12.	Картографія	4	чотирирівнева
ОК 13.	Географічні інформаційні системи	4	чотирирівнева
ОК 14.	Охорона праці та безпека життєдіяльності в галузі	4	дворівнева
ОК 15.	Фізична географія материків і океанів	7	дворівнева, чотирирівнева
ОК 16.	Регіональна економічна і соціальна географія	7	дворівнева, чотирирівнева
ОК 17.	Фізгеографія України	5	чотирирівнева
ОК 18.	Метеорологія з основами кліматології	4	чотирирівнева
ОК 19.	Загальна гідрологія з основами океанології	4	чотирирівнева
ОК 20.	Загальне землезнавство	4	чотирирівнева
ОК 21.	Ґрунтознавство і біогеографія	6	чотирирівнева
ОК 22.	Основи суспільної географії	4	чотирирівнева
ОК 23.	Ландшафтознавство	4	чотирирівнева
ОК 24.	Вікова фізіологія та здоров'я дитини	3	чотирирівнева
ОК 25.	Економічна і соціальна географія України	5	чотирирівнева
ОК 26.	Основи соціальної географії	5	чотирирівнева
ОК 27.	Географія населення з основами демографії	3	чотирирівнева
ОК 28.	Педагогіка	3	чотирирівнева
ОК 29.	Методика навчання географії	4	чотирирівнева
ОК 30.	Історична географія з основами етнографії	4	чотирирівнева
ОК 31.	Загальна та вікова психологія	4	чотирирівнева
ОК 32.	Географія світового господарства	4	дворівнева
ОК 33.	Методика виховної роботи	4	дворівнева
ОК 34.	Курсова робота за фахом	4	чотирирівнева
ОК 35.	Навчальна природничо-наукова практика	6	чотирирівнева
ОК 36.	Навчальна професійно-орієнтована практика	6	чотирирівнева
ОК 37.	Педагогічна краєзнавчо-туристична практика	7	чотирирівнева
ОК 38.	Педагогічна практика	6	чотирирівнева
ОК 39.	Дипломна робота	2	чотирирівнева
Загальний обсяг обов'язкових компонент		173	

Вибіркові компоненти ОП			
ВБ 1.	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	дворівнева
ВБ 2.	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	дворівнева
ВБ 3.	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	дворівнева
ВБ 4.	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	дворівнева
ВБ 5.1	Основи наукових досліджень	4	дворівнева
ВБ 6.1	Основи комп'ютерної графіки	4	дворівнева
ВБ 7.1	Основи геоекології	3	чотирирівнева
ВБ 8.1	Сучасні концепції природознавства	4	дворівнева
ВБ 9.1	Картографічний метод дослідження	4	чотирирівнева
ВБ 10.1	Спортивний туризм та орієнтування	4	чотирирівнева
ВБ 11.1	Географія і економіка в школі	4	чотирирівнева
ВБ 12.1	Основи раціонального природокористування	5	дворівнева
ВБ 13.1	Методика навчання природознавства	5	чотирирівнева
ВБ 14.1	Методика організації спортивно-туристської роботи	4	дворівнева
ВБ 5.2	Рекреаційна географія	4	дворівнева
ВБ 6.2	Дистанційне зондування Землі	4	дворівнева
ВБ 7.2	Геоекологічна експертиза територій	3	чотирирівнева
ВБ 8.2	Сучасні концепції природознавства	4	дворівнева
ВБ 9.2	Фаховий практикум	4	чотирирівнева
ВБ 10.2	Спортивно-оздоровчий туризм	4	чотирирівнева
ВБ 11.2	Комп'ютерні технології в освіті	4	чотирирівнева
ВБ 12.2	Географія Харківської області	5	дворівнева
ВБ 13.2	Технології навчання природознавства	5	чотирирівнева
ВБ 14.2	Організація спортивно-туристської роботи	4	дворівнева
ВБ 15	ГІС в географії / Основи моделювання в географії	4	чотирирівнева
ВБ 16	Краєзнавство і регіональний туризм / Туристичне краєзнавство	5	дворівнева
ВБ 17	Природні умови і ресурси України / Природно-ресурсний потенціал України	5	чотирирівнева
Загальний обсяг вибірових компонент:		67	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Семестр	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів
1	Історія України	3
	Вища математика з основами матстатистики	4
	Історія географічних відкриттів і досліджень	4
	Топографія з основами геодезії	5
	Охорона праці та безпека життєдіяльності в галузі	4
	Загальне землезнавство	4
	Ґрунтознавство і біогеографія	6
	Всього за 1 семестр	30

2	Іноземна мова	3
	Фізика з основами фізики Землі	5
	Хімія з основами геохімії	4
	Метеорологія з основами кліматології	4
	Загальна гідрологія з основами океанології	4
	Основи суспільної географії	4
	Навчальна природничо-наукова практика	6
	Всього за 2 семестр	30
3	Іноземна мова	3
	Інформатика з основами геоінформатики	5
	Геоморфологія з основами геології	4
	Картографія	4
	Фізична географія материків і океанів	4
	Вікова фізіологія та здоров'я дитини	3
	Міжфакультетська вибіркова дисципліна*	3
	Основи комп'ютерної графіки*	4
	Всього за 3 семестр	30
4	Філософія	3
	Фізична географія материків і океанів	3
	Ландшафтознавство	4
	Географія населення з основами демографії	3
	Загальна та вікова психологія	4
	Міжфакультетська вибіркова дисципліна*	3
	Основи наукових досліджень*	4
	Навчальна професійно-орієнтована практика	6
	Всього за 4 семестр	30
5	Українська мова за професійним спрямуванням	3
	Регіональна економічна і соціальна географія	4
	Фізгеографія України	5
	Економічна і соціальна географія України	5
	Педагогіка	3
	Методика навчання географії	4
	Міжфакультетська вибіркова дисципліна*	3
	Основи геоекології*	3
	Всього за 5 семестр	30
6	Географічні інформаційні системи	4
	Регіональна економічна і соціальна географія	3
	Основи соціальної географії	5
	Історична географія з основами етнографії	4
	Географія світового господарства	4
	Міжфакультетська вибіркова дисципліна*	3
	Педагогічна краєзнавчо-туристична практика	7
	Всього за 6 семестр	30
7	Методика виховної роботи	4
	Сучасні концепції природознавства*	4
	Картографічний метод дослідження*	4
	Спортивний туризм та орієнтування*	4
	ГІС в географії / Основи моделювання в географії*	4
	Педагогічна практика	6
	Курсова робота за фахом	4
	Всього за 7 семестр	30

8	Географія і економіка в школі*	4
	Основи раціонального природокористування*	5
	Методика навчання природознавства*	5
	Методика організації спортивно-туристської роботи*	4
	Краєзнавство і регіональний туризм / Туристичне краєзнавство*	5
	Природні у мови і ресурси України / Природно-ресурсний потенціал України*	5
	Підготовка дипломної роботи	2
	Всього за 8 семестр	30
Всього за освітньою програмою		240

* - вибіркові компоненти

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія) проводиться у формі захисту дипломної роботи бакалавра та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр середньої освіти (за предметною спеціальністю «Географія»), Географія, природознавство та спортивно-туристська робота. Вчитель географії. Професійні права: вчитель географії, вчитель природознавства, педагог-організатор спортивно-туристської роботи у закладах середньої освіти.

Дипломна робота бакалавра є закінченим науковим дослідженням, вона повинна мати внутрішню єдність та свідчити про підготовленість здобувача до виконання професійних обов'язків з використанням набутих інтегрованих знань, умінь і практичних навичок. Дипломна робота передбачає проведення огляду літературних джерел та досвіду, аналізу та прикладного дослідження проблем у галузі базової середньої освіти та географічної науки. Обсяг та структура роботи встановлюється вищим навчальним закладом. Робота перевіряється на наявність академічного плагіату згідно з процедурою, визначеною системою забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

Атестація здійснюється відкрито і публічно перед Екзаменаційною комісією, яка затверджена наказом ректора ХНУ ім. В. Н. Каразіна. Доповідь здобувача для переконливості та підтвердження висновків та пропозицій має супроводжуватися презентацією із використанням мультимедійної техніки.

	ВБ 1	ВБ 2	ВБ 3	ВБ 4	ВБ 5.1	ВБ 6.1	ВБ 7.1	ВБ 8.1	ВБ 9.1	ВБ 10.1	ВБ 11.1	ВБ 12.1	ВБ 13.1	ВБ 14.1	ВБ 5.2	ВБ 6.2	ВБ 7.2	ВБ 8.2	ВБ 9.2	ВБ 10.2	ВБ 11.2	ВБ 12.2	ВБ 13.2	ВБ 14.2	ВБ 15.	ВБ 16	ВБ 17
ЗК 1					•		•	•	•		•				•	•	•	•	•								
ЗК 2							•	•	•	•	•		•	•			•	•	•	•			•	•			
ЗК 3					•						•																
ЗК 4	•	•	•	•						•			•	•						•			•	•			
ЗК 5					•	•			•			•							•			•					
ЗК 6					•	•										•					•	•			•	•	
ЗК 7						•															•	•			•	•	
ЗК 8	•	•	•	•	•				•										•						•	•	
ФК 1							•	•	•			•					•	•	•			•			•		
ФК 2							•	•	•			•		•			•	•	•			•					
ФК 3													•	•				•	•				•	•		•	•
ФК 4					•	•	•	•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•		•	•	
ФК 5						•			•	•								•	•	•		•					
ФК 6											•		•	•						•		•	•	•			
ФК 7							•			•			•	•	•			•	•	•		•	•	•			
ФК 8										•			•	•						•		•	•				

	ВБ 1	ВБ 2	ВБ 3	ВБ 4	ВБ 5.1	ВБ 6.1	ВБ 7.1	ВБ 8.1	ВБ 9.1	ВБ 10.1	ВБ 11.1	ВБ 12.1	ВБ 13.1	ВБ 14.1	ВБ 5.2	ВБ 6.2	ВБ 7.2	ВБ 8.2	ВБ 9.2	ВБ 10.2	ВБ 11.2	ВБ 12.2	ВБ 13.2	ВБ 14.2	ВБ 15	ВБ 16	ВБ 17		
ПРН 1							•	•			•	•			•	•	•	•				•				•	•		
ПРН 2												•					•					•	•				•	•	
ПРН 3							•					•			•		•			•		•	•				•	•	
ПРН 4																							•					•	•
ПРН 5										•				•	•						•				•		•		
ПРН 6					•																								
ПРН 7									•							•	•			•						•		•	
ПРН 8											•		•	•							•			•					
ПРН 9											•		•	•						•			•	•					
ПРН 10											•		•							•			•						
ПРН 11					•	•									•	•			•			•	•			•			
ПРН 12					•	•			•										•			•	•			•			
ПРН 13											•		•										•						
ПРН 14	•	•	•	•				•																•		•			
ПРН 15											•		•										•			•			
ПРН 16	•	•	•	•						•			•	•							•			•		•			
ПРН 17					•		•		•				•	•	•			•					•		•	•	•	•	
ПРН 18							•	•		•		•	•	•	•		•	•			•			•		•		•	
ПРН 19										•			•							•						•	•		
ПРН 20	•	•	•	•																									
ПРН 21					•																								
ПРН 22					•																								
ПРН 23							•	•				•					•	•				•					•	•	
ПРН 24	•	•	•	•	•																								
ПРН 25										•	•		•							•				•	•				
ПРН 26							•				•	•			•						•								

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Географія, економіка та краєзнавчо-туристична робота

першого рівня вищої освіти

за спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія)

галузі знань 01 Освіта

Кваліфікація: Бакалавр середньої освіти (Географія). Вчитель географії

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна
протокол № 15 від 6 листопада 2017 р.

Освітня програма вводиться в дію з _____ 201__ р.
наказ № _____ від « ____ » _____ 201__ р.

Ректор

/ В.С. Бакіров /

Харків 2017 р.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. Жемеров Олександр Олегович – кандидат географічних наук, професор кафедри фізичної географії та картографії, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна.
2. Пересадько Віліна Анатоліївна – доктор географічних наук, професор, декан факультету геології, географії, рекреації і туризму, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна.
3. Немець Людмила Миколаївна – доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна.
4. Немець Костянтин Аркадійович – доктор географічних наук, професор кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна.
5. Прасул Юлія Іванівна – кандидат географічних наук, доцент кафедри фізичної географії та картографії, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна.
6. Решетченко Світлана Іванівна – кандидат географічних наук, доцент кафедри фізичної географії та картографії, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна.
7. Гусєва Наталія Володимирівна – кандидат географічних наук, доцент кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна.

**1. Профіль освітньої програми
зі спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія)
спеціалізація «Географія, економіка та краєзнавчо-туристична робота»**

1 – Загальна інформація	
<i>Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу</i>	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, факультет геології, географії, рекреації і туризму, кафедра соціально-економічної географії і регіонознавства
<i>Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу</i>	Бакалавр середньої освіти (Географія). Вчитель географії
<i>Офіційна назва освітньої програми</i>	Географія, економіка та краєзнавчо-туристична робота
<i>Тип диплому та обсяг освітньої програми</i>	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
<i>Наявність акредитації</i>	
<i>Цикл/рівень</i>	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
<i>Передумови</i>	Наявність повної загальної середньої освіти
<i>Мова(и) викладання</i>	Українська
<i>Термін дії освітньої програми</i>	4 роки
<i>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</i>	http://soc-econom-region.univer.kharkov.ua/educational_programs/
2 – Мета освітньої програми	
Забезпечення теоретичної та практичної підготовки висококваліфікованих кадрів, які б набули базових фахових знань для виконання професійних завдань та обов'язків прикладного характеру в галузі сучасної освіти (за предметною спеціалізацією «Географія»), здатності до виробничої і педагогічної діяльності в умовах загальноосвітніх та спеціалізованих навчальних закладів	
3 – Характеристика освітньої програми	
<i>Предметна галузь (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявністю))</i>	01 Освіта, 014 Середня освіта, 014.07 Середня освіта (Географія) Географія, економіка та краєзнавчо-туристична робота
<i>Орієнтація освітньої програми</i>	Освітньо-професійна, прикладна. Забезпечує оволодіння комплексом загальних та фахових компетентностей, необхідних для фахівців для виконання професійних завдань та обов'язків прикладного характеру в галузі сучасної освіти (за предметною спеціалізацією «Географія»), педагогіки та методики освіти, здатності до виробничої і педагогічної діяльності в умовах загальноосвітніх та спеціалізованих навчальних закладів. <u>Професійні акценти</u> – вчитель, адаптований до умов сучасних загальноосвітніх закладів
<i>Основний фокус освітньої програми та спеціалізація</i>	Базова вища освіта в галузі знань «Освіта» із спеціальності «Середня освіта» зі спеціалізацією «Географія». Формування фахівця, із сучасним світоглядом і мисленням, який здатний здійснювати компетентнісне навчання географії, економіки та організації краєзнавчо-туристичної роботи у загальноосвітніх навчальних

	зкладах. Ключові слова: вчитель, географія, економіка, краєзнавчо-туристична робота
<i>Особливості програми</i>	Програма комбінована (академічно-прикладна), посилена практична економічна, краєзнавча підготовка, можлива академічна мобільність та стажування у навчальних закладах за кордоном
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
<i>Придатність до працевлаштування</i>	Професійна діяльність у галузі середньої освіти. Загальноосвітні і спеціальні навчальні заклади, позашкільні навчальні заклади. Здійснюється замовником на первинні посади вчителя географії загальноосвітнього і спеціального навчально-виховного закладу, організатора позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми
<i>Подальше навчання</i>	Продовження навчання на другому (магістерському) – 7-му кваліфікаційному рівні НРК. Підвищення професійного рівня і набуття часткових кваліфікацій за іншими спеціалізаціями в системі післядипломної освіти
5 – Викладання та оцінювання	
<i>Викладання та навчання</i>	Основними підходами до навчання є компетентнісний, студентоцентризований та проблемно-орієнтований. Провідні методи навчання – проблемний, частково-пошуковий та дослідницький. Викладання та навчання проводиться у формі лекцій, серед них інтерактивних та мультимедійних лекцій, практичних занять, лабораторних робіт, самостійного навчання, курсового дослідження, виробничої педагогічної практики. Застосовуються проектна, навчально-ігрова, графічного навчального моделювання та інтерактивно-комунікативна технології навчання
<i>Оцінювання</i>	Чотирирівнева та дворівнева, 100-бальна система оцінювання через такі види контролю з накопиченням отриманих балів: <i>поточний</i> (усне та письмове опитування) контроль, проміжний (захист практичних, самостійних робіт), <i>підсумковий</i> (письмові екзамени, залікові роботи, захисти звітів з практик), самоконтроль, <i>державна атестація</i> (підготовка та публічний захист дипломної роботи бакалавра)
6 – Програмні компетентності	
<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти (за предметною спеціальністю «Географія»), що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук та географічної науки і характеризуються комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітньо-виховного процесу в середній школі.
<i>Загальні компетентності (ЗК)</i>	ЗК 1. Базові знання фундаментальних наук в обсязі, необхідному для засвоєння географічних дисциплін; ЗК 2. Знання й розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; ЗК 3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; ЗК 4. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях; ЗК 5. Здатність використання інформаційних технологій, навички застосування програмних засобів; ЗК 6. Здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ менеджменту, етики ділового спілкування, навички роботи в команді; ЗК 7. Здатність діяти на засадах етичних міркувань (мотивів), соціально відповідально та свідомо; ЗК 8. Прагнення до збереження природного навколишнього середовища та забезпечення сталого розвитку суспільства;

	<p>ЗК 9. Здатність грамотно спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;</p> <p>ЗК 10. Здатність використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності;</p> <p>ЗК 11. Навички забезпечення безпеки життєдіяльності.</p>
<p><i>Фахові компетентності (ФК)</i></p>	<p>ФК 1. Базові знання з географічних та економічних наук: об'єктно-предметна область, поняттєво-термінологічний апарат, теорії і концепції, закони і закономірності, методи дослідження;</p> <p>ФК 2. Здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі, геосфер, материків і океанів, України, природних і суспільних територіальних комплексів;</p> <p>ФК 3. Здатність використовувати географічні інформаційні технології для вирішення освітніх завдань у галузі географії, економіки, краєзнавчо-туристичної роботи;</p> <p>ФК 4. Здатність до системного географічного мислення;</p> <p>ФК 5. Розуміння основних фізико-географічних та суспільно-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних рівнях його організації;</p> <p>ФК 6. Картографічна компетентність: уміння давати комплексну географічну оцінку території за результатами аналізу карт, здатність відображати географічні об'єкти і процеси за допомогою картографічних творів;</p> <p>ФК 7. Здатність виконувати польові дослідження природних і суспільних об'єктів та процесів, педагогічні дослідження, інтерпретувати отримані результати досліджень, застосовувати їх у професійній діяльності;</p> <p>ФК 8. Здатність до пошуку джерел географічної інформації та її наукового опрацювання і використання, зокрема, порівняння, аналізу і представлення на основі географічних методів і підходів, у тому числі інформаційних технологій;</p> <p>ФК 9. Здатність застосовувати уміння роботи зі статистичними даними, збору, узагальнення та обробки статистичної інформації, що відображає стан природних і суспільних територіальних систем;</p> <p>ФК 10. Здатність проводити географічний аналіз природних та суспільних об'єктів і процесів у різних просторово-часових масштабах;</p> <p>ФК 11. Здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах;</p> <p>ФК 12. Здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем та людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства;</p> <p>ФК 13. Здатність застосовувати набуті географічні, економічні і психолого-педагогічні компетентності, знання сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів загальних і предметних компетентностей з географії та економіки;</p> <p>ФК 14. Здатність до комунікації зі спільнотами, уміння організувати комунікацію учнів і вихованців, створювати рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів;</p> <p>ФК 15. Здатність вивчати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітньо-виховного процесу у середній школі;</p> <p>ФК 16. Здатність реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках</p>

географії, у позакласній та позашкільній діяльності.

7 – Програмні результати навчання

Знання і розуміння:

ПРН 1. Базові знання природничих, суспільних і точних наук в обсязі, необхідному для засвоєння географічних дисциплін;

ПРН 2. Базові знання природничо-географічних наук: об'єктно-предметна область, поняттєво-термінологічний апарат, теорії і концепції, закони і закономірності, методи дослідження, історія розвитку тощо;

ПРН 3. Базові знання суспільно-географічних наук: об'єктно-предметна область, поняттєво-термінологічний апарат, теорії і концепції, закони і закономірності, методи дослідження, історія розвитку тощо;

ПРН 4. Базові знання з фізичної географії України і світу;

ПРН 5. Базові знання з економічної та соціальної географії України і світу;

ПРН 6. Основні механізми функціонування природних і суспільних територіальних комплексів, окремих їх компонентів, зв'язки і залежності між компонентами, причини, перебіг і наслідки процесів, що відбуваються в них;

ПРН 7. Просторова диференціація географічної оболонки і географічного середовища на глобальному, регіональному та локальному територіальних рівнях;

ПРН 8. Зміни, які відбуваються у географічному середовищі під впливом природних і антропогенних чинників, наслідки і детермінанти в контексті концепції сталого розвитку людства;

ПРН 9. Сучасні теоретичні та практичні основи методики навчання географії та економіки в загальноосвітній школі;

ПРН 10. Психолого-педагогічні аспекти навчання і виховання учнів.

Уміння:

ПРН 11. Застосовує базовий поняттєвий, термінологічний, концептуальний апарат географії, її теоретичні й емпіричні досягнення на рівні, що дозволяє інтерпретувати природно- та суспільно-географічні явища і процеси, пов'язувати та порівнювати різні погляди на проблемні питання сучасної географії;

ПРН 12. Вибирає і застосовує основні методики та інструменти, які є типовими для різних галузей географії, виконує стандартні виміри і спостереження основних параметрів географічного середовища, необхідні для формування предметних компетентностей з географії в середніх загальноосвітніх навчальних закладах;

ПРН 13. Уміє характеризувати регіони і ландшафти, пояснити їх особливості і взаємозв'язки, сформовані географічним положенням та іншими географічними чинниками;

ПРН 14. Встановлює роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних чинників її розвитку;

ПРН 15. Володіє основами професійної культури при підготовці та редагуванні текстів державною мовою з предметної спеціальності;

ПРН 16. Володіє однією з іноземних мов на рівні, необхідному для роботи з навчально-методичною літературою зі спеціальності;

ПРН 17. Здійснює відбір, аналіз, представлення і поширення географічної інформації, використовуючи різноманітні письмові, усні та візуальні засоби, картографічні методи (в тому числі – за допомогою інформаційних технологій);

ПРН 18. Формує в учнів уміння користуватися географічною та

	<p>картографічною мовою в навчальному процесі, застосовувати алгоритми користування картографічною продукцією при характеристиці окремих географічних об'єктів і територій;</p> <p>ПРН 19. Застосовує сучасні методики і технології, в тому числі й інформаційні, для забезпечення формування в учнів предметних компетентностей та для формування основ цілісної наукової картини світу;</p> <p>ПРН 20. Уміє самостійно вести польові фізико-географічні й суспільно-географічні дослідження, необхідні для організації практичних занять з географії в школі та для позашкільної краєзнавчої роботи;</p> <p>ПРН 21. Застосовує методи діагностування досягнень учнів, здійснює педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху;</p> <p>ПРН 22. Дотримується сам під час польових і виробничої практик, та формує в учнів екологічні цінності й відповідальне ставлення школярів до природи, повагу культурних цінностей і традицій місцевого населення під час краєзнавчих екскурсій і туристичних походів.</p> <p>Комунікація:</p> <p>ПРН 23. Організовує співпрацю учнів та ефективно працює в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях), визначає оптимальні шляхи організації учнівського колективу в різних видах діяльності;</p> <p>ПРН 24. Розуміє значення культури як форми людського існування, цінує різноманіття та мультикультурність світу і керується у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва.</p> <p>Автономія і відповідальність:</p> <p>ПРН 25. Самостійно організовує процес навчання упродовж життя і вдосконалює з високим рівнем автономності здобуті під час навчання предметні компетентності;</p> <p>ПРН 26. Забезпечує рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціально-культурно-економічних особливостей.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<i>Кадрове забезпечення</i>	<p>Відповідає ліцензійним умовам. Усі викладачі є штатними викладачами ХНУ ім. В.Н. Каразіна, мають науковий ступінь та/або вчене звання, що відповідає основному профілю дисципліни, що викладається. Гарант програми – Жемеров О.О., к. геогр. н., автор численних навчально-методичних посібників для учнів у вчителів географії. Усі викладачі раз на п'ять років проходять підвищення кваліфікації.</p>
<i>Матеріально-технічне забезпечення</i>	<p>Обладнання та устаткування, необхідне для польових і камеральних досліджень географічних об'єктів і систем, технічні засоби навчання (дошки-екрани; мультимедійні проектори, ноутбуки, принтери, сканери, персональні комп'ютери з програмним забезпеченням) для формування предметних компетентностей з географії у процесі навчання здобувача і необхідних в освітньому процесі з географії в школі; використання баз для проведення навчальних і виробничих практик в інших освітніх установах (за договорами про співпрацю). Є навчальні аудиторії, лабораторії, комп'ютерні класи, гуртожиток, пункти харчування, точки бездротового доступу до Інтернет,</p>

	спортзали, тощо
<i>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</i>	Офіційний сайт ХНУ ім. В.Н. Кразіна, власний сайт факультету геології, географії, рекреації і туризму, сайт кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства, необмежений доступ до Інтернет, друковані (фонди ЦНБ ім. В.Н. Каразіна, репозитарій, власні бібліотеки навчальних лабораторій, картографічні твори) та Інтернет-джерела (у т.ч. і Центру електронного навчання ХНУ) інформації; навчальні і робочі плани (з пояснювальними записками до них), освітні програми, робочі програми дисциплін і практик, навчально-методичні комплекси дисциплін, що включають лекційний матеріал, завдання практичних робіт, питання семінарських занять, завдання самостійної роботи, питання, задачі, завдання для поточного та підсумкового контролю. Відповідає ліцензійним умовам, 100%
9 – Академічна мобільність	
<i>Національна кредитна мобільність</i>	Можлива, за бажанням студента
<i>Міжнародна кредитна мобільність</i>	Можлива, за бажанням студента
<i>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</i>	Громадяни інших держав приймаються на навчання за спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія) на підставі міжнародних договорів на умовах, визначених цими договорами, а також договорів, укладених навчальним закладом із зарубіжними навчальними закладами, організаціями, або індивідуальних договорів, контрактів.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Філософія	3	чотирирівнева шкала оцінювання
ОК 2.	Українська мова за професійним спрямуванням	3	дворівнева шкала оцінювання
ОК 3.	Іноземна мова	6	дворівнева шкала оцінювання
ОК 4.	Історія України	3	чотирирівнева шкала оцінювання
ОК 5.	Вища математика з основами матстатистики	4	чотирирівнева шкала оцінювання
ОК 6.	Інформатика з основами геоінформатики	5	чотирирівнева шкала оцінювання
ОК 7.	Фізика з основами фізики Землі	5	чотирирівнева шкала оцінювання
ОК 8.	Хімія з основами геохімії	4	чотирирівнева шкала оцінювання
ОК 9.	Геоморфологія з основами геології	4	чотирирівнева шкала оцінювання

ОК 10.	Історія географічних відкриттів і досліджень	4	дворівнева шкала оцінювання
ОК 11.	Топографія з основами геодезії	5	чотирирівнева шкала оцінювання
ОК 12.	Картографія	4	чотирирівнева шкала оцінювання
ОК 13.	Географічні інформаційні системи	4	чотирирівнева шкала оцінювання
ОК 14.	Охорона праці та безпека життєдіяльності в галузі	4	дворівнева шкала оцінювання
ОК 15.	Фізична географія материків і океанів	7	дворівнева, чотирирівнева шкала оцінювання
ОК 16.	Регіональна економічна і соціальна географія	7	дворівнева, чотирирівнева шкала оцінювання
ОК 17.	Фізична географія України	5	чотирирівнева шкала оцінювання
ОК 18.	Метеорологія з основами кліматології	4	чотирирівнева шкала оцінювання
ОК 19.	Загальна гідрологія з основами океанології	4	чотирирівнева шкала оцінювання
ОК 20.	Загальне землезнавство	4	чотирирівнева шкала оцінювання
ОК 21.	Ґрунтознавство і біогеографія	6	чотирирівнева шкала оцінювання
ОК 22.	Основи суспільної географії	4	чотирирівнева шкала оцінювання
ОК 23.	Ландшафтознавство	4	чотирирівнева шкала оцінювання
ОК 24.	Вікова фізіологія та здоров'я дитини	3	чотирирівнева шкала оцінювання
ОК 25.	Економічна і соціальна географія України	5	чотирирівнева шкала оцінювання
ОК 26.	Основи соціальної географії	5	чотирирівнева шкала оцінювання
ОК 27.	Географія населення з основами демографії	3	чотирирівнева шкала оцінювання
ОК 28.	Педагогіка	3	чотирирівнева шкала оцінювання
ОК 29.	Методика навчання географії	4	чотирирівнева шкала оцінювання
ОК 30.	Історична географія з основами етнографії	4	чотирирівнева шкала оцінювання
ОК 31.	Загальна та вікова психологія	4	чотирирівнева шкала оцінювання
ОК 32.	Географія світового господарства	4	дворівнева шкала оцінювання
ОК 33.	Методика виховної роботи	4	дворівнева шкала оцінювання
ОК 34.	Курсова робота за фахом	4	чотирирівнева шкала оцінювання
ОК 35.	Навчальна природничо-наукова практика	6	чотирирівнева шкала оцінювання
ОК 36.	Навчальна професійно-орієнтована	6	чотирирівнева шкала

	практика		оцінювання
ОК 37.	Педагогічна краєзнавчо-туристична практика	7	чотирирівнева шкала оцінювання
ОК 38.	Педагогічна практика	6	чотирирівнева шкала оцінювання
ОК 39.	Дипломна робота	2	дворівнева шкала оцінювання
Загальний обсяг обов'язкових компонент		173	
Вибіркові компоненти ОП			
<i>Вибірковий блок 1</i>			
ВБ 1.1.	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	дворівнева шкала оцінювання
ВБ 1.2.	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	дворівнева шкала оцінювання
ВБ 1.3.	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	дворівнева шкала оцінювання
ВБ 1.4.	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	дворівнева шкала оцінювання
ВБ 1.5.	Комп'ютерні технології в освіті (практикум)	4	дворівнева шкала оцінювання
ВБ 1.6.	Організація краєзнавчо-туристичної роботи в школі	4	дворівнева шкала оцінювання
ВБ 1.7.	Рекреаційна географія з основами екскурсознавства	4	дворівнева шкала оцінювання
ВБ 1.8.	Техніко-економічні основи виробництва	3	чотирирівнева шкала оцінювання
ВБ 1.9.	Методика наукових досліджень	4	дворівнева шкала оцінювання
ВБ 1.10.	Основи економіки та методика її викладання	4	чотирирівнева шкала оцінювання
ВБ 1.11.	Семінар "Економіка в школі"	4	дворівнева шкала оцінювання
ВБ 1.12.	Геоурбаністика	5	чотирирівнева шкала оцінювання
ВБ 1.13.	Політична географія з основами геоглобалістики	5	чотирирівнева шкала оцінювання
ВБ 1.14.	Регіональні проблеми стійкого розвитку	4	дворівнева шкала оцінювання
ВБ 1.15.	Зовнішньоекономічні зв'язки України	4	чотирирівнева шкала оцінювання
ВБ 1.16.	Географія Харківської області з основами регіонознавства	5	чотирирівнева шкала оцінювання
ВБ 1.17.	Математико-статистичні методи в географії та економіці	5	чотирирівнева шкала оцінювання
<i>Вибірковий блок 2</i>			
ВБ 2.1.	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	дворівнева шкала оцінювання
ВБ 2.2.	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	дворівнева шкала оцінювання
ВБ 2.3.	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	дворівнева шкала оцінювання
ВБ 2.4.	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	дворівнева шкала

			оцінювання
ВБ 2.5.	Методика застосування комп'ютерної техніки та технологій в освіті (практикум)	4	дворівнева шкала оцінювання
ВБ 2.6.	Теорія і практика краєзнавчо-туристичної діяльності в школі	4	дворівнева шкала оцінювання
ВБ 2.7.	Рекреаційна географія	4	дворівнева шкала оцінювання
ВБ 2.8.	Регіональний розвиток і геопланування	3	чотирирівнева шкала оцінювання
ВБ 2.9.	Основи наукових досліджень	4	дворівнева шкала оцінювання
ВБ 2.10.	Основи економіки	4	чотирирівнева шкала оцінювання
ВБ 2.11.	Методика викладання економіки в школі	4	дворівнева шкала оцінювання
ВБ 2.12.	Геомаркетинг і логістика	5	чотирирівнева шкала оцінювання
ВБ 2.13.	Основи геополітики	5	чотирирівнева шкала оцінювання
ВБ 2.14.	Основи стійкого розвитку регіону	4	дворівнева шкала оцінювання
ВБ 2.15.	Географія зовнішньоекономічної діяльності України	4	чотирирівнева шкала оцінювання
ВБ 2.16.	Економічна і соціальна географія Харківської області	5	чотирирівнева шкала оцінювання
ВБ 2.17.	Статистичні методи і обробка геоінформації	5	чотирирівнева шкала оцінювання
Загальний обсяг вибірових компонент		67	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

за умови обрання вибіркового блоку 1

Семестр	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів
1	Історія України	3
	Вища математика з основами матстатистики	4
	Історія географічних відкриттів і досліджень	4
	Топографія з основами геодезії	5
	Охорона праці та безпека життєдіяльності в галузі	4
	Загальне землезнавство	4
	Ґрунтознавство і біогеографія	6
	<i>Всього за 1 семестр</i>	<i>30</i>
2	Іноземна мова	3
	Фізика з основами фізики Землі	5
	Хімія з основами геохімії	4
	Метеорологія з основами кліматології	4
	Загальна гідрологія з основами океанології	4
	Основи суспільної географії	4
	Навчальна природничо-наукова практика	6
	<i>Всього за 2 семестр</i>	<i>30</i>
3	Іноземна мова	3
	Інформатика з основами геоінформатики	5

	Геоморфологія з основами геології	4
	Картографія	4
	Фізична географія материків і океанів	4
	Вікова фізіологія та здоров'я дитини	3
	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3
	Комп'ютерні технології в освіті (практикум)	4
	<i>Всього за 3 семестр</i>	<i>30</i>
4	Філософія	3
	Фізична географія материків і океанів	3
	Ландшафтознавство	4
	Географія населення з основами демографії	3
	Загальна та вікова психологія	4
	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3
	Рекреаційна географія з основами екскурсовознавства	4
	Навчальна професійно-орієнтована практика	6
	<i>Всього за 4 семестр</i>	<i>30</i>
5	Українська мова за професійним спрямуванням	3
	Регіональна економічна і соціальна географія	4
	Фізгеографія України	5
	Економічна і соціальна географія України	5
	Педагогіка	3
	Методика навчання географії	4
	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3
	Техніко-економічні основи виробництва	3
	<i>Всього за 5 семестр</i>	<i>30</i>
6	Географічні інформаційні системи	4
	Регіональна економічна і соціальна географія	3
	Основи соціальної географії	5
	Історична географія з основами етнографії	4
	Географія світового господарства	4
	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3
	Педагогічно-краєзнавчо-туристична практика	7
	<i>Всього за 6 семестр</i>	<i>30</i>
7	Методика виховної роботи	4
	Організація краєзнавчо-туристичної роботи в школі	4
	Методика наукових досліджень	4
	Основи економіки та методика її викладання	4
	Зовнішньоекономічні зв'язки України	4
	Педагогічна практика	6
	Курсова робота за фахом	4
	<i>Всього за 7 семестр</i>	<i>30</i>
8	Семінар "Економіка в школі"	4
	Геоурбаністика	5
	Політична географія з основами геоглобалістики	5
	Регіональні проблеми стійкого розвитку	4
	Географія Харківської області з основами регіонознавства	5
	Математико-статистичні методи в географії та економіці	5
	Підготовка дипломної роботи	2
	<i>Всього за 8 семестр</i>	<i>30</i>

за умови обрання вибіркового блоку 2

Семестр	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів
1	Історія України	3
	Вища математика з основами матстатистики	4
	Історія географічних відкриттів і досліджень	4
	Топографія з основами геодезії	5
	Охорона праці та безпека життєдіяльності в галузі	4
	Загальне землезнавство	4
	Ґрунтознавство і біогеографія	6
	<i>Всього за 1 семестр</i>	<i>30</i>
2	Іноземна мова	3
	Фізика з основами фізики Землі	5
	Хімія з основами геохімії	4
	Метеорологія з основами кліматології	4
	Загальна гідрологія з основами океанології	4
	Основи суспільної географії	4
	Навчальна природничо-наукова практика	6
	<i>Всього за 2 семестр</i>	<i>30</i>
3	Іноземна мова	3
	Інформатика з основами геоінформатики	5
	Геоморфологія з основами геології	4
	Картографія	4
	Фізична географія материків і океанів	4
	Вікова фізіологія та здоров'я дитини	3
	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3
	Методика застосування комп'ютерної техніки та технологій в освіті (практикум)	4
	<i>Всього за 3 семестр</i>	<i>30</i>
4	Філософія	3
	Фізична географія материків і океанів	3
	Ландшафтознавство	4
	Географія населення з основами демографії	3
	Загальна та вікова психологія	4
	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3
	Рекреаційна географія	4
	Навчальна професійно-орієнтована практика	6
	<i>Всього за 4 семестр</i>	<i>30</i>
5	Українська мова за професійним спрямуванням	3
	Регіональна економічна і соціальна географія	4
	Фізгеографія України	5
	Економічна і соціальна географія України	5
	Педагогіка	3
	Методика навчання географії	4
	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3
	Регіональний розвиток і геопланування	3
	<i>Всього за 5 семестр</i>	<i>30</i>
6	Географічні інформаційні системи	4
	Регіональна економічна і соціальна географія	3
	Основи соціальної географії	5
	Історична географія з основами етнографії	4
	Географія світового господарства	4

	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3
	Педагогічна краєзнавчо-туристична практика	7
	<i>Всього за 6 семестр</i>	<i>30</i>
7	Методика виховної роботи	4
	Організація краєзнавчо-туристичної роботи в школі	4
	Основи наукових досліджень	4
	Основи економіки	4
	Географія зовнішньоекономічної діяльності України	4
	Педагогічна практика	6
	Курсова робота за фахом	4
	<i>Всього за 7 семестр</i>	<i>30</i>
8	Методика викладання економіки в школі	4
	Геомаркетинг і логістика	5
	Основи геополітики	5
	Основи стійкого розвитку регіону	4
	Економічна і соціальна географія Харківської області	5
	Статистичні методи і обробка геоінформації	5
	Підготовка дипломної роботи	2
	<i>Всього за 8 семестр</i>	<i>30</i>

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія) проводиться у формі захисту дипломної роботи бакалавра та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр середньої освіти (Географія) за спеціалізацією «Географія, економіка та краєзнавчо-туристична робота». Професійна кваліфікація: Вчитель географії, фахівець з краєзнавчо-туристичної роботи.

Бакалаврська робота є завершеним науковим дослідженням, вона повинна мати внутрішню єдність та свідчити про підготовленість здобувача до виконання професійних обов'язків з використанням набутих інтегрованих знань, умінь і практичних навичок. Дипломна робота передбачає проведення аналізу та прикладне дослідження проблем у галузі середньої освіти та географічної науки. Обсяг та структура роботи встановлюється вищим навчальним закладом. Робота перевіряється на наявність академічного плагіату згідно з процедурою, визначеною системою забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

Атестація здійснюється відкрито і публічно перед Екзаменаційною комісією, яка затверджена наказом ректора ХНУ ім. В.Н. Каразіна. Доповідь здобувача для переконливості та підтвердження висновків та пропозицій має обов'язково супроводжуватися презентацією із використанням мультимедійної техніки.

**5. КОПІЇ НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ
ТА ПОЯСНЮВАЛЬНІ ЗАПИСКИ ДО НИХ**

Ректор "Затверджую"

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

(назва центрального органу виконавчої влади, власник)

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

(повна назва вищого навчального закладу)

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Підготовки бакалавра
(назва рівня вищої освіти)

з галузі знань 01 Освіта

(шифр і назва галузі знань)

Рівень вищої освіти

перший (бакалаврський) рівень

Термін навчання – 3 роки 10 місяців на базі
повної загальної середньої освіти

Освітня кваліфікація: бакалавр середньої освіти (Географія),
Географія, природознавство та спортивно-туристська робота.
Вчитель географії

за спеціальністю 014.07. Середня освіта (Географія)

(шифр і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою Географія, Природознавство та спортивно-туристська робота

(освітньо-професійна, освітньо-наукова, шифр і назва програми)

спеціалізація

(шифр і назва спеціалізації)

Форма навчання денна

(денна, заочна, дистанційна)

I. ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2018-2022 навч.р.

Курс	Вересень				Жовтень				Листопад					Грудень				Січень					Лютий					Березень					Квітень					Травень					Червень					Липень					Серпень				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52					
1	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T				
2	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T				
3	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T				
4	T	T	T	T	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П				

II. ЗВЕДЕНІ ДНІ З БЮДЖЕТУ ЧАСУ, тижні

Курс	Теоретичне навчання	Екзамени	Практики	Атестація (захист дипломної роботи)	Дипломне проєктув.	Канікули	Разом
1	28	6	6			12	52
2	28	6	6			12	52
3	26	5	7			14	52
4	22	4	6		4	5	41
5							
6							
Разом	104	21	25		4	43	197

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ:

- T - теоретичне навчання
- C - екзаменаційна сесія
- П - практика
- К - канікули
- // - атестаційний екзамен
- Д - дипломне проєктування та захист

ПРАКТИКИ

Назва практики	Семестр	Тижні
Навчальна природничо-наукова практика	2	6
Навчальна професійно-орієнтована практика	4	6
Педагогічна красназничо-туристична практика	6	7
Педагогічна практика	7	6
		25

АТЕСТАЦІЯ

Атестаційний екзамен	Дипломна робота	Семестр
	Дипломна робота бакалавра	8

Шифр	НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ ТА КУРСОВІ РОБОТИ, ЩО НЕ Є СКЛАДОВИМИ ОКРЕМИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН	Розподіл за семестрами					Кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин					Розподіл аудиторних годин на тиждень за курсами і семестрами										
		Чотирирівнева шкала оцінювання	Дворівнева шкала оцінювання	Контрольні роботи	Індивідуальні завдання			Загальний обсяг	Аудиторних				Самостійна робота	1 курс	2 курс	3 курс	4 курс	5 курс	6 курс				
					реферати, переклади	розрахунково-графічні роботи			курсові роботи	у тому числі:				Семестри									
		Лекції	Лабораторні	Практичні						Семінари	1	2		3	4	5	6	7	8	1	2	3	4
											Кількість тижнів в семестрі												
										16	12	16	12	16	10	10	12						

1. НОРМАТИВНІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки

Філософія	4		1				3	90	36	24			12	54				3									
Українська мова за професійним спрямуванням		5	1				3	90	32			32	58					2									
Іноземна мова		2, 3	2				6	180	100			100	80	3	4												
Історія України	1		1				3	90	48	32		16	42	3													
Усього за циклом 1.1	2	3	5				15	450	216	56		132	28	234	3	3	4	3	2								

1.2. Цикл фундаментальної підготовки

Вища математика з основами матстатистики	1		1				4	120	64	32		32		56	4													
Інформатика з основами геоінформатики	3		1				5	150	64	16	48		78		6													
Фізика з основами фізики Землі	2		1				5	150	72	48	24		78		4													
Хімія з основами геохімії	2		1				4	120	48	24	24		72															
Геоморфологія з основами геології	3		1				4	120	64	32		32		56		4												
Історія географічних відкриттів і досліджень			1	1			4	120	48	16		32	72	3														
Топографія з основами геодезії	1		1				5	150	64	32	32		86	4														
Картографія	3		1				4	120	48	32	16		72														6	
Географічні інформаційні системи	6		1				4	120	60	20		40	60															
Охорона праці та безпека життєдіяльності в галузі			1	1			4	120	32	16		16	88	2														
Навчальна природничо-наукова практика	2						6	180					180															
Навчальна професійно-орієнтована практика	4						6	180					180															
Педагогічна краснавчо-туристична практика	6						7	210					210															
Педагогічна практика	7						6	180					180															
Підготовка дипломної роботи	8						2	60					60															
Усього за циклом 1.2	8	2	10				70	2100	564	268	144	120	32	1536	13	10	11									6		

1.3. Цикл професійної та практичної підготовки

Фізична географія материків і океанів	4	3	2			7	210	144	88		56		66			6	4							
Регіональна економічна і соціальна географія	6	5	2			7	210	136	84		52		74					6	4					
Фізгеографія України	5		1			5	150	80	48		32		70					5						
Метеорологія з основами кліматології	2		1			4	120	60	36	24			60			5								
Загальна гідрологія з основами океанології	2		1			4	120	60	36	24			60			5								
Загальне землезнаство	1		1			4	120	64	32		32		56	4										
Грунтознавство і біогеографія	1		1			6	180	96	64	32			84	6										
Основи суспільної географії	2		1			4	120	60	36		24		60			5								
Ландшафтознавство	4		1			4	120	60	36		24		60				5							
Вікова фізіологія та здоров'я дитини	3		1			3	90	48	32		16		42			3								
Економічна і соціальна географія України	5		1			5	150	80	32		48		70					5						
Основи соціальної географії	6		1			5	150	50	20		30		100						5					
Географія населення з основами демографії	4		1			3	90	60	24		36		30				5							
Педагогіка	5		1			3	90	48	32		16		42							3				
Методика навчання географії	5		1			4	120	64	32		32		56							4				
Історична географія з основами етнографії	6		1			4	120	40	20		20		80								4			
Загальна та вікова психологія	4		1			4	120	48	24		24		72			4								
Географія світового господарства		6	1			4	120	60	30		30		60									6		
Методика виховної роботи		7	1			4	120	40	20		20		80										4	
Курсова робота за фахом	7					4	120						120											
Усього за циклом 1.3	17	4	21			88	2640	1298	726	80	492		1342	10	15	9	18	23	19	4				
Усього за нормативною частиною	27	9	36			173	5190	2078	1050	224	744	60	3112	26	28	24	21	25	25	4				

2. ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИБОРОМ
2.1. Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки

Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3					3	90	30	30				60			2								
Міжфакультетська вибіркова дисципліна	4					3	90	24	24				66			2								
Міжфакультетська вибіркова дисципліна	5					3	90	30	30				60				2							
Міжфакультетська вибіркова дисципліна	6					3	90	20	20				70								2			
Усього за циклом 2.1	4					12	360	104	104				256			2	2	2	2					

2.2. Цикл фундаментальної підготовки
вибірковий блок 1

Основи наукових досліджень		4	1			4	120	48	24		24		72			4								
Основи комп'ютерної графіки		3	1			4	120	64	16		48		56			4								
Основи геоєкології	5		1			3	90	48	24		24		42				3							
Сучасні концепції природознавства		7	1			4	120	40	20		20		80								4			
Картографічний метод дослідження	7		1			4	120	50	20		30		70								5			
Спортивний туризм та орієнтування	7		1			4	120	50	20		30		70								5			
Географія і економіка в школі	8		1			4	120	48	24		24		72									4		
Основи раціонального природокористування		8	1			5	150	48	24		24		102									4		
Методика навчання природознавства	8		1			5	150	48	24		24		102									4		
Методика організації спортивно-туристської роботи		8	1			4	120	48	24		24		72									4		
Усього за циклом 2.2	5	5	10			41	1230	492	220		272		738			4	4	3			14	16		

вибірковий блок 2														
Рекреаційна географія		4	1		4	120	48	24		24		72		
Дистанційне зондування Землі		3	1		4	120	64	16		48		56		4
Геоекологічна експертиза територій	5		1		3	90	48	24		24		42		3
Сучасні концепції природознавства		7	1		4	120	40	20		20		80		4
Фаховий практикум	7		1		4	120	50	20		30		70		5
Спортивно-оздоровчий туризм	8		1		4	120	48	24		24		72		4
Комп'ютерні технології в освіті		8	1		5	150	48	24		24		102		4
Географія Харківської області	8		1		5	150	48	24		24		102		4
Технології навчання природознавства		8	1		4	120	48	24		24		72		4
Організація спортивно-туристської роботи	5	5	10		41	1230	492	220		272		738		4 4 3 14 16
Всього за циклом 2.2														

2.3. Цикл професійної та практичної підготовки														
ГІС в географії	7		1		4	120	50	20		30		70		5
Основи моделювання в географії			1		5	150	48	24		24		102		4
Красзнавство і регіональний туризм		8	1		5	150	72	24		48		78		6
Туристичне красзнавство			1		5	150	72	24		48		78		5 10
Природні умови і ресурси України	8		1		14	420	170	68		102		250		19 26
Природно-ресурсний потенціал України	2	1	3		67	2010	766	392		374		1244	0	6 6 5 2 19 26
Всього за циклом 2.3	7	10	13		240	7200	2844	1442	224	1118	60	4356		
Всього за вибірковою частиною													26 28 30 27 30 27 23 26	
Загальна кількість													5 5 4 5 5 4 3 3	
Кількість годин на тиждень													2 1 4 2 3 2 2 3	
Кількість оцінок за чотирирівневою шкалою - 34													7 6 7 6 7 5 5 6	
Кількість оцінок за дворівневою шкалою - 19														1
Кількість контрольних робіт - 49														
Кількість курсових робіт - 1														
Факультативні курси														
						240	224			224		16	4 4 4 4	

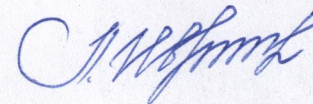
Фізичне виховання		4,6,8												
НДРС		4,6												
Практика за кордоном														

ЗВЕДЕНІ ДАНІ	
Назва	Кількість кредитів ЄКТС
Нормативні навчальні дисципліни	146
Дисципліни за вибором	67
Практика	25
Підготовка дипломної роботи	2
Загальна кількість кредитів ЄКТС	240

Затверджено Вченою радою університету
протокол № 15 від "06" листопада 2017 р.

Декан факультету _____

(підпис, прізвище та ініціали)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до навчального плану

Код та найменування спеціальності 014 Середня освіта

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Предметна спеціальність 014.07 Середня освіта (Географія)

Освітня програма Географія, Природознавство та спортивно-туристська робота

Форма навчання денна, заочна

Загальний обсяг у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та строк навчання 240 кредитів (3 рік 10 місяців навчання)

Навчальний план, затверджений Вченою радою факультету геології, географії, рекреації і туризму 23 жовтня 2017 р., протокол № 2.

Відповідність вимогам стандарту вищої освіти (в разі наявності): Стандарт вищої освіти з даної спеціальності не є офіційно затвердженим. Наразі діє Тимчасовий стандарт вищої освіти України, схвалений Вченою радою університету (протокол № 15 від «06» листопада 2017 р.) і затверджений наказом ректора (№ 1701-1/478 від 20 листопада 2017 р.).

Відповідність вимогам професійного стандарту (в разі наявності). Порядок присвоєння професійної кваліфікації визначається органом, який затвердив відповідний професійний стандарт. До введення професійного стандарту й початку роботи органу, який присвоює професійну кваліфікацію, за умов успішної підсумкової атестації, вищим навчальним закладом присвоюється професійна кваліфікація «Вчитель географії». Професійні права: вчитель географії, вчитель природознавства закладу середньої (базової) освіти, педагог-організатор туристської роботи.

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання: Навчатися за освітньою програмою «Географія, природознавство та спортивно-туристська робота» підготовки бакалавра за спеціальністю 014.07 Середня освіта (за предметною спеціальністю Географія) можуть громадяни України, зарубіжних країн, інші, які мають повну загальну середню освіту. Абітурієнти повинні мати державний документ (атестат) про повну середню освіту встановленого зразка або про професійну підготовку, сертифікати зовнішнього незалежного оцінювання з української мови і літератури, географії, третього предмету (за вибором, що визначається МОН України).

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
I. Цикл загальної підготовки		
Нормативні дисципліни		
<i>1.1. Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки</i>		
<ul style="list-style-type: none"> - базові знання фундаментальних наук в обсязі, необхідному для засвоєння географічних дисциплін; - здатність вчитися і бути сучасно освіченим, усвідомлювати можливість навчання впродовж життя; - розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей і відносно природи (принципи гуманізму, етики, біо-, еко- та геоетики). 	<p>Знання: історичні етапи розвитку філософії; основні філософські поняття та категорії; предметна сфера різних філософських та природничих дисциплін.</p> <p>Уміння і навички: аналізувати історико-філософський процес; співставляти філософські концепції, поняття, категорії; аналізувати філософські першоджерела.</p>	Філософія
<ul style="list-style-type: none"> - здатність до письмової й усної комунікації; - здатність вчитися і бути сучасно освіченим, усвідомлювати можливість навчання впродовж життя. 	<p>Знання: лексичний матеріал за фахом; норми правопису, що складають активну лексику з географії; граматичні правила оформлення речень.</p> <p>Уміння і навички: самостійно складати, вільно розуміти мовлення академічного та професійного характеру, використовуючи відповідну термінологію; використовувати лексичний матеріал з географії у монологічному та діалогічному мовленні; грамотно викладати інформацію.</p>	Українська мова за професійним спрямуванням
<ul style="list-style-type: none"> - здатність до письмової й усної комунікації; - здатність вчитися і бути сучасно освіченим, усвідомлювати можливість навчання впродовж життя. 	<p>Знання: лексичний матеріал; норми правопису, граматичні правила оформлення речень;</p> <p>Уміння і навички: використовувати лексичний матеріал у монологічному та діалогічному мовленні; читати тексти; перекладати окремі речення з української мови на іноземну з використанням вивченого матеріалу; письмово викладати думки.</p>	Іноземна мова
<ul style="list-style-type: none"> - базові знання історії в обсязі, необхідному для засвоєння географічних дисциплін; - здатність вчитися і бути сучасно освіченим, усвідомлювати можливість навчання впродовж 	<p>Знання: основні закони та етапи розвитку людського суспільства від найдавніших часів до початку XX ст; витоки української нації та її місце в загальнолюдських процесах; суспільно-економічні, політичні та культурні процеси історичного розвитку українського народу;</p>	Історія України

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
життя.	зародження та розвиток української державності; діяльність історичних осіб. Уміння і навички: порівнювати, аналізувати, узагальнювати і критично оцінювати історичні факти та діяльність осіб; співставляти історичні події, процеси з періодами (епохами).	
<i>1.2. Цикл фундаментальної підготовки</i>		
<ul style="list-style-type: none"> - базові знання математики в обсязі, необхідному для засвоєння географічних дисциплін; - здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. 	<p>Знання: основні поняття вищої математики.</p> <p>Уміння і навички: вибирати математичні методи та моделі, методичні прийоми математичного аналізу для географічних досліджень.</p>	Вища математика з основами матстатистики
<ul style="list-style-type: none"> - базові знання інформатики в обсязі, необхідному для засвоєння географічних дисциплін; - здатність використання інформаційних технологій, навички застосування програмних засобів; - здатність використовувати географічні інформаційні технології для вирішення експериментальних і практичних завдань у галузі фізичної, соціально-економічної географії, географії рекреації та туризму. 	<p>Знання: особливості феномену інформації в сучасному світі та можливості інформаційно-комунікаційних технологій; методи пошуку, створення, збереження, відтворення, обробки й передавання даних та інформації засобами обчислювальної та комунікаційної техніки; основні категорії програмних та апаратних засобів; базові принципи побудови архітектури і платформ обчислювальних систем.</p> <p>Уміння і навички: працювати із засобами персональної обчислювальної техніки; використовувати сучасні комп'ютерні інформаційні засоби та технології для створення та опрацювання текстової, числової та графічної інформації; користуватися базовими ГІС-платформами.</p>	Інформатика з основами геоінформатики
<ul style="list-style-type: none"> - базові знання фізики в обсязі, необхідному для засвоєння географічних дисциплін; - здатність застосовувати базові знання фізики при вивченні природних геосистем різного ієрархічного рівня; - здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. 	<p>Знання: поняття, величини, закони, закономірності, моделі, формули, рівняння з теоретичного курсу фізики; прояви їх використання в суспільній діяльності.</p> <p>Уміння і навички: уміти застосовувати проведення дослідів, вимірювань, опрацьовувати дані (обчислення, побудова графіків), розв'язувати фізичні задачі.</p>	Фізика з основами фізики Землі
<ul style="list-style-type: none"> - базові знання хімії в обсязі, необхідному для засвоєння географічних дисциплін; - здатність застосовувати базові знання хімії при 	<p>Знання: основні геохімічні процеси й функції, роль різних груп хімічних елементів у житті організмів, біогеохімічні цикли різних рівнів.</p>	Хімія з основами геохімії

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<p>вивченні природних геосистем різного ієрархічного рівня;</p> <p>- здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p>	<p>Уміння і навички: вміти застосовувати методи індикації довкілля для районування та пошуку корисних копалин; вміти аналізувати ситуацію ендемічних регіонів та розробляти заходи щодо оптимального природокористування в межах таких територій.</p>	
<p>- розуміння основних фізико-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних рівнях його організації;</p> <p>- здатність застосовувати базові знання геоморфології та геології при вивченні природних та антропогенних геосистем різного ієрархічного рівня;</p> <p>- базові знання геології в обсязі, необхідному для засвоєння географічних дисциплін;</p> <p>- здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p>	<p>Знання: спеціальна термінологія, чинники і закономірності формування та розповсюдження різних форм рельєфу, історичні події у формуванні основних рис рельєфу Землі; основні методи геологічних досліджень; будова і речовинний склад Землі загалом та земної кори зокрема; відносна геохронологія та її методи; класифікація мінералів та методика їхнього польового визначення; класифікація і склад порід різних генетичних типів; закономірності перебігу, вплив на морфологію фізичної поверхні екзогенних процесів та генетичні типи відкладів, утворені ними.</p> <p>Уміння і навички: розрізняти рельєфоутворюючі процеси і відповідні форми рельєфу, генетичні типи відкладів, грамотно ілюструвати відповіді; розуміти і вільно володіти методикою складання геолого-геоморфологічних профілів; складати геоморфологічну характеристику територій; відновлювати історію розвитку рельєфу досліджуваної території; використовувати методи відносної геохронології; описувати та визначати поширені у земній корі мінерали; розпізнавати та описувати породи різних генетичних типів; характеризувати найважливіші типи тектонічних структур; аналізувати прояви та розвиток екзогенних континентальних процесів; аналізувати геологічну діяльність морів та океанів; користуватися геологічним компасом.</p>	<p>Геоморфологія і палеогеографія</p>
<p>- базові знання з історії географічної науки;</p> <p>- здатність застосовувати базові знання з історії географічної науки у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі, геосфер, материків і океанів, України, природних і суспільних територіальних комплексів.</p>	<p>Знання: етапи історії розвитку географії; географічні відкриття на різних історичних етапах розвитку людства; історія розвитку географічних ідей; внесок видатних географів у розвиток науки; тенденції і перспективи розвитку географічної науки.</p> <p>Уміння і навички: характеризувати етапи історії розвитку географії; визначати вплив географічних відкриттів та ідей на розвиток</p>	<p>Історія географічних відкриттів і досліджень</p>

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
	людської цивілізації на різних історичних етапах; оцінювати внесок видатних географів у розвиток науки; обґрунтовувати тенденції і перспективи розвитку географічної науки.	
<p>- здатність застосовувати базові знання топографії при вивченні природних та антропогенних геосистем різного ієрархічного рівня;</p> <p>- картографічна компетентність: уміння давати комплексну географічну оцінку території за результатами аналізу карт, здатність відображати географічні об'єкти і процеси за допомогою картографічних творів.</p>	<p>Знання: види і способи топографічних зйомок; стадії топографо-геодезичних робіт; сутність, види і типи лінійних і кутових вимірювань; сутність, зміст, будова приладів та порядок робіт при проведенні теодолітної, тахеометричної, бусольної, окомірної, мензульної зйомок та геометричного, тригонометричного і барометричного видів нівелювання; сутність і особливості аерофототопографічної зйомки.</p> <p>Уміння і навички: визначати кути орієнтування; площі ділянок; кількісні показники рельєфу, форму та крутість схилів, позначки висот точок та взаємні перевищення між ними, викреслювати окремі умовні знаки та фрагменти карт; виявляти математичні, допоміжні та додаткові елементи топографічних карт і планів; аналізувати рельєф, наносити на карту характерні лінії рельєфу, будувати профілі; орієнтувати карту чи план на місцевості; наносити на карту об'єкти місцевості; будувати плани, профілі за даними польових матеріалів, дешифрувати аерознімки.</p>	Топографія з основами геодезії
<p>- здатність застосовувати базові знання фундаментальних наук при вивченні картографії;</p> <p>- картографічна компетентність: уміння давати комплексну географічну оцінку території за результатами аналізу карт, здатність відображати географічні об'єкти і процеси за допомогою картографічних творів;</p> <p>- здатність використовувати географічні інформаційні технології для вирішення експериментальних і практичних завдань у галузі фізичної, соціально-економічної географії, географії рекреації та туризму.</p>	<p>Знання: засоби зображення об'єктів і явищ на географічних картах; картографічні знаки, їх функції, класифікація; способи зображення тематичних явищ, рельєфу; картографічна генералізація; методи створення карт;</p> <p>Уміння і навички: розпізнавати картографічні проекції за виглядом картографічної сітки; обґрунтовувати головний масштаб; проектувати зміст і легенду карти; проводити вибір зображальних засобів; складати програму карти; проводити розробку макета карти; виконувати візуальний аналіз і опис за картами; застосовувати графічні і картометричні прийоми; виконувати аналіз серій карт і атласів.</p>	Картографія

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<ul style="list-style-type: none"> - здатність використання інформаційних технологій, навички застосування програмних засобів; - здатність застосовувати базові знання інформатики при використанні ГІС; - здатність використовувати географічні інформаційні технології для вирішення експериментальних і практичних завдань у галузі фізичної, соціально-економічної географії, географії рекреації та туризму. 	<p>Знання: технології збору географічної інформації; загальні принципи технологій одержання соціально-економічних даних при аналізі і обробці географічної інформації; головні особливості геоінформаційних систем ArcView та MapInfo.</p> <p>Уміння і навички: застосовувати основні елементи графічного інтерфейсу користувача та функціональності класичних геоінформаційних платформ ArcView 3.x та MapInfo Professional; працювати в головних модулях тематичного картографування ГІС.</p>	Географічні інформаційні системи
<ul style="list-style-type: none"> - навички забезпечення безпеки життєдіяльності; - здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях; - розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей і відносно природи (принципи гуманізму, етики, біо-, еко- та геоетики). 	<p>Знання: фактори життя і праці людини, умови праці як соціально-економічна категорія; фактори ризику на виробництві; методи і засоби захисту людини від негативного впливу навколишнього середовища; основні професійні захворювання, причини та наслідки виробничого травматизму, заходи державного контролю охорони праці.</p> <p>Уміння і навички: визначати і оцінювати фактори життєвої і трудової діяльності людини у різних умовах; користуватися нормативно-правовою документацією з питань охорони праці.</p>	Охорона праці та безпека життєдіяльності в галузі
<i>Практики</i>		
<ul style="list-style-type: none"> - здатність здійснювати збір, реєстрацію та аналіз даних про стан природних територіальних систем за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах; - здатність застосовувати уміння роботи зі статистичними даними, збору, узагальнення та обробки статистичної інформації, що відображає стан суспільних територіальних систем; - здатність проводити географічний аналіз природних та суспільних об'єктів і процесів у 	<p>Знання: принципи і методи організації маршрутних і стаціонарних регіональних досліджень; методи збору, обробки, аналізу географічної інформації.</p> <p>Уміння і навички: використовуючи знання природних законів та закономірностей, методик природничо-наукових і фахових дисциплін та прикладних методів польових спостережень і вимірювань, вміти вибрати місце, спланувати та створити репрезентативну мережу пунктів спостережень за параметрами навколишнього середовища, проводити спостереження за окремими елементами географічної оболонки; організувати та проводити суспільно-географічні маршрутні, стаціонарні та експедиційні</p>	Навчальна природничо-наукова практика

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
різних просторово-часових масштабах.	дослідження і спостереження.	
<ul style="list-style-type: none"> - здатність здійснювати збір, реєстрацію та аналіз даних про стан природних територіальних систем за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах; - здатність застосовувати уміння роботи зі статистичними даними, збору, узагальнення та обробки статистичної інформації, що відображає стан суспільних територіальних систем; - здатність проводити географічний аналіз природних та суспільних об'єктів і процесів у різних просторово-часових масштабах. 	<p>Знання: методи прикладних фізико-географічних та суспільно-географічних досліджень; методи збору, обробки, систематизації, аналізу географічної інформації; особливості природи, населення та господарства досліджуваних територій.</p> <p>Уміння і навички: збирати, обробляти, аналізувати і систематизувати наукову та технічну інформацію для вирішення географічних завдань; застосування прикладних фізико-географічних та суспільно-географічних методів дослідження об'єктів природи, населення і господарства; знаходити емпіричні закономірності між об'єктами природи і господарства; складати комплексну географічну характеристику окремих об'єктів і територій.</p>	Навчальна професійно-орієнтована практика
<ul style="list-style-type: none"> - здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; - здатність застосовувати набуті фахові і психолого-педагогічні компетентності на практиці, при організації краєзнавчо-туристичної та спортивно-туристської роботи; - здатність до комунікації зі спільнотами, уміння організувати комунікацію учасників освітнього процесу у позашкільних закладах освіти, створювати рівноправне, справедливе освітнє середовище; - здатність реалізовувати краєзнавчий підхід у позакласній та позашкільній діяльності. 	<p>Знання: сучасні методи, форми організації та засоби навчальної діяльності у сфері краєзнавчо-туристичної та спортивно-туристської роботи; шляхи реалізації міжпредметних зв'язків при організації туристичної роботи; методики проведення прикладних краєзнавчих досліджень у польових і камеральних умовах; методики опрацювання літературних та статистичних джерел краєзнавчої інформації.</p> <p>Уміння і навички: освоєння сучасних педагогічних технологій у краєзнавчо-туристичній роботі; планувати, організовувати та проводити польові краєзнавчі, спортивно-туристські дослідження; аналізувати різні аспекти територіальної організації туристичної, спортивно-туристської діяльності.</p>	Педагогічна краєзнавчо-туристична практика
<ul style="list-style-type: none"> - здатність вчитися і бути сучасно освіченим, усвідомлювати можливість навчання впродовж життя; - розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей; - здатність здійснювати педагогічну діяльність та 	<p>Знання: особливості побудови шкільного курсу географії; шляхи реалізації міжпредметних зв'язків при викладанні географії; сучасні концепції географічної освіти та їх відображення у шкільних програмах і підручниках; особливості засобів навчання географії; дидактична сутність методів навчання і можливості їх використання у навчальному процесі; педагогічні ідеї та сучасні педагогічні</p>	Педагогічна практика

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<p>викладати дисципліни професійної підготовки у загальноосвітніх та спеціалізованих навчальних закладах.</p>	<p>технології; нестандартні за формою і структурою уроки географії; сучасні вимоги до рівня навчальних досягнень учнів з географії; форми, методи і прийоми організації повторення і перевірки знань і вмінь учнів, нетрадиційні форми контролю знань і вмінь; основні форми організації навчальної роботи у школі; зміст і методика планування навчальної роботи у школах; зміст, роль і форми позанавчальної роботи вчителя географії.</p> <p>Уміння і навички: визначати зміст, мету і задачі навчального заняття у школі; обирати форму (тип), методичні прийоми, стиль викладання; підбирати наочні посібники та технічні засоби навчання; складати розгорнутий план-конспект уроку; застосовувати різноманітні методи навчання і форми перевірки знань; враховувати індивідуальні вікові особливості учнів та рівень підготовки класу; дотримуватися основних дидактичних принципів, викладати матеріал логічно, послідовно, доказово, образно, емоційно і т.ін.; організовувати виховну роботу з учнями, проводити різноманітні позакласні заходи.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - здатність до системного географічного мислення; - розуміння основних фізико-географічних та суспільно-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних рівнях його організації, здатність проводити їх аналіз; - здатність враховувати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації; - визнання морально-етичних аспектів досліджень і необхідності інтелектуальної доброчесності, а також професійних кодексів поведінки. 	<p>Знання: закріплення базових теоретичних знань, набутих під час вивчення географічних та психолого-педагогічних дисциплін; методи і методика географічного дослідження природних і суспільних об'єктів та процесів; методи, методики, технології формування предметних компетентностей у учнів, теоретичні основи застосування геоінформаційних систем та технологій.</p> <p>Уміння і навички: володіти методами географічних та педагогічних досліджень, прийомами наукового аналізу фізико-географічних та суспільно-географічних об'єктів і процесів; готувати доповіді за результатами власних наукових досліджень; оформляти текст наукової роботи, вдало підбирати ілюстрації і табличний матеріал; захищати результати досліджень.</p>	<p>Підготовка дипломної роботи</p>
<p>II. Цикл професійної підготовки (нормативний)</p>		

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<i>1.3. Цикл професійної та практичної підготовки</i>		
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати базові знання фундаментальних наук при вивченні природних комплексів материків і океанів; - базові знання природи материків і океанів; - здатність до системного географічного мислення; - розуміння основних фізико-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на глобальному рівні. 	<p>Знання: особливості розвитку геосфери; особливості розподілу сонячної енергії; географічні пояси Землі, їх особливості; особливості поясної зональності; особливості висотної зональності; кліматичні пояси; антропогенний вплив на довкілля; географічне положення материків і океанів; регіональні особливості в межах материків; національні і етнічні відмінності регіонів; відмінності океанів.</p> <p>Уміння і навички: знаходити на картах і наносити на контурну карту крайні точки, водні і орографічні об'єкти материків; встановлювати залежності між географічними оболонками і природними компонентами в межах материків і їх частин, океанів та їх складових, встановлювати спільні і відмінні риси між материками, океанами і їх складовими регіонами; виявляти причинно-наслідкові зв'язки виникнення антропогенних і природних явищ.</p>	Фізична географія материків і океанів
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати базові знання фундаментальних наук при вивченні регіонів і країн світу; - базові знання про населення і господарство регіонів і країн світу; - здатність до системного географічного мислення; - розуміння основних суспільно-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на глобальному та регіональному рівнях. 	<p>Знання: цілісний просторово-часовий погляд на сучасні соціально-економічні і політичні процеси в різних регіонах і країнах світу.</p> <p>Уміння і навички: складати комплексну суспільно-географічну характеристику регіонів і країн світу; виявляти особливості територіальної організації суспільства регіонів світу; складати порівняльні суспільно-географічні характеристики країн світу.</p>	Регіональна економічна і соціальна географія
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати базові знання фундаментальних наук при вивченні фізичної географії України; - базові знання про природу України; - здатність до системного географічного 	<p>Знання: тектонічна будова, рельєф України, взаємозв'язок геологічної будови з рельєфом; водні, кліматичні, земельні ресурси України; рослинний покрив, тваринний світ, несприятливі фізико-географічні процеси і явища в Україні; ландшафти, фізико-географічне районування; геоекологічна ситуація в Україні;</p>	Фізгеографія України

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<p>мислення;</p> <ul style="list-style-type: none"> - розуміння основних фізико-географічних процесів, що відбуваються на території України; - здатність проводити географічний аналіз природних об'єктів і процесів на території України. 	<p>використання природних умов і охорона природних ресурсів України.</p> <p>Уміння і навички: аналізувати географічні закономірності поширення природних компонентів та виявляти складні взаємозв'язки в них; формувати знання про природні комплекси; визначати екологічні наслідки антропогенного впливу на довкілля в межах України; розуміти складні взаємозв'язки в системі «природа-населення-господарство».</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати базові знання фундаментальних наук при вивченні метеорологічних явищ та кліматичних умов; - базові знання з метеорології та кліматології; - здатність до системного географічного мислення; - розуміння основних фізико-географічних процесів, що відбуваються в атмосфері. 	<p>Знання: сучасні теоретичні питання метеорології і кліматології; газовий склад атмосфери, її будова, основні фізичні властивості; основні процеси розвитку атмосферних явищ; фактори кліматоутворення, класифікації кліматичних умов; причини зміни клімату, сучасні їх тенденції.</p> <p>Уміння і навички: організовувати та проводити локальні метеорологічні спостереження; здійснювати первинне їх опрацювання та аналіз результатів спостереження; розраховувати різні характеристики за даними метеорологічних спостережень; володіти методами кліматологічної обробки метеорологічної інформації; будувати та обробляти синоптичні карти погоди; аналізувати мікрокліматичні умови окремих територій та ділянок; користуватися спеціалізованою науковою літературою, метеорологічними таблицями, кліматичними довідниками для науково обґрунтованого комплексного аналізу поточних погодних умов та кліматичних ресурсів певної території.</p>	Метеорологія з основами кліматології
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати базові знання фундаментальних наук при вивченні гідросфери; - базові знання з гідрології та океанології; - здатність до системного географічного мислення; - розуміння основних фізико-географічних процесів, що відбуваються в гідросфері. 	<p>Знання: об'єкти дослідження загальної гідрології з основами океанології та методи їх вивчення; основні аномальні якості води; рівняння водного балансу річкового водозбору; озера, водосховища; схеми кругообігу води на земній кулі; основні фактори формування поверхневих вод; поняття і морфометричні характеристики водних об'єктів, їх елементи; водний режим, його фази, термічний режим річок; походження озер, характеристики різних типів боліт;</p>	Загальна гідрологія з основами океанології

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
	<p>серединно-океанічні хребти та процеси, що там відбуваються, солоність морської води, тепловий баланс океану, водний баланс океану і окремих морів, ресурси Світового океану та їх використання, заходи з охорони вод Світового океану; Чорне і Азовське моря.</p> <p>Уміння і навички: аналізувати механізм водообміну між водними об'єктами; розрахувати водний баланс об'єктів; визначати морфометричні характеристики водних об'єктів; будувати поперечний профіль річки, здійснювати розрахунки складових річкового стоку; визначати природні ресурси Світового океану, водний баланс Світового океану.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати базові знання фундаментальних наук при вивченні загального землезнавства; - базові знання загального землезнавства; - здатність до системного географічного мислення; - розуміння основних фізико-географічних процесів, що відбуваються в географічній оболонці. 	<p>Знання: склад, будова, динаміка, організація, історія вивчення географічної оболонки; методологія загальної фізичної географії.</p> <p>Уміння і навички: користуватися джерелами інформації про земні процеси та фундаментальними знаннями для пояснення фізико-географічних процесів та явищ, зокрема у геоекологічних проблемах.</p>	Загальне землезнавство
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати базові знання фундаментальних наук при вивченні ґрунтів та біосфери; - базові знання з ґрунтознавства, географії ґрунтів та біогеографії; - здатність до системного географічного мислення; - розуміння основних фізико-географічних процесів, що відбуваються в ґрунтах та біосфері. 	<p>Знання: методи дослідження, ознаки морфологічного аналізу, чинники і процеси ґрунтоутворення, процес та фактори утворення гумусу, склад і властивості ґрунтів, ґрунтовий покрив Землі; загальні відомості щодо розповсюдження життя на біоценотичному та популяційно-видовому рівні його організації; основні закономірності формування, будови та хорології флор, фаун, біомів континентів, островів, Світового океану, прісноводних водойм.</p> <p>Уміння і навички: пояснювати роль чинників і процес ґрунтоутворення, визначати і описувати морфологічні ознаки ґрунтів, читати карти ґрунтів; застосовувати методи біогеографічних досліджень на практиці; наносити на карту межі одиниць</p>	Ґрунтознавство і біогеографія

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
	флористичного, фауністичного та біогеографічного районування; користуватися довідниками.	
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати базові знання фундаментальних наук при вивченні суспільної географії; - базові знання про територіальну організацію суспільства; - здатність до системного географічного мислення; - розуміння основних суспільно-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі. 	<p>Знання: теорія, історія та методика суспільної географії як фундаментальної науки; основні поняття, категорії, закони і закономірності територіальної організації суспільства, просторової диференціації природного середовища, населення та його господарської діяльності.</p> <p>Уміння і навички: аналізувати суспільно-географічні зв'язки, відношення та процеси; характеризувати суспільно-географічне положення певної території; аналізувати форми територіальної організації суспільства.</p>	Основи суспільної географії
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати базові знання фундаментальних наук при вивченні ландшафтів; - здатність до системного географічного мислення; - розуміння основних фізико-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних рівнях його організації; - прагнення до збереження природного навколишнього середовища та забезпечення сталого розвитку суспільства. 	<p>Знання: регіональні й локальні чинники диференціації природи; класифікація природно-територіальних комплексів: класи, підкласи, типи, підтипи, види ландшафтів; морфологічна структура ландшафтів; значення інформації про структуру ландшафту; особливості використання ландшафтних карт у господарстві.</p> <p>Уміння і навички: складати великомасштабні карти компонентів природи і ландшафтну карту; складати елементарний прогноз розвитку ландшафту на основі аналізу серії різночасових ландшафтних карт; складати за великомасштабними ландшафтними картами проект раціонального природокористування на даній території.</p>	Ландшафтознавство
<ul style="list-style-type: none"> - навички забезпечення безпеки життєдіяльності; - здатність до комунікації зі спільнотами, уміння організувати комунікацію учнів і вихованців, створювати рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів; - здатність вивчати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції 	<p>Знання: загальні особливості росту і розвитку дітей і підлітків; складники формування здорового способу життя; закономірності і особливості впливу соціуму, які визначають здоров'я сучасної людини.</p> <p>Уміння і навички: застосовувати конкретні знання для пояснення фізіологічних процесів, еволюційних особливостей, екологічних ситуацій; визначати основні чинники формування здорового способу життя; впроваджувати заходи, спрямовані на профілактику вживання</p>	Вікова фізіологія та здоров'я дитини

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
освітньо-виховного процесу у середній школі.	алкоголю, наркотиків, тютюнокуріння, зараження СНІДу, розраховані на різні цільові аудиторії.	
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати базові знання фундаментальних наук при вивченні економічної і соціальної географії України; - базові знання про населення і господарство України; - здатність до системного географічного мислення; - розуміння основних суспільно-географічних процесів, що відбуваються на території України; - здатність проводити суспільно-географічний аналіз об'єктів і процесів у регіонах України. 	<p>Знання: економіко-географічне, геополітичне положення України; особливості природно-ресурсного потенціалу України та проблеми його освоєння; закономірності розміщення і територіальної організації продуктивних сил України та її окремих регіонів.</p> <p>Уміння і навички: давати оцінку економіко-географічного, геополітичного положення України; визначати особливості демографічних проблем розвитку держави; аналізувати особливості регіональної диференціації та перебігу економічних і соціальних процесів в Україні; давати характеристику окремих територіально-виробничих комплексів, промислових і транспортних вузлів, сільськогосподарських зон, економічних районів, окремих регіонів країни.</p>	Економічна і соціальна географія України
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати базові знання фундаментальних наук при вивченні соціальної географії; - базові знання з соціальної географії; - здатність до системного географічного мислення; - розуміння основних суспільно-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі; - здатність проводити суспільно-географічний аналіз соціально-географічних процесів у різних просторово-часових масштабах. 	<p>Знання: теоретичні основи соціальної географії як науки про територіальний аспект соціального розвитку в конкретних суспільно-історичних умовах на етапі переходу глобального соціуму до стійкого розвитку.</p> <p>Уміння і навички: аналізувати та досліджувати глобальні соціальні проблеми суспільства; розробляти моделі розвитку та структурні схеми управління соціально-географічним процесом; аналізувати соціально-географічні особливості просторових процесів та форм організації життєдіяльності сучасного соціуму.</p>	Основи соціальної географії
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати базові знання фундаментальних наук при вивченні географії населення; - базові знання з демографії та географії населення; 	<p>Знання: поняття про рух населення, демографічні процеси; концепції, що існують у демографії; особливості розміщення населення світу.</p> <p>Уміння і навички: виявляти вплив природних умов на особливості розселення людей; аналізувати характер впливу технологічних</p>	Географія населення з основами демографії

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<ul style="list-style-type: none"> - здатність до системного географічного мислення; - розуміння основних демографічних процесів, що відбуваються у географічному просторі; - здатність проводити суспільно-географічний аналіз демографічних процесів у різних просторово-часових масштабах. 	<p>укладів та способів ведення господарства на населення на різних етапах розвитку суспільства; аналізувати демографічні процеси у світі та в окремих регіонах і країнах.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - здатність вчитися і бути сучасно освіченим, усвідомлювати можливість навчання впродовж життя; - розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей і відносно природи (принципи гуманізму, етики, біо-, еко- та геоетики); - здатність здійснювати педагогічну діяльність та викладати дисципліни професійної підготовки у загальноосвітніх та спеціалізованих навчальних закладах. 	<p>Знання: особливості педагогічної діяльності, закономірності та особливості розвитку особистості молодої людини; сутність, структура, особливості процесу навчання як співпраці педагога та учнів; сучасні педагогічні технології, методи, прийоми, засоби, форми організації навчання у вищій школі; норми, критерії та оцінки діяльності педагога та учнів.</p> <p>Уміння і навички: організувати спілкування з учнями; визначати дидактичні (навчальні, виховні, розвивальні) цілі заняття; застосовувати різноманітні методи, прийоми, засоби навчання; аналізувати різноманітні педагогічні ситуації.</p>	Педагогіка
<ul style="list-style-type: none"> - здатність вчитися і бути сучасно освіченим, усвідомлювати можливість навчання впродовж життя; - розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей і відносно природи (принципи гуманізму, етики, біо-, еко- та геоетики); - здатність здійснювати педагогічну діяльність та викладати дисципліни професійної підготовки у загальноосвітніх та спеціалізованих навчальних закладах. 	<p>Знання: особливості побудови шкільної географії, її дидактичне й виховне значення; класифікації засобів, методів, технологій навчання географії, їх переваги й недоліки; основні форми організації навчальної роботи з географії, інноваційні педагогічні технології; вимоги до навчальних досягнень учнів з географії у сучасній школі.</p> <p>Уміння і навички: розробляти план-конспект уроку географії, календарно-тематичний план її вивчення у школі; визначати, формулювати та реалізовувати основні дидактичні, виховні і розвиваючі цілі уроків географії у різних класах; проводити уроки та позакласну роботу з географії під час практик; складати програму педагогічних спостережень на уроці географії у школі; організувати і проводити педагогічний експеримент, обробляти</p>	Методика навчання географії

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
	матеріали й аналізувати його результати; проводити самоаналіз уроку географії з метою подальшого вдосконалення своєї педагогічної діяльності.	
<ul style="list-style-type: none"> - здатність до системного географічного мислення; - здатність проводити географічний аналіз природних та суспільних об'єктів і процесів у різних просторово-часових масштабах; - прагнення до збереження природного навколишнього середовища та забезпечення сталого розвитку суспільства; - розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей і відносно природи (принципи гуманізму, етики, біо-, еко- та геоетики). 	<p>Знання: особливості взаємодії населення, природи і господарства на Землі на різних етапах історії людства.</p> <p>Уміння і навички: виявляти вплив природних умов на особливості розселення та господарської діяльності людей; аналізувати характер впливу природокористування на довкілля на різних етапах розвитку суспільства; аналізувати етнічні процеси у світі та в окремих регіонах і країнах.</p>	Історична географія з основами етнографії
<ul style="list-style-type: none"> - здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання етики ділового спілкування; - здатність застосовувати набуті психолого-педагогічні компетентності для формування в учнів загальних і предметних компетентностей з географії в середній школі; - здатність до комунікації зі спільнотами, уміння організувати комунікацію учнів і вихованців, створювати рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів; - здатність вивчати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітньо-виховного процесу у середній школі. 	<p>Знання: закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті вікових особливостей; способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності; основні чинники, що впливають на психічний розвиток людини, рушійні сили психічного розвитку, які формуються у людини в різних вікових періодах і видах діяльності.</p> <p>Уміння і навички: визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання; пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання; встановлювати причинно-наслідкові зв'язки психічного розвитку людини з її діяльністю, вихованням, навчанням.</p>	Загальна та вікова психологія
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати базові знання фундаментальних наук при вивченні географії 	<p>Знання: особливості і закономірності розвитку та функціонування галузевої і територіальної структури сучасного світового</p>	Географія світового

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<p>світового господарства;</p> <ul style="list-style-type: none"> - базові знання з географії світового господарства; - розуміння основних суспільно-географічних процесів, що відбуваються у світовому господарстві; - здатність проводити суспільно-географічний аналіз галузей світового господарства. 	<p>господарства.</p> <p>Уміння і навички: проводити аналіз та оцінку факторів, що визначають рівень розвитку галузей світового господарства; давати характеристику галузей світового господарства; досліджувати територіальні відмінності розвитку окремих галузей світового господарства.</p>	<p>господарства</p>
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях; - здатність діяти на засадах етичних міркувань (мотивів), соціально відповідально та свідомо; - здатність до комунікації зі спільнотами, уміння організувати комунікацію учнів і вихованців, створювати рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів; - здатність вивчати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітньо-виховного процесу у середній школі. 	<p>Знання: зміст, етапи й очікуваний результат процесу виховання; основні закономірності та чинники ефективності процесу виховання; класифікація методів виховання та умови оптимального вибору й ефективного їх застосування; основні напрями виховання; особливості виховної роботи у початковій, середній і старшій школі; форми і засоби підвищення педагогічної культури батьків; значення громадських організацій у вихованні учнівської молоді;</p> <p>Уміння і навички: здійснювати управління процесом виховання; добирати методи і прийоми виховання; застосовувати індивідуальну, групову та масову форми виховної роботи; планувати і проводити години класного керівника; організувати виховний захід; виконувати обов'язки класного керівника; співпрацювати з сім'ями учнів; залучати активну громадськість до процесу виховання; здійснювати виховну роботу в позашкільних закладах освіти; розробляти і спільно з вихованцями реалізовувати виховну справу.</p>	<p>Методика виховної роботи</p>
<ul style="list-style-type: none"> - здатність до системного географічного мислення; - розуміння основних фізико-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних рівнях його організації; - здатність урахувати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації; - визнання морально-етичних аспектів 	<p>Знання: закріплення базових теоретичних знань з предметної області; методи і методики дослідження; сучасні теоретичні та практичні основи методики навчання географії; .</p> <p>Уміння і навички: володіти методами дослідження, прийомами наукового аналізу; вирішувати складну фахову проблему із залученням відповідних джерел з наданням порівняння та критичної оцінки; використовувати різноманітні методи та форми прогресивного навчання; відбирати, аналізувати, представляти і</p>	<p>Курсова робота за фахом</p>

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
досліджень і необхідності інтелектуальної доброчесності, а також професійних кодексів поведінки.	поширювати географічну інформацію; готувати доповіді за результатами власних наукових досліджень; оформляти текст наукової роботи; захищати результати досліджень.	
II. Цикл професійної підготовки (вибірковий)		
<i>2.2. Цикл фундаментальної підготовки</i>		
<i>Вибірковий блок I</i>		
<ul style="list-style-type: none"> - опанування основної термінології з основ наукових досліджень, понятійного апарату; - робота в бібліотеці, зі складним масивом інформації, підбір та опрацювання джерел; - обробка й первинний аналіз джерел інформації; - укладання текстів наукової роботи; - здатність знаходити шляхи використання результатів наукових досліджень в практичній діяльності, перспективи подальших досліджень; 	<p>Знання: наукове пізнання і наукове дослідження, наука і наукове знання, склад і логічно структуро науки, основні типи наукових документів, сфери їхнього створення і використання, інформаційно-пошукові системи, УДК, інформаційні банки географічних даних, методи наукових досліджень, принципи роботи над текстом, організаційна, дослідна стадії науково-дослідного процесу, правила оформлення результатів наукових досліджень, правила оформлення бібліографії, правила опублікування результатів.</p> <p>Уміння і навички: використовуючи інформаційно-пошукові системи та інформаційні банки географічних даних, експериментальні розробки та аналіз інформації вміти виконувати наукові дослідження заданої тематики.</p>	Основи наукових досліджень
<ul style="list-style-type: none"> - опанування основної термінології з комп'ютерної графіки; - створення і редагування графічних зображень в програмному пакеті MS Office; - укладання картографічних зображень в геоінформаційних системах; - створення, оформлення і редагування графічних зображень у векторному редакторі; - створення, оформлення і редагування графічних зображень у растровому редакторі; - опанування засобів й методів підготовки інформації для публікації в мережі Інтернет 	<p>Знання: призначення та основні функції текстового редактора, електронних таблиць; основні операції, які можна виконувати з даними; основні елементи, етапи створення, правила оформлення презентацій; види та формати графічної інформації; переваги і недоліки використання векторної графіки; призначення, основні функції геоінформаційних систем; переваги і недоліки їх використання; поняття Інтернету; методи роботи в Інтернеті, засоби й методи підготовки інформації для публікації в мережі Інтернет.</p> <p>Вміння і навички: виконувати набір тексту та його подальше форматування в програмі MS Word; виконувати обробку табличних даних в програмному середовищі MS Excel; створювати, завантажувати, редагувати слайди для презентацій; визначати тип графічного зображення, формат файлів; відрізнити векторну та</p>	Основи комп'ютерної графіки

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
	растрову графіку; виконувати сканування, оцифровку растрових картографічних джерел, редагувати та оформлювати тематичні карти у векторному і растровому графічних редакторах, використовувати сервіси мережі Інтернет.	
<ul style="list-style-type: none"> - прагнення до збереження природного навколишнього середовища та забезпечення сталого розвитку суспільства; - розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно природи (принципи біо-, еко- та геоетики); - здатність застосовувати базові знання фундаментальних наук при вивченні екосистем різного ієрархічного рівня; - розуміння основних фізико-географічних та суспільно-географічних процесів, що відбуваються в екосистемах. 	<p>Знання: зміст, причини екологічних проблем і шляхи їх вирішення; напрями відтворення навколишнього середовища; можливості економічного регулювання раціонального природокористування; основи світової та національної екополітики.</p> <p>Уміння і навички: на науковій основі та на основі вимог природоохоронного законодавства оцінювати суспільну ефективність природоохоронних заходів; оперувати основними екологічними поняттями; враховувати збиток, що завдається природі військовими, геополітичними, господарськими заходами.</p>	Основи геоекології
<ul style="list-style-type: none"> - здатність до використання особистісно значущої системи знань і методології природничих наук; - здатність застосовувати базові знання фундаментальних наук при вивченні природи; - здатність усвідомлення способів діяльності і ціннісних орієнтацій; <p>Здатність до формування екологічної культури</p>	<p>Знання: основних природознавчих світоглядних ідей і положень; системоутворюючих законів екології, сучасної природничо-наукової картини світу, фундаментальних ідей і принципів природознавства, значення природничо-наукових знань у житті людини та їхньої ролі у суспільному розвитку, рівнів та форм організації живої та неживої природи, законів і закономірностей природи.</p> <p>Уміння і навички: застосовувати набуті знання і уміння в пізнанні природи, при вирішенні навчальних і практично-зорієнтованих завдань; описувати взаємозв'язки людини і природи; використовувати методи наукового пізнання природи, навички безпечного життя у сучасному високотехнологічному суспільстві, цивілізованій взаємодії з природним середовищем.</p>	Сучасні концепції природознавства
<ul style="list-style-type: none"> - логічно формувати образ простору і часу шляхом розробки конкретних картографічних творів; 	<p>Знання: властивості карт, як моделей дійсності; способи оцінки та аналізу картографічних образів; види прийомів аналізу карт, їх недоліки та переваги; визначення профілів, блок-діаграм, епюр,</p>	Картографічний метод дослідження

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<ul style="list-style-type: none"> - грамотне володіння прийомами кодування і декодування картографічної інформації шляхом детального вивчення мови карти, - здатність формувати образ оточуючого середовища за результатами аналізу картографічних творів; - здатність використовувати набуті навички з аналізу карт для отримання нової інформації про оточуюче середовище, уміння давати комплексну географічну оцінку території за результатами аналізу карт; - перетворювати картографічне зображення для отримання нової інформації про довкілля: природу, соціум, людину; - застосовувати картографічні прийоми для визначення причинно-наслідкових зв'язків взаємодії в системі «природа-суспільство»; 	<p>діаграм, графіків, карто- і морфометрії, апроксимації, коефіцієнта кореляції; визначення показників математичної статистики, математичного аналізу; прийоми, способи і методики аналізу та оцінки карт; методика визначення надійності і точності карт.</p> <p>Уміння і навички: розпізнавати, створювати та аналізувати картографічні образи та їх сукупності; описувати явище за картами; будувати профілі, блок-діаграми, графіки тощо; визначати за картами довжини ліній, кути орієнтування, координати точок, площі територій та обсяги речовини, кути нахилу і ухили, абсолютні та відносні висоти; визначати показники частоти, густоти, щільності явищ, звивистість ліній тощо; визначати за картами коефіцієнти кореляції; перетворювати картографічне зображення; будувати кореляційні карти.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - базові уявлення про організацію спортивних подорожей та орієнтування; - здатність до розробки та керівництва спортивно-туристичними маршрутами; - використання туристичних картографічних творів та карт для спортивного орієнтування. 	<p>Знання: форми та види спортивного туризму, туристичних маршрутів, орієнтування; вимоги до кваліфікації учасників та керівника, методика розробки та проведення спортивних туристичних маршрутів.</p> <p>Уміння і навички: володіти методами розробки спортивних маршрутів, визначати особливості району подорожі і відповідні вимоги до учасників, оформляти заявочну та звітну документацію; проводити орієнтування на місцевості.</p>	Спортивний туризм та орієнтування
<ul style="list-style-type: none"> - розуміти етапи формування конкретних елементів географічних знань: уявлень, понять, законів, закономірностей; взаємозв'язків та взаємозалежностей між об'єктами і явищами природи; - здатність до формування власне предметних 	<p>Знання: місце і значення географії як шкільного предмету, головні проблеми і сучасні завдання шкільної географії, особливості побудови шкільного курсу географії, основні поняття основ економіки в школі: потреби та споживчі блага, виробничі ресурси, характеристика ринку (фактори, попит, пропозиція, ринкова ціна), види ринків, їх характеристика та сучасний стан, макроекономічна</p>	Географія і економіка в школі

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<p>умінь на основі засвоєних географічних знань; до формування умінь про спеціальні методи;</p> <ul style="list-style-type: none"> – навички щодо формування в учнів системи поглядів, принципів, норм поведінки по відношенню до географічного середовища, внутрішня пізнавальна установка особистості на засвоєння цілісних географічних знань; – прийняття рішень щодо запропонованих методів раціональної навчальної діяльності; - проводити практичні роботи з основ економіки у школі, готувати учнів до науково-дослідницької діяльності, олімпіад різного рівня з економіки; 	<p>характеристика економіки, міжнародний розподіл праці, зовнішньоекономічні зв'язки України.</p> <p>Уміння і навички: аналізувати програми і підручники з географії, використовувати періодичні видання з педагогіки і методики, географічну і методичну літературу, різні засоби навчання при підготовці і проведенні уроків географії, вирішувати задачі з усіх тем шкільної економіки: складати графік виробничих можливостей, характеризувати умови ринкової рівноваги, складати калькуляцію витрат і визначати підприємницький дохід та прибуток, розраховувати рівень інфляції та індекс споживчих цін, визначати валютний курс-курс, аналізувати торговельний баланс країни, визначати статті експорту та імпорту за принципом абсолютних та відносних переваг.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - використовувати професійно профільовані знання для дослідження географічних об'єктів, явищ і процесів у процесі розв'язання професійних задач; - базуючись на загальну теорію систем та поняття «геосистеми», як об'єкта картографування залучати у дослідження ландшафту системний підхід, здійснювати прикладні геосистемні дослідження; 	<p>Знання: головні поняття про природу і довкілля, принципи і класифікації природних ресурсів, нормування якості природного середовища, заходи з охорони природи і впливу господарчої діяльності на довкілля.</p> <p>Уміння і навички: надавати характеристику природних умов і ресурсів, орієнтуватися у нормативах впливу господарчої діяльності на довкілля, визначати необхідні природоохоронні і екологічні заходи, заходи зменшення негативного впливу на довкілля.</p>	<p>Основи раціонального природокористування</p>
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати набуті компетентності для формування у учнів загальних і предметних компетентностей з природознавства; - уміння організувати комунікацію учасників освітнього процесу, створювати рівноправне, справедливе освітнє середовище; - здатність вивчати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції 	<p>Знання: зміст, принципи та завдання ознайомлення учнів з природою, теоретичні та методичні аспекти підготовки і проведення різних форм роботи з учнями з природознавства; теоретичні та методичні особливості використання традиційних та інноваційних методів навчання в середній школі, педагогічні технології формування екологічної культури, види, зміст, структура, методика проведення занять та екскурсій у природі.</p> <p>Уміння і навички: пояснювати природні процеси та явища з використанням сучасного методичного апарату, розробляти</p>	<p>Методика навчання природознавства</p>

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
освітнього процесу; - здатність здійснювати педагогічну діяльність та викладати природознавство в освітніх закладах.	методику різних форм навчальної роботи з учнями при вивченні природознавства; добирати оптимальні методи і засоби відповідно до теми занять, використовувати різні види контролю при організації навчально-пізнавальної діяльності учнів; використовувати традиційні та інноваційні методи навчання у процесі формування знань учнів.	
- здатність до комунікації зі спільнотами, уміння організувати комунікацію учасників освітнього процесу, створювати рівноправне, справедливе освітнє середовище; - здатність здійснювати спортивно-туристську роботу в освітніх закладах, виконувати підготовку до спортивно-туристської подорожі та проводити саму подорож; - базові знання з краєзнавства і туристичної роботи; - здатність до володіння організаторськими, проєктувальними, конструктивними, комунікативними вміннями; - здатність до пошуку джерел краєзнавчої інформації та її наукового опрацювання і використання; - здатність реалізовувати краєзнавчий підхід у позакласній та позашкільній діяльності.	Знання: теоретичні та методичні аспекти підготовки і проведення різних форм спортивно-туристської роботи з учнями; методичні основи організації спортивно-туристських подорожей; зміст основних напрямів спортивно-туристської роботи; основні види та форми спортивно-туристської роботи; методи та прийоми краєзнавчих досліджень природи, населення і господарства на прикладі рідного краю. Уміння і навички: розробляти методику спортивно-туристської форми виховної роботи з учнями; застосовувати методи краєзнавчого вивчення рідного краю при проведенні спортивно-туристської роботи з учнівською молоддю; застосовувати методики проведення фізико-географічних та економіко-географічних досліджень свого краю; організовувати та проводити різні форми спортивно-туристської діяльності (походи, експедиції, змагання); узагальнювати теоретичні та прикладні знання з організації краєзнавчого вивчення рідного краю.	Методика організації спортивно-туристської роботи
<i>Вибірковий блок 2</i>		
- здатність застосовувати базові знання фундаментальних наук при вивченні туристсько-рекреаційних систем; - базові знання з рекреаційної географії; - розуміння основних процесів, що відбуваються у рекреаційній сфері;	Знання: зміст і особливості рекреаційної діяльності; сутність і склад рекреаційних ресурсів; механізм формування туристсько-рекреаційних систем, їх основні властивості; основи рекреаційного районування, рекреаційні райони світу, України. Уміння і навички: давати оцінку рекреаційним ресурсам, виявляти регіональні особливості їх використання; аналізувати стан розвитку	Рекреаційна географія

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<ul style="list-style-type: none"> - здатність проводити географічний аналіз рекреаційних ресурсів, об'єктів і процесів у різних просторово-часових масштабах. 	<p>рекреаційної індустрії в окремих рекреаційних районах.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати базові знання фундаментальних наук у дистанційному зондуванні Землі; - здатність використання інформаційних технологій, навички застосування програмних засобів; - здатність використовувати географічні інформаційні технології для вирішення експериментальних і практичних завдань у галузі географії; - розуміння основних географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних рівнях його організації. 	<p>Знання: сучасні досягнення в галузі ДЗЗ; галузі застосування результатів ДЗЗ; методи отримання необхідної інформації на основі застосування результатів зондування.</p> <p>Уміння і навички: вміння роботи з програмою Google Планета Земля як одного з найдоступніших джерел отримання космічних знімків та їх використання; проводити пошук необхідних об'єктів, встановлювати відповідні мітки, проводити вимірювання довжин на площ за аерокосмічними знімками, працювати з спектральними профілями, проводити різні види коригувань зображення та виконувати інші види обробки.</p>	<p>Дистанційне зондування Землі</p>
<ul style="list-style-type: none"> - розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно природи (принципи біо-, еко- та геоетики); - здатність застосовувати базові знання фундаментальних наук при вивченні екосистем різного ієрархічного рівня; - розуміння основних фізико-географічних та суспільно-географічних процесів, що відбуваються в екосистемах. 	<p>Знання: поняття геоекологічної експертизи територій, її зміст, показники, порядок роботи, методика проведення.</p> <p>Уміння і навички: використовувати особисті знання для оцінки і прогнозу подій і явищ в природному середовищі; оцінювати вплив навколишнього середовища на людину, суспільство і виробництво;</p>	<p>Геоекологічна експертиза територій</p>
<ul style="list-style-type: none"> - здатність до використання особистісно значущої системи знань і методології природничих наук; - здатність застосовувати базові знання фундаментальних наук при вивченні природи; - здатність усвідомлення способів діяльності і 	<p>Знання: основних природознавчих світоглядних ідей і положень; системоутворюючих законів екології, сучасної природничо-наукової картини світу, фундаментальних ідей і принципів природознавства, значення природничо-наукових знань у житті людини та їхньої ролі у суспільному розвитку, рівнів та форм організації живої та неживої природи, законів і закономірностей природи.</p>	<p>Сучасні концепції природознавства</p>

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<p>ціннісних орієнтацій; Здатність до формування екологічної культури</p>	<p>Уміння і навички: застосовувати набуті знання і уміння в пізнанні природи, при вирішенні навчальних і практично-зорієнтованих завдань; описувати взаємозв'язки людини і природи; використовувати методи наукового пізнання природи, навички безпечного життя у сучасному високотехнологічному суспільстві, цивілізованої взаємодії з природним середовищем.</p>	
<p>- базові уявлення про основи організації наукових досліджень, володіння методами спостереження, опису, ідентифікації та класифікації географічних об'єктів, явищ та процесів; - здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ ділового спілкування, навички роботи в команді; - здатність використовувати теоретичні знання й практичні навички для оволодіння основами теорії й методів географічних досліджень; - знання наукових концепцій та парадигм сучасної географії: хорологічної, системної, систематичної та інших.</p>	<p>Знання: об'єкт і предмет сучасної географічної науки; місце і роль географії в системі наук та в господарській діяльності людини; методологічні основи географії; основні етапи розвитку географії; структурні складові географічної науки; основні спеціалізації природничо-географічного спрямування; провідні географічні наукові школи України; основні поняття, що стосуються роботи в ГІС Карта 2011, процедури створення електронної карти, роботи з растровими картами, сучасні методи досліджень. Вміння і навички: визначати об'єкт та предмет географії; визначати наукові школи розвитку географії в Україні; давати комплексну характеристику розвитку окремої спеціалізації природничо-географічного спрямування в Україні; створювати електронні карти в ГІС Карта – 2011 з прив'язуванням топографічної карти та знімка, проводити оцифровування карти з внесенням відповідної семантичної інформації, первинна обробка вибіркової сукупності, визначати коефіцієнти кореляції, будувати рівняння регресії.</p>	<p>Фаховий практикум</p>
<p>- базові уявлення про організацію спортивно-оздоровчих подорожей; - здатність до розробки, проведення та керівництва спортивно-туристичними маршрутами; - використання туристичних картографічних творів.</p>	<p>Знання: форми та види спортивно-оздоровчого туризму, туристичних маршрутів; вимоги до кваліфікації учасників та керівника, методика розробки та проведення спортивно-оздоровчих туристичних маршрутів. Уміння і навички: володіти методами розробки спортивно-оздоровчих маршрутів, визначати особливості району подорожі і відповідні вимоги до учасників, оформляти заявочну та звітну документацію, володіти стратегією, тактикою та технікою проведення спортивно-оздоровчих туристичних подорожей.</p>	<p>Спортивно-оздоровчий туризм</p>

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<ul style="list-style-type: none"> - опанування основної термінології з комп'ютерної графіки; - створення і редагування графічних зображень в програмному пакеті MS Office; - укладання картографічних зображень в геоінформаційних системах; - створення, оформлення і редагування графічних зображень у векторному редакторі; - створення, оформлення і редагування графічних зображень у растровому редакторі; - опанування засобів й методів підготовки інформації для публікації в мережі Інтернет 	<p>Знання: призначення та основні функції текстового редактора, електронних таблиць; основні операції, які можна виконувати з даними; основні елементи, етапи створення, правила оформлення презентацій; види та формати графічної інформації; переваги і недоліки використання векторної графіки; призначення, основні функції геоінформаційних систем; переваги і недоліки їх використання; поняття Інтернету; методи роботи в Інтернеті, засоби й методи підготовки інформації для публікації в мережі Інтернет.</p> <p>Вміння і навички: виконувати набір тексту та його подальше форматування в програмі MS Word; виконувати обробку табличних даних в програмному середовищі MS Excel; створювати, завантажувати, редагувати слайди для презентацій; визначати тип графічного зображення, формат файлів; відрізнити векторну та растрову графіку; виконувати сканування, оцифровку растрових картографічних джерел, редагувати та оформлювати тематичні карти у векторному і растровому графічних редакторах, використовувати сервіси мережі Інтернет.</p>	Комп'ютерні технології в освіті
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати базові знання фундаментальних наук та географічних дисциплін при вивченні географії Харківської області; - базові знання з географії Харківської області; - розуміння основних фізико- та суспільно-географічних процесів, що відбуваються в регіоні. 	<p>Знання: географічне положення, адміністративно-територіальний устрій, природні умови і ресурси, населення і трудові ресурси, промисловість, сільське господарство, транспорт, соціальна сфера Харківської області.</p> <p>Уміння і навички: давати оцінку географічного положення регіону; визначати особливості природних умов та ресурсів, демографічних та соціальних проблем регіону; аналізувати внутрішньорегіональні відмінності.</p>	Географія Харківської області
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати набуті компетентності для формування у учнів загальних і предметних компетентностей з природознавства; - уміння організувати комунікацію учасників освітнього процесу, створювати рівноправне, справедливе освітнє середовище; 	<p>Знання: зміст, принципи та завдання ознайомлення учнів з природою, теоретичні та методичні аспекти підготовки і проведення різних форм роботи з учнями з природознавства; теоретичні та методичні особливості використання традиційних та інноваційних методів навчання в середній школі, педагогічні технології формування екологічної культури, види, зміст, структура, методика</p>	Технології навчання природознавства

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<ul style="list-style-type: none"> - здатність вивчати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітнього процесу; - здатність здійснювати педагогічну діяльність та викладати природознавство в освітніх закладах. 	<p>проведення занять та екскурсій у природі.</p> <p>Уміння і навички: пояснювати природні процеси та явища з використанням сучасного методичного апарату, розробляти методiku різних форм навчальної роботи з учнями при вивченні природознавства; добирати оптимальні методи і засоби відповідно до теми занять, використовувати різні види контролю при організації навчально-пізнавальної діяльності учнів; використовувати традиційні та інноваційні методи навчання у процесі формування знань учнів.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - здатність до комунікації зі спільнотами, уміння організувати комунікацію учасників освітнього процесу, створювати рівноправне, справедливе освітнє середовище; - здатність здійснювати спортивно-туристську роботу в освітніх закладах, виконувати підготовку до спортивно-туристської подорожі та проводити саму подорож; - базові знання з краєзнавства і туристичної роботи; - здатність до володіння організаторськими, проєктувальними, конструктивними, комунікативними вміннями; - здатність до пошуку джерел краєзнавчої інформації та її наукового опрацювання і використання; - здатність реалізовувати краєзнавчий підхід у позакласній та позашкільній діяльності. 	<p>Знання: теоретичні та методичні аспекти підготовки і проведення різних форм спортивно-туристської роботи з учнями; методичні основи організації спортивно-туристських подорожей; зміст основних напрямів спортивно-туристської роботи; основні види та форми спортивно-туристської роботи; методи та прийоми краєзнавчих досліджень природи, населення і господарства на прикладі рідного краю.</p> <p>Уміння і навички: розробляти методiku спортивно-туристської форми виховної роботи з учнями; застосовувати методи краєзнавчого вивчення рідного краю при проведенні спортивно-туристської роботи з учнівською молоддю; застосовувати методiku проведення фізико-географічних та економіко-географічних досліджень свого краю; організовувати та проводити різні форми спортивно-туристської діяльності (походи, експедиції, змагання); узагальнювати теоретичні та прикладні знання з організації краєзнавчого вивчення рідного краю.</p>	Організація спортивно-туристської роботи
2.3. Цикл професійної та практичної підготовки		
<ul style="list-style-type: none"> - орієнтування у сучасних геоінформаційних системах (можливостях систем, порівняння доцільності застосування у різних географічних 	<p>Знання: основні поняття, історію розвитку в Україні і в світі, структури баз даних, методи векторизації, компанії-розробники ГІС та їх програмні продукти, особливості застосування ГІС у різних</p>	ГІС в географії

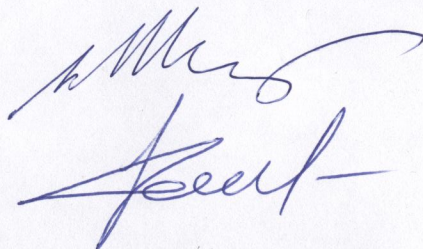
Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<p>дослідженнях);</p> <ul style="list-style-type: none"> - здобуття вмінь роботи з інформаційними системами, що забезпечують побудову, відображення, обробку і вивід просторово розподіленої інформації (графічної та атрибутивної). 	<p>напрямах тематичного картографування, способи зображення в геоінформаційному картографуванні, методи просторового аналізу, спеціалізовані ГІС-додатки;</p> <p>Уміння і навички: розрізняти і порівнювати геоінформаційні програми, володіти інструментами; аналізувати і систематизувати графічну і атрибутивну інформацію для використання в ГІС; створювати атрибутивні таблиці даних; векторизувати растрове зображення і навпаки; створювати картографічні твори, сумісно використовувати ГІС і графічні редактори; володіти методами просторового аналізу, застосовувати ГІС для потреб власних наукових досліджень;</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - базові знання про принципи моніторингу, оцінки стану соціально-економічного розвитку держави, виробничої, інформаційної та соціальної інфраструктури; - вміння використовувати теоретичні знання та практичні навички для моделювання та прогнозування різних аспектів територіальної організації життєдіяльності суспільства; - здатність використовувати знання, уміння й навички з метою складання планів та сценаріїв соціально-економічного розвитку регіонів. 	<p>Знання: методологічні підходи та принципи географічного моделювання; види, методи та способи географічного моделювання; методики застосування традиційних і новітніх методів моделювання в географії.</p> <p>Уміння і навички: групувати регіони за подібністю показників, що характеризують їх розвиток, з використанням індексного методу, методу рангів, кластерного аналізу; визначати фактори, що зумовлюють розвиток регіонів, з використанням факторного аналізу; знаходити тісноту та форму зв'язку між показниками розвитку регіонів з використанням кореляційно-регресійного аналізу; здійснювати статистичний аналіз динамічних рядів, екстраполювати виявлені тенденції; будувати статистичні поверхні просторового розподілу показників розвитку регіонів.</p>	<p>Основи моделювання в географії</p>
<ul style="list-style-type: none"> - опанування основної термінології з географічного краєзнавства і туризму; - здатність організувати туристично-краєзнавчу роботу різних форм та краєзнавчо-дослідницьку роботу, що направлене на формування загального уявлення про особливості розвитку краєзнавчо-дослідницької роботи 	<p>Знання: організації та змісту туристично-краєзнавчої роботи; регіональні особливості краєзнавчо-туристичних ресурсів України; керівні документи з питань краєзнавчо-дослідницької роботи з учнівською молоддю; особливості планування та структури керування краєзнавчою роботою; принципи організації та роботи факультативних занять з краєзнавства, гуртків, шкільного музею; принципи організації та проведення масових краєзнавчо-</p>	<p>Краєзнавство і регіональний туризм</p>

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<p>певної території;</p> <ul style="list-style-type: none"> - обробка й первинний аналіз даних про краєзнавчо-туристичні ресурси; - проведення краєзнавчих спостережень та туристично-краєзнавчої роботи інших форм, розробку програм краєзнавчих досліджень території. 	<p>дослідницьких заходів, зміст, методики та техніки проведення екскурсій, краєзнавчих спостережень, краєзнавчо-дослідницьких експедицій.</p> <p>Вміння: планувати і розробляти програми краєзнавчих досліджень території; здійснювати облік краєзнавчо-дослідницької роботи; організовувати заняття з географічного краєзнавства та туризму; оформлювати необхідну документацію; проводити краєзнавчо-дослідницьку роботу відповідно до місцевих умов.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - опанування основної термінології з туристичного краєзнавства; - здатність організовувати туристично-краєзнавчу роботу різних форм та краєзнавчо-дослідницьку роботу, що направлене на формування загального уявлення про особливості розвитку краєзнавчо-дослідницької роботи певної території; - обробка й первинний аналіз даних про краєзнавчо-туристичні ресурси, що передбачає проведення краєзнавчих спостережень та туристично-краєзнавчої роботи інших форм, розробку програм краєзнавчих досліджень території. 	<p>Знання: організації та змісту туристично-краєзнавчої роботи; регіональні особливості краєзнавчо-туристичних ресурсів України; керівні документи з питань краєзнавчо-дослідницької роботи з учнівською молоддю; особливості планування та структури керування краєзнавчою роботою; принципи організації та роботи факультативних занять з краєзнавства, гуртків, шкільного музею; принципи організації та проведення масових краєзнавчо-дослідницьких заходів, зміст, методики та техніки проведення екскурсій, краєзнавчих спостережень, краєзнавчо-дослідницьких експедицій.</p> <p>Вміння: планувати і розробляти програми краєзнавчих досліджень території; здійснювати облік краєзнавчо-дослідницької роботи; організовувати заняття з географічного краєзнавства та туризму; оформлювати необхідну документацію; проводити краєзнавчо-дослідницьку роботу відповідно до місцевих умов.</p>	Туристичне краєзнавство
<ul style="list-style-type: none"> - системне мислення, самовдосконалення; - розуміння причинно-наслідкових зв'язків й уміння їх пояснювати, наводячи приклади; - мати сучасні уявлення про регіональні проблеми стійкого розвитку суспільства, використовувати найбільш доцільні методи дослідження; вміти давати комплексну характеристику окремого регіону (місцевості); 	<p>Знання: прикладні аспекти вивчення геоморфологічної, тектонічної і геологічної будови України, сучасні методи дослідження, умови формування гідрографічної мережі на території України, атмосферні процеси і характер антропогенного впливу на формування клімату території; еколого-кліматичний моніторинг.</p> <p>Уміння і навички: проводити статистичні розрахунки; володіти методами обробки даних; аналізувати та пояснювати виявлені закономірності; визначати за картами, профілями, блок-діаграмами,</p>	Природні умови і ресурси України

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
- обробка й первинний аналіз даних, їх пояснення; встановлення взаємозв'язків між окремими показниками;	статистичними даними й ін. провідні природні чинники.	
<p>- системне мислення, самомотивування, самонавчання, самовдосконалення; наполегливість у досягненні мети;</p> <p>- розуміння причино-наслідкових зв'язків у кліматичній і гідрологічній системі й уміння їх пояснювати, наводячи приклади;</p> <p>- мати сучасні уявлення про регіональні проблеми стійкого розвитку суспільства, використовувати найбільш доцільні методи дослідження; вміти давати комплексну характеристику окремого регіону (місцевості);</p> <p>- обробка й первинний аналіз даних, їх пояснення; встановлення взаємозв'язків між окремими показниками;</p>	<p>Знання: структури та особливостей природно-ресурсного потенціалу, прикладні аспекти вивчення геоморфологічної, тектонічної і геологічної будови України, їх оцінка, сучасні методи дослідження гідрометеопотенціалу України, його оцінка; атмосферні процеси і характер антропогенного впливу на формування клімату території; сучасні уявлення про потепління та причини зміни клімату впродовж ХХ століття.</p> <p>Уміння і навички: проводити статистичні розрахунки; виконувати спостереження; володіти методами обробки даних; аналізувати та пояснювати виявлені закономірності; давати господарську оцінку умовам території; визначати за картами, профілями, блок-діаграмами, статистичними даними й ін. провідні фактори рельєфоутворення для різних регіонів України; укладати тематичні карти за допомогою карт атласів; вирішувати за топографічними картами елементарні геоморфологічні задачі для інженерних цілей (проекування залізниці, автомагістралі, водосховища тощо).</p>	Природно-ресурсний потенціал України

Гарант освітньої програми

Завідувач кафедри
фізичної географії та картографії

О. О. Жемеров

А. П. Голіков

Ректор

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

(назва центрального органу виконавчої влади, власник)

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

(повна назва вищого навчального закладу)

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Підготував бакалавра

(шифр і назва рівня освіти)

з галузі знань 01 Освіта

(шифр і назва галузі знань)

Рівень вищої освіти

перший (бакалаврський) рівень

Термін навчання – 4 роки на базі

повної загальної середньої освіти

Освітня кваліфікація: бакалавр середньої освіти (географія). Географія, економіка та краєзнавчо-туристична робота. Вчитель географії

за спеціальністю 014.07. Середня освіта (Географія)

(шифр і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою Географія, економіка та краєзнавчо-туристична робота

(освітньо-професійна, освітньо-наукова, шифр і назва програми)

спеціалізація Географія, економіка та краєзнавчо-туристична робота

(шифр і назва спеціалізації)

Форма навчання денна

(денна, заочна, дистанційна)

І. ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2018-2022 навч.р.

Курс	Вересень				Жовтень				Листопад					Грудень				Січень					Лютий					Березень					Квітень					Травень					Червень					Липень					Серпень								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52									
1	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
2	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
3	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
4	T	T	T	T	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П									

ІІ. ЗВЕДЕНІ ДНІ З БЮДЖЕТУ ЧАСУ, тижні

Курс	Теоретичне навчання	Екзамени	Практики	Атестація	Дипломне проєктув	Канікули	Разом
1	28	6	6			12	52
2	28	6	6			12	52
3	26	5	7			14	52
4	22	4	6		4	5	41
5							
6							
Разом	104	21	25		4	43	197

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ:

- T - теоретичне навчання
- С - екзаменаційна сесія
- П - практика
- К - канікули
- // - атестаційний екзамн
- Д - дипломне проєктування та захист

ПРАКТИКИ

Назва практики	Семестр	Тижні
Навчальна природничо-наукова практика	2	6
Навчальна професійно-орієнтована практика	4	6
Педагогічна краєзнавчо-туристична практика	6	7
Педагогічна практика	7	6
		25

АТЕСТАЦІЯ

Атестаційний екзамн	Дипломна робота	Семестр
	Дипломна робота бакалавра	8

1.3. Цикл професійної та практичної підготовки

Фізична географія материків і океанів	4	3	2		7	210	144	88		56		66		6	4				
Регіональна економічна і соціальна географія	6	5	2		7	210	136	84		52		74			6	4			
Фізгеографія України	5		1		5	150	80	48		32		70			5				
Метеорологія з основами кліматології	2		1		4	120	60	36	24			60		5					
Загальна гідрологія з основами океанології	2		1		4	120	60	36	24			60		5					
Загальне землезнавство	1		1		4	120	64	32		32		56	4						
Грунтознавство і біогеографія	1		1		6	180	96	64	32			84	6						
Основи суспільної географії	2		1		4	120	60	36		24		60		5					
Ландшафтознавство	4		1		4	120	60	36		24		60			5				
Вікова фізіологія та здоров'я дитини	3		1		3	90	48	32		16		42		3					
Економічна і соціальна географія України	5		1		5	150	80	32		48		70			5				
Основи соціальної географії	6		1		5	150	50	20		30		100				5			
Географія населення з основами демографії	4		1		3	90	60	24		36		30			5				
Педагогика	5		1		3	90	48	32		16		42				3			
Методика навчання географії	5		1		4	120	64	32		32		56				4			
Історична географія з основами етнографії	6		1		4	120	40	20		20		80					4		
Загальна та вікова психологія	4		1		4	120	48	24		24		72			4				
Географія світового господарства			6	1	4	120	60	30		30		60					6		
Методика виховної роботи			7	1	4	120	40	20		20		80						4	
Курсова робота за фахом	7				4	120						120							
Усього за циклом 1.3	17	4	21		88	2640	1298	726	80	492		1342	10	15	9	18	23	19	4
Усього за нормативною частиною	27	9	36		173	5190	2078	1050	224	744	60	3112	26	28	24	21	25	25	4

2. ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИБОРОМ

2.1. Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки

Міжфакультетська вибіркова дисципліна		3			3	90	30	30				60			2				
Міжфакультетська вибіркова дисципліна		4			3	90	24	24				66			2				
Міжфакультетська вибіркова дисципліна		5			3	90	30	30				60				2			
Міжфакультетська вибіркова дисципліна		6			3	90	20	20				70					2		
Всього за циклом 2.1		4			12	360	104	104				256			2	2	2	2	

2.2. Цикл фундаментальної підготовки

Вибірковий блок А

Комп'ютерні технології в освіті (практикум)		3	1		4	120	64			64		56			4				
Організація краєзнавчо-туристичної роботи в школі		7	1		4	120	40	20		20		80						4	

Рекреаційна географія з основами екскурсознавства		4	1			4	120	48	24		24	72			4					
Техніко-економічні основи виробництва	5		1			3	90	48	24		24	42			3					
Методика наукових досліджень		7	1			4	120	40	20		20	80							4	
Основи економіки та методика її викладання	7		1			4	120	60	30		30	60							6	
Семінар "Економіка в школі"		8	1			4	120	48	12		36	72								4
Геоурбаністика	8		1			5	150	60	36		24	90								5
Політична географія з основами геоглобалістики	8		1			5	150	48	24		24	102								4
Регіональні проблеми стійкого розвитку		8	1			4	120	48	24		24	72								4
Всього за циклом 2.2	4	6	10			41	1230	504	214		254	36	726		4	4	3		14	17

Вибірковий блок Б

Методика застосування комп'ютерної техніки та технологій в освіті (практикум)		3	1			4	120	64			64	56			4					
Теорія і практика краєзнавчо-туристичної діяльності в школі		7	1			4	120	40	20		20	80							4	
Рекреалогія		4	1			4	120	48	24		24	72			4					
Регіональний розвиток і геопланування	5		1			3	90	48	24		24	42			3					
Основи наукових досліджень		7	1			4	120	40	20		20	80							4	
Основи економіки	7		1			4	120	60	30		30	60								6
Методика викладання економіки в школі		8	1			4	120	48	12		36	72								4
Геомаркетинг і логістика	8		1			5	150	60	36		24	90								5
Основи геополітики	8		1			5	150	48	24		24	102								4
Основи стійкого розвитку регіону		8	1			4	120	48	24		24	72								4
Всього за циклом 2.2	4	6	10			41	1230	504	214		290	726		4	4	3		14	17	

2.3. Цикл професійної та практичної підготовки

Зовнішньоекономічні зв'язки України	7		1			4	120	60	40		20	60								6						
Географія зовнішньоекономічної діяльності України																										
Географія Харківської області з основами регіонаознавства	8		1			5	150	60	24		36	90									5					
Економічна і соціальна географія Харківської області																										

Математико-статистичні методи в географії та економіці	8		1			5	150	48	24		24		102							4				
Статистичні методи і обробка геоінформації																								
Всього за циклом 2.3	3		3			14	420	168	88		80		252							6	9			
Всього за вибірковою частиною	7	10	13			67	2010	776	406		334	36	1234	0	6	6	5	2	20	26				
Загальна кількість						240	7200	2854	1456	224	1078	96	4346											
Кількість годин на тиждень														26	28	30	27	30	27	24	26			
Кількість оцінок за чотирирівневою шкалою - 34														5	5	4	5	5	4	2	4			
Кількість оцінок за дворівневою шкалою - 19														2	1	4	2	3	2	3	2			
Кількість контрольних робіт - 49														7	6	7	6	7	5	5	6			
Кількість курсових робіт - 1																				1				

Факультативні курси

Фізичне виховання							240	224			224		16	4	4	4	4							
НДРС			4,6,8																					
Практика за кордоном			4,6																					

ЗВЕДЕНІ ДАНІ

Назва	Кількість кредитів СКТС
Нормативні навчальні дисципліни	146
Дисципліни за вибором	67
Практика	25
Підготовка дипломної роботи	2
Загальна кількість кредитів СКТС	240

Затверджено Вченою радою університету
протокол № 15 від "06" 11

2017 р.

Декан факультету _____

(підпис, прізвище та ініціали)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до навчального плану

Код та найменування спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Спеціалізація «Географія, економіка та краєзнавчо-туристична робота»

Освітня програма «Географія, економіка та краєзнавчо-туристична робота»

Форма навчання денна, заочна

Загальний обсяг у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та строк навчання 240 кредитів (3 роки 10 місяців навчання)

Навчальний план, затверджений Вченою радою Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна 6 листопада 2017 р., протокол № 15.

Відповідність вимогам стандарту вищої освіти (в разі наявності): Стандарт вищої освіти з даної спеціальності не є офіційно затвердженим. Наразі діє Тимчасовий стандарт вищої освіти України, схвалений Вченою радою університету (протокол № 15 від 6 листопада 2017 р.) і затверджений наказом ректора (№ 1701-1/478 від 20 листопада 2017 р.).

Відповідність вимогам професійного стандарту (в разі наявності). Порядок присвоєння професійної кваліфікації визначається органом, який затвердив відповідний професійний стандарт. До введення професійного стандарту й початку роботи органу, який присвоює професійну кваліфікацію, за умов успішної підсумкової атестації, вищим навчальним закладом присвоюється професійна кваліфікація «Вчитель географії». Професійні права: вчитель географії закладу середньої (базової) освіти, педагог-організатор краєзнавчо-туристичної роботи.

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання: Навчатися за освітньою програмою «Географія, економіка та краєзнавчо-туристична робота» підготовки бакалавра за спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія) можуть громадяни України, зарубіжних країн, інші, які мають повну загальну середню освіту. Абітурієнти повинні мати державний документ (атестат) про повну середню освіту встановленого зразка або про професійну підготовку, сертифікати зовнішнього незалежного оцінювання з української мови і літератури, географії, третього предмету (за вибором, що визначається МОН України).

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
Нормативні дисципліни		
I. Цикл загальної підготовки		
1.1. Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки		
<ul style="list-style-type: none"> - базові знання фундаментальних наук в обсязі, необхідному для засвоєння географічних дисциплін; - здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; - здатність діяти на засадах етичних міркувань (мотивів), соціально відповідально та свідомо. 	<p>Знання: історичні етапи розвитку філософії; основні філософські поняття та категорії; предметна сфера різних філософських та природничих дисциплін.</p> <p>Уміння і навички: аналізувати історико-філософський процес; співставляти філософські концепції, поняття, категорії; аналізувати філософські першоджерела.</p>	Філософія
<ul style="list-style-type: none"> - здатність грамотно спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; - здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; - здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях; - здатність до ділових комунікацій у професійній сфері. 	<p>Знання: орфографічні, орфоепічні, акцентуаційні, лексичні, граматичні, пунктуаційні, стилістичні норми сучасної української літературної мови; документознавство (призначення документа, його основні реквізити) та перекладознавство.</p> <p>Уміння і навички: використовувати засоби мови в різних ситуаціях спілкування з дотриманням норм української літературної мови та правил мовленнєвого етикету; захищати результати власної пізнавальної діяльності, виступаючи з доповідями та повідомленнями перед аудиторією; редагувати навчальні та наукові тексти.</p>	Українська мова за професійним спрямуванням
<ul style="list-style-type: none"> - здатність використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності; - здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; - здатність до ділових комунікацій у професійній сфері. 	<p>Знання: лексичний матеріал; норми правопису, що складають активну лексику з географії, граматичні правила оформлення речень.</p> <p>Уміння і навички: самостійно складати, вільно розуміти мовлення академічного та професійного характеру, використовуючи відповідну термінологію; використовувати лексичний матеріал у монологічному та діалогічному мовленні; читати тексти; перекладати окремі речення з української мови на іноземну з використанням вивченого матеріалу; письмово викладати думки.</p>	Іноземна мова
<ul style="list-style-type: none"> - базові знання історії в обсязі, необхідному для 	<p>Знання: основні закони та етапи розвитку людського</p>	Історія України

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<p>засвоєння географічних дисциплін;</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; - здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях. 	<p>суспільства від найдавніших часів до початку ХХ ст; витоки української нації та її місце в загальнолюдських процесах; суспільно-економічні, політичні та культурні процеси історичного розвитку українського народу; зародження та розвиток української державності; діяльність історичних осіб.</p> <p>Уміння і навички: порівнювати, аналізувати, узагальнювати і критично оцінювати історичні факти та діяльність осіб; співставляти історичні події, процеси з періодами (епохами).</p>	
1.2. Цикл фундаментальної підготовки		
<ul style="list-style-type: none"> - базові знання математики в обсязі, необхідному для засвоєння географічних та економічних дисциплін; - здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях. 	<p>Знання: основні поняття вищої математики.</p> <p>Уміння і навички: вибирати математичні методи та моделі, методичні прийоми математичного аналізу для географічних досліджень.</p>	<p>Вища математика з основами матстатистики</p>
<ul style="list-style-type: none"> - базові знання інформатики в обсязі, необхідному для засвоєння географічних та економічних дисциплін; - здатність використання інформаційних технологій, навички застосування програмних засобів; - здатність використовувати географічні інформаційні технології для вирішення освітніх завдань у галузі географії, економіки, краєзнавчо-туристичної роботи. 	<p>Знання: особливості феномену інформації в сучасному світі та можливості інформаційно-комунікаційних технологій; методи пошуку, створення, збереження, відтворення, обробки і передавання даних та інформації засобами обчислювальної та комунікаційної техніки; основні категорії програмних та апаратних засобів; базові принципи побудови архітектури і платформ обчислювальних систем.</p> <p>Уміння і навички: працювати із засобами персональної обчислювальної техніки; використовувати сучасні комп'ютерні інформаційні засоби та технології для створення та опрацювання текстової, числової та графічної інформації; користуватися базовими ГІС-платформами.</p>	<p>Інформатика з основами геоінформатики</p>
<ul style="list-style-type: none"> - базові знання фізики в обсязі, необхідному для засвоєння географічних дисциплін; - здатність застосовувати базові знання фізики у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі, геосфер, материків і океанів, України, 	<p>Знання: поняття, величини, закони, закономірності, моделі, формули, рівняння з теоретичного курсу фізики; прояви їх використання в суспільній діяльності.</p> <p>Уміння і навички: уміти застосовувати проведення дослідів, вимірювань, опрацьовувати дані (обчислення, побудова</p>	<p>Фізика з основами фізики Землі</p>

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<p>природних територіальних комплексів; - здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.</p>	<p>графіків), розв'язувати фізичні задачі.</p>	
<p>- базові знання хімії в обсязі, необхідному для засвоєння географічних дисциплін; - здатність застосовувати базові знання хімії у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі, геосфер, материків і океанів, України, природних територіальних комплексів; - здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.</p>	<p>Знання: основні геохімічні процеси і функції, роль різних груп хімічних елементів у житті організмів, біогеохімічні цикли різних рівнів. Уміння і навички: вміти застосовувати методи індикації довкілля для районування та пошуку корисних копалин; вміти аналізувати ситуацію ендемічних регіонів та розробляти заходи щодо оптимального природокористування в межах таких територій.</p>	<p>Хімія з основами геохімії</p>
<p>- базові знання геології в обсязі, необхідному для засвоєння географічних дисциплін; - здатність застосовувати базові знання геології та геоморфології у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі, геосфер, материків і океанів, України, природних територіальних комплексів; - розуміння основних фізико-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних рівнях його організації; - здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.</p>	<p>Знання: основні методи геологічних досліджень; будова і речовинний склад Землі загалом та земної кори зокрема; відносна геохронологія та її методи; класифікація і склад порід різних генетичних типів; закономірності перебігу, вплив на морфологію фізичної поверхні екзогенних процесів; спеціальна термінологія, чинники і закономірності формування та розповсюдження різних форм рельєфу. Уміння і навички: описувати та визначати поширені у земній корі мінерали; розпізнавати та описувати породи різних генетичних типів; характеризувати найважливіші типи тектонічних структур; аналізувати прояви та розвиток екзогенних континентальних процесів; аналізувати геологічну діяльність морів та океанів; розрізняти рельєфоутворюючі процеси і відповідні форми рельєфу, генетичні типи відкладів; розуміти і вільно володіти методикою складання геолого-геоморфологічних профілів; складати геоморфологічну характеристику територій; відтворювати історію розвитку рельєфу досліджуваної території.</p>	<p>Геоморфологія з основами геології</p>
<p>- базові знання з історії географічної науки; - здатність застосовувати базові знання з історії</p>	<p>Знання: етапи історії розвитку географії; географічні відкриття на різних історичних етапах розвитку людства; історія</p>	<p>Історія географічних відкриттів і досліджень</p>

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<p>географічної науки у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі, геосфер, материків і океанів, України, природних і суспільних територіальних комплексів.</p>	<p>розвитку географічних ідей; внесок видатних географів у розвиток науки; тенденції і перспективи розвитку географічної науки.</p> <p>Уміння і навички: характеризувати етапи історії розвитку географії; визначати вплив географічних відкриттів та ідей на розвиток людської цивілізації на різних історичних етапах; оцінювати внесок видатних географів у розвиток науки; обґрунтовувати тенденції і перспективи розвитку географічної науки.</p>	
<p>- здатність застосовувати базові знання топографії у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі;</p> <p>- картографічна компетентність: уміння давати комплексну географічну оцінку території за результатами аналізу карт, здатність відображати географічні об'єкти і процеси за допомогою картографічних творів;</p> <p>- здатність використовувати географічні інформаційні технології для вирішення освітніх завдань у галузі географії, економіки, краєзнавчо-туристичної роботи.</p>	<p>Знання: види і способи топографічних зйомок; стадії топографо-геодезичних робіт; сутність, види і типи лінійних і кутових вимірювань; сутність, зміст, будова приладів та порядок робіт при проведенні теодолітної, тахеометричної, бусольної, окомірної, мензульної зйомок та геометричного, тригонометричного і барометричного видів нівелювання; сутність і особливість аерофототопографічної зйомки.</p> <p>Уміння і навички: визначати кути орієнтування; площі ділянок; кількісні показники рельєфу, форму та крутість схилів, позначки висот точок та взаємні перевищення між ними, викреслювати окремі умовні знаки та фрагменти карт; виявляти математичні, допоміжні та додаткові елементи топографічних карт і планів; аналізувати рельєф, наносити на карту характерні лінії рельєфу, будувати профілі; орієнтувати карту чи план на місцевості; наносити на карту об'єкти місцевості; будувати плани, профілі за даними польових матеріалів, дешифрувати аерознімки.</p>	Топографія з основами геодезії
<p>- здатність застосовувати базові знання фундаментальних наук при вивченні топографії і картографії;</p> <p>- здатність застосовувати базові знання топографії і картографії у навчанні та професійній діяльності</p>	<p>Знання: засоби зображення об'єктів і явищ на географічних картах; картографічні знаки, їх функції, класифікація; способи зображення тематичних явищ, рельєфу; картографічна генералізація; методи створення карт;</p> <p>Уміння і навички: розпізнавати картографічні проекції за</p>	Картографія з основами топографії

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<p>при вивченні Землі, геосфер, материків і океанів, України, природних і суспільних територіальних комплексів;</p> <ul style="list-style-type: none"> - картографічна компетентність: уміння давати комплексну географічну оцінку території за результатами аналізу карт, здатність відображати географічні об'єкти і процеси за допомогою картографічних творів; - здатність використовувати географічні інформаційні технології для вирішення освітніх завдань у галузі географії, економіки, краєзнавчо-туристичної роботи. 	<p>виглядом картографічної сітки; обґрунтовувати головний масштаб; проектувати зміст і легенду карти; проводити вибір зображальних засобів; складати програму карти; проводити розробку макета карти; виконувати візуальний аналіз і опис за картами; застосовувати графічні і картометричні прийоми; виконувати аналіз серій карт і атласів.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - здатність використання інформаційних технологій, навички застосування програмних засобів; - здатність застосовувати базові знання інформатики при використанні ГІС; - здатність використовувати географічні інформаційні технології для вирішення освітніх завдань у галузі географії, економіки, краєзнавчо-туристичної роботи; - картографічна компетентність: уміння давати комплексну географічну оцінку території за результатами аналізу карт, здатність відображати географічні об'єкти і процеси за допомогою картографічних творів; - здатність до пошуку джерел географічної інформації та її наукового опрацювання і використання, зокрема, порівняння, аналізу і представлення на основі географічних методів і підходів, у тому числі інформаційних технологій; - здатність застосовувати уміння роботи зі 	<p>Знання: технології збору географічної інформації; загальні принципи технологій одержання соціально-економічних даних при аналізі і обробці географічної інформації; головні особливості геоінформаційних систем ArcView та MapInfo.</p> <p>Уміння і навички: застосовувати основні елементи графічного інтерфейсу користувача та функціональності класичних геоінформаційних платформ <i>ArcView 3.x</i> та <i>MapInfo Professional</i>; працювати в головних модулях тематичного картографування ГІС-системи.</p>	<p>Географічні інформаційні системи</p>

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
статистичними даними, збору, узагальнення та обробки статистичної інформації, що відображає стан природних і суспільних територіальних систем.		
<ul style="list-style-type: none"> - навички забезпечення безпеки життєдіяльності; - здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях; - здатність діяти на засадах етичних міркувань (мотивів), соціально відповідально та свідомо. 	<p>Знання: фактори життя і праці людини, умови праці як соціально-економічна категорія; фактори ризику на виробництві; методи і засоби захисту людини від негативного впливу навколишнього середовища; основні професійні захворювання, причини та наслідки виробничого травматизму, заходи державного контролю охорони праці.</p> <p>Уміння і навички: визначати і оцінювати фактори життєвої і трудової діяльності людини у різних умовах; користуватися нормативно-правовою документацією з питань охорони праці.</p>	Охорона праці та безпека життєдіяльності в галузі
<ul style="list-style-type: none"> - знання й розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; - здатність виконувати польові дослідження природних і суспільних об'єктів та процесів, інтерпретувати отримані результати досліджень, застосовувати їх у професійній діяльності; - здатність до пошуку джерел географічної інформації та її наукового опрацювання і використання, зокрема, порівняння, аналізу і представлення на основі географічних методів і підходів, у тому числі інформаційних технологій; - здатність застосовувати уміння роботи зі статистичними даними, збору, узагальнення та обробки статистичної інформації, що відображає стан природних та суспільних територіальних систем; - здатність проводити географічний аналіз природних та суспільних об'єктів і процесів у 	<p>Знання: принципи і методи організації маршрутних і стаціонарних регіональних досліджень; методи збору, обробки, аналізу географічної інформації.</p> <p>Уміння і навички: використовуючи знання природних законів та закономірностей, методик природничо-наукових і фахових дисциплін та прикладних методів польових спостережень і вимірювань, вміти вибрати місце, спланувати та створити репрезентативну мережу пунктів спостережень за параметрами навколишнього середовища, проводити спостереження за окремими елементами географічної оболонки; організовувати та проводити географічні маршрутні, стаціонарні та експедиційні дослідження і спостереження.</p>	Навчальна природничо-наукова практика

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
різних просторово-часових масштабах.		
<ul style="list-style-type: none"> - знання й розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; - здатність виконувати польові дослідження природних і суспільних об'єктів та процесів, інтерпретувати отримані результати досліджень, застосовувати їх у професійній діяльності; - здатність до пошуку джерел географічної інформації та її наукового опрацювання і використання; - здатність застосовувати вміння роботи зі статистичними даними, збору, узагальнення та обробки статистичної інформації, що відображає стан суспільних територіальних систем; - здатність проводити географічний аналіз природних та суспільних об'єктів і процесів у різних просторово-часових масштабах. 	<p>Знання: методи прикладних суспільно-географічних досліджень; методи збору, обробки, систематизації, аналізу географічної інформації; особливості природи, населення та господарства досліджуваних територій.</p> <p>Уміння і навички: збирати, обробляти, аналізувати і систематизувати наукову та технічну інформацію для вирішення географічних завдань; застосування прикладних суспільно-географічних методів дослідження об'єктів населення і господарства; знаходити емпіричні закономірності між об'єктами природи і господарства; складати комплексну географічну характеристику окремих об'єктів і територій.</p>	Навчальна професійно-орієнтована практика
<ul style="list-style-type: none"> - знання й розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; - здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; - здатність виконувати польові дослідження природних і суспільних об'єктів та процесів, педагогічні дослідження, інтерпретувати отримані результати досліджень, застосовувати їх у професійній діяльності; - здатність до пошуку джерел географічної інформації та її наукового опрацювання і використання, зокрема, порівняння, аналізу і представлення на основі географічних методів і підходів, у тому числі інформаційних технологій; 	<p>Знання: сучасні методи, форми організації та засоби навчальної діяльності у сфері краєзнавчо-туристичної роботи; шляхи реалізації міжпредметних зв'язків при організації краєзнавчо-туристичної роботи; методика проведення прикладних краєзнавчих досліджень у польових і камеральних умовах; методика опрацювання літературних та статистичних джерел краєзнавчої інформації.</p> <p>Уміння і навички: освоєння сучасних педагогічних технологій у краєзнавчо-туристичній роботі; аналізувати інформаційні джерела за темою навчально-дослідної роботи; планувати, організувати та проводити польові краєзнавчі дослідження; аналізувати різні аспекти територіальної організації туристичної діяльності; використовувати спеціальне програмне забезпечення для обробки статистичних даних та отримання</p>	Педагогічна краєзнавчо-туристична практика

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати набуті фахові і психолого-педагогічні компетентності, знання сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів загальних і предметних компетентностей з географії та економіки в середній школі; - здатність до комунікації зі спільнотами, уміння організувати комунікацію учнів і вихованців, створювати рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів; - здатність реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках географії, у позакласній та позашкільній діяльності; - навички забезпечення безпеки життєдіяльності. 	<p>нової інформації.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - знання й розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; - здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; - здатність виконувати педагогічні дослідження, інтерпретувати отримані результати досліджень, застосовувати їх у професійній діяльності; - здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання етики ділового спілкування, навички роботи в команді; - здатність діяти на засадах етичних міркувань (мотивів), соціально відповідально та свідомо; - здатність застосовувати набуті фахові і психолого-педагогічні компетентності, знання сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів загальних і предметних компетентностей з географії та економіки в 	<p>Знання: особливості побудови шкільних курсів географії та економіки; шляхи реалізації навчальних зв'язків при викладанні географії та економіки; сучасні концепції географічної освіти та їх відображення у шкільних програмах і підручниках; особливості засобів навчання географії та економіки; дидактична сутність методів навчання і можливості їх використання у навчальному процесі; педагогічні ідеї та сучасні педагогічні технології; нестандартні за формою і структурою уроки географії та економіки; сучасні вимоги до рівня навчальних досягнень учнів з географії та економіки; форми, методи і прийоми організації повторення і перевірки знань і вмінь учнів, нетрадиційні форми контролю знань і вмінь; основні форми організації навчальної роботи у школі; зміст і методика планування навчальної роботи у школах; зміст, роль і форми позанавчальної роботи вчителя географії та економіки.</p> <p>Уміння і навички: визначати зміст, мету і задачі</p>	<p>Педагогічна практика</p>

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<p>середній школі;</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність до комунікації зі спільнотами, уміння організувати комунікацію учнів і вихованців, створювати рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів; - здатність вивчати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітньо-виховного процесу у середній школі; - навички забезпечення безпеки життєдіяльності. - здатність реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках географії, у позакласній та позашкільній діяльності. 	<p>навчального заняття у школі; обирати форму (тип), методичні прийоми, стиль викладання; підбирати наочні посібники та технічні засоби навчання; складати розгорнутий план-конспект уроку; застосовувати різноманітні методи навчання і форми перевірки знань; враховувати індивідуальні вікові особливості учнів та рівень підготовки класу; дотримуватися основних дидактичних принципів, викладати матеріал логічно, послідовно, доказово, образно, емоційно і т. ін.; організовувати виховну роботу з учнями, проводити різноманітні позакласні заходи.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях; - розуміння основних фізико-географічних та суспільно-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних рівнях його організації; - здатність проводити географічний аналіз природних та суспільних об'єктів і процесів у різних просторово-часових масштабах; - здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах; - здатність застосовувати уміння роботи зі статистичними даними, збору, узагальнення та обробки статистичної інформації, що відображає стан природних і суспільних територіальних систем; - здатність використання інформаційних технологій, 	<p>Знання: закріплення базових теоретичних знань, набутих під час вивчення географічних дисциплін; методи і методики фізико-географічного та суспільно-географічного дослідження природних і суспільних об'єктів та процесів; теоретичні основи застосування геоінформаційних систем та технологій у географічних дослідженнях.</p> <p>Уміння і навички: володіти методами географічних досліджень, прийомами наукового аналізу фізико-географічних та суспільно-географічних об'єктів і процесів; готувати доповіді за результатами власних наукових досліджень; оформляти текст наукової роботи, вдало підбирати ілюстрації і табличний матеріал; захищати результати досліджень.</p>	<p>Дипломна робота</p>

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
навички застосування програмних засобів/		
II. Цикл професійної підготовки		
<ul style="list-style-type: none"> - знання й розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; - здатність застосовувати базові знання з природничих наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні материків і океанів; - базові знання природи материків і океанів; - здатність до системного географічного мислення; - розуміння основних фізико-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на глобальному рівні. 	<p>Знання: особливості розвитку геосфери; особливості розподілу сонячної енергії; географічні пояси Землі, їх особливості; особливості поясної зональності; особливості висотної зональності; кліматичні пояси; антропогенний вплив на довкілля; географічне положення материків і океанів; регіональні особливості в межах материків; національні і етнічні відмінності регіонів; відмінності океанів.</p> <p>Уміння і навички: знаходити на картах і наносити на контурну карту крайні точки, водні і орографічні об'єкти материків; встановлювати залежності між географічними оболонками і природними компонентами в межах материків і їх частин, океанів та їх складових, встановлювати спільні і відмінні риси між материками, океанами і їх складовими регіонами; виявляти причинно-наслідкові зв'язки виникнення антропогенних і природних явищ.</p>	Фізична географія материків і океанів
<ul style="list-style-type: none"> - знання й розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; - здатність застосовувати базові знання з природничих і суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні регіонів і країн світу; - базові знання про населення і господарство регіонів і країн світу; - здатність до системного географічного мислення; - розуміння основних суспільно-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на глобальному та регіональному рівнях; - здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, 	<p>Знання: цілісний просторово-часовий погляд на сучасні соціально-економічні і політичні процеси в різних регіонах і країнах світу.</p> <p>Уміння і навички: складати комплексну суспільно-географічну характеристику регіонів і країн світу; виявляти особливості територіальної організації суспільства регіонів світу; складати порівняльні суспільно-географічні характеристики країн світу.</p>	Регіональна економічна і соціальна географія

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<p>просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах;</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати уміння роботи зі статистичними даними, збору, узагальнення та обробки статистичної інформації, що відображає стан природних і суспільних територіальних систем. 		
<ul style="list-style-type: none"> - знання й розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; - здатність застосовувати базові знання з природничих наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні фізичної географії України; - базові знання про природу України; - здатність до системного географічного мислення; - розуміння основних фізико-географічних процесів, що відбуваються на території України; - здатність проводити географічний аналіз природних об'єктів і процесів на території України. 	<p>Знання: тектонічна будова, рельєф України, взаємозв'язок геологічної будови з рельєфом; водні, кліматичні, земельні ресурси України; рослинний покрив, тваринний світ, несприятливі фізико-географічні процеси і явища в Україні; ландшафти, фізико-географічне районування; геоекологічна ситуація в Україні, використання природних умов і охорона природних ресурсів України.</p> <p>Уміння і навички: аналізувати географічні закономірності поширення природних компонентів та виявляти складні взаємозв'язки в них; формувати знання про природні комплекси; визначати екологічні наслідки антропогенного впливу на довкілля в межах України; розуміти складні взаємозв'язки в системі «природа-населення-господарство».</p>	Фізгеографія України
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати базові знання з природничих наук при вивченні метеорологічних явищ та кліматичних умов; - базові знання з метеорології та кліматології; - здатність до системного географічного мислення; - розуміння основних фізико-географічних процесів, що відбуваються в атмосфері. 	<p>Знання: сучасні теоретичні питання метеорології і кліматології; газовий склад атмосфери, її будова, основні фізичні властивості; основні процеси розвитку атмосферних явищ; фактори кліматоутворення, класифікації кліматичних умов; причини зміни клімату, сучасні їх тенденції.</p> <p>Уміння і навички: організовувати та проводити локальні метеорологічні спостереження; здійснювати первинне їх опрацювання та аналіз результатів спостереження; розраховувати різні характеристики за даними метеорологічних спостережень; володіти методами кліматологічної обробки метеорологічної інформації; будувати та обробляти синоптичні карти погоди; аналізувати мікрокліматичні умови окремих</p>	Метеорологія з основами кліматології

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
	територій та ділянок; користуватися спеціалізованою науковою літературою, метеорологічними таблицями, кліматичними довідниками для науково обґрунтованого комплексного аналізу поточних погодних умов та кліматичних ресурсів певної території.	
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати базові знання природничих наук при вивченні гідросфери; - базові знання з гідрології та океанології; - здатність до системного географічного мислення; - розуміння основних фізико-географічних процесів, що відбуваються в гідросфері; - прагнення до збереження природного навколишнього середовища та забезпечення сталого розвитку суспільства; - здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем та людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства. 	<p>Знання: об'єкти дослідження загальної гідрології з основами океанології та методи їх вивчення; основні аномальні якості води; рівняння водного балансу річкового водозбору; озера, водосховища; схеми кругообігу води на земній кулі; основні фактори формування поверхневих вод; поняття і морфометричні характеристики водних об'єктів, їх елементи; водний режим, його фази, термічний режим річок; походження озер, характеристики різних типів боліт; солоність морської води, тепловий баланс океану, водний баланс океану і окремих морів, ресурси Світового океану та їх використання, заходи з охорони вод Світового океану; Чорне і Азовське моря.</p> <p>Уміння і навички: аналізувати механізм водообміну між водними об'єктами; розрахувати водний баланс об'єктів; визначати морфометричні характеристики водних об'єктів; будувати поперечний профіль річки, здійснювати розрахунки складових річкового стоку; визначати природні ресурси Світового океану, водний баланс Світового океану.</p>	Загальна гідрологія з основами океанології
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати базові знання з природничих наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні загального землезнавства; - базові знання із загального землезнавства; - здатність до системного географічного мислення; - розуміння основних фізико-географічних процесів, що відбуваються в географічній оболонці; - прагнення до збереження природного навколишнього середовища та забезпечення сталого 	<p>Знання: склад, будова, динаміка, організація, історія вивчення географічної оболонки; методологія загальної фізичної географії.</p> <p>Уміння і навички: користуватися джерелами інформації про земні процеси та фундаментальними знаннями для пояснення фізико-географічних процесів та явищ, зокрема у геоекологічних проблемах.</p>	Загальне землезнавство

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<p>розвитку суспільства;</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем та людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства. 		
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати базові знання з природничих наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні ґрунтів та біосфери; - базові знання з ґрунтознавства, географії ґрунтів та біогеографії; - здатність до системного географічного мислення; - розуміння основних фізико-географічних процесів, що відбуваються в ґрунтах та біосфері; - прагнення до збереження природного навколишнього середовища та забезпечення сталого розвитку суспільства; - здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем та людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства. 	<p>Знання: методи дослідження, ознаки морфологічного аналізу, чинники і процеси ґрунтоутворення, процес та фактори утворення гумусу, склад і властивості ґрунтів, ґрунтовий покрив Землі; загальні відомості щодо розповсюдження життя на біоценотичному та популяційно-видовому рівні його організації; основні закономірності формування, будови та хорології флор, фаун, біомів континентів, островів, Світового океану, прісноводних водойм.</p> <p>Уміння і навички: пояснювати роль чинників і процес ґрунтоутворення, визначати і описувати морфологічні ознаки ґрунтів, читати карти ґрунтів; застосовувати методи біогеографічних досліджень на практиці; наносити на карту межі одиниць флористичного, фауністичного та біогеографічного районування; користуватися довідниками.</p>	Ґрунтознавство і біогеографія
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати базові знання із суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні суспільної географії; - базові знання про територіальну організацію суспільства; - здатність до системного географічного мислення; - розуміння основних суспільно-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі. 	<p>Знання: теорія, історія та методика суспільної географії як фундаментальної науки; основні поняття, категорії, закони і закономірності територіальної організації суспільства, просторової диференціації природного середовища, населення та його господарської діяльності.</p> <p>Уміння і навички: аналізувати суспільно-географічні зв'язки, відношення та процеси; характеризувати суспільно-географічне положення певної території; аналізувати форми територіальної організації суспільства.</p>	Основи суспільної географії
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати базові знання з природничих наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні ландшафтів; - здатність до системного географічного мислення; 	<p>Знання: регіональні й локальні чинники диференціації природи; класифікація природно-територіальних комплексів: класи, підкласи, типи, підтипи, види ландшафтів; морфологічна структура ландшафтів; значення інформації про структуру</p>	Ландшафтознавство

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<ul style="list-style-type: none"> - розуміння основних фізико-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних рівнях його організації; - прагнення до збереження природного навколишнього середовища та забезпечення сталого розвитку суспільства; - здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем та людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства. 	<p>ландшафту; особливості використання ландшафтних карт у господарстві.</p> <p>Уміння і навички: скласти великомасштабні карти компонентів природи і ландшафтну карту; скласти елементарний прогноз розвитку ландшафту на основі аналізу серії різночасових ландшафтних карт; скласти за великомасштабними ландшафтними картами проект раціонального природокористування на даній території.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - навички забезпечення безпеки життєдіяльності; - здатність до комунікації зі спільнотами, уміння організувати комунікацію учнів і вихованців, створювати рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів; - здатність вивчати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітньо-виховного процесу у середній школі. 	<p>Знання: загальні особливості росту і розвитку дітей і підлітків; складники формування здорового способу життя; закономірності і особливості впливу соціуму, які визначають здоров'я сучасної людини; школознавчі аспекти валеологічних знань.</p> <p>Уміння і навички: застосовувати конкретні знання для пояснення фізіологічних процесів, еволюційних особливостей, екологічних ситуацій; надавати першу методичну допомогу при травмах, кровотечах тощо; визначати основні чинники формування здорового способу життя; впроваджувати заходи, спрямовані на профілактику вживання алкоголю, наркотиків, тютюнокуріння, зараження СНІД, розраховані на різні цільові аудиторії.</p>	Вікова фізіологія та здоров'я дитини
<ul style="list-style-type: none"> - знання й розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; - здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні економічної і соціальної географії України; - базові знання про населення і господарство України; - здатність до системного географічного мислення; 	<p>Знання: економіко-географічне, геополітичне положення України; особливості природно-ресурсного потенціалу України та проблеми його освоєння; закономірності розміщення і територіальної організації продуктивних сил України та її окремих регіонів.</p> <p>Уміння і навички: давати оцінку економіко-географічного, геополітичного положення України; визначати особливості демографічних проблем розвитку держави; аналізувати особливості регіональної диференціації та перебігу</p>	Економічна і соціальна географія України

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<ul style="list-style-type: none"> - розуміння основних суспільно-географічних процесів, що відбуваються на території України; - здатність проводити суспільно-географічний аналіз об'єктів і процесів у регіонах України; - здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів та форм організації життя людей на території України; - здатність застосовувати уміння роботи зі статистичними даними, збору, узагальнення та обробки статистичної інформації, що відображає стан природних і суспільних територіальних систем. 	<p>економічних і соціальних процесів в Україні; давати характеристику окремих територіально-виробничих комплексів, промислових і транспортних вузлів, сільськогосподарських зон, економічних районів, окремих регіонів країни.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати базові знання із суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні соціальної географії; - базові знання з соціальної географії; - здатність до системного географічного мислення; - розуміння основних суспільно-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі; - здатність проводити суспільно-географічний аналіз соціально-географічних процесів у різних просторово-часових масштабах. 	<p>Знання: глобальні проблеми сучасного соціуму і можливості соціальної географії в їх вирішенні; зміст соціальних та соціально-географічних теорій, питань методології, методики та технології загальних та прикладних соціальних, соціально-географічних досліджень; особливості формування глобального та регіональних соціумів, зокрема, відтворення населення і трудових ресурсів, особливостей територіальних спільнот людей та їх просторової організації, поведінки; особливості розвитку соціально-географічного процесу в Україні.</p> <p>Уміння і навички: аналізувати та досліджувати глобальні соціальні проблеми суспільства; розробляти структурні схеми управління соціально-географічним процесом через реалізацію нових функцій соціальної географії; аналізувати соціально-географічні особливості просторових процесів та форм організації життєдіяльності сучасного соціуму; аналізувати особливості соціогеосистем як основних об'єктів дослідження соціальної географії; складати математичні моделі розвитку соціально-географічного процесу; використовувати на практиці</p>	<p>Основи соціальної географії</p>

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
	результати емпіричних соціологічних досліджень; аналізувати особливості соціально-демографічного розвитку суспільства; складати програми соціально-демографічних досліджень.	
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати базові знання із суспільних наук при у навчанні та професійній діяльності вивченні географії населення; - базові знання з демографії та географії населення; - здатність до системного географічного мислення; - розуміння основних демографічних процесів, що відбуваються у географічному просторі; - здатність проводити суспільно-географічний аналіз демографічних процесів у різних просторово-часових масштабах. 	<p>Знання: поняття про структуру та рух населення; системи розселення та особливості розміщення населення світу та окремих регіонів; особливості демографічних процесів на різних етапах історичного розвитку; роль природно-географічних чинників у формуванні населення та демографічних процесах.</p> <p>Уміння і навички: визначати вплив природно-географічних факторів на демографічні процеси; виявляти вплив природних умов на особливості розселення населення та формування й розвиток систем розселення; аналізувати характер впливу технологічних укладів та способів ведення господарства на населення на різних етапах розвитку суспільства; аналізувати демографічні процеси у світі та в окремих регіонах і країнах; володіння методами геодемографічних досліджень.</p>	Географія населення з основами демографії
<ul style="list-style-type: none"> - здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; - здатність діяти на засадах етичних міркувань (мотивів), соціально відповідально та свідомо; - здатність до комунікації зі спільнотами, уміння організувати комунікацію учнів і вихованців, створювати рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів; - здатність вивчати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітньо-виховного процесу у середній школі. 	<p>Знання: особливості педагогічної діяльності, закономірності та особливості розвитку особистості молодшої людини; сутність, структура, особливості процесу навчання як співпраці педагога та учнів; сучасні педагогічні технології, методи, прийоми, засоби, форми організації навчання у вищій школі; норми, критерії та оцінки діяльності педагога та учнів.</p> <p>Уміння і навички: організувати спілкування з учнями; визначати дидактичні (навчальні, виховні, розвивальні) цілі заняття; застосовувати різноманітні методи, прийоми, засоби навчання; аналізувати різноманітні педагогічні ситуації.</p>	Педагогіка
<ul style="list-style-type: none"> - знання й розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; 	<p>Знання: особливості побудови шкільної географії, її дидактичне й виховне значення; класифікації засобів, методів,</p>	Методика навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<ul style="list-style-type: none"> - здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; - здатність діяти на засадах етичних міркувань (мотивів), соціально відповідально та свідомо; - здатність застосовувати набуті географічні, економічні і психолого-педагогічні компетентності, знання сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів загальних і предметних компетентностей з географії та економіки в середній школі; - здатність реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках географії, у позакласній та позашкільній діяльності. 	<p>технологій навчання географії, їх переваги й недоліки; основні форми організації навчальної роботи з географії, інноваційні педагогічні технології; вимоги до навчальних досягнень учнів з географії у сучасній школі.</p> <p>Уміння і навички: розробляти план-конспект уроку географії, календарно-тематичний план її вивчення у школі; визначати, формулювати та реалізовувати основні дидактичні, виховні і розвиваючі цілі уроків географії у різних класах; проводити уроки та позакласну роботу з географії під час практик; складати програму педагогічних спостережень на уроці географії у школі; організовувати і проводити педагогічний експеримент, обробляти матеріали й аналізувати його результати; проводити самоаналіз уроку географії з метою подальшого вдосконалення своєї педагогічної діяльності.</p>	<p>географії</p>
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні історичної географії; - здатність до системного географічного мислення; - розуміння основних фізико-географічних та суспільно-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних рівнях його організації; - здатність проводити географічний аналіз природних та суспільних об'єктів і процесів у різних просторово-часових масштабах; - прагнення до збереження природного навколишнього середовища та забезпечення сталого розвитку суспільства; - здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем та людиною, розуміти 	<p>Знання: особливості взаємодії людського суспільства з навколишнім природним середовищем на різних етапах історичного розвитку; роль природно-географічних чинників в антропогенезі; географічні особливості стародавніх цивілізацій; поняття про етнос та етногенез; структура етнічних утворень; концепції етногенезу; етнічні процеси; расовий, етнічний, лінгвістичний, релігійний склад населення світу.</p> <p>Уміння і навички: визначати роль природно-географічних факторів у розвитку суспільства; виявляти вплив природних умов на особливості розселення та господарської діяльності людей; аналізувати характер впливу природокористування на довкілля на різних етапах розвитку суспільства; характеризувати расовий, етнічний, релігійний склад населення регіонів та країн світу; аналізувати етнічні процеси в регіонах і країнах світу.</p>	<p>Історична географія з основами етнографії</p>

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<p>та пояснювати стратегію сталого розвитку людства.</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання етики ділового спілкування; - здатність діяти на засадах етичних міркувань (мотивів), соціально відповідально та свідомо; - здатність застосовувати набуті психолого-педагогічні компетентності для формування в учнів загальних і предметних компетентностей з географії та економіки в середній школі; - здатність до комунікації зі спільнотами, уміння організувати комунікацію учнів і вихованців, створювати рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів; - здатність вивчати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітньо-виховного процесу у середній школі. 	<p>Знання: закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті вікових особливостей; способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності; основні чинники, що впливають на психічний розвиток людини, рушійні сили психічного розвитку, які формуються у людини в різних вікових періодах і видах діяльності.</p> <p>Уміння і навички: визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання; пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання; встановлювати причинно-наслідкові зв'язки психічного розвитку людини з її діяльністю, вихованням, навчанням.</p>	<p>Загальна та вікова психологія</p>
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні географії світового господарства; - базові знання з географії світового господарства; - розуміння основних суспільно-географічних процесів, що відбуваються у світовому господарстві; - здатність проводити суспільно-географічний аналіз галузей світового господарства; - здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів та форм організації життя людей у світі; 	<p>Знання: особливості формування та функціонування світового господарства; структура сучасного світового господарства; соціально-економічні типи країн; географія природно-ресурсного потенціалу світу, світової промисловості, сільського господарства, інфраструктури; особливості світових господарських зв'язків.</p> <p>Уміння і навички: проводити аналіз та оцінку факторів, що визначають рівень розвитку галузей світового господарства; давати характеристику галузей світового господарства; досліджувати територіальні відмінності розвитку окремих галузей світового господарства.</p>	<p>Географія світового господарства</p>

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати уміння роботи зі статистичними даними, збору, узагальнення та обробки статистичної інформації, що відображає стан природних і суспільних територіальних систем. 		
<ul style="list-style-type: none"> - знання й розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; - здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях; - здатність діяти на засадах етичних міркувань (мотивів), соціально відповідально та свідомо; - здатність до комунікації зі спільнотами, уміння організувати комунікацію учнів і вихованців, створювати рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів; - здатність вивчати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітньо-виховного процесу у середній школі; - здатність реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках географії, у позакласній та позашкільній діяльності. 	<p>Знання: зміст, етапи й очікуваний результат процесу виховання; основні закономірності та чинники ефективності процесу виховання; класифікація методів виховання та умови оптимального вибору й ефективного їх застосування; основні напрями виховання; особливості виховної роботи у початковій, середній і старшій школі; форми і засоби підвищення педагогічної культури батьків; значення громадських організацій у вихованні учнівської молоді;</p> <p>Уміння і навички: здійснювати управління процесом виховання; добирати методи і прийоми виховання; застосовувати індивідуальну, групову та масову форми виховної роботи; планувати і проводити години класного керівника; організовувати виховний захід; виконувати обов'язки класного керівника; співпрацювати з сім'ями учнів; залучати активну громадськість до процесу виховання; здійснювати виховну роботу в позашкільних закладах освіти; розробляти і спільно з вихованцями реалізовувати виховну справу.</p>	<p>Методика виховної роботи</p>
<ul style="list-style-type: none"> - здатність до системного географічного мислення; - розуміння основних суспільно-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних рівнях його організації; - здатність проводити суспільно-географічний аналіз об'єктів і процесів у різних просторово-часових масштабах; - здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, 	<p>Знання: закріплення базових теоретичних знань, набутих під час вивчення суспільно-географічних дисциплін; методи і методики суспільно-географічного дослідження об'єктів та процесів; теоретичні основи застосування геоінформаційних систем та технологій у географічних дослідженнях.</p> <p>Уміння і навички: володіти методами суспільно-географічних досліджень, прийомами наукового аналізу суспільно-географічних об'єктів і процесів; готувати доповіді за результатами власних наукових досліджень; оформляти текст</p>	<p>Курсова робота за фахом</p>

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах.	наукової роботи; захищати результати досліджень.	
Навчальні дисципліни за вибором		
I. Цикл загальної підготовки		
2.1. Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки		
		Міжфакультетська вибіркова дисципліна
		Міжфакультетська вибіркова дисципліна
		Міжфакультетська вибіркова дисципліна
		Міжфакультетська вибіркова дисципліна
2.2. Цикл фундаментальної підготовки		
<i>Вибірковий блок 1</i>		
<ul style="list-style-type: none"> - здатність використання інформаційних технологій, навички застосування програмних засобів; - здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях; - здатність до пошуку джерел географічної інформації та її наукового опрацювання і використання, зокрема, порівняння, аналізу і представлення на основі географічних методів і підходів, у тому числі інформаційних технологій; - здатність застосовувати уміння роботи зі статистичними даними, збору, узагальнення та обробки статистичної інформації, що відображає стан природних і суспільних територіальних систем; - здатність використовувати географічні інформаційні технології для вирішення освітніх завдань у галузі географії, економіки, краєзнавчо- 	<p>Знання: сучасні комп'ютерні технології, які використовуються для збору, зберігання, обробки, аналізу, передачі географічної інформації; можливості Microsoft Office 2010 для відображення інформації у графічному вигляді; правила оформлення рефератів, практичних, курсових, кваліфікаційних та дипломних робіт.</p> <p>Уміння і навички: будувати графіки, діаграми, гістограми, створювати презентації у програмах Microsoft Office 2010; будувати картографічні зображення у програмі MapInfo; проводити кореляційний аналіз у програмі STATISTICA.</p>	Комп'ютерні технології в освіті (практикум)

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<p>туристичної роботи.</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність виконувати польові краєзнавчі дослідження, інтерпретувати отримані результати досліджень, застосовувати їх у професійній діяльності; - здатність до пошуку джерел краєзнавчої інформації та її наукового опрацювання і використання; - здатність застосовувати набуті географічні, економічні і психолого-педагогічні компетентності, знання сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів загальних і предметних компетентностей у сфері краєзнавства і туризму; - здатність до комунікації зі спільнотами, уміння організувати комунікацію учнів і вихованців, створювати рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів; - здатність вивчати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітньо-виховного процесу у середній школі; - здатність реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках географії, у позакласній та позашкільній діяльності; - здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ менеджменту, етики ділового спілкування, навички роботи в команді. 	<p>Знання: зміст основних напрямів краєзнавчо-туристичної роботи; основні види та форми краєзнавчо-туристичної роботи; методи та прийоми краєзнавчих досліджень; методики краєзнавчого вивчення природи, населення і господарства на прикладі рідного краю.</p> <p>Уміння і навички: застосовувати методи краєзнавчого вивчення рідного краю та проведення краєзнавчо-туристичної роботи з учнівською молоддю; застосовувати методики проведення фізико-географічних та економіко-географічних досліджень свого краю; організовувати та проводити активні форми краєзнавчо-туристичної діяльності (туристські походи, екскурсії, експедиції); узагальнювати теоретичні та прикладні знання з організації краєзнавчого вивчення рідного краю.</p>	<p>Організація краєзнавчо-туристичної роботи в школі</p>
<ul style="list-style-type: none"> - базові знання з рекреаційної географії; - здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні рекреаційної 	<p>Знання: зміст і особливості рекреаційної діяльності; сутність і склад рекреаційних ресурсів; механізм формування туристсько-рекреаційних систем, їх основні властивості; основи рекреаційного районування, рекреаційні райони світу, України;</p>	<p>Рекреаційна географія з основами екскурсознавства</p>

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<p>географії;</p> <ul style="list-style-type: none"> - розуміння основних процесів, що відбуваються у рекреаційній сфері; - здатність проводити географічний аналіз рекреаційних ресурсів, об'єктів і процесів у різних просторово-часових масштабах; - здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем та людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства; - здатність реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках географії, у позакласній та позашкільній діяльності; - здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ менеджменту, етики ділового спілкування, навички роботи в команді. 	<p>етапи і методика підготовки екскурсії та її методичне забезпечення; технологічні особливості, методика і техніка розробки та проведення екскурсії.</p> <p>Уміння і навички: давати оцінку рекреаційним ресурсам, виявляти регіональні особливості їх використання; аналізувати стан розвитку рекреаційної індустрії в окремих рекреаційних районах; застосовувати окремі методичні прийоми та техніку ведення екскурсії; розробляти різні види екскурсій з урахуванням пізнавальних потреб екскурсантів.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях; - здатність застосовувати базові знання з технічних та економічних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні техніко-економічних основ виробництва; - здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, його просторових процесів; - здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем та людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства. 	<p>Знання: поняття про головні технологічні уклади; форми організації виробництва; техніко-економічні особливості галузей промисловості; технологічні схеми виробництва з виявленням їх впливу на розміщення підприємств окремих галузей і виробництв; значення використання новітніх технологій для підвищення ефективності виробництва і зменшення шкідливих викидів у навколишнє середовище;</p> <p>Уміння і навички: складати технологічні схеми основних виробничих процесів; виявляти внутрішньогалузеві та міжгалузеві виробничі зв'язки; виявляти рівень матеріало-, енерго- та трудоемності виробництва; показувати економічну ефективність впровадження новітніх технологій в окремі галузі і підгалузі; давати аналіз ефективного розв'язання проблем раціонального розміщення промислового виробництва.</p>	Техніко-економічні основи виробництва
<ul style="list-style-type: none"> - здатність до системного географічного мислення; - розуміння основних суспільно-географічних 	<p>Знання: закріплення базових теоретичних знань, набутих під час вивчення суспільно-географічних дисциплін; методи і</p>	Методика наукових досліджень

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<p>процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних рівнях його організації;</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність виконувати польові дослідження природних і суспільних об'єктів та процесів, інтерпретувати отримані результати досліджень, застосовувати їх у професійній діяльності; - здатність застосовувати вміння роботи зі статистичними даними, збору, узагальнення та обробки статистичної інформації, що відображає стан природних і суспільних територіальних систем; - здатність проводити суспільно-географічний аналіз об'єктів і процесів у різних просторово-часових масштабах; - здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах. 	<p>методики суспільно-географічного дослідження об'єктів та процесів; теоретичні основи застосування геоінформаційних систем та технологій у географічних дослідженнях.</p> <p>Уміння і навички: володіти методами суспільно-географічних досліджень, прийомами наукового аналізу суспільно-географічних об'єктів і процесів; готувати доповіді за результатами власних наукових досліджень; оформляти текст наукової роботи; захищати результати досліджень.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; - знання й розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; - базові знання з економічних наук; - здатність виконувати педагогічні дослідження, інтерпретувати отримані результати досліджень, застосовувати їх у професійній діяльності; - здатність застосовувати набуті економічні і психолого-педагогічні компетентності, знання сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів загальних і предметних компетентностей з економіки; - здатність вивчати психологічні особливості 	<p>Знання: науково-теоретичні та методичні основи процесу навчання економіки; передовий світовий і вітчизняний досвід з формування економічних знань.</p> <p>Уміння і навички: планувати і реалізовувати економічну освіту учнів в конкретних умовах навчального процесу в школі; творчо підходити до організації процесу навчання по конкретній темі шкільного курсу економіки.</p>	<p>Основи економіки та методика її викладання</p>

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<p>засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітньо-виховного процесу у середній школі;</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність до комунікації зі спільнотами, уміння організувати комунікацію учнів і вихованців, створювати рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів. 		
<ul style="list-style-type: none"> - здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; - знання й розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; - базові знання з економічних наук; - здатність виконувати педагогічні дослідження, інтерпретувати отримані результати досліджень, застосовувати їх у професійній діяльності; - здатність застосовувати набуті економічні і психолого-педагогічні компетентності, знання сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів загальних і предметних компетентностей з економіки; - здатність до комунікації зі спільнотами, уміння організувати комунікацію учнів і вихованців, створювати рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів; - здатність вивчати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітньо-виховного процесу у середній школі. 	<p>Знання: програмові завдання шкільного курсу економіки; пріоритетні напрями розвитку економічної освіти на сучасному етапі, шляхи їх реалізації; ефективні форми активізації діяльності учнів на уроках економіки та позаурочній діяльності.</p> <p>Уміння і навички: визначати конкретні завдання та принципи сучасної економічної освіти у школі; викладати різні типи уроків відповідно шкільного програмного матеріалу економіки; використовувати інноваційні освітні технології та передовий педагогічний досвід у процесів вивчення економіки.</p>	<p>Семинар «Економіка в школі»</p>
<ul style="list-style-type: none"> - базові знання з географічних наук, необхідні для засвоєння дисципліни «Геоурбаністика»; - розуміння основних суспільно-географічних 	<p>Знання: особливості та перспективи розвитку сучасної урбанізації; класифікація і типологія міст; основні осередки і центри світової урбанізації; проблеми міст; географічні основи</p>	<p>Геоурбаністика</p>

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<p>процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних рівнях його організації;</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність проводити географічний аналіз природних та суспільних об'єктів і процесів у різних просторово-часових масштабах; - здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах. 	<p>містобудівної політики.</p> <p>Уміння і навички: орієнтуватися в основних проблемах розвитку урбанізації України і світу; пояснювати характер функціонування міських систем; виявляти причини розширення міських територій; чітко уявляти підходи до проектування міст і систем розселення.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - базові знання політичної географії та глобалістики; - здатність до системного географічного мислення; - розуміння основних глобальних геополітичних процесів, що відбуваються у світі; - здатність проводити суспільно-географічний аналіз територіально-політичних систем і процесів у різних просторово-часових масштабах. 	<p>Знання: сутність територіально-політичної організації суспільства; історичні етапи формування політичної географії і геополітики; особливості сучасної політичної карти світу; парадигми і концепції геополітики; особливості геополітичної ситуації в окремих регіонах світу; політико-географічне та геополітичне положення України.</p> <p>Уміння і навички: аналізувати територіально-політичні системи різних ієрархічних рівнів; аналізувати сучасну політичну карту світу; давати характеристику політико-географічного та геополітичного положення регіонів і держав світу; використовувати закони глобалістики для пояснення сучасних регіональних процесів; давати оцінку ролі України у світовому геополітичному просторі.</p>	<p>Політична географія з основами геоглобалістики</p>
<ul style="list-style-type: none"> - прагнення до збереження природного навколишнього середовища та забезпечення сталого розвитку суспільства; - здатність до системного географічного мислення; - розуміння основних суспільно-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних рівнях його організації; - здатність проводити суспільно-географічний аналіз об'єктів і процесів у різних просторово- 	<p>Знання: етапи історичної взаємодії суспільства та природи; основні закономірності розвитку сучасної глобальної соціально-геоекологічної кризи; сутність концепції стійкого розвитку, методи, засоби; групи індикаторів стійкого розвитку; основні соціальні, економічні та екологічні аспекти стійкого розвитку; діяльність державних і недержавних інститутів у переході до стійкого розвитку; основні соціально-географічні проблеми України, вплив природно-географічних умов регіонів України на їх соціально-економічний розвиток; особливості</p>	<p>Регіональні проблеми стійкого розвитку</p>

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<p>часових масштабах;</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем та людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства; - здатність діяти на засадах етичних міркувань (мотивів), соціально відповідально та свідомо. 	<p>переходу України на стратегію стійкого розвитку.</p> <p>Уміння і навички: пояснювати особливості сучасної соціально-геоекологічної кризи; аналізувати стійкий розвиток з точки зору соціальної географії, пояснювати протиріччя і зміни концепції стійкого розвитку; обґрунтовувати індикатори стійкого розвитку з позицій соціальної географії; розкривати зміст соціально-економічних і екологічних аспектів стійкого розвитку; виконувати соціально-географічний аналіз регіонів України, прогнозувати різні сценарії їх переходу до стійкого розвитку.</p>	
<i>Вибірковий блок 2</i>		
<ul style="list-style-type: none"> - здатність використання інформаційних технологій, навички застосування програмних засобів; - здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях; - здатність до пошуку джерел географічної інформації та її наукового опрацювання і використання, зокрема, порівняння, аналізу і представлення на основі географічних методів і підходів, у тому числі інформаційних технологій; - здатність застосовувати уміння роботи зі статистичними даними, збору, узагальнення та обробки статистичної інформації, що відображає стан природних і суспільних територіальних систем; - здатність використовувати географічні інформаційні технології для вирішення освітніх завдань у галузі географії, економіки, краєзнавчо-туристичної роботи. 	<p>Знання: сучасні комп'ютерні технології, які використовуються для збору, зберігання, обробки, аналізу, передачі географічної інформації; можливості Microsoft Office 2010 для відображення інформації у графічному вигляді; правила оформлення рефератів, практичних, курсових, кваліфікаційних та дипломних робіт.</p> <p>Уміння і навички: будувати графіки, діаграми, гістограми, створювати презентації у програмах Microsoft Office 2010; будувати картографічні зображення у програмі MapInfo; проводити кореляційний аналіз у програмі STATISTICA.</p>	<p>Методика застосування комп'ютерної техніки та технологій в освіті (практикум)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - здатність виконувати польові краєзнавчі дослідження, інтерпретувати отримані результати досліджень, застосовувати їх у професійній 	<p>Знання: зміст основних напрямів краєзнавчо-туристичної роботи; основні види та форми краєзнавчо-туристичної роботи; методи та прийоми краєзнавчих досліджень; методики</p>	<p>Теорія і практика краєзнавчо-туристичної діяльності в школі</p>

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<p>діяльності;</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність до пошуку джерел краєзнавчої інформації та її наукового опрацювання і використання; - здатність застосовувати набуті географічні, економічні і психолого-педагогічні компетентності, знання сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів загальних і предметних компетентностей у сфері краєзнавства і туризму; - здатність до комунікації зі спільнотами, уміння організувати комунікацію учнів і вихованців, створювати рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів; - здатність вивчати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітньо-виховного процесу у середній школі; - здатність реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках географії, у позакласній та позашкільній діяльності; - здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ менеджменту, етики ділового спілкування, навички роботи в команді. 	<p>краєзнавчого вивчення природи, населення і господарства на прикладі рідного краю.</p> <p>Уміння і навички: застосовувати методи краєзнавчого вивчення рідного краю та проведення краєзнавчо-туристичної роботи з учнівською молоддю; застосовувати методики проведення фізико-географічних та економіко-географічних досліджень свого краю; організовувати та проводити активні форми краєзнавчо-туристичної діяльності (туристські походи, екскурсії, експедиції); узагальнювати теоретичні та прикладні знання з організації краєзнавчого вивчення рідного краю.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - базові знання з рекреаційної географії; - здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні рекреаційної географії; - розуміння основних процесів, що відбуваються у рекреаційній сфері; - здатність проводити географічний аналіз 	<p>Знання: зміст і особливості рекреаційної діяльності; сутність і склад рекреаційних ресурсів; механізм формування туристсько-рекреаційних систем, їх основні властивості; основи рекреаційного районування, рекреаційні райони світу, України.</p> <p>Уміння і навички: давати оцінку рекреаційним ресурсам, виявляти регіональні особливості їх використання; аналізувати стан розвитку рекреаційної індустрії в окремих рекреаційних районах.</p>	Рекреаційна географія

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<p>рекреаційних ресурсів, об'єктів і процесів у різних просторово-часових масштабах;</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем та людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства; - здатність реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках географії, у позакласній та позашкільній діяльності. 		
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях; - здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні проблем регіонального розвитку та в геоплануванні; - здатність до системного географічного мислення; - розуміння основних фізико-географічних та суспільно-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних рівнях його організації; - здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, його просторових процесів. 	<p>Знання: основні теорії регіонального розвитку; індикатори регіонального розвитку; економічні, соціальні та екологічні показники регіонального розвитку; планування та організація регіонального розвитку; управління регіональним розвитком; регіональна конкурентоспроможність; теоретичні та методичні основи геопланування.</p> <p>Уміння і навички: проводити комплексний аналіз соціально-економічного розвитку регіонів з метою визначення стратегічних і тактичних завдань розвитку; застосовувати методи регіонального менеджменту при плануванні та організації регіонального розвитку; розробляти та контролювати виконання стратегічних планів розвитку регіонів, проводити SWOT-аналіз; використовувати методи геопланування в системі місцевого самоврядування; здійснювати управління регіональним розвитком.</p>	Регіональний розвиток і геопланування
<ul style="list-style-type: none"> - здатність до системного географічного мислення; - розуміння основних суспільно-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних рівнях його організації; - здатність виконувати польові дослідження природних і суспільних об'єктів та процесів, інтерпретувати отримані результати досліджень, застосовувати їх у професійній діяльності; 	<p>Знання: закріплення базових теоретичних знань, набутих під час вивчення суспільно-географічних дисциплін; методи і методики суспільно-географічного дослідження об'єктів та процесів; теоретичні основи застосування геоінформаційних систем та технологій у географічних дослідженнях.</p> <p>Уміння і навички: володіти методами суспільно-географічних досліджень, прийомами наукового аналізу суспільно-географічних об'єктів і процесів; готувати доповіді за</p>	Основи наукових досліджень

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати уміння роботи зі статистичними даними, збору, узагальнення та обробки статистичної інформації, що відображає стан природних і суспільних територіальних систем; - здатність проводити суспільно-географічний аналіз об'єктів і процесів у різних просторово-часових масштабах; - здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах. 	<p>результатами власних наукових досліджень; оформляти текст наукової роботи; захищати результати досліджень.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; - знання й розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; - базові знання з економічних наук; - здатність застосовувати набуті економічні і психолого-педагогічні компетентності, знання сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів загальних і предметних компетентностей з економіки. 	<p>Знання: загальні засади економічної теорії; теоретичні положення мікроекономіки; теоретичні основи макроекономіки; система функціонування світового господарства.</p> <p>Уміння і навички: проводити розрахунок основних макроекономічних показників в системі національних рахунків; побудувати ефективну економічну політику на підприємстві та на рівні держави; здійснювати оцінку ефективності діяльності фірми на основі мікроекономічних залежностей; користуватись в практичній роботі методикою застосування економічних законів.</p>	Основи економіки
<ul style="list-style-type: none"> - здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; - знання й розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; - базові знання з економічних наук; - здатність виконувати педагогічні дослідження, інтерпретувати отримані результати досліджень, застосовувати їх у професійній діяльності; - здатність застосовувати набуті економічні і 	<p>Знання: програмові завдання шкільного курсу економіки; пріоритетні напрями розвитку економічної освіти на сучасному етапі, шляхи їх реалізації; ефективні форми активізації діяльності учнів на уроках економіки та позаурочній діяльності.</p> <p>Уміння і навички: визначати конкретні завдання та принципи сучасної економічної освіти у школі; викладати різні типи уроків відповідно шкільного програмного матеріалу економіки; використовувати інноваційні освітні технології та передовий</p>	Методика викладання економіки в школі

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<p>психолого-педагогічні компетентності, знання сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів загальних і предметних компетентностей з економіки;</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність до комунікації зі спільнотами, вміння організувати комунікацію учнів і вихованців, створювати рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів; - здатність вивчати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітньо-виховного процесу у середній школі. 	<p>педагогічний досвід у процесів вивчення економіки.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - базові знання з географічних наук, необхідні для засвоєння дисципліни «Геомаркетинг і логістика»; - розуміння основних суспільно-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних рівнях його організації; - здатність проводити географічний аналіз природних та суспільних об'єктів і процесів у різних просторово-часових масштабах; - здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах. 	<p>Знання: концепція, стратегія і тактики геомаркетингу та логістики; методичний інструментарій розроблення та реалізації завдань геомаркетингу та логістики.</p> <p>Уміння і навички: застосування методичного інструментарію розроблення та реалізації завдань геомаркетингу та логістики; навички логістичного мислення та розроблення пропозицій щодо удосконалення логістичних систем і механізмів їх функціонування; навички оцінки економічної ефективності та наслідків здійснення логістичних рішень.</p>	<p>Геомаркетинг і логістика</p>
<ul style="list-style-type: none"> - базові знання геополітики; - здатність до системного географічного мислення; - розуміння основних глобальних геополітичних процесів, що відбуваються у світі; - здатність проводити суспільно-географічний аналіз територіально-політичних систем і процесів у різних просторово-часових масштабах. 	<p>Знання: основи геополітики як практичного інструменту розв'язання регіональних проблем у світі та в Україні; парадигми і концепції геополітики; геополітична структура сучасного світу; особливості геополітичної ситуації в окремих регіонах світу; геополітичне положення України; роль і місце України у глобальному геополітичному просторі.</p> <p>Уміння і навички: аналізувати сучасну політичну карту світу;</p>	<p>Основи геополітики</p>

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
	давати характеристику геополітичного положення регіонів і держав світу; застосовувати методи регіонального геополітичного аналізу; використовувати закони геополітики для пояснення сучасних регіональних процесів; давати оцінку ролі України у світовому геополітичному просторі.	
<ul style="list-style-type: none"> - прагнення до збереження природного навколишнього середовища та забезпечення сталого розвитку суспільства; - здатність до системного географічного мислення; - розуміння основних суспільно-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних рівнях його організації; - здатність проводити суспільно-географічний аналіз об'єктів і процесів у різних просторово-часових масштабах; - здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем та людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства; - здатність діяти на засадах етичних міркувань (мотивів), соціально відповідально та свідомо. 	<p>Знання: етапи історичної взаємодії суспільства та природи; основні закономірності розвитку сучасної глобальної соціально-геоекологічної кризи; сутність концепції стійкого розвитку, методи, засоби; групи індикаторів стійкого розвитку; основні соціальні, економічні та екологічні аспекти стійкого розвитку; діяльність державних і недержавних інститутів у переході до стійкого розвитку; основні соціально-географічні проблеми України, вплив природно-географічних умов регіонів України на їх соціально-економічний розвиток; особливості переходу України на стратегію стійкого розвитку.</p> <p>Уміння і навички: пояснювати особливості сучасної соціально-геоекологічної кризи; аналізувати стійкий розвиток з точки зору соціальної географії, пояснювати протиріччя і зміни концепції стійкого розвитку; обґрунтовувати індикатори стійкого розвитку; розкривати зміст соціально-економічних і екологічних аспектів стійкого розвитку; виконувати соціально-географічний аналіз регіонів України, прогнозувати різні сценарії їх переходу до стійкого розвитку.</p>	Основи стійкого розвитку регіону
II. Цикл професійної підготовки		
<i>Вибірковий блок 1</i>		
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати базові знання з суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні зовнішньоекономічної діяльності; - базові знання зовнішньоекономічної діяльності; - розуміння основних суспільно-географічних процесів, що відбуваються у національному та 	<p>Знання: класифікація зовнішньоекономічних зв'язків; сучасний стан і просторово-часові особливості зовнішньоекономічних зв'язків України; регіональні відмінності зовнішньої торгівлі товарами і послугами України; іноземні інвестиції в економіку України.</p> <p>Уміння і навички: проводити аналіз основних форм</p>	Зовнішньоекономічні зв'язки України

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<p>світовому господарстві;</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність проводити суспільно-географічний аналіз зовнішньоекономічних зв'язків. 	<p>зовнішньоекономічних зв'язків України; виявляти регіональні відмінності у розвитку експортно-імпортової та інвестиційної діяльності країни; розкривати зміст зовнішньоекономічної політики та системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях; - здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні географії Харківської області; - базові знання з географії Харківської області; - розуміння основних фізико-географічних та суспільно-географічних процесів, що відбуваються в регіоні; - здатність проводити географічний аналіз природних та суспільних об'єктів у регіоні. 	<p>Знання: географічне положення, адміністративно-територіальний устрій, природні умови і ресурси, населення і трудові ресурси, промисловість, сільське господарство, транспорт, соціальна сфера Харківської області.</p> <p>Уміння і навички: давати оцінку географічного положення регіону; визначати особливості демографічних та соціальних проблем регіону; аналізувати внутрішньорегіональні відмінності господарства та соціальної сфери.</p>	<p>Географія Харківської області з основами регіонознавства</p>
<ul style="list-style-type: none"> - здатність використання інформаційних технологій, навички застосування програмних засобів; - здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні суспільних територіальних комплексів; - здатність до пошуку джерел географічної інформації та її наукового опрацювання і використання, зокрема, порівняння, аналізу і представлення на основі географічних методів і підходів, у тому числі інформаційних технологій; - здатність застосовувати уміння роботи зі статистичними даними, збору, узагальнення та обробки статистичної інформації в географії та 	<p>Знання: сучасна методологія використання математичних методів, моделей та комп'ютерних технологій при дослідженні соціально-географічних систем; основні методи і підходи у математичній обробці суспільно-географічної інформації; математичні методи та моделювання при вирішенні суспільно-географічних задач.</p> <p>Уміння і навички: застосовувати математичні методи, математичне моделювання та комп'ютерні технології у суспільно-географічних дослідженнях.</p>	<p>Математико-статистичні методи в географії та економіці</p>

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<p>економіці;</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність використовувати географічні інформаційні технології для вирішення освітніх завдань у галузі географії та економіки; - картографічна компетентність: уміня давати комплексну географічну оцінку території за результатами аналізу карт, здатність відображати географічні об'єкти і процеси за допомогою картографічних творів. 		
<i>Вибірковий блок 2</i>		
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати базові знання з суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні зовнішньоекономічної діяльності; - базові знання зовнішньоекономічної діяльності; - розуміння основних суспільно-географічних процесів, що відбуваються у національному та світовому господарстві; - здатність проводити суспільно-географічний аналіз зовнішньоекономічних зв'язків. 	<p>Знання: показники зовнішньоекономічної діяльності; особливості динаміки експортно-імпортової діяльності України; товарна і географічна структура експорту та імпорту України; регіональні відмінності зовнішньої торгівлі товарами і послугами України; специфіка іноземного інвестування в економіку України;</p> <p>Уміння і навички: характеризувати особливості формування та розвитку зовнішньоекономічної діяльності України; аналізувати основні форми зовнішньоекономічної діяльності України; виявляти регіональні відмінності у розвитку зовнішньоекономічної діяльності країни; визначати головні проблеми та перспективи розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.</p>	Географія зовнішньоекономічної діяльності України
<ul style="list-style-type: none"> - здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях; - здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні географії Харківської області; - базові знання з економічної та соціальної географії Харківської області; 	<p>Знання: економіко-географічне і геополітичне положення, адміністративно-територіальний устрій, природно-ресурсний потенціал, демографічний і трудовий потенціал, особливості галузевої структури та територіальної організації виробничої і соціальної сфери Харківської області.</p> <p>Уміння і навички: давати оцінку економіко-географічного, геополітичного положення регіону; визначати особливості демографічних проблем регіону; аналізувати особливості</p>	Економічна і соціальна географія Харківської області

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
<ul style="list-style-type: none"> - розуміння основних фізико-географічних та суспільно-географічних процесів, що відбуваються в регіоні; - здатність проводити регіональний суспільно-географічний аналіз. 	<p>регіональної диференціації та перебігу економічних і соціальних процесів в регіоні.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - здатність використання інформаційних технологій, навички застосування програмних засобів; - здатність застосовувати базові знання з природничих та суспільних наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні суспільних територіальних комплексів; - здатність до пошуку джерел географічної інформації та її наукового опрацювання і використання, зокрема, порівняння, аналізу і представлення на основі географічних методів і підходів, у тому числі інформаційних технологій; - здатність застосовувати уміння роботи зі статистичними даними, збору, узагальнення та обробки статистичної інформації в географії та економіці; - здатність використовувати географічні інформаційні технології для вирішення освітніх завдань у галузі географії та економіки; - картографічна компетентність: уміння давати комплексну географічну оцінку території за результатами аналізу карт, здатність відображати географічні об'єкти і процеси за допомогою картографічних творів. 	<p>Знання: сучасна методологія використання математико-статистичних методів, моделей та комп'ютерних технологій при дослідженні соціально-географічних систем; основні методи і підходи у математичній обробці суспільно-географічної інформації; статистичні методи та моделювання при вирішенні суспільно-географічних задач.</p> <p>Уміння і навички: застосовувати статистичні методи, математичне моделювання та комп'ютерні технології у суспільно-географічних дослідженнях.</p>	<p>Статистичні методи і обробка геоінформації</p>

Гарант освітньої програми

О.О. Жемеров

ВІДОМОСТІ
про кількісні та якісні показники кадрового забезпечення
освітньої діяльності у сфері вищої освіти

1. Якісний склад проектної групи, яка утворена у складі відповідального за підготовку здобувачів вищої освіти факультету геології, географії, рекреації і туризму із спеціальності 014.07. Середня освіта (Географія)

Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади (для сумісників — місце основної роботи, найменування посади)	Найменування закладу, який закінчив викладач (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково-педагогічної/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
1	2	3	4	5	6	7
Особи, які працюють за основним місцем роботи (в тому числі за суміщенням)						
Жемеров Олександр Олегович – гарант освітньої програми	Професор кафедри фізичної географії та картографії	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1971, Географія, Географ. Викладач	Кандидат географічних наук, 11.00.04 - Геоморфологія, доцент по кафедрі фізичної географії і картографії, «Викопний сеноманський рельєф півночі Західного	46 років	Додаток до табл. 1, п. 1	Харківська обласна станція юних туристів, 2015, № 01-20/239

1	2	3	4	5	6	7
		географії)	Сибіру та його аналіз для оптимізації розробки газових родовищ (на прикладі Медвежого)»			
Байназаров Анатолій Михайлович	Доцент кафедри фізичної географії та картографії	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1989, Географія, Географ, викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.12 Географічна картографія, «Атласне еколого-природоохоронне картографування адміністративних областей», доцент кафедри фізичної географії і картографії	27 років	Додаток до табл. 1, п. 2	Академічне співтовариство Міхала Балудянського (Словаччина), «Сучасні наукові дослідження та розробки: теоретична цінність та практичні результати», 2016, № 11-03/16
Прасул Юлія Іванівна	Доцент кафедри фізичної географії та картографії	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна (2000, Географія. Географ, викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.12 - Географічна картографія, «Наукові основи системного картографування регіонів України для потреб туризму», доцент кафедри фізичної географії та картографії	15 років	Додаток до табл. 1, п. 3	Харківська обласна станція юних туристів, 2015, № 01-20/238; звання «Старший учитель», 2017
Решетченко Світлана Іванівна	Доцент кафедри фізичної географії та картографії	Харківський державний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди (1999, Історія і географія, Вчитель історії і географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.09 – Метеорологія, кліматологія та агрометеорологія, «Просторово-часовий розподіл температурно-вологісних характеристик Лівобережної України»	6 років	Додаток до табл. 1, п. 4	ХНУ імені В.Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2014
Нємець Людмила Миколаївна	Професор, завідувач кафедри соціально-	Харківський державний університет імені О.М. Горького (1974,	Доктор географічних наук, 11.00.02 – Економічна та соціальна географія; «Соціально-географічні	33 роки	Додаток до табл. 1, п. 5	ХНУ імені В.Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у

1	2	3	4	5	6	7
	економічної географії і регіонаознавства	Географія. Географ, викладач географії)	основи стратегії переходу України та модель стійкого розвитку»; професор кафедри соціально-економічної географії і регіонаознавства			вищому навчальному закладі», 2013, № 2401-164. КНУ імені Т. Шевченка: «Підвищення кваліфікації у викладанні дисциплін суспільно-географічного спрямування», посвідчення № 16 від 04.05.2017 р.; Стажування на факультеті математики і інформатики ХНУ ім. В.Н. Каразіна з 18.09.2017 р. по 18.11.2017 р.
Нємець Костянтин Аркадійович	Професор кафедри соціально-економічної географії і регіонаознавства	Харківський державний університет імені О.М. Горького, (1970, Гідрогеологія та інженерна геологія)	Доктор географічних наук 11.00.02 – Економічна та соціальна географія, «Суспільно-географічні основи інформаційного розвитку соціогеосистем», професор кафедри соціально-економічної географії і регіонаознавства	36 років	Додаток до табл. 1, п. 6	ХНУ імені В.Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2013, № 2401-165. Одеський національний університет імені І.І. Мечникова: «Підвищення кваліфікації у викладанні дисциплін

1	2	3	4	5	6	7
Гусева Наталія Володимирівна	Доцент кафедри соціально- економічної географії і регіонознавства	Луганський національний педагогічний університет імені Тараса Шевченка (2005, Географія, Географ, викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.02 – Економічна та соціальна географія, «Територіальна організація сфери культури регіональної соціогосистеми (на прикладі Луганської області)»	6 років	Додаток до табл. 1, п. 7	супільно- географічного спрямування», посвідчення № 16 від 02.12.2017 р. Школа педагогічної майстерності методичного центру ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016; Наукове стажування на базі Університету Орадя (Румунія) на кафедрі географії, туризму та територіального планування в рамках ERASMUS+ cooperation with third countries Programme (7-13.12.2016 р.) Стажування у Каразінській школі бізнесу ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2017 р.

Ректор

В. С. Бакіров

№	Інформація про наукову діяльність
1	<p>Жемеров Олександр Олегович має понад 200 <u>публікацій</u>, навчально-методичного та наукового характеру, серед них 20 статей у фахових виданнях України, 30 – за межами України. За останні 5 років основні публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жемеров О.О. Завдання обласного етапу Всеукраїнської олімпіади з географії // Географія. 2013. - № 11-12 (231-232). – С. 2-31. 2. Жемеров О.О. Основи викладання географії : метод. вказівки до практич. робіт / О.О. Жемеров, В.В. Машкіна, Н.В. Свір. – Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2014. – 76 с. 3. Жемеров О.О. Олімпіади з географії: завдання, відповіді : навч.-метод. посіб. – Харків : Основа, 2014. – 208 с. 4. Жемеров А.О. Методика формування понять в шкільному курсі «Соціально-економічна географія світу» / Жемеров А.О., Чишкала Н.Ю. // Могилівський меридіан. - Том 17, вип. 1-2 (37-38)/2017. – С. 136-139. 5. Зовнішнє незалежне оцінювання у контексті підвищення якості шкільної географічної освіти / Олена Козакова, Олександр Жемеров // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2017. – Вип. 25. – С. 32-35. <p><u>Науково-дослідна робота.</u> Працює над докторською дисертацією «Наукові основи формування знань і вмінь у системі безперервної географічної освіти (дошкільної, шкільної, вищої)». Заступник голови оргкомітету щорічних (2010-2017) міжнародних наукових конференцій з проблем безперервної географічної освіти і картографії. Член редколегії фахового збірника «Проблеми безперервної географічної освіти і картографії», періодичних відань «Джерело педагогічних інновацій», «Краєзнавство. Географія. Туризм», «Географія і екологія в школі XXI століття».</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах.</u> Брав участь у 20 наукових та науково-практичних конференціях і географічних з'їздах, зокрема Проблеми безперервної географічної освіти і картографії (Харків, 2013-2017).</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> Керує одним аспірантом. Бере участь у комісіях з прийому іспитів у аспірантів з фаху.</p> <p><u>Керівництво студентською науковою роботою.</u> Здійснює керівництво дипломними роботами бакалаврів і магістрів географів. Під його керівництвом за 5 років студентами було успішно виконано та захищено 35 робіт: з них 19 бакалаврських, 8 робіт спеціалістів та 8 магістерських робіт. Разом зі студентами за 5 років підготовлено 10 методичних посібників для шкіл. Керував підготовкою статей та тез доповідей на студентські конференції в Харкові, Могилеві, Переяславі-Хмельницькому.</p>
2	<p>Байназаров Анатолій Михайлович має більше 100 <u>публікацій</u>, з них 20 навчально-методичного та близько 80 наукового характеру, серед них картографічні твори, монографії та статті у фахових виданнях України, зокрема:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Байназаров А.М. Проблеми освітнього комплексу України / А.М. Байназаров // Scientific Letters of Academic Society of Michal Baludansky, 2016.- Vol.4. - № 2. – Р. 128-137. 2. Байназаров А.М. Використання топонімічних знань у викладанні географічних дисциплін / А.М. Байназаров, Є.В. Рубашенко // Регіон – 2015: стратегія оптимального розвитку : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 2015. - С. 68-70. 3. Географія. Комплексний довідник / А.М. Байназаров, М.Ю. Височин, М.С. Жученко, О.В. Курносова, О.Є. Шматько, О.В. Яковчук. – Харків : Весна, 2013. – 480 с. (Крок до ВНЗ) 4. Соціально-економічна географія світу. Атлас / А.М. Байназаров. – Харків : Ранок, 2015. – 40 с.

№	Інформація про наукову діяльність
	<p><u>Науково-дослідна робота.</u> Працює над докторською дисертацією «Наукові основи картографічного забезпечення реформування та модернізації освітнього комплексу України». Є співавтором атласів з грифом МОН для середньої школи: Загальна географія, 6 клас, Географія материків і океанів, 7 клас, Фізична географія України, 8 клас, Економічна і соціальна географія України, 9 клас, Соціально-економічна географія світу, 10 клас.</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах.</u> Заступник голови оргкомітетів щорічних Міжнародних науково-методичних семінарів та конференцій з проблем безперервної географічної і картографічної освіти (2013-2016), Всеукраїнського етапу Міжнародного конкурсу «Міст китайської мови». Участь: Освітньо-науковий простір Європи: проблеми та перспективи (2012, Едінбург, Велика Британія), Розвиток наукової співпраці між сходом і заходом у XXI столітті (2013, Мінськ, Білорусь), Перспективи розвитку міжнародної співпраці у галузі освіти та культури (2013, Пекін, Китай), Практичні результати наукових досліджень та розробок з міжкультурної комунікації (2014, Сямень, Китай), Європейський освітньо-науковий простір у сучасному вимірі (2015, Софія, Болгарія), Сучасні наукові дослідження та розробки: теоретична цінність та практичні результати (2016, Братислава, Словаччина), Сучасні наукові дослідження та розробки: досвід EU Business School (2016, Барселона, Іспанія).</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> Бере активну участь у складанні відзвітів (окремо чи у співавторстві) на автореферати на здобуття наукового ступеня кандидата географічних наук, які надходять зі спеціалізованих рад країн СНД. Керував 1 аспірантом.</p> <p><u>Керівництво студентською науковою роботою.</u> Здійснює керівництво дипломними роботами бакалаврів, магістрів географів. Під його керівництвом студентами успішно виконано та захищено близько 50 робіт. Дипломниками розроблено систему регіональних картографічних творів освітнього комплексу (окремі карти, серії карт і атласи) Харківщини (м. Харкова і окремих його районів; Харківської області і її адміністративних районів). Керує підготовкою статей та тез доповідей на студентські конференції.</p>
3	<p>Прасул Юлія Іванівна має 60 публікацій, з них біля 20 навчально-методичного та монографічного (у співавторстві) характеру:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Прасул Ю.І. Інформаційно-картографічне забезпечення туристсько-краєзнавчої діяльності / Ю.І. Прасул, О.В. Пономаренко // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ, 2012. - Вип. 16. - С.102-106. 2. Прасул Ю. І. Греція // Туристична політика зарубіжних країн : підручник /затверджено МОН, лист № 1/11-4079 від 24.03.2014/ кол. авторів; за ред. А. Ю. Парфінєнка. - Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – С. 159-171. 3. Ґрунти Харківщини / Ю. Прасул // Харківщина : енциклопедичний словник / Харківська облрада, Харківська облдержадміністрація. – Харків : Золоті сторінки, 2014. – 440 с. – С. 99 4. Практикум для студентів спеціальності 6.040104 «Географія» : навчально-методичний посібник / [кол. авт.; за ред. В.А. Пересадько, В.Е. Луначєка, К.В. Шпурік]. – Харків : ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2015. – С. 26-95. 5. Прасул Ю. Досвід організації ґрунтознавчо-біогеографічного розділу навчальної природничо-наукової практики студентів-географів / Юлія Прасул, Олена Сінна // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : збірник наукових праць. – Харків: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2016. – Вип. 24. – С. 91-95. 6. Прасул Ю. Топографо-картографічна підготовка ліцеїстів як основа успішності курсантів / Юлія Прасул, Яна Іхненко // Нові виміри наукового пізнання : матеріали м/н науково-практичної інтернет-конференції / Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди (15 травня 2017 р.). – Переяслав-Хмельницький, 2017. – Вип. 1. – С. 44-47 <p><u>Науково-дослідна робота.</u> Участь у виконанні науково-дослідної роботи № 01.00.06.01.Ф «Розробити систему оперативної</p>

№	Інформація про наукову діяльність
	<p>діагностики та довгострокового моніторингу якісного стану ґрунтів за різних рівнів біологізації землеробства (2014). Заступник голови оргкомітету Міжнародної конференції студентів та аспірантів «Географічні дослідження: історія, сучасність, перспективи», присвяченої пам'яті професора Г. П. Дубинського. Участь у розробці Стратегії розвитку Харківської області до 2020 р.</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах.</u> Брала участь більше ніж у 30 наукових та науково-практичних конференціях, зокрема, Сучасні проблеми безперервної географічної освіти і картографії (Харків, 2013-2016); Туризм і гостинність в Україні: стан, проблеми, тенденції, перспективи розвитку (Черкаси, 2012, 2016), Туризм як пріоритетний напрям соціально-економічного розвитку регіону (Чернівці-Сочава, 2015), Зимові наукові читання (Київ, 2016), Освітні й наукові виміри географії (Полтава, 2016), XII з'їзд Українського географічного товариства (Вінниця, 2016) Від географії до географічного українознавства: еволюція освітньо-наукових ідей та пошуків (Чернівці, 2016), Географія, економіка і туризм: національний та міжнародний досвід (Львів, 2016), інші.</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> За потребою готує відгуки на автореферати. Виступала опонентом на захисті дисертаційного дослідження на здобуття наукового ступеня кандидата географічних наук (2012).</p> <p><u>Керівництво студентською науковою роботою.</u> Під її керівництвом студентами було успішно захищено біля 50 дипломних робіт, як магістрів, так і бакалаврів. Тематика науково-дослідних робіт спрямована, в основному, на потреби туризму та рекреації шляхом польових досліджень з подальших картографуванням природних та історико-культурних ресурсів. Дипломниками розроблено серії туристичних карт адміністративних районів Харківської області, туристичні довідники з маршрутами та оцінкою рекреаційно-туристичних ресурсів районів Харківської, Житомирської, Полтавської, Дніпропетровської областей; аніматорсько-туристичні та екскурсійні програми. Керує підготовкою статей та тез доповідей на конференції (Харків, Херсон, Кіровоград, Чернівці, Полтава).</p>
4	<p>Решетченко Світлана Іванівна має близько 20 <u>наукових та навчально-методичних праць</u>. Серед основних за останні роки такі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Решетченко С.І. Температура повітря на території Харківської області / С.І. Решетченко, Г.С. Куценко // Вісник ХНУ. Серія «Геологія, Географія, Екологія». – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2014. – № 1098. - Вип. 40. - С. 109-114. 2. Решетченко С.И. Влияние процессов в Северной Атлантике на климатические показатели в Украине и Восточной Европе / С.И. Решетченко, И.А. Кибальчич // Альманах современной науки и образования. – Тамбов : Грамота, 2014. - №4 (83). - С. 139-145. 3. Reshetchenko S. The wind regime in the Donetsk region / S. Reshetchenko, A. Udovychenko // Yale Journal of Science and Education. – 2015. - P. 1025-1030. 4. Polonskyi O. Features of temperature regime formation in forest and steppe Left-bank Ukraine under the influence of low frequency climate signals / O. Polonskyi, S. Rechetchenko, I. Kibal'chich // Canadian Journal of Science and Education. - 2014. - № 2. – P. 1049-1058. 5. Решетченко С.І. Зміни температурного режиму на території Харківської області / С.І. Решетченко, Т.Г. Ткаченко, О.Г. Лисенко // Вісник ХНУ. Серія «Геологія, Географія, Екологія». - Харьков, 2015. – Вип. 43. – С. 113-124. <p><u>Науково-дослідна робота.</u> Радіаційний баланс як складова прикладних фізико-географічних досліджень (2017-2018) за Фондом розвитку і модернізації навчально-наукового обладнання ХНУ імені В.Н. Каразіна</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах:</u> Наука и образование в Австралии, Америке и Евразии: фундаментальные и прикладные науки (2014), Метеорологія, гідрологія, моніторинг довкілля в контексті екологічних викликів сьогодення (Київ, 2016); Изменения климата и природной среды Северной Евразии: анализ, прогноз, адаптация (Кисловодськ, Росія, 2014), Всеукраїнський конгрес</p>

№	Інформація про наукову діяльність
	<p>гідрометеорологів (Київ, 2017), «Польща – Європа: досвід та практика (Польща, 2017).</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> Рецензує автореферати за спеціальністю 11.00.09 – метеорологія, кліматологія, агрометеорологія. Офіційний опонент (Прокоф'єв О. М., 2014)</p> <p><u>Керівництво студентською науковою роботою.</u> Студенти приймають участь у м/н та всеукраїнських наук.-практ. конференціях.</p> <p>Переможці Всеукраїнського конкурсу наукових робіт студентів з напрямку «Гідрометеорологія» (Лисенко О.Г., 2016; 2017)</p>
5	<p>Нємець Людмила Миколаївна має близько 400 публікацій, з них 48 навчально-методичного та 352 наукового характеру:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інноваційно-інвестиційний потенціал як основа конкурентоспроможності регіону (на прикладі Харківської області) : колективна монографія / За заг. ред. Л.М. Нємець, К.Ю. Сєгїди. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2017. – 520 с. 2. Нємець Л.М. Конструктивно- та соціально-географічні особливості природокористування: проблеми та можливості їх вирішення / Л.М. Нємець // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія : Екологія. – 2013. - № 1070. – С. 14-23. 3. Нємець Л.М. Суспільно-географічні особливості міграції населення Полтавської області / Л.М. Нємець, І.М. Барило // Часопис соціально-економічної географії : Зб. наук. праць. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – Вип. 16 (1). – С. 67-70. 4. Нємець Л.М. Інноваційна інфраструктура Харківської області: сучасний стан та перспективи / Л.М. Нємець, Н.В. Гусєва, К.Ю. Сєгїда, Л.В. Ключко // Часопис соціально-економічної географії: міжрегіон. зб. наук. праць. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – № 21 (2). – С. 41–52. 5. Нємець Л.М. Підземні води як чинник стійкого розвитку регіону / Л.М. Нємець // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія : Геологія. Географія. Екологія. – 2016. – Вип. 45. – С. 62-66. 6. Нємець Л.М. Соціально-демографічні аспекти розвитку Хорольського району Полтавської області / Л.М. Нємець, Є.Ю. Телебенєва, І.М. Барило // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Географічні науки. - 2016. - Вип. 5. - С. 42-47. 7. Niemets L. Social security as a subject of human geography research study / Liudmila Niemets, Katerina Segida, Viktoria Pankratieva, Anna Sokolenko // French Journal of Scientific and Educational Research. – 2014. - № 2. - Paris : Paris University Press, 2014. – P. 791-797. 8. Нємець Л.М. Дискусійний клуб як засіб формування дослідницьких здібностей і компетентності студентів / Л.М. Нємець, П.А. Вірченко, К.Ю. Сєгїда // Проблеми сучасної освіти : зб. наук.-метод. пр. – Вип. 5. Ч. 1. / Укл. Ю.В. Холін, Т.О. Маркова. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – С. 80-85. 9. Нємець Л.М. Працересурсний потенціал Харківського регіону (суспільно-географічний аспект) [монографія] / Л.М. Нємець, Ю.Ю. Сільченко, К.А. Нємець, К.Ю. Сєгїда. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – 186 с. 10. Нємець Л.М. Концепція соціально-географічної системи як методологічний конструкт суспільної географії / Л.М. Нємець, К.А. Нємець // Часопис соціально-економічної географії : міжрегіон. зб. наук. пр. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – Вип. 18 (1). – С. 24-32. 11. Niemiec L. Sytuacja demograficzna jako wskaźnik rozwoju społeczno-gospodarczego (na przykładzie obwodu wołyńskiego i charkowskiego na Ukrainie) / L. Niemiec, M. Mielnijczuk, K. Segida, T. Pogribskij // Acta Geographica Silesiana, 22. WNoZ UŚ,

№	Інформація про наукову діяльність
	<p>Sosnowiec, 2016. - S. 43-57.</p> <p><u>Науково-дослідна робота.</u> Керівництво науково-дослідними темами: «Суспільно-географічне обґрунтування формування об'єднаних територіальних громад у Первомайському районі Харківської області» (госпрозрахункова, фінансування – 20 тис. грн.), «Суспільно-географічні особливості стійкого регіонального розвитку (на прикладі Харківської області)» (№ ДР 0114U005561, 2015-2017). Виконавець наукової теми «Створення програмного забезпечення для моніторингу соціально-економічного розвитку територій» у рамках Фонду модернізації Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (2017). Була керівником науково-дослідних тем: «Територіальні особливості формування конкурентоспроможності регіону» (№ ДР 0115U000504, 2015-2016); «Суспільно-географічні особливості соціальної безпеки регіону як чинника його стійкого розвитку в аспекті раціонального природокористування» (№ ДР 0111U008533, 2012-2014); «Територіальні особливості соціальної інфраструктури сільської місцевості Донецької області та шляхи її оптимізації» за замовленням Ясинуватської пересувної механізованої колони (2012-2013). Участь у розробці «Стратегії розвитку Харківської області до 2020 року» (2014-2015).</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах.</u> Регіон: стратегія оптимального розвитку (Харків, 2012-2017), Регіон: суспільно-географічні аспекти (Харків, 2013-2017), Географія, картографія, географічна освіта: історія, методологія, практика (Чернівці, 2014), Регіональні проблеми України: Географічний аналіз та пошук шляхів вирішення (Херсон, 2015), XII з'їзд Українського географічного товариства (Вінниця, 2016), Online-семінари у рамках реалізації дослідницького проекту «Демократичні реформи державного управління в Україні» за участю Університету м. Альберта, Канада (2016-2017). Голова оргкомітету Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих науковців «Регіон: суспільно-географічні аспекти» (Харків, 2013-2017). Заступник голови оргкомітету Міжнародної науково-практичної конференції «Регіон: стратегія оптимального розвитку» (Харків, 2013-2017).</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> Голова спеціалізованої вченої ради К 64.051.23 Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Постійно готує відгуки на автореферати та виступає опонентом на захисті дисертаційних досліджень на здобуття наукових ступенів кандидата та доктора географічних наук. Під її керівництвом захищено 11 кандидатських дисертацій за спеціальністю 11.00.02 - «Економічна та соціальна географія». Зараз консультує 1 докторанта, керує роботою 1 аспіранта.</p> <p><u>Керівництво студентською науковою роботою.</u> Під її керівництвом підготовлено 2 призерів студентського конкурсу науково-дослідних робіт (II місце 2016 р., III місце – 2017 р.), статті та тези багатьох доповідей на конференції. Під її керівництвом студентами було успішно виконано та захищено близько 30 дипломних робіт.</p>
6	<p>Нємець Костянтин Аркадійович має понад 200 публікацій, з них 17 навчально-методичного та 152 наукового характеру:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інноваційно-інвестиційний потенціал як основа конкурентоспроможності регіону (на прикладі Харківської області) : колективна монографія / За заг. ред. Л.М. Нємець, К.Ю. Сєгїди. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2017. – 520 с. 2. Нємець К.А. Науково-практичні конференції як засіб розвитку наукових поглядів магістрів-географів / К.А. Нємець, Ю.І. Кандиба // Проблеми сучасної освіти : зб. наук.-метод. пр. – Вип. 5. Ч.1. / Укл. Ю.В. Холін, Т.О. Маркова. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – С.86-89. 3. Нємець К.А. Просторовий аналіз в суспільній географії: нові підходи, методи, моделі : монографія / К.А. Нємець, Л.М. Нємець. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2013. – 228 с. 4. Нємець К.А. Система освіти Харківської області: суспільно-географічний аспект : [монографія] / К.А. Нємець, П.А. Вірченко,

№	Інформація про наукову діяльність
	<p>Г.О. Кулешова. – Харків, 2014. – 180 с.</p> <p>5. Niemets K. Spatial and statistical analysis of settling in the region (on example of Poltava region, Ukraine) / K. Niemets, K. Segida, T. Pogrebskyi, I. Barilo // Acta Geographica Silesiana, 18. / Uniwersytet Śląski Wydział Nauk o Ziemi. - Sosnowiec, 2015. – P. 41-47.</p> <p>6. Немець К.А. Концепція соціально-географічної системи як методологічний конструкт суспільної географії / К.А. Немець, Л.М. Немець // Часопис соціально-економічної географії : міжрегіон. зб. наук. пр. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – Вип. 18(1). – С. 24-32.</p> <p>7. Немець К.А. Environment as a factor of the spatial organizations of the big city (on the example of the city of kharkiv) / К.А. Niemets, A.V. Mazurova // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія : Геологія – Географія – Екологія. – Вип. № 1157. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – P. 95-98.</p> <p>8. Немець К.А. Зміна ролі міст Харківської області: ретроспективний аналіз / К.А. Немець, К.О. Кравченко, К.Ю. Сегіда. - Збірник наукових праць «Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна: Геологія – Географія – Екологія». – Випуск № 44. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – С. 123-129.</p> <p>9. Немець К.А. Роль та значення заселенсько-розселенських процесів для розвитку соціогеосистеми Харківської області / К.А. Немець, К.О. Кравченко // Часопис соціально-економічної географії: Міжрегіональний збірник наукових праць. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – Вип. 19 (2). – С. 54-60.</p> <p>10. Немець К.А. Багатовимірний аналіз у суспільній географії (нетрадиційні методи) : монографія / К.А. Немець, К.Ю. Сегіда, Л.М. Немець. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016. – 120 с.</p> <p><u>Науково-дослідна робота.</u> Керівник наукової теми «Створення програмного забезпечення для моніторингу соціально-економічного розвитку територій» у рамках Фонду модернізації Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (2017). Участь у виконанні науково-дослідних тем: «Територіальні особливості формування конкурентоспроможності регіону» (№ ДР 0115U000504, 2015-2016); «Суспільно-географічні особливості стійкого регіонального розвитку (на прикладі Харківської області)» (№ ДР 0114U005561, 2015-2017). Науковий керівник госпрозрахункової теми «Теоретичні та методичні засади викладання дисципліни «Основи геоекономіки та проблеми» (2013), участь у виконанні теми «Суспільно-географічні особливості соціальної безпеки регіону як чинника його стійкого розвитку в аспекті раціонального природокористування» (№ ДР 0111U008533, 2012-2014). Участь у розробці «Стратегії розвитку Харківської області до 2020 року». Протягом 6 років був членом експертної ради ВАК України. Член спеціалізованих вчених рад із захисту докторських (Одеса) та кандидатських (Харків) дисертацій.</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах.</u> Брав участь більше ніж у 70 наукових та науково-практичних конференціях, за результатами яких опубліковано тези доповідей, серед них: «Регіон: стратегія оптимального розвитку» (Харків, 2013-2017), «Освітні й наукові виміри географії» (Полтава, 2016), Online-семінари у рамках реалізації дослідницького проекту «Демократичні реформи державного управління в Україні» за участю Університету м. Альберта, Канада (2016-2017).</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> Під його керівництвом захищено 7 кандидатських дисертацій за спеціальністю 11.00.02 «Економічна та соціальна географія». Здійснює керівництво дисертаційними дослідженнями 3 аспірантів.</p> <p><u>Керівництво студентською науковою роботою.</u> За період з 2013 по 2017 роки під його керівництвом студентами було успішно виконано та захищено близько 20 дипломних робіт. Здійснює керівництво написанням курсових робіт студентів денної та заочної</p>

№	Інформація про наукову діяльність
	форм навчання згідно навантаження. Під керівництвом Нємець К.А. підготовлено переможців і призерів Всеукраїнського конкурсу наукових студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук напряму «Географічні науки», що проводилися за наказами МОН України з географії (Логвинова М. – III місце, 2015; Суптело О. – I місце, 2016).
7	<p>Гусєва Наталія Володимирівна має близько 60 <u>наукових публікацій</u>, серед яких 2 статті (у співавторстві) – у виданнях, які включено до наукометричної бази Scopus, 17 статей – у фахових виданнях України. Окрім того, має 6 навчально-методичних праць.</p> <p>1. Niemets K. Kharkiv region of Ukraine in the aspect of a polycentric development model / K. Nyemets, K. Sehida, N. Guseva, K. Kravchenko // European Journal of Scientific Research. – 2016. - № 1 (13). – Vol. II. - Paris University Press, 2016. – P. 189-195.</p> <p>2. Niemets L. Demographic potential as the basis for social and economic development / L. Niemets, K. Sehida, N. Guseva // Економічний часопис-XXI. – 2015. – № 3-4. – С. 93-97.</p> <p>3. Гусєва Н.В. Розселення населення Дніпропетровська: суспільно-географічні особливості / Н.В. Гусєва, О.С. Суптело // Часопис соціально-економічної географії. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – Вип. 19(2). – С. 67-74.</p> <p>4. Гусєва Н.В. Деякі суспільно-географічні аспекти споживання продовольства населенням України / Н. В. Гусєва // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія «Географічні науки». – № 12. – Луцьк : вид-во Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, 2013. – С. 137-147.</p> <p><u>Науково-дослідна робота.</u> Участь у виконанні робіт: «Територіальні особливості формування конкурентоспроможності регіону» (№ ДР 0115U000504, 2015-2016); «Суспільно-географічні особливості стійкого регіонального розвитку (на прикладі Харківської області)» (№ ДР 0114U005561, 2015-2017). Участь у розробці «Стратегії розвитку Харківської області до 2020 року».</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах.</u> Брала участь у понад 15 всеукраїнських і міжнародних наукових та науково-практичних конференціях, зокрема, Регіон: суспільно-географічні аспекти (Харків 2015, 2016, 2017), Регіон: стратегія оптимального розвитку (Харків, 2013, 2015), Соціально-географічні виклики в Східно-Центральній Європі на початку XXI століття і пошуки адекватних відповідей (Берегове, 2016), Наукові пошуки географічної громадськості: минуле, сьогодення, майбутнє (Луганськ, 2013), Регіональні проблеми України: Географічний аналіз та пошук шляхів вирішення (Херсон, 2015), Освітні й наукові виміри географії (Полтава, 2016), Сучасні екологічні проблеми Українського Полісся та суміжних територій (Ніжин, 2016), CATference (2017).</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> Відгуки на автореферати кандидатських та докторських дисертацій. Участь у попередніх захистах дисертаційних робіт та обговореннях.</p> <p><u>Керівництво студентською науковою роботою.</u> Здійснює керівництво дипломними роботами бакалаврів географії і магістрів економічної та соціальної географії. Тематика науково-дослідних робіт спрямована на геодемографічні дослідження, регіональний розвиток та суспільно-географічну характеристику галузей економіки світу в цілому та окремих його країн і регіонів, а також України та її адміністративно-територіальних одиниць. Під її керівництвом виконано конкурсні наукові роботи, які посідали призові місця в Університетському конкурсі студентських наукових робіт (Суптело О., 2015). Студенти мають публікації у фахових виданнях (2 статті), виступають із доповідями на конференціях та семінарах (у Харкові, Херсоні) та мають близько 10 тез доповідей.</p>
	Особи, які працюють за сумісництвом

**2. Якісний склад науково-педагогічних працівників,
які забезпечують навчальний процес із спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія)**

Найменування навчальної дисципліни (кількість лекційних годин)	Прізвище, ім'я, по батькові викладача	Найменування посади (для сумісників — місце основної роботи, найменування посади)	Найменування закладу, який закінчив викладач, рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)	Примітки*
1	2	3	4	5	6	7

I. Цикл загальної підготовки

Особи, які працюють за основним місцем роботи (в тому числі за суміщенням)

Філософія (24 год.)	Безродний Андрій Геннадійович	доцент кафедри теорії культури та філософії науки	Харківський державний університет ім. В.Н. Каразіна (1991, Біолог, викладач біології та хімії)	Кандидат філософських наук, 09.00.09 – Філософія науки, «Генезис біосоціальності: біологічний еволюціонізм та системно-цілісний аналіз», доцент кафедри теорії культури та філософії науки	Харківський національний університету імені В.Н. Каразіна, 2012 р.	Показники 2, 3, 5, 11
Українська мова за професійним спрямуванням	Курушина Марина Анатоліївна	доцент кафедри українознавства філософського факультету	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна (2003, Українська мова та література, філолог, викладач української мови та літератури)	Кандидат філологічних наук, 10.02.01 – Українська мова, «Відономастичні моделі товарних знаків та номенів у сучасній українській мові», доцент кафедри українознавства	Харківський національний університету імені В.Н. Каразіна, 15.04.15–01.06.15 при кафедрі української мови, свідоцтво про стажування № 059	Показники 2, 15, 16, 19

1	2	3	4	5	6	7
Іноземна мова (лекції не передбачено)	Черкашина Надія Іванівна	старший викладач кафедри англійської мови	Харківський державний університет ім. М.О.Горького (1978, Філолог, викладач англійської мови та літератури)		Харківський національний університет радіоелектроніки, 2014	Показники 3, 5, 11
	Вороніна Камілла Владиславівна	доцент кафедри англійської мови, доцент кафедри теорії та практики перекладу англійської мови	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна (2000, Перекладач-референт, викладач французької, англійської та німецької мов)	Кандидат філологічних наук, 10.02.04 – Германські мови, «Структурно-семантичні та функціональні особливості лексичного нонсенсу в англійському поетичному дискурсі», доцент кафедри теорії та практики перекладу англійської мови	Харківський національний університет радіоелектроніки, 2016	Показники 2, 3, 9, 15, 16
Історія України (32 год.)	Домановський Андрій Миколайович	доцент кафедри українознавства	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна (2002, Всесвітня історія, історик, викладач історії та суспільно-політичних дисциплін)	Кандидат історичних наук, 07.00.02 - Всесвітня історія, «Державний контроль та регулювання торгівлі у Візантії IV - IX ст.», доцент кафедри історії стародавнього світу та середніх віків	Харківський національний університету імені В.Н. Каразіна «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі» (сертифікат № 2401-116). Поточне підвищення кваліфікації заплановане на 2017.	Показники 2, 3, 11
Вища математика з основами матстатистики (32 год.)	Лисиця Віктор Тимофійович	зав. кафедри вищої математики та інформатики	Харківський державний університет (1973, математик, викладач математики)	Кандидат фізико-математичних наук, 01.01.04 – Геометрія і топологія, «Многомерные поверхности отрицательной внешней кривизны с плоской	Центр дистанційної освіти Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, 2013	Показники 3, 8, 9, 10

1	2	3	4	5	6	7
				нормальною связністю»		
Інформатика з основами геоінформатики (16 годин)	Костріков Сергій Васильович	професор кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства	Харківський державний університет імені О.М. Горького (1979, Географія)	Доктор географічних наук, 11.00.04 - Геоморфологія та палеогеографія, «Флювіальні геоморфосистеми: геоінформаційне моделювання водозбірної організації рельєфу», професор кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства	Національний дослідницький університет «БелГУ», «Конкурентоспособность экономики в эпоху глобализации: российский и международный опыт», 2012, посвідчення № 469 – 12; Національний науковий центр «Інститут ґрунтознавства і агрохімії ім. О.Н. Соколовського», 2012; Стажування на факультеті математики і інформатики ХНУ імені В.Н. Каразіна з 18.09.2017 р. по 18.11.2017 р.	Показники 1, 2, 3, 4, 8, 12
Фізика з основами фізики Землі (48 год.)	Таранова Інна Анатоліївна	доцент кафедри загальної фізики	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1990, Фізика, фізик)	Кандидат фізико-математичних наук, 01.04.07 – Фізика твердого тіла, «Спектри раманівського розсіювання та фазові переходи в змішаних кристалах родини KDP», доцент кафедри загальної фізики	ФТІНТ НАНУ, 2013	Показники 3, 9, 10, 16
	Черваньов Ігор Григорович	професор кафедри фізичної географії та картографії	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1960, Фізична географія, Фізико - географ. Вчитель географії середньої школи)	Доктор технічних наук, 05.24.01 – Геодезія, «Структурний аналіз рельєфу», професор кафедри раціонального використання природних ресурсів і охорони природи	Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського, 2014	Показники 2, 3, 4, 8, 10, 11, 14
Хімія з	Ткаченко	старший	Харківський	Кандидат хімічних наук,	Отримання наукового ступеня	Показники

1	2	3	4	5	6	7
основами геохімії (24 год.)	Володимир Володимирович	викладач кафедри прикладної хімії	національний університет ім. В.Н. Каразіна (2012; Хімія; Хімік, викладач хімії, вчитель хімії)	02.00.03 – Органічна хімія, «Багатокомпонентні реакції гетероциклізації 5-аміно-3-метилізоксазолу з карбонільними сполуками»	кандидата наук, 2016	1, 6, 9, 13
Геоморфологія з основами геології (32 год.)	Космачова Марія Володимирівна	Музей природи ХНУ ім. В.Н. Каразіна, геологічний відділ, старший науковий співробітник, кафедра геології, доцент	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1991, Географія, Географ, викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.11 - Конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів; «Геосайти Харківщини, їх раціональне використання та охорона»	ХНУ ім. В.Н.Каразіна, кафедра фізичної географії та картографії, 2012, Музей природи ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2016	Показники 2, 3, 14
	Поліщук Людмила Борисівна	доцент кафедри фізичної географії та картографії	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1967, Географія, Фізична географія, викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.04 - Геоморфологія, «Викопний рельєф та будова верхнього олігоцену та міоцену центральної частини Дніпровсько-Донецької низовинної рівнини», доцент кафедри раціонального використання природних ресурсів і охорони природи	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2014	Показники 2, 3, 14
Історія географічних відкриттів і досліджень	Кандиба Юрій Іванович	доцент кафедри соціально-економічної	Харківський державний університет, (1998, Економічна та	Кандидат географічних наук, 11.03.13 - Історія географії, «Розвиток суспільно-географічної	ХНУ імені В.Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2013, № 2401-159;	Показники 2, 3, 8, 11, 14, 15

1	2	3	4	5	6	7
(16 год.)		географії і регіоназнавства	соціальна географія. Економіко-географ, фахівець із зовнішньоекономічної діяльності)	думки в Харківському регіоні», доцент кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства	ХНУ імені В.Н. Каразіна, кафедра міжнародних економічних відносин, 2015, № 039	
Топографія з основами геодезії (32 год.)	Пересадько Віліна Анатоліївна	професор кафедри фізичної географії та картографії	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1986, Географія, Географ. Викладач географії)	Доктор географічних наук, 11.00.12 - Географічна картографія, «Наукові основи регіонального еколого-природоохоронного картографування», професор кафедри фізичної географії та картографії	Державне підприємство "Східгеоінформ", тема «Сучасні технології в геодезії і картографії», 2015, № 1/1-133 Академічне співтовариство Міхала Балудянського (Словаччина), «Іноваційні методи та підходи в освіті», 2016, 17-01/16	Показники 2, 3, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 12, 14
Картографія (32 год.)	Байназаров Анатолій Михайлович	доцент кафедри фізичної географії та картографії	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1989, Географія, Географ, викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.12 - Географічна картографія, «Атласне еколого-природоохоронне картографування адміністративних областей», доцент кафедри фізичної географії і картографії	Академічне співтовариство Міхала Балудянського (Словаччина), «Сучасні наукові дослідження та розробки: теоретична цінність та практичні результати», 2016, № 11-03/16	Показники 3, 9, 10, 14

1	2	3	4	5	6	7
Географічні інформаційні системи (20 годин)	Костріков Сергій Васильович	професор кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства	Харківський державний університет імені О.М. Горького (1979, Географія)	Доктор географічних наук, 11.00.04. - Геоморфологія та палеогеографія, «Флювіальні геоморфосистеми: геоінформаційне моделювання водозбірної організації рельєфу», професор кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства	Національний дослідницький університет «БелГУ», «Конкурентоспособность экономики в эпоху глобализации: российский и международный опыт», 2012, посвідчення № 469 – 12; Національний науковий центр «Інститут ґрунтознавства і агрохімії ім. О.Н. Соколовського», 2012; Стажування на факультеті математики і інформатики ХНУ імені В.Н. Каразіна з 18.09.2017 р. по 18.11.2017 р.	Показники 1, 2, 3, 4, 8, 12
Охорона праці та безпека життєдіяльності в галузі (16 годин)	Сухов Валерій Васильович	старший викладач кафедри гідрогеології	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1991, Гідрогеологія та інженерна геологія, Геолог, гідрогеолог)	Кандидат гідрогеологічних наук, 04.08.06 - Гідрогеологія; «Гідрогеологічні особливості розвитку суфозії і карсту на території Святогірського історико-культурного комплексу»	Отримання наукового ступеня кандидата наук, 2017	Показники 3, 14, 15, 16
Навчальна природничо-наукова практика (лекції не передбачені)	Мазурова Анастасія Володимирівна	старший викладач кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна (2014, Економічна і соціальна географія. Магістр економічної і соціальної географії, викладач)		Захист дипломної роботи магістра, 2014 р., аспірантура на кафедрі соціально-економічної географії регіоназнавства ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014 – 2017 рр.	Показники 1, 2, 16
	Байназаров	доцент	Харківський	Кандидат географічних	Академічне співтовариство	Показники

1	2	3	4	5	6	7
	Анатолій Михайлович	кафедри фізичної географії та картографії	державний університет ім. О.М. Горького (1989, Географія, Географ, викладач географії)	наук, 11.00.12 - Географічна картографія, «Атласне еколого-природоохоронне картографування адміністративних областей», доцент кафедри фізичної географії і картографії	Міхала Балудянського (Словаччина), «Сучасні наукові дослідження та розробки: теоретична цінність та практичні результати», 2016, № 11-03/16	3, 9, 10, 14
	Салімон Вікторія Миколаївна	Завідувач лабораторії картографії, топографії та геоінформаційних технологій	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1990, Географія, Географ, Викладач географії)		Міжнародна методична школа-семінар «Сучасні педагогічні технології в освіті», 2017	Показники 3, 10, 16
	Прасул Юлія Іванівна	доцент кафедри фізичної географії та картографії	Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна (2000, Географія, Географ, викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.12 - Географічна картографія, «Наукові основи системного картографування регіонів України для потреб туризму», доцент кафедри фізичної географії та картографії	Харківська обласна станція юних туристів, 2015, № 01-20/238; звання «Старший учитель», 2017	Показники 2, 3, 9, 11, 14, 15, 16
	Сінна Олена Іванівна	доцент кафедри фізичної географії та картографії	Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна (2009, Географія, Магістр, викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.12 - Географічна картографія, «Ландшафтно-екологічне картографування на основі геоінформаційних технологій (на прикладі Харківської області)»	Ванкуверський острівний університет Канади спільно з КНУ ім. Т. Шевченка, «Вступ до ГІС», 2015; ХНУ імені В.Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2016, 0207-751;	Показники 2, 3, 5, 8, 15

1	2	3	4	5	6	7
					ННК «Світовий центр даних з геоінформатики та сталого розвитку», тема «Просторові кадастрові інформаційні системи для інфраструктури просторових даних», 2017, ПК № 02070921/002231-17	
Решетченко Світлана Іванівна	доцент кафедри фізичної географії та картографії	Харківський державний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди (1999, Історія і географія, Вчитель історії і географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.09 – Метеорологія, кліматологія та агрометеорологія, «Просторово-часовий розподіл температурно- вологісних характеристик Лівобережної України»		Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2014	Показники 2, 3, 8, 9, 11, 14, 16
Борисенко Катерина Борисівна	Завідувач лабораторії географії, геоекології та методики викладання географічних дисциплін імені професора Г.П. Дубин- ського	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна (2006, Географія. Магістр, викладач)			Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2012; Школа педагогічної майстерності, «Психологія та педагогіка вищої школи», 2015, № 0207-610	Показники 3, 10, 16
Попов Владислав Сергійович	Завідувач лабораторії геоінфор- маційних систем і дистанцій- ного	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна (2012, Географія. Географ, викладач географії)			Захист дипломної роботи, 2012	Показники 2, 5, 10, 16

1	2	3	4	5	6	7
		зондування Землі, старший викладач				
Навчальна професійно-орієнтована практика (лекції не передбачені)	Редін Володимир Іванович	доцент кафедри соціально-економічної географії і регіонаознавства	Харківський державний університет ім. О.М. Горького, (1967, Географія. Географ, викладач географії)	Кандидат географічних наук 11.00.02 – Економічна та соціальна географія, «Географические аспекты изучения структуры землепользования в условиях активной эрозионной деятельности», доцент кафедри економічної географії	Українська державна академія залізничного транспорту, кафедра менеджмент на транспорті, 2013. Стажування на факультеті математики і інформатики Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна з 18.09.2017 р. по 18.11.2017 р.	Показники 9, 11, 14
	Борисенко Катерина Борисівна	Завідувач лабораторії географії, геоекології та методики викладання географічних дисциплін імені професора Г.П. Дубинського	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна (2006, Географія. Магістр, викладач)		Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2012; Школа педагогічної майстерності, «Психологія та педагогіка вищої школи», 2015, № 0207-610	Показники 3, 10, 16
	Попов Владислав Сергійович	Завідувач лабораторії геоінформаційних систем і дистанційного	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна (2012, Географія. Географ, викладач географії)		Захист дипломної роботи, 2012	Показники 2, 5, 10, 16

1	2	3	4	5	6	7
		зондування Землі, старший викладач				
	Бодня Оксана Вікторівна	доцент кафедри фізичної географії та картографії	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна, (2010, Географія, Магістр географії, викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.11 - Конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів; «Організація території об'єктів природно-заповідного фонду долини річки Оскіл засобами геоінформаційних технологій»	Присвоєння наукового ступеня кандидата географічних наук, 2014; Школа педагогічної майстерності ХНУ ім. В.Н. Каразіна, «Психологія та педагогіка вищої школи», 2015, № 0207-609	Показники 2, 5, 8, 15, 16
Педагогічна краєзнавчо-туристична практика (лекції не передбачено)	Телебєнєва Євгенія Юріївна	доцент кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна (2012, Економічна і соціальна географія. Магістр економічної і соціальної географії, викладач)	Кандидат географічних наук, 11.00.02 – Економічна та соціальна географія; «Суспільно-географічне дослідження соціально-економічного розвитку регіону (на прикладі Харківської області»	Бєлгородський державний національний дослідницький університет, 2014, № 312401297030; Захист дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата географічних наук, 2015	Показники 2, 3, 14, 15
	Свір Наталя Вікторівна	Старший викладач кафедри фізичної географії та картографії	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна (2000, Географія. Географ, викладач географії)		Школа педагогічної майстерності ХНУ ім. В.Н. Каразіна, «Психолого-педагогічні проблеми освіти», 2011, № 2401-470	Показники 2, 9, 14, 16
	Жемеров Олександр Олегович	професор кафедри фізичної географії та	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1971,	Кандидат географічних наук, 11.00.04 - Геоморфологія, «Викопний сеноманський рельєф	Харківська обласна станція юних туристів, 2015, № 01-20/239	Показники 2, 3, 8, 10, 14

1	2	3	4	5	6	7
		картографії	Географія, Географ. Викладач географії)	півночі Західного Сибіру та його аналіз для оптимізації розробки газових родовищ (на прикладі Медвежого)», доцент кафедри фізичної географії і картографії		
Педагогічна практика (лекції не передбачені)	Кандиба Юрій Іванович	доцент кафедри соціально-економічної географії і регіонаознавства	Харківський державний університет, (1998, Економічна та соціальна географія. Економіко-географ, фахівець із зовнішньоекономічної діяльності)	Кандидат географічних наук, 11.03.13 - Історія географії, «Розвиток суспільно-географічної думки в Харківському регіоні», доцент кафедри соціально-економічної географії і регіонаознавства	ХНУ ім. В.Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2013, № 2401-159; ХНУ ім. В.Н. Каразіна, кафедра міжнародних економічних відносин, 2015, № 039	Показники 3, 8, 11, 14, 15
	Гусєва Наталія Володимирівна	доцент кафедри соціально-економічної географії і регіонаознавства	Луганський національний педагогічний університет імені Тараса Шевченка (2005, Географія, Географ, викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.02 – Економічна та соціальна географія, «Територіальна організація сфери культури регіональної соціогосистеми (на прикладі Луганської області)»	Школа педагогічної майстерності методичного центру Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, 2016; Університет Орадя (Румунія), сертифікат №1422/3.12.2016; Каразінська школа бізнесу ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2017 р.	Показники 1, 2, 3, 8, 14, 15, 16
	Свір Наталя Вікторівна	Старший викладач кафедри фізичної географії та картографії	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна (2000, Географія. Географ, викладач географії)		Школа педагогічної майстерності ХНУ ім. В.Н. Каразіна, «Психолого-педагогічні проблеми освіти», 2011, № 2401-470	Показники 2, 9, 14, 16
	Салімон Вікторія Вікторівна	Завідувач лабораторії картографії, топографії та	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1990,		Міжнародна методична школа-семінар «Сучасні педагогічні технології в освіті», 2017	Показники 3, 10, 16

1	2	3	4	5	6	7
		геоінформаційних технологій	Географія, Географ. Викладач географії)			
	Машкіна Вікторія Вікторівна	Провідний інженер лабораторії фізичної географії, геоекології та методики викладання географічних дисциплін ім. професора Г.П. Дубинського	Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна (2007, Географія, Географ, викладач географії)		ХНУ ім. В. Н. Каразіна, Школа педагогічної майстерності, «Психологія та педагогіка вищої школи», 2015, сертифікат № 0207-631; ХНУ ім. В. Н. Каразіна, Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі, 2016, сертифікат № 0207-782 від 14.11.2016; Міжнародна методична школа-семінар «Сучасні педагогічні технології в освіті», 2017	Показники 2, 9, 14
	Поліщук Людмила Борисівна	доцент кафедри фізичної географії та картографії	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1967, Географія, Фізична географія, викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.04 - Геоморфологія, «Викопний рельєф та будова верхнього олігоцену та міоцену центральної частини Дніпровсько-Донецької низовинної рівнини», доцент кафедри раціонального використання природних ресурсів і охорони природи	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2014	Показники 2, 3, 14
	Телебенева Євгенія Юріївна	старший викладач кафедри соціально-економічної географії і	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна (2012, Економічна і соціальна географія.	Кандидат географічних наук, 11.00.02 – Економічна та соціальна географія; «Суспільно-географічне дослідження соціально-економічного	Белгородський державний національний дослідницький університет, 2014, № 312401297030; Захист дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата	Показники 2, 3, 14, 15, 16

1	2	3	4	5	6	7
		регіонознавства	Магістр економічної і соціальної географії, викладач)	розвитку регіону (на прикладі Харківської області»	географічних наук, 2015	
	Жемеров Олександр Олегович	професор кафедри фізичної географії та картографії	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1971, Географія, Географ. Викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.04 - Геоморфологія, «Викопний сеноманський рельєф півночі Західного Сибіру та його аналіз для оптимізації розробки газових родовищ (на прикладі Медвежого)», доцент кафедри фізичної географії і картографії	Харківська обласна станція юних туристів, 2015, № 01-20/239	Показники 2, 3, 8, 10, 14
	Мазурова Анастасія Володимирівна	старший викладач кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна (2014, Економічна і соціальна географія. Магістр економічної і соціальної географії, викладач)		Захист дипломної роботи магістра, 2014 р., аспірантура на кафедрі соціально-економічної географії регіонознавства ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014 – 2017 рр.	Показники 1, 2, 16

II. Цикл професійної підготовки

Особи, які працюють за основним місцем роботи (в тому числі і за суміщенням)						
Фізична географія материків і океанів (88 год.)	Байназаров Анатолій Михайлович	Доцент кафедри фізичної географії та картографії	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1989, Географія, Географ, викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.12 Географічна картографія, «Атласне еколого-природоохоронне картографування адміністративних областей», доцент	Академічне співтовариство Міхала Балудянського (Словаччина), тема «Сучасні наукові дослідження та розробки: теоретична цінність та практичні результати», 2016, № 11-03/16	Показники 3, 9, 10, 14

1	2	3	4	5	6	7
				кафедри фізичної географії і картографії		
Регіональна економічна і соціальна географія (84 год.)	Вірченко Павло Анатолійович	доцент кафедри соціально-економічної географії і регіонаознавства	Луганський національний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка, (2006, Географія, Географ, викладач географії)	Кандидат географічних наук 11.00.02 – Економічна та соціальна географія, «Просторова організація системи освіти регіону (на прикладі Харківської області)»	ХНУ імені В.Н. Каразіна «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2013, № 2401-153; ХНУ імені В.Н. Каразіна, кафедра міжнародних економічних відносин, 2015, № 038; Наукове стажування на базі Університету Орадя (Румунія) на кафедрі географії, туризму та територіального планування в рамках ERASMUS+ cooperation with third countries Programme (7-13. 12.2016 р.), № 1423/3.12.2016	Показники 2, 3, 8, 9, 10, 14, 16
	Гусєва Наталія Володимирівна	доцент кафедри соціально-економічної географії і регіонаознавства	Луганський національний педагогічний університет імені Тараса Шевченка (2005, Географія, Географ, викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.02 – Економічна та соціальна географія, «Територіальна організація сфери культури регіональної соціогосистеми (на прикладі Луганської області)»	Школа педагогічної майстерності методичного центру ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016; Університет Орадя (Румунія), сертифікат № 1422/3.12.2016; Каразінська школа бізнесу ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2017 р.	Показники 1, 2, 3, 8, 14, 16
Фізгеографія України (48 год.)	Клименко Валентина Григорівна	доцент кафедри фізичної географії та картографії	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1976, Географія, Географ)		Харківський регіональний центр з гідрометеорології, «Гідроекологічний режим басейну р. Сіверський Донець», 2015	Показники 2, 3, 10, 14
Метеорологія з основами	Решетченко Світлана	доцент кафедри	Харківський державний	Кандидат географічних наук, 11.00.09 –	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна,	Показники 2, 3, 8, 9,

1	2	3	4	5	6	7
кліматології (36 год.)	Іванівна	фізичної географії та картографії	педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди (1999, Історія і географія, Вчитель історії і географії)	Метеорологія, кліматологія та агрометеорологія, «Просторово-часовий розподіл температурно- вологісних характеристик Лівобережної України»	Курси дистанційного навчання, 2014	11, 14, 16
Загальна гідрологія з основами океанології (36 год.)	Клименко Валентина Григорівна	доцент кафедри фізичної географії та картографії	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1976, Географія, Географ)		Харківський регіональний центр з гідрометеорології, «Гідроекологічний режим басейну р. Сіверський Донець», 2015	Показники 2, 3, 10, 14
Загальне земле- знавство (32 год.)	Бодня Оксана Вікторівна	доцент кафедри фізичної географії та картографії	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна, (2010, Географія, Магістр географії, викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.11 - Конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів; «Організація території об'єктів природно- заповідного фонду долини річки Оскіл засобами геоінформаційних технологій»	Присудження наукового ступеня кандидата географічних наук, 2014; Школа педагогічної майстерності ХНУ ім. В.Н. Каразіна, «Психологія та педагогіка вищої школи», 2015, № 0207-609	Показники 2, 5, 8, 15, 16
Грунто- знавство і біогеографія (64 год.)	Прасул Юлія Іванівна	доцент кафедри фізичної географії та картографії	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна (2000, Географія. Географ, викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.12 - Географічна картографія, «Наукові основи системного картографування регіонів України для потреб туризму», доцент кафедри фізичної географії та картографії	Харківська обласна станція юних туристів, 2015, № 01-20/238; звання «Старший учитель», 2017	Показники 2, 3, 9, 11, 14, 15, 16
	Сінна Олена Іванівна	доцент кафедри	Харківський національний	Кандидат географічних наук, 11.00.12 -	Ванкуверський острівний університет Канади спільно з	Показники 2, 3, 5, 8,

1	2	3	4	5	6	7
		фізичної географії та картографії	університет ім. В.Н. Каразіна (2009, Географія. Магістр, викладач географії)	Географічна картографія, «Ландшафтно-екологічне картографування на основі геоінформаційних технологій (на прикладі Харківської області)»	КНУ ім. Т. Шевченка, «Вступ до ГІС», 2015; ХНУ імені В. Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2016, 0207-751; ННК «Світовий центр даних з геоінформатики та сталого розвитку», тема «Просторові кадастрові інформаційні системи для інфраструктури просторових даних», 2017, ПК № 02070921/002231-17	15
Основи суспільної географії (36 год.)	Ключко Людмила Василівна	доцент кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна (2000, Географія. Географ, викладач географії). Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна (2005, Банківська справа)	Кандидат географічних наук, 11.00.02 – Економічна та соціальна географія, «Територіальна організація релігійної сфери Харківського регіону», доцент кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства	ХНУ імені В.Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2013, № 2401-160; Наукове стажування на базі Університету Орадя (Румунія), на кафедрі географії, туризму та територіального планування в рамках ERASMUS+ cooperation with third countries Programme (7-13. 12.2016 р.), №1421/3.12.2016; КНУ імені Тараса Шевченка, посвідчення № 17 , 2017 р.	Показники 1, 3, 11, 15, 16
Ландшафтознавство (36 год.)	Жемеров Олександр Олегович	професор кафедри фізичної географії та картографії	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1971, Географія, Географ. Викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.04 - Геоморфологія, «Викопний сеноманський рельєф півночі Західного Сибіру та його аналіз для оптимізації	Харківська обласна станція юних туристів, 2015, № 01-20/239	Показники 2, 3, 8, 10, 14

1	2	3	4	5	6	7
				розробки газових родовищ (на прикладі Медвежого)», доцент кафедри фізичної географії і картографії		
Вікова фізіологія та здоров'я дитини (32 год.)	Самойлова Наталія Василівна	доцент кафедри валеології	Харківський державний університет, (1999 р., Психологія. Психолог, викладач)	Кандидат педагогічних наук, 13.00.02 – Теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я) від 22.04.2011р.; «Розвиток валеологічної компетентності студентів у процесі навчання безпеки життєдіяльності», доцент кафедри валеології від 14.02.2014 р.	НТУ «ХПІ» кафедра педагогіки та психології управління соціальними системами імені акад. І.А. Зязюна з 18.04.2017 р. по 31.05.2017 р. (наказ №661С від 14.04 2017 р.), посвідчення видано 12.06.2017 № 66–04–21/36; ХНУ імені В.Н. Каразіна, сертифікат про підвищення кваліфікації (№ 2401–208) «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», з 19.02.13 по 4.03.2013 р.; ДП «Головний навчально-методичний центр Держгірпромнагляду України», посвідчення (№ 276–12–17) про навчання за програмою для викладачів з охорони праці вищих навчальних закладів та навчальних центрів і перевірку знань законодавчих актів з охорони праці, гігієни праці, надання першої допомоги потерпілим, електробезпеки, пожежної безпеки, 27.06.2012 р.	Показники 3, 8, 10, 11, 14, 15
Економічна і	Вірченко	доцент	Луганський	Кандидат географічних	ХНУ імені В.Н. Каразіна	Показники

1	2	3	4	5	6	7
соціальна географія України (32 год.)	Павло Анатолійович	кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства	національний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка, (2006, Географія. Географ, викладач географії)	наук, 11.00.02 – Економічна та соціальна географія, «Просторова організація системи освіти регіону (на прикладі Харківської області)»	«Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2013, № 2401-153; ХНУ імені В.Н. Каразіна, кафедра міжнародних економічних відносин, 2015, № 038; Наукове стажування на базі Університету Орадя (Румунія) на кафедрі географії, туризму та територіального планування в рамках ERASMUS+ cooperation with third countries Programme (7-13. 12.2016 р.), № 1423/3.12.2016	2, 3, 8, 9, 10, 14, 16
Основи соціальної географії (20 год.)	Сегіда Катерина Юріївна	доцент кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна (2008, Економічна і соціальна географія. Магістр економічної і соціальної географії, викладач)	Кандидат географічних наук, 11.00.02 – Економічна та соціальна географія; «Суспільно-географічні особливості демографічного розвитку регіональної соціогеосистеми (на прикладі Харківської області)»	Школа педагогічної майстерності методичного центру ХНУ імені В.Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2013, № 2401-167; Одеський національний університет імені І.І. Мечникова 2016, № 17 від 02.12.2016; Каразінська школа бізнесу ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2017 р.	Показники 1, 2, 3, 8
Географія населення з основами демографії (24 год.)	Сегіда Катерина Юріївна	доцент кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (2008, Економічна і соціальна географія.	Кандидат географічних наук, 11.00.02 – Економічна та соціальна географія; «Суспільно-географічні особливості демографічного розвитку	Школа педагогічної майстерності методичного центру ХНУ імені В.Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2013,	Показники 1, 2, 3, 8

1	2	3	4	5	6	7
		тва	Магістр економічної і соціальної географії, викладач)	регіональної соціогеосистеми (на прикладі Харківської області)»	№ 2401-167; Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова 2016, № 17 від 02.12.2016; Каразінська школа бізнесу ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2017 р.	
Педагогіка (32 год.)	Донцов Анатолій Васильович	доцент кафедри педагогіки	Харківський державний інститут культури (1981, Культурно-освітня робота. Організатор-методист культурно-освітньої роботи	Кандидат педагогічних наук, 13.00.05 – Культурно-освітня робота, доцент кафедри педагогіки	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, 2015, № 06/23-204	Показники 2, 3, 4
Методика навчання географії (32 год.)	Жемеров Олександр Олегович	професор кафедри фізичної географії та картографії	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1971, Географія, Географ. Викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.04 - Геоморфологія, «Викопний сеноманський рельєф півночі Західного Сибіру та його аналіз для оптимізації розробки газових родовищ (на прикладі Медвежого)», доцент кафедри фізичної географії і картографії	Харківська обласна станція юних туристів, 2015, № 01-20/239	Показники 2, 3, 8, 10, 14
Історична географія з основами етнографії (20 год.)	Кандиба Юрій Іванович	доцент кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства	Харківський державний університет (1998, Економічна та соціальна географія. Економіко-географ, фахівець із зовнішньоекономічної діяльності)	Кандидат географічних наук, 11.03.13 – Історія географії, «Розвиток суспільно-географічної думки в Харківському регіоні», доцент кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2013, № 2401-159; ХНУ імені В.Н. Каразіна, кафедра міжнародних економічних відносин, 2015, № 039	Показники 3, 8, 11, 14, 15
Загальна та	Фролова	Доцент	Харківський	Кандидат психологічних	Інститут педагогіки і психології,	Показники

1	2	3	4	5	6	7
вікова психологія (24 год.)	Євгенія Валеріївна	кафедри психологічного консультування і психотерапії	національний університет імені В.Н.Каразіна (2002, Практична психологія. Психолог, викладач. Біологія. Викладач біології та хімії)	наук, 19.00.01 – Загальна психологія, історія психології, «Психологічні чинники і динаміка формування стосунків міжособистісної залежності у жінок», доцент кафедри психологічного консультування і психотерапії	м. Москва, 2013 р.	2, 3, 5, 8, 11, 16
Географія світового господарства (30 год.)	Редін Володимир Іванович	доцент кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства	Харківський державний університет імені О.М. Горького, (1967, Географія. Географ, викладач географії)	Кандидат географічних наук 11.00.02 - Економічна та соціальна географія, «Географические аспекты изучения структуры землепользования в условиях активной эрозионной деятельности», доцент кафедри економічної географії	Українська державна академія залізничного транспорту, кафедра менеджмент на транспорті, 2013; Стажування на факультеті математики і інформатики Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна з 18.09.2017 р. по 18.11.2017 р.	Показники 9, 11, 14
Методика виховної роботи (20 год.)	Вірченко Павло Анатолійович	доцент кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства	Луганський національний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка, (2006, Географія. Географ, викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.02 – Економічна та соціальна географія, «Просторова організація системи освіти регіону (на прикладі Харківської області)»	ХНУ імені В.Н. Каразіна «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2013, № 2401-153; ХНУ імені В.Н. Каразіна, кафедра міжнародних економічних відносин, 2015, № 038; Наукове стажування на базі Університету Орадя (Румунія) на кафедрі географії, туризму та територіального планування в рамках	Показники 2, 3, 8, 9, 10, 14, 16

1	2	3	4	5	6	7
					ERASMUS+ cooperation with third countries Programme (7-13. 12.2016 p.), № 1423/3.12.2016	
Курсова робота за фахом (лекції не передбачено)	Жемеров Олександр Олегович	професор кафедри фізичної географії та картографії	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1971, Географія, Географ. Викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.04 - Геоморфологія, «Викопний сеноманський рельєф півночі Західного Сибіру та його аналіз для оптимізації розробки газових родовищ (на прикладі Медвежого)», доцент кафедри фізичної географії і картографії	Харківська обласна станція юних туристів, 2015, № 01-20/239	Показники 2, 3, 8, 10, 14
	Байназаров Анатолій Михайлович	Доцент кафедри фізичної географії та картографії	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1989, Географія, Географ, викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.12 Географічна картографія, «Атласне еколого-природоохоронне картографування адміністративних областей», доцент кафедри фізичної географії і картографії	Академічне співтовариство Міхала Балудянського (Словаччина), тема «Сучасні наукові дослідження та розробки: теоретична цінність та практичні результати», 2016, № 11-03/16	Показники 3, 9, 10, 14
	Прасул Юлія Іванівна	доцент кафедри фізичної географії та картографії	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна (2000, Географія. Географ, викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.12 - Географічна картографія, «Наукові основи системного картографування регіонів України для потреб туризму», доцент кафедри фізичної географії та картографії	Харківська обласна станція юних туристів, 2015, № 01-20/238; звання «Старший учитель», 2017	Показники 2, 3, 9, 11, 14, 15, 16

1	2	3	4	5	6	7
	Сегіда Катерина Юріївна	доцент кафедри соціально-економічної географії і регіонаознавства	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (2008, Економічна і соціальна географія. Магістр економічної і соціальної географії, викладач)	Кандидат географічних наук, 11.00.02 – Економічна та соціальна географія; «Суспільно-географічні особливості демографічного розвитку регіональної соціогеосистеми (на прикладі Харківської області)»	ХНУ імені В.Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2013, № 2401-167; Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова 2016, № 17 від 02.12.2016; Каразінська школа бізнесу ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2017 р.	Показники 1, 2, 3, 8
	Гусева Наталія Володимирівна	доцент кафедри соціально-економічної географії і регіонаознавства	Луганський національний педагогічний університет імені Тараса Шевченка (2005, Географія, Географ, викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.02 – Економічна та соціальна географія, «Територіальна організація сфери культури регіональної соціогеосистеми (на прикладі Луганської області)»	Школа педагогічної майстерності методичного центру ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016; Університет Орадя (Румунія), сертифікат №1422/3.12.2016; Каразінська школа бізнесу ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2017 р.	Показники 1, 2, 3, 8, 14, 16
	Вірченко Павло Анатолійович	доцент кафедри соціально-економічної географії і регіонаознавства	Луганський національний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка, (2006, Географія. Географ, викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.02 – Економічна та соціальна географія, «Просторова організація системи освіти регіону (на прикладі Харківської області)»	ХНУ імені В.Н. Каразіна «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2013, № 2401-153; ХНУ імені В.Н. Каразіна, кафедра міжнародних економічних відносин, 2015, № 038; Наукове стажування на базі Університету Орадя (Румунія) на кафедрі географії, туризму та територіального планування в рамках ERASMUS+ cooperation with third countries Programme (7-13. 12.2016 р.),	Показники 2, 3, 8, 9, 10, 14, 16

1	2	3	4	5	6	7
					№ 1423/3.12.2016	
Особи, які працюють за сумісництвом						
-	-	-	-	-	-	-

II. Цикл професійної підготовки (вибіркова частина)

Освітньо-професійна програма «Географія, природознавство та спортивно-туристська робота»

Вибіркові блоки 1 і 2

Особи, які працюють за основним місцем роботи (в тому числі за суміщенням)

Основи наукових досліджень / Рекреаційна географія (24 год.)	Прасул Юлія Іванівна	доцент кафедри фізичної географії та картографії	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна (2000, Географія. Географ, викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.12 - Географічна картографія, «Наукові основи системного картографування регіонів України для потреб туризму», доцент кафедри фізичної географії та картографії	Харківська обласна станція юних туристів, 2015, № 01-20/238; звання «Старший учитель», 2017	Показники 2, 3, 9, 11, 14, 15, 16
Основи комп'ютерної графіки / Дистанційне зондування Землі (16 год.)	Бубир Наталія Олександрівна	доцент кафедри фізичної географії та картографії	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1999, Географія, Географ, викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.12 - Географічна картографія, «Геоінформаційне картографування для потреб системи безперервної освіти»	Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, «Методика викладання дисциплін кадастрового спрямування», 2016, 12СПК 875986	Показники 2, 3, 10, 14
Основи геоекології / Геоекологічна експертиза територій (24 год.)	Черваньов Ігор Григорович	професор кафедри фізичної географії та картографії	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1960, Фізична географія. Фізико-географ, вчитель географії середньої школи)	Доктор технічних наук, 05.24.01 – Геодезія, «Структурний аналіз рельєфу», професор кафедри раціонального використання природних ресурсів і охорони природи	Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського, 2014	Показники 2, 3, 4, 8, 10, 14

1	2	3	4	5	6	7
Сучасні концепції природознавства (20 год.)	Черваньов Ігор Григорович	професор кафедри фізичної географії та картографії	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1960, Фізична географія. Фізико-географ, вчитель географії середньої школи)	Доктор технічних наук, 05.24.01 – Геодезія, «Структурний аналіз рельєфу», професор кафедри раціонального використання природних ресурсів і охорони природи	Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського, 2014	Показники 2, 3, 4, 8, 10, 14
Картографічний метод дослідження / Фаховий практикум (20 год.)	Агапова Олена Леонтіївна	старший викладач кафедри фізичної географії та картографії	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна (2013, Географія. Магістр географії, викладач)	Кандидат географічних наук, 11.00.12- Географічна картографія, «Картографування для потреб альтернативної енергетики в Україні»	Присудження наукового ступеня кандидата географічних наук, 2017	Показники 2, 5, 8, 15, 16
Спортивний туризм та орієнтування / Спортивно-оздоровчий туризм (20 год.)	Прасул Юлія Іванівна	доцент кафедри фізичної географії та картографії	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна (2000, Географія. Географ, викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.12 – Географічна картографія, «Наукові основи системного картографування регіонів України для потреб туризму», доцент кафедри фізичної географії та картографії	Харківська обласна станція юних туристів, 2015, № 01-20/238; звання «Старший учитель», 2017	Показники 2, 3, 9, 11, 14, 15, 16
Географія і економіка в школі / Комп'ютерні технології в освіті (24 год.)	Салімон Вікторія Миколаївна	Завідувач лабораторії картографії, топографії та геоінформаційних технологій	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1990, Географія, Географ. Викладач географії)		Міжнародна методична школа-семінар «Сучасні педагогічні технології в освіті», 2017	Показники 3, 10, 16
Основи раціонального природо-користування /	Поліщук Людмила Борисівна	доцент кафедри фізичної географії та	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1967,	Кандидат географічних наук, 11.00.04 – Геоморфологія, «Викопний рельєф та будова	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у вищому	Показники 2, 3, 14

1	2	3	4	5	6	7
Географія Харківської області (24 год.)		картографії	Географія, Фізична географія, викладач географії)	верхнього олігоцену та міоцену центральної частини Дніпровсько-Донецької низовинної рівнини», доцент кафедри раціонального використання природних ресурсів і охорони природи	навчальному закладі», 2014	
Методика навчання природознавства / Технології навчання природознавства (24 год.)	Свір Наталя Вікторівна	Старший викладач кафедри фізичної географії та картографії	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна (2000, Географія. Географ, викладач географії)		Школа педагогічної майстерності ХНУ ім. В.Н. Каразіна, «Психолого-педагогічні проблеми освіти», 2011, № 2401-470	Показники 2, 9, 14, 16
Методика організації спортивно-туристської роботи / Організація спортивно-туристської роботи (24 год.)	Попов Владислав Сергійович	Завідувач лабораторії геоінформаційних систем і дистанційного зондування Землі, старший викладач	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна (2012, Географія. Географ, викладач географії)		Захист дипломної роботи, 2012	Показники 2, 5, 10, 16
ГІС в географії / Основи моделювання в географії (20 год.)	Сінна Олена Іванівна	доцент кафедри фізичної географії та картографії	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна (2009, Географія. Магістр, викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.12 – Географічна картографія, «Ландшафтно-екологічне картографування на основі геоінформаційних	Ванкуверський острівний університет Канади спільно з КНУ ім. Т. Шевченка, «Вступ до ГІС», 2015; ХНУ імені В.Н. Каразіна, «Технології дистанційної	Показники 2, 3, 5, 8, 15

1	2	3	4	5	6	7
				технологій (на прикладі Харківської області)»	освіти у вищому навчальному закладі», 2016, 0207-751; ННК «Світовий центр даних з геоінформатики та сталого розвитку», тема «Просторові кадастрові інформаційні системи для інфраструктури просторових даних», 2017, ПК № 02070921/002231-17	
	Агапова Олена Леонтіївна	старший викладач кафедри фізичної географії та картографії	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна (2013, Географія. Магістр географії, викладач)	Кандидат географічних наук, 11.00.12-Географічна картографія, «Картографування для потреб альтернативної енергетики в Україні»	Присудження наукового ступеня кандидата географічних наук, 2017	Показники 2, 5, 8, 15, 16
Краєзнавство і регіональний туризм / Туристичне краєзнавство (24 год.)	Свір Наталя Вікторівна	Старший викладач кафедри фізичної географії та картографії	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна (2000, Географія. Географ, викладач географії)		Школа педагогічної майстерності ХНУ ім. В.Н. Каразіна, «Психолого-педагогічні проблеми освіти», 2011, № 2401-470	Показники 2, 9, 14, 16
Природні умови і ресурси України / Природно-ресурсний потенціал України (24 год.)	Жемеров Олександр Олегович	професор кафедри фізичної географії та картографії	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1971, Географія, Географ. Викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.04 – Геоморфологія, «Викопний сеноманський рельєф півночі Західного Сибіру та його аналіз для оптимізації розробки газових родовищ (на прикладі Медвежого)», доцент кафедри фізичної географії і картографії	Харківська обласна станція юних туристів, 2015, № 01-20/239	Показники 2, 3, 8, 10, 14
	Решетченко Світлана Іванівна	доцент кафедри фізичної	Харківський державний педагогічний	Кандидат географічних наук, 11.00.09 – Метеорологія, кліматологія	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна, Курси дистанційного навчання,	Показники 2, 3, 8, 9, 11, 14, 16

1	2	3	4	5	6	7
		географії та картографії	університет ім. Г.С. Сковороди (1999, Історія і географія, Вчитель історії і географії)	та агрометеорологія, «Просторово-часовий розподіл температурно-вологісних характеристик Лівобережної України»	2014	

Особи, які працюють за сумісництвом

-

II. Цикл професійної підготовки (вибіркова частина)

Освітньо-професійна програма «Географія, економіка та краєзнавчо-туристична робота»

Вибіркові блоки 1 і 2

Особи, які працюють за основним місцем роботи (в тому числі за суміщенням)

Комп'ютерні технології в освіті (практикум) / Методика застосування комп'ютерної техніки та технологій в освіті (практикум)	Ключко Людмила Василівна	доцент кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна (2000, Географія. Географ, викладач географії). Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна (2005, Банківська справа)	Кандидат географічних наук, 11.00.02 – Економічна та соціальна географія, «Територіальна організація релігійної сфери Харківського регіону», доцент кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства	ХНУ імені В.Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2013, № 2401-160; Наукове стажування на базі Університету Орадя (Румунія,) на кафедрі географії, туризму та територіального планування в рамках ERASMUS+ cooperation with third countries Programme (7-13. 12.2016 р.), №1421/3.12.2016; КНУ імені Тараса Шевченка, посвідчення № 17 , 2017 р.	Показники 1, 3, 11, 15, 16
Техніко-економічні основи виробництва / Регіональний розвиток і геоплану-	Кандиба Юрій Іванович	доцент кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства	Харківський державний університет, (1998, Економічна та соціальна географія. Економіко-географ, фахівець із	Кандидат географічних наук, 11.03.13 – Історія географії, «Розвиток суспільно-географічної думки в Харківському регіоні», доцент кафедри соціально-економічної	ХНУ імені В.Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2013, № 2401-159; ХНУ імені В.Н. Каразіна, кафедра міжнародних економічних відносин, 2015,	Показники 3, 8, 11, 14, 15

1	2	3	4	5	6	7
вання (24 год.)			зовнішньоеко- номічної діяльності)	географії і регіонознавства	№ 039	
Методика наукових досліджень / Основи наукових досліджень (20 год.)	Немець Людмила Миколаївна	завідувач кафедри соціально- економічної географії і регіонознав- ства, професор	Харківський державний університет імені О.М. Горького (1974, Географія. Географ, викладач географії)	Доктор географічних наук, 11.00.02 – Економічна та соціальна географія, «Соціально-географічні основи стратегії переходу України та модель стійкого розвитку», професор кафедри соціально- економічної географії і регіонознавства	ХНУ імені В.Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2013; КНУ імені Тараса Шевченка: «Підвищення кваліфікації у викладанні дисциплін суспільно-географічного спрямування», № 16 від 04.05.2017 р.; Стажування на факультеті математики і інформатики ХНУ імені В.Н. Каразіна з 18.09.2017 р. по 18.11.2017 р.	Показники 1, 2, 3, 4, 8, 10, 11
Основи економіки та методика її викладання / Основи економіки (30 год.)	Ключко Людмила Василівна	доцент кафедри соціально- економічної географії і регіонознав- ства	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна (2000, Географія. Географ, викладач географії). Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна (2005, Банківська справа)	Кандидат географічних наук, 11.00.02 – Економічна та соціальна географія, «Територіальна організація релігійної сфери Харківського регіону», доцент кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства	ХНУ імені В.Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2013, № 2401-160 Наукове стажування в Університеті Орадя (Румунія) на кафедрі географії, туризму та територіального планування в рамках ERASMUS+ cooperation with third countries Programme (7-13.12.2016 р.), № 1421/3.12.2016; КНУ імені Тараса Шевченка, посвідчення № 17 , 2017 р.	Показники 1, 3, 11, 15, 16
Семінар «Економіка в школі» /	Телебенева Євгенія Юріївна	доцент кафедри соціально-	Харківський національний університет імені	Кандидат географічних наук, 11.00.02 – Економічна та соціальна	Белгородський державний національний дослідницький університет, 2014,	Показники 2, 3, 14, 15

1	2	3	4	5	6	7
Методика викладання економіки в школі (12 год.)		економічної географії і регіоназнавства	В. Н. Каразіна (2012, Економічна і соціальна географія. Магістр економічної і соціальної географії, викладач)	географія; «Суспільно-географічне дослідження соціально-економічного розвитку регіону (на прикладі Харківської області)»	№ 312401297030; Захист дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата географічних наук, 2015	
Геурбаністика / Геомаркетинг і логістика (36 год.)	Сегіда Катерина Юріївна	доцент кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (2008, Економічна і соціальна географія. Магістр економічної і соціальної географії, викладач)	Кандидат географічних наук, 11.00.02 – Економічна та соціальна географія; «Суспільно-географічні особливості демографічного розвитку регіональної соціогеосистеми (на прикладі Харківської області)»	ХНУ імені В.Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2013, № 2401-167; Одеський національний університет імені І.І. Мечникова 2016, № 17 від 02.12.2016; Каразінська школа бізнесу ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2017 р.	Показники 1, 2, 3, 8
Політична географія з основами геоглобалістики / Основи геополітики (24 години)	Кандиба Юрій Іванович	доцент кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства	Харківський державний університет (1998, Економічна та соціальна географія. Економіко-географ, фахівець із зовнішньоекономічної діяльності)	Кандидат географічних наук, 11.03.13 – Історія географії, «Розвиток суспільно-географічної думки в Харківському регіоні», доцент кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства	ХНУ імені В.Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2013, № 2401-159; ХНУ імені В.Н. Каразіна, кафедра міжнародних економічних відносин, 2015, № 039	Показники 3, 8, 11, 14, 15
Регіональні проблеми стійкого розвитку / Основи стійкого розвитку регіону (24 години)	Немець Людмила Миколаївна	завідувач кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства, професор	Харківський державний університет імені О.М. Горького (1974, Географія. Географ, викладач географії)	Доктор географічних наук, 11.00.02 – Економічна та соціальна географія, «Соціально-географічні основи стратегії переходу України та модель стійкого розвитку», професор кафедри соціально-економічної географії і	ХНУ імені В.Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2013; КНУ імені Тараса Шевченка: «Підвищення кваліфікації у викладанні дисциплін суспільно-географічного спрямування», № 16 від	Показники 1, 2, 3, 4, 8, 10, 11

1	2	3	4	5	6	7
				регіонознавства	04.05.2017 р.; Стажування на факультеті математики і інформатики ХНУ імені В.Н. Каразіна з 18.09.2017 р. по 18.11.2017 р.	
Зовнішньо-економічні зв'язки України / Географія зовнішньо-економічної діяльності України (40 год.)	Гусєва Наталія Володимирівна	доцент кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства	Луганський національний педагогічний університет імені Тараса Шевченка (2005, Географія. Географ, викладач географії	Кандидат географічних наук, 11.00.02 – Економічна та соціальна географія, «Територіальна організація сфери культури регіональної соціогосистеми (на прикладі Луганської області)»	Школа педагогічної майстерності методичного центру ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016; Університет Орадя (Румунія), сертифікат №1422/3.12.2016; Каразінська школа бізнесу ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2017 р.	Показники 1, 2, 3, 8, 14, 16
Географія Харківської області з основами регіонознавства / Економічна і соціальна географія Харківської області (24 год.)	Телебєнєва Євгенія Юріївна	доцент кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (2012, Економічна і соціальна географія. Магістр економічної і соціальної географії, викладач)	Кандидат географічних наук, 11.00.02 – Економічна та соціальна географія; «Суспільно-географічне дослідження соціально-економічного розвитку регіону (на прикладі Харківської області)»	Бєлгородський державний національний дослідницький університет, 2014, № 312401297030; Захист дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата географічних наук, 2015	Показники 2, 3, 14, 15
Математико-статистичні методи в географії та економіці / Статистичні методи і	Немець Костянтин Аркадійович	професор кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства	Харківський державний університет імені О.М. Горького (1970, Гідрогеологія та інженерна геологія)	Доктор географічних наук, 11.00.02 – Економічна та соціальна географія, «Суспільно-географічні основи інформаційного розвитку соціогосистем», професор кафедри	ХНУ імені В.Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2013, № 2401-165. Одеський нац. університет ім. І.І. Мечникова: «Підвищення кваліфікації у викладанні	Показники 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 11

1	2	3	4	5	6	7
обробка геоінформації (24 год.)				соціально-економічної географії і регіонаознавства	дисциплін суспільно-географічного спрямування», 2016, № 16 від 02.12.2016 р.	
Особи, які працюють за сумісництвом						
Організація краєзнавчо-туристичної роботи в школі / Теорія і практика краєзнавчо-туристичної діяльності в школі (20 год.)	Скриль Ірина Анатоліївна	завідувач відділу краєзнавства Харківської обласної станції юних туристів	Харківський державний університет імені О.М. Горького (1987, Геологічна зйомка, пошук і розвідка родовищ корисних копалин)	Кандидат географічних наук, 11.00.02 – Економічна та соціальна географія; «Суспільно-географічні особливості туристично-рекреаційної діяльності в регіональній соціогеосистемі (на прикладі Харківської області)»	Інститут туризму Федерації профспілок України, 2011 (№ 13 від 17.01.2011); "Education for Demokratik Citizenship: Ukrainian – Polish Education Initiatives", Warsaw, at the European House of Youth Meetings, 2013	Показники 3, 10, 14
Рекреаційна географія з основами екскурсно-знавства / Рекреаційна географія (24 год.)	Скриль Ірина Анатоліївна	завідувач відділу краєзнавства Харківської обласної станції юних туристів	Харківський державний університет імені О.М. Горького (1987, Геологічна зйомка, пошук і розвідка родовищ корисних копалин)	Кандидат географічних наук, 11.00.02 – Економічна та соціальна географія; «Суспільно-географічні особливості туристично-рекреаційної діяльності в регіональній соціогеосистемі (на прикладі Харківської області)»	Інститут туризму Федерації профспілок України, 2011 (№ 13 від 17.01.2011); "Education for Demokratik Citizenship: Ukrainian – Polish Education Initiatives", Warsaw, at the European House of Youth Meetings, 2013	Показники 3, 10, 14

Ректор

В. С. Бакіров

Показники для визначення рівня наукової та професійної активності
(відповідно до пункту 5 приміток додатка 12 до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти)

Безродний Андрій Геннадійович

відповідно до п. 2

1. Безродний А.Г. Становление и последующее развитие конфуцианства / А.Г. Безродний, Хо Ян // Світогляд - Філософія - Релігія. - 2015. - № 2. - С. 20-25.
2. Безродний А.Г. Феномен жизни: методологический анализ / А.Г. Безродний // Світогляд - Філософія - Релігія. - 2014. - № 3. - С. 10-15.
3. Безродний А.Г. Методологический анализ основных концепцій происхождения жизни / А.Г. Безродний // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Теорія культури і філософія науки». – 2014. – Вип. 51, № 1114. – С. 127-130.
4. Безродний А.Г. Сущность живого: методологический анализ / А.Г. Безродний // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. – Серія «Теорія культури і філософія науки». – 2012. – Вип. 40, № 900-1. – С. 74-79.
5. Безродний А.Г. Возникновение биосоциальности: методологический анализ / А.Г. Безродний // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Теорія культури і філософія науки». – 2012. – Вип. 46, № 995. – С. 31-35.

відповідно до п. 3

1. Безродний А.Г. Логіка та методологія природничо-наукового пізнання : навч.-метод. посібник / А.Г. Безродний , Я.В. Тараров. – Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2004. -44 с.
2. Безродний А.Г. Основы этологии : учеб. пособие / А.Г. Безродний, О.О. Ткаченко. – Харьков : изд-во ХНАДУ, 2005. -108 с.
3. Безродний А.Г. Логика и методология естественнонаучного познания : учеб. пособие / А.Г. Безродний, Я.В. Тараров. – Харьков : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2007. – 232 с.

відповідно до п. 4

Науковий керівник аспірантки з КНР Хо Ян

відповідно до п. 5

Член організаційного комітету Second Asian conference on the arts, humanities and sustainability, Fukuoka, Japan, рецензент.

відповідно до п. 14

- 1.Безродний А.Г. Філософія.: Навчально-методичний комплекс / А.Г. Безродний // Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2012. – 36 с.
- 2.Практичні заняття з курсу філософії. – Навчально-методичний посібник (у співавторстві). – Харків: ХНУ, 2012. – 52 с.

Курушина Марина Анатоліївна

відповідно до п. 2:

1. Курушина М.А. Прием мовної гри в номінації товарів // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, Серія: Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки. – 2013. – № 1055. – С. 94–98.
  2. Курушина М.А. Назви музичних гуртів: розмаїтість підходів до термінопозначень в українській та зарубіжній ономастиці // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія: Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки. – 2014. – № 1138, вип. 19. – С. 111–115.
-

-
3. Курушина М.А. «Шевченківський кітч» у сучасній Україні // Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія». – 2014. – Т. 240, Вип. 228. – С. 17–20.
  4. Курушина М.А. Особливості сучасних словотвірних процесів як відображення мовної картини світу // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія : Філологія. – 2016. – Вип.. 74. – С. 117-120.
  5. Курушина М.А. Читання в сучасній Україні: практики популяризації // Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна. Серія: Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки. – Вип. 23, 2016. – С. 162-169.

відповідно до п. 15:

Вчене звання доцента (рішення Атестаційної колегії від 25.01.2013, 12 ДЦ № 034118).

відповідно до п. 16:

Виконання обов'язків куратора групи (філософський факультет, група ОКЕ);

Керівництво студентами, що посіли призові місця (II (Віхоть А., 2015 рік), I (Комісарова А., 2017 рік) та II (Сиса Я., 2017 рік) на I етапі Міжнародного конкурсу з української мови ім. П. Яцика для студентів неспеціальних факультетів;

Робота у складі журі на I етапі Міжнародного конкурсу з української мови ім. П. Яцика для студентів неспеціальних факультетів (2012–2017 рр.)

відповідно до п. 19:

Робота у складі редакції міждисциплінарного наукового часопису «Україна модерна», посада – літературний редактор.

Черкашина Надія Іванівна

відповідно до п. 3

1. Черкашина Н.І. English Bachelors' Course in Ecology. Навчальний посібник / Н.І. Черкашина, Є.М. Воронова, Н.В. Максименко. –Х. : ХНУ, 2012. - 502 с.

2. Черкашина Н.І. English for Geologists. Навчальний посібник / Н.І. Черкашина, В.А. Ужик, І.М. Авдеєнко. - Х. : ХНУ, 2013. - 330 с.

3. Некос А.Н. Екологія та Неоекологія. Термінологічний українсько-російсько-англійсько-китайський словник-довідник / А.Н. Некос, Н.І. Черкашина, О.Д. Брусенцова. - Харків : ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2013. - 319 с.

відповідно до п.5

Участь у науковому міжнародному проекті Темпус «Удосконалення освіти у галузі екологічного менеджменту» (угода про надання гранту № 144746-TEMPUS-2008-RU-JPCR) (2009-2012).

відповідно до п.14

1. Дистанційний курс «Англійська мова для студентів-екологів-III» / Н. І. Черкашина (сертифікат № 61/2016 про визнання інформаційного ресурсу системи електронного (дистанційного) навчання в якості навчально-методичної праці)

2. Воронова Є.М. Українсько-російсько-англійський словник з екології та природоохоронної діяльності / Є.М. Воронова, Н.І. Черкашина, Н.В. Внукова. - Харків, ХНАДУ, 2014. - 456 с.

3. Черкашина Н.І. English for Geologists. Навчальний посібник / Н.І. Черкашина, В.А. Ужик, І.М. Авдеєнко. - Х. : ХНУ, 2013. - 330 с.

Вороніна Камілла Владиславівна

відповідно до п. 2

1. Вороніна К.В. Особливості перекладу лексичного нонсенсу: вплив інтерпретації на вибір перекладацького відповідника /

К.В. Вороніна // Науковий вісник Чернівецького університету: збірник наукових праць. – Чернівці : Видавничий дім «РОДОВІД», 2013. – Вип. 668 : Германська філологія. – С. 201-210.

2. Вороніна К.В. Реалізація асоціативного потенціалу лексичного нонсенсу під час його перекладу / К.В. Вороніна // Наукові записки. Сер. Філологічні науки (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя). – Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2014. – Кн. 3. – С. 40-46.

3. Вороніна К.В. Особливості перекладу креолізованих текстів з елементами нонсенсу / К.В. Вороніна // Нова філологія : зб. наук. пр. – Запоріжжя: ЗНУ, 2014. – № 63. – С. 60-65.

4. Вороніна К.В. Лексичний нонсенс Ш. Сілверстайна в українських перекладах / К.В. Вороніна // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Сер. «Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов». – Вип. 81. Філологічні науки. – Харків, 2015. – С. 281-286.

5. Вороніна К. Лексичний нонсенс Едварда Ліра: особливості утворення та перекладу / Вороніна К., Валійова Т. // Наукові записки. – Вип. 144. – Сер. Філологічні науки. – Кіровоград: Видавець Лисенко В.Ф., 2016. – С. 122-128.

відповідно до п. 3

1. Вороніна К.В. Основи перекладацького анотування та реферування текстів різних типів і жанрів : навчальний посібник / К.В. Вороніна – Х. : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2013. – 120 с.

2. Вороніна К.В. Ділова кореспонденція та її переклад : навчально-методичний посібник / К. В. Вороніна. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 96 с.

відповідно до п. 9

Робота у складі журі IV етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з англійської мови, 2013 р., Черкаси

відповідно до п. 15:

Вчене звання доцента, 2014

відповідно до п. 16

Куратор групи ЯЕ-33, 2016-2017

Домановський Андрій Миколайович

відповідно до п. 2

1. Домановський А.М. Математичне моделювання в дослідженнях соціально-економічної історії ранньосередньовічної Візантії (здобутки, проблеми, перспективи) / А.М. Домановський // Дриновський збірник. – Харків; Софія : Академічне видавництво ім. Марина Дринова, 2012. – Т. 5. – С. 170–177.

2. Домановський А.М. Проблеми візантиністики в дисертаційних дослідженнях, захищених в Україні у 2009–2011 рр. / А.М. Домановський, М.Є. Домановська // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки». – 2012. – Вип. 15. – С. 109–140.

3. Домановський А.Н. Християнський неоплатонізм як парадигма візантійської цивілізації / А.Н. Домановський // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Історія». – 2013. – № 1087: – Вип. 47. – С. 298–304.

4. Домановський А.Н. Четверть века пути в средневековье: Медиевистика на историческом факультете Харьковского университета / С.Б. Сорочан, А.Н. Домановський // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Історія». – 2015. – № 1145:– Вип. 50. – С. 41–58.

---

5. St. Sophia of Kyiv Cathedral's Millennium in Contemporary Ukrainian Historiography (A Critical Survey) / A. Domanovsky // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – 2014. – № 1138: Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки. – Вип. 19. – С. 6–26.

відповідно до п. 3

1. Історія Візантії. Вступ до візантиністики / Л.В.Войтович, А.М.Домановський, Н.Б.Козак, І.М.Лильо, М.М.Мельник, С.Б.Сорочан, О.В.Файда; за ред. С.Б.Сорочана і Л.В.Войтовича. – Львів : Априорі, 2011. – 880 с. (авторський внесок близько 20 % тексту). Затверджено МОНУ як підручник для студентів вищих навчальних закладів (лист МОН України № 1/11–6679 від 20.07.2010).

2. Аксьонова Н. В. Історія української культури : навчально-методичний посібник / Н. В. Аксьонова, А. М. Домановський, Т. О. Чугуй. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. – 196 с. (авторський внесок становить близько 30 % тексту). Затверджено до друку рішенням Ученої ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (протокол № 5 від 27 квітня 2012 р.).

відповідно до п. 11

Офіційний опонент: Гордієнко Д. С. (к. істор. наук, 07.00.02 – всесвітня історія, , спец. вчена рада Д 26.228.01 Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України, 2013)

Лисиця Віктор Тимофійович

відповідно до п. 3

1. Лисиця В.Т. Колірні моделі та закони поширення світла / навч.-метод. посібник для студентів механіко-математичного факультету, спеціальність «інформатика» / В. Т. Лисиця – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2012. – 82 с.

2. Лисиця В.Т. Стационарна стохастична геометрія та її застосування до аналізу хвильових рухів : навч.-метод. посібник. – Харків : ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2015. – 80 с.

відповідно до п. 8

Виконання функцій наукового керівника фундаментальної теми «Формування зображення поточного стану складної системи на основі геометричного і спектрального аналізу її інтегральних характеристик» (№ ДР 0116U003898, 2012-2016

відповідно до п. 9

Робота у складі журі II етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів — членів Малої академії наук, секція «Математичне моделювання», 2016-2017

відповідно до п. 10

Робота на посаді завідуючого кафедрою вищої математики та інформатики Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Костріков Сергій Васильович

відповідно до п. 1

Kostrikov S. V. GIS-modeling of the regional commuting (a case study of Kharkiv region) / S. V. Kostrikov, K. Yu. Segida // Актуальні проблеми економіки. – 2016. – Р. 399-411.

Відповідно до п. 2

1. Kostrikov S.V. Towards the environmental geography concept / S.V. Kostrikov, K.Y. Segida // Часопис соціально-економічної географії : міжрегіональний зб. Наук.праць. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2013. – Вип. 14 (1). – С. 5-11.

2. Костріков С.В. Геоінформаційний підхід до розподіленого гідрологічного моделювання / С.В. Костріков, К.Ю. Сегіда // Проблеми

безперервної географічної освіти і картографії : зб. Наук.праць. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2013. – Вип. 17. – С. 19-24.

3. Костріков С.В. Досвід застосування програмного забезпечення ГІС для візуалізації геологічного середовища (на прикладі газоконденсатного родовища) / С.В. Костріков // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. Наук.праць. – Вип. 21. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – С. 3-8.

4. Костріков С.В. Вибірки та запити як базові ГІС- операції при вирішенні геоecологічних задач / С.В. Костріков, В.А. Бережний // Людина та довкілля. Проблеми неоекології : зб. Наук.праць. – Вип. № 1-2 – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – С. 9-17.

5. Костріков С.В. Аналіз дворівневих урбогеосистем через засоби ГІС / С.В. Костріков, О.С. Чуєв. - Вісник ХНУ.– Вип. 44 – Геологія-Географія – Екологія. - Харків: Видавництво ХНУ, 2016. – С. 98-109.

Відповідно до п. 3

Костріков С.В. Геоінформаційне моделювання природно-антропогенного довкілля : монографія / С.В. Костріков. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – 484 с.

Інноваційно-інвестиційний потенціал як основа конкурентоспроможності регіону (на прикладі Харківської області) : колективна монографія / За заг. ред. Л. М. Немець, К. Ю. Сегіди. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 520 с. (власний внесок: Abstract, розділ 2.3.)

відповідно до п. 4

Керівництво: 2 кандидатські дисертації: Бережний А. (2013) за спеціальністю 11.00.13. – Конструктивна географія; Добровольська Н.В. (2014) за спеціальністю 11.00.02 – Економічна та соціальна географія

відповідно до п. 8

Наукове керівництво науково-дослідною роботою «Розробка методів ГІС-моделювання максимальних руслових витрат рід час весняних повеней та літніх дощових паводків у водозбірних басейнах» (№ ДР 0111U000102, 2011-2013).

відповідно до п. 11

Член спеціалізованих вчених рад К 64.051.23 та Д 64.051.04 Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

відповідно до п. 12

присвоєння вченого звання професора кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства ХНУ імені В.Н. Каразіна (2013)

Таранова Інна Анатоліївна

відповідно до п. 3

Практикум з розв'язання фізичних задач. Механіка / В.М. Горбач, І.А. Таранова. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015.

відповідно до п. 9

Робота у складі журі Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів — членів Малої академії наук, 2016

відповідно до п. 10

Робота на посаді відповідального секретаря приймальної комісії фізичного факультету, 2016, 2017

відповідно до п. 16

Виконання роботи куратора групи

Черваньов Ігор Григорович

відповідно до п. 2

-
1. Черваньов І.Г. Нематеріальне природокористування / І.Г. Черваньов, О.О. Карасьов // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2014. – Вип. 18. – С. 70-73.
  2. Черванев И.Г. Природный капитал как предмет инвайронментальной экономики и фактор конструктивного природопользования / И.Г.Черванев, Л.Н. Бортник, Н.В. Грищенко // Вісник Харківського національного університету. Серія «Геологія, географія, екологія». – Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2014. - Вип. 38 (1049). – С. 220-230.
  3. є «нова» географія в аспекті повсякденного життя в інформаційно-технологічну еру цивілізації? (онлайн-роздуми на ГІС-форумі-2017 у Харкові) / Сінна О.І., Черваньов І.Г. // Український географічний журнал. - 2017. - № 2. – С. 65-68.
  4. Черваньов І.Г. Дослідження рельєфу поколіннями Харківської геоморфологічної школи / І. Г. Черваньов // Український географічний журнал. – 2013. – № 2. – С. 12-15.
  5. Черваньов І.Г. Інвайронменталізм у світовій науці: значення для вітчизняної географії / Черваньов І.Г., Грищенко Н.В. // Український географічний журнал. – К. : Інститут географії НАН України, 2013. – Вип. 2 (82) – С. 13-17.

відповідно до п. 3

1. Боков В.А. Экологическое картографирование: учеб. пособие / В.А. Боков, В.А. Пересадько, И.Г. Черванев. - Симферополь, 2014. - 236 с. (авт. внесок 35%).
2. Черваньов І.Г. Мофоструктурно-неотектонічний аналіз території України: концептуальний аналіз, методи та реалізація // Палієнко В.П., Барщевський М.Є, ... Черваньов І.Г. - К. : Наукова думка, 2013. - 263 с. (авт. внесок 7%).

відповідно до п. 4

Наукове керівництво роботами на здобуття наукового ступеня канд. географ. н. - Бодня О.В., 2014.

відповідно до п. 8

Науковий керівник тем «Розробка моделі територіальної організації Придонецького природного регіону на основі дистанційних методів та ГІС-технологій» (№ ДР 13-17-13, 2013-14), НДР Фонду розвитку і модернізації навчально-наукового обладнання Харківського національного університету «Розробка атласу національного природного парку «Дворічанський» (811-N 2615, 2015).

відповідно до п. 10

З травня по вересень 2016 року виконував обов'язки завідувача кафедри фізичної географії та картографії.

відповідно до п. 11

Член спеціалізованої вченої ради Д 64.051.04 (географічні науки)

відповідно до п. 14

1. Черваньов І.Г. Нематеріальне природокористування : методичний посібник для подання гранту проекту Еразмус Мундус Електра / І.Г. Черваньов, О.О. Карасьов. – ХНУ ім. В. Н Каразіна, 2015. – 40 с.
  2. Черваньов І.Г. Географічні аспекти земельних відносин в Україні та динаміка зміни грошової оцінки (на прикладі с. Забирне Зачепилівського району Харківської області) : метод. посібник для студентів / І. Г. Черваньов, О. І. Сіденко. – Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2013. – 28 с.
  3. Черваньов І.Г. Тривимірне моделювання території у ГІС Карта (КБ Панорама) : метод. посібник для студентів / І.Г. Черваньов, А.К. Михеев. – Харків : ХНУ ім. В. Н Каразіна, 2013. – 23 с.
-

Ткаченко Володимир Володимировичвідповідно до п. 1

1. Behavior of 5-amino-3-methylisoxazole in multicomponent heterocyclizations with carbonyl compounds under thermal heating and non classical conditions / E. A. Muravyova, V. V. Tkachenko, S. M. Desenko, Yu. V. Sen'ko, T. J. J. Müller, E. V. Vashchenko, V. A. Chebanov // ARKIVOC. – 2013. – Part (iii). – P. 338–371.
2. Изучение трёхкомпонентных реакций с участием 5-амино-3-метилизоксазола, N-ариламидов ацетоуксусной кислоты и ароматических альдегидов / В. В. Ткаченко, Е. А. Муравьёва, С. В. Шишкина, О. В. Шишкин, С. М. Десенко, В. А. Чебанов // Химия гетероциклических соединений. – 2014. – № 8. – С. 1263–1274.
3. The unexpected influence of aryl substituents in N-aryl-3-oxobutanamides on the behavior of their multicomponent reactions with 5-amino-3-methylisoxazole and salicylaldehyde / V. V. Tkachenko, E. A. Muravyova, S. M. Desenko, O. V. Shishkin, S. V. Shishkina, D. O. Sysoiev, T. J. J. Müller, V. A. Chebanov // Beilstein J. Org. Chem. – 2014. – Vol. 10. – P. 3019–3030.

відповідно до п. 6

Проведення занять англійською мовою з дисципліни «Медична хімія» для студентів медичного факультету. Загальний обсяг – 125 аудиторних годин.

відповідно до п. 9

Бородін Олег Олегович – перше місце на II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з хімії, 2015

відповідно до п. 13

1. Патент 77599 Україна, МПК (2013.01) C07D 311/00. Спосіб одержання заміщених 9-(5-аміно-3-метилизоксазол-4-іл)-2,3,4,9-тетрагідро-1Н-ксантен-1-онів / Р. В. Руденко, О. О. Муравйова, В. А. Чебанов, С. М. Десенко, Л. М. Афанасіаді, В. В. Ткаченко. Заявл. 27.06.12; опубл. 25.02.13, Бюл. № 4.
  2. Патент 102939 Україна, МПК (2006.01) C07D 311/82. Заміщені 9-(5-аміно-3-метилизоксазол-4-іл)-2,3,4,9-тетрагідро-1Н-ксантен-1-они і спосіб їх одержання / Р. В. Руденко, О. О. Муравйова, В. А. Чебанов, С. М. Десенко, Л. М. Афанасіаді, В. В. Ткаченко. Заявл. 14.05.12; опубл. 27.08.13, Бюл. № 16.
-

Космачова Марія Володимирівна

відповідно до п. 2

1. Геологічні науково-освітні екскурсії на кайнозойські об'єкти Харківщини / В.Г. Космачов, М.В. Космачова // Вісн. Харк. нац. ун-ту. – 2012. - № 997: Геологія – географія – екологія. – Вип. 36. - С. 3-7.
2. Геологія Харківщини в експозиції Музея природи Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна / М.В. Космачова // Вісн. Харк. нац. ун-ту. – 2012. - № 1033: Геологія – географія – екологія. – Вип. 37. - С. 84-87.
3. Геологічні пам'ятки Харківщини, їх використання та охорона / М.В. Космачова // Вісн. Харк. нац. ун-ту. – 2013. - № 1070: Екологія. – Вип. 9. - С. 48-54.
4. Геологическое строение и памятники Двуречанского национального природного парка / М.В. Космачова // Вісн. Харк. нац. ун-ту. – 2014. - № 1097: Біологія. – Вип. 19. - С. 11-13.
5. Геологічні науково-освітні екскурсії на крейдові об'єкти Харківщини / М.В. Космачова // Вісн. Харк. нац. ун-ту. – 2012. - № 986: Геологія – географія – екологія. – Вип. 35. - С. 33-37.

відповідно до п. 3

Геологічна будова та спадщина Харківщини: Навчальний посібник / М.В. Космачова. - Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014.-112 с.

відповідно до п. 14

1. Геологічна будова та спадщина Харківщини. Ч. 1. Геологія та корисні копалини Харківщини: Навчальний посібник / М.В. Космачова. - Харків, 2013. - 28 с
2. Путівник геологічної екскурсії науково-практичної конференції, присвяченої 100-літтю професора В.П. Макридіна. Харків-Ізюм-Кам'янка / В.Г. Космачов, М.В. Космачова. - Харків: ФОП Іванченко, 2015. - 32 с.
3. Космачова М.В. Методичне забезпечення геологічного туризму на Харківщині / М.В. Космачова, В.Г. Космачов. – Харків : ХНУ, 2013. – 42 с.

Поліщук Людмила Борисівна

відповідно до п. 2

1. Поліщук Л.Б. Природоохоронно-екологічна діяльність та регіональне природокористування / Л.Б. Поліщук, В.С. Попов // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2013.- Вип. 18. – С. 135-138.
  2. Поліщук Л.Б. Географічний компонент природознавчої галузі базової і повної загальної середньої освіти / Л. Б. Поліщук, В. С. Попов // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2014.- Вип. 20. – С. 103-107.
  3. Поліщук Л.Б. Інтерактивна карта: Охорона природи Харківської області / Л.Б. Поліщук, В.С. Попов, Ю.К. Бурдун, О.О. Карасьов, А.І. Янченко // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. - Вип. 21. -С. 18-21.
  4. Поліщук Л.Б. Місце географічного компоненту в актуалізації природних знань / Л.Б. Поліщук , А.А. Мороз, В.С. Попов // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. - Вип. 22. – С. 105-108.
  5. Поліщук Л.Б. Антропогенні ландшафти Харківської області: інформаційно-екскурсійний матеріал для забезпечення знань про довкілля у системі географічної освіти / Л.Б. Поліщук , А. А. Мороз, Р. Кравченко // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016. - Вип. 24. - С. 87-91.
-

відповідно до п. 3

Практикум для студентів спеціальності 6.040104 «Географія»: навчально-методичний посібник / [кол. авт.]; за ред. В.А. Пересадько, В.Е. Лунячек, К.В. Шпурік. – Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015 – С. 143-153.

відповідно до п. 14

1. Поліщук Л.Б. Палеогеографічні реконструкції розвитку природи минулих геологічних часів : навч.-метод. посібник для студентів-географів вищих навчальних закладів / Поліщук Л.Б., Старіков М.Д. – Харків: ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2014. – 24 с.
2. Поліщук Л.Б. Геоморфологія та палеогеографія. Методичні вказівки для самостійної роботи при вивченні курсу / Л.Б. Поліщук. – Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015. – 24 с.
3. Поліщук Л.Б. Палеогеографія України // Практикум для студентів спеціальності 6.040104 «Географія»: навчально-методичний посібник / [кол. авт.]. – Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015 – С. 143-153.

Пересадько Віліна Анатоліївна

відповідно до п. 2:

- 1.Пересадько В.А. Еколого-природоохоронне картографування міст: історія, стан, перспективи / Пересадько В.А. // Часопис картографії : зб. наук. праць. – К. : КНУ ім. Т. Шевченка. - Вип. 7. – С . 71-74.
- 2.Пересадько В. А. Проектування картографічної бази даних для створення регіональної еколого-природоохоронної ГІС / Пересадько В.А. // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. праць. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2013. – Вип. 17. – С. 34-40.
- 3.Пересадько В.А. Атласне еколого-природоохоронне картографування: сутність, досвід, парямки розробки / Пересадько В.А. // Вісник ХНУ ім. В. Н. Каразіна. Серія «Екологія». - № 1054. – Харків, 2013. – Вип. 8. – С. 7-12.
- 4.Пересадько В.А. Стан і перспективи поводження з відходами в рамках розроблення стратегії розвитку Харківської області до 2020 року / А.Н. Некос, К.Б. Уткіна, В.А. Пересадько, Н.В. Попович // Український географічний журнал. – 2015. – № 4. – С. 58-64.
- 5.В. Пересадько. Картографування виноробної промисловості / Пересадько В., Максименко Н., Біла К. // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії. – Вип. 24. – Харків : вид-во ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2016. – С. 78-83.

відповідно до п. 3:

1. Практикум для студентів спеціальності 6.040104 «Географія»: навчально-методичний посібник / [кол. авт.; за ред. В.А. Пересадько, В.Е. Лунячек, К.В. Шпурік]. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015 – 240 с. (авт. внесок 0,5 друк. арк., редактор)
2. Экологическое картографирование / В.А. Боков, В.А. Пересадько, И.Г. Черванев. – Симферополь, 2014. – 236 с. (авт. внесок 14%)

відповідно до п. 4:

Підготувала трьох кандидатів наук: Сінна О.І. (2014), Родненко К.В. (2015), Агапова О.Л. (2017)

відповідно до п. 5

«Secondary Cities». Геоінформаційні системи і розвиток міст / Американська асоціація географів, США, 2016

відповідно до п. 7:

Член робочої групи з розроблення стандартів вищої освіти України зі спеціальності 103. Науки про Землю (2016-2017); Експерт МОН науково-дослідних робіт (2011-2014 рр.)

відповідно до п. 8:

Науковий керівник госпдоговірних тем «Оцінка вітроенергетичного потенціалу Донецької і Харківської областей» (2014-2015), «Розробка концепції стратегії соціально-економічного розвитку сел. Пісочин Харківської області на 2017-2020 роки» (2017). Головний редактор збірника наукових праць «Проблеми безперервної географічної освіти та картографії», член редакційної колегії збірників: «Часопис соціально-економічної географії», «Вісник Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна. Серія : Геологія, Географія, Екологія», «Часопис картографії», «Проблеми охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки».

відповідно до п. 10:

З 2010 р. і по сьогодні декан факультету геології, географії рекреації і туризму; 2007-2016 – завідувач кафедри фізичної географії та картографії

відповідно до п. 11:

Офіційний опонент: д.г.н. (2012), к.г.н. (2012, 2013, 2014-2) зі спеціальності «Географічна картографія»; Член спеціалізованих вчених рад Д 64.051.04 (географічні науки) (ХНУ імені В. Н. Каразіна) та Д 26.163.01 за спеціальностями 11.00.02 «Економічна та соціальна географія», 11.00.12 «Географічна картографія» (Інститут географії НАН України)

відповідно до п. 12:

Присвоєння вченого звання професора, 2013

відповідно до п. 14

1. Пересадько В. А. Сакральні об'єкти м. Харкова: туристичний путівник / В.А. Пересадько, О.В. Шпурік. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. – 56 с.
2. Практикум для студентів спеціальності 6.040104 «Географія»: навчально-методичний посібник / [кол. авт.; за ред. В.А. Пересадько, В.Е. Лунячек, К.В. Шпурік]. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015 – 240 с. (співавторство)
3. Пересадько В.А. Робочий зошит з курсу «Топографія з основами геодезії» / В.А. Пересадько, К.В. Родненко, В.М. Салімон. – Харків, 2016. – 68 с.

Байназаров Анатолій Михайлович

відповідно до п. 3

1. Байназаров А. М. Загальна географія. 6 клас. Атлас. - Харків: Ранок, 2013. - 25 с. (лист № 14.1/12-Г-420 від 25.12.2013)
2. Байназаров А. М. Жемеров О. О. Географія материків і океанів. 7 клас. Атлас. - Харків: Ранок, 2013. - 25 с. (Лист № 14.1/12-Г-422 від 27.12.2013)
3. Байназаров А. М., Яковчук О. В. Фізична географія України. 8 клас. Атлас. - Харків: Ранок, 2013. - 25 с. (Лист № 14.1/12-Г-428 від 27.12.2013 р.)
4. Байназаров А. М., Яковчук О. В. Економічна і соціальна географія України 9 клас. Атлас. - Харків: Ранок, 2013. - 25 с. (Лист № 14.1/12-Г-429 від 27.12.2013)
5. Байназаров А. М., Яковчук О. В. Соціально-економічна географія світу. 10 клас. Атлас. - Харків: Ранок, 2013. - 41 с. (Лист № 14.1/12-Г-421 від 25.12.2013).

відповідно до п. 9

Член журі та предметно-методичної комісії III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з географії, 2012-2017

відповідно до п. 10

Виконує обов'язки директора Інституту Конфуція Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, 2012-2017

відповідно до п. 11:

Член спеціалізованої вченої ради К 64.051.23 (географічні науки) (ХНУ імені В. Н. Каразіна)

відповідно до п. 14

1. Байназаров А.М. Методичні рекомендації до виконання практичних робіт з курсу «Картографія» / А.М. Байназаров, К.В. Олексюк . – Харків : ХНУ ім. В. Н Каразіна, 2013. – 16 с.
2. Байназаров А.М. Географія міжнародного і національного туризму : навч.-метод. посібник / А.М. Байназаров, А. М. Пилюта. – Харків : ХНУ ім. В. Н Каразіна, 2013. - 43 с.
3. Байназаров А.М. Практикум (методичні вказівки для практичних занять і самостійної роботи) для студентів напряму підготовки 6.040104 «Географія», спеціальність «Географія туризму та рекреації»/ А.М. Байназаров, Б.П. Калініченко . – Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2014. - 38 с.

Сухов Валерій Васильович

відповідно до п. 3:

Суярко В.Г. Загальна та нафтогазова геологія : навчальний посібник / В.Г. Суярко, О.О. Сердюкова, В.В. Сухов. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2013. – 212 с.

відповідно до п. 14

1. Сухов В.В. Прогнозування, пошук та розвідка родовищ вуглеводнів: лаб. практикум : навч. посібник / В. В. Сухов, О. В. Чуєнко; за заг. ред. В. Г. Суярка. – Харків : Фоліо, 2015. – 103 с.
2. Прибилова В.М. Спеціальні розділи гідрогеології : методичні вказівки для самостійної роботи студентів спеціальності «Гідрогеологія» / В.М. Прибилова, В.В. Сухов. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. – 32 с.
3. Прибилова В.М. Гідрогеохімія : методичні вказівки для самостійної роботи студентів спеціальності «Гідрогеологія» / В.М. Прибилова, В.В. Сухов. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. – 24 с.

відповідно до п. 15

Присудження наукового ступеня кандидата геологічних наук (2017, ДК № 040845).

відповідно до п. 16

Виконує обов'язки куратора групи ПІ-61

Мазурова Анастасія Володимирівна

відповідно до п. 1

Niemets Lyudmyla Shopping centers as a part of megacity's tourism infrastructure (socio-geographical aspect) / Lyudmyla N. Niemets, Anna V. Sokolenko, Anastasiia V. Mazurova // Актуальні проблеми економіки. – 2016. – № 3(177). – С. 178-185.

відповідно до п. 2

1. Мазурова А.В. Метод анкетування у суспільно-географічному дослідженні просторової організації великого міста (на прикладі міста Харкова) / А.В. Мазурова // Часопис соціально-економічної географії. – Харків : Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна, 2016. – Вип. 21 (2). – С. 153-157.
  2. Mazurova A. Ukraine in the context of the global urban processes / A. Mazurova // Часопис соціально-економічної географії. – Харків :
-

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2015. – Вип. 18 (1). – С. 154-158.

3. Sokolenko A. Tourist branding project of Kharkiv region districts: ethno-cultural aspect / A. Sokolenko, A. Mazurova // Вісник Харківського національного Університету імені В.Н. Каразіна. Геологія – Географія – Екологія : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – № 43. – С. 174-183.

4. Вірченко П.А. Особливості територіально-функціональної організації великого міста (на прикладі міста Харкова) / П.А. Вірченко, А.В. Мазурова // Часопис соціально-економічної географії. – Харків : Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2014. – Вип. 17 (2). - С. 72-78.

5. Вірченко П.А. Аналіз метрополітарних функцій великого міста (на прикладі міста Харкова) / П.А. Вірченко, А. В. Мазурова // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна: Геологія – Географія – Екологія : зб. наук. пр. – Вип. № 1098. – Харків : Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2014. – С. 73-80.

відповідно до п. 16

Куратор групи ГЦ-12

Салімон Вікторія Миколаївна

відповідно до п. 3

Практикум для студентів спеціальності 6.040104 «Географія»: навчально-методичний посібник / [кол. авт.]; за ред. В.А. Пересадько, В.Е. Лунячек, К. В. Шпурік. – Х.: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015 – С. 153-163.

відповідно до п. 10

Завідувач навчальної лабораторії топографії, картографії та геоінформаційних технологій

відповідно до п. 16

Куратор групи ГГ-41 (2012-2015).

Прасул Юлія Іванівна

відповідно до п. 2

1. Прасул Ю.І. Інформаційно-картографічне забезпечення туристсько-краєзнавчої діяльності / Ю.І. Прасул, О.В. Пономаренко // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ, 2012. - Вип. 16. - С.102-106.

2. Прасул Ю.І. Територіальна організація приміської рекреації: регіональний аспект // Геополітика и екогеодинамика регионів : научний журнал. – Том 10. – Вип. 2. – Симферополь, 2014. - С. 200-205.

3. Прасул Ю.І. Туристичний атлас Полтавської області / Ю. І. Прасул, Ю. В. Кіяшко // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. праць. – Харків: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2015. – Вип. 22. – С. 102-106.

4. Прасул Ю.І. Досвід організації ґрунтознавчо-біогеографічного розділу навчальної природничо-наукової практики студентів-географів / Ю.І. Прасул, О.І. Сінна // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ, 2016. - Вип. 24. - С.91-95.

5. Prasul Yu. Exclusive tourism in the European region and its information support / Yu. Prasul, O. Dumanova // Часопис соціально-економічної географії : міжреґіон. зб. наук. пр. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2016. – Вип. 21 (2). – С. 70-74.

відповідно до п. 3

1. Греція // Особливості формування та реалізації туристичної політики держави: міжнародний, національний, регіональний досвід / за

ред. А.Ю. Парфіненка. - Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2013 - С. 201-214.

2. Практикум для студентів спеціальності 6.040104 «Географія»: навчально-методичний посібник / [кол. авт.]; за ред. В.А. Пересадько, В.Е. Луначек, К.В. Шпурік. – Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015. – С. 26-96.

3. Туристична політика зарубіжних країн : підручник /затверджено МОН, лист № 1/11-4079 від 24.03.2014/ кол. авторів; за ред. А.Ю. Парфіненка. Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – 220 с. (авторський внесок с. 159-171).

відповідно до п. 9

Голова апеляційної комісії III етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з географії, 2016, 2017

відповідно до п. 14

1. Основи наукових досліджень / Ю.І. Прасул // Практикум для студентів спеціальності 6.040104 «Географія» : навчально-методичний посібник / [кол. авт.; за ред. В.А. Пересадько, В.Е. Луначека, К.В. Шпурік]. – Харків : ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2015. – 240 с. – С. 26-66.

2. Прасул Ю.І. Організація туристичної діяльності : навчально-методичний комплекс для студентів 5 курсу спеціальності «Географія рекреації і туризму» / Ю.І. Прасул, М.О. Ткач. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – 20 с.

3. Прасул Ю.І. Рекреаційні ресурси Харківської області : метод. рекомендації до вивчення дисципліни / Ю.І. Прасул, М.В. Кукавська. – Харків : ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2014.- 20 с.

відповідно до п. 15

Присвоєння вченого звання доцента, 2013

відповідно до п. 16

Куратор (2016-2017)

Сінна Олена Іванівна

відповідно до п. 2

1. Сінна О.І. Укладання серії фізико-географічних карт як основи дослідження ландшафтів та їх антропогенних змін / О.І. Сінна // Часопис картографії : зб. наук. праць. – К. : КНУ ім. Тараса Шевченка, 2013. – Вип. 7. – С. 87-92.

2. Сінна О.І. Розвиток теорії та досвід ландшафтно-екологічного картографування в Україні та світі / О.І. Сінна // Вісник Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. Сер. Екологія. – 2014. – № 1104. - Вип. 10 . – С. 13-25.

3. Utevsky A.Yu. Development of the Marine Protected Area Network in the Argentine Islands area (Akademik Vernadsky Station, Ukraine) / A.Yu. Utevsky, M.Yu. Kolesnykova, D.V. Shmyrov, O.I. Sinna // Ukrainian Antarctic journal. – No.13/2014. – P. 225-230.

4. Сінна О. І. ПІС-аналіз антропогенної перетвореності ландшафтів Зміївського району Харківської області / О. І. Сінна // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2013. – Вип. 17. – С. 52-56.

5. Сінна О.І. Що є «нова» географія в аспекті повсякденного життя в інформаційно-технологічну еру цивілізації? (онлайн-роздуми на ПІС-форумі-2017 у Харкові) / Сінна О.І., Черваньов І.Г. // Український географічний журнал. – 2017. - № 2. - С.65-68.

відповідно до п. 3

Практикум для студентів спеціальності 6.040104 «Географія»: навчально-методичний посібник / [кол. авт.]; за ред. В.А. Пересадько, В.Е. Луначек, К.В. Шпурік. – Х.: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015 – 240 с. (авт. внесок 0,5 друк. арк.)

відповідно до п. 5

«ESRI Conservation». Впровадження геоінформаційних систем у роботу національних природних парків Харківської області, 2013;

«Secondary Cities». Геоінформаційні системи і розвиток міст / Американська асоціація географів, США, 2016

відповідно до п. 8

Відповідальний виконавець: «Розробка атласу національного природного парку «Дворічанський» за підтримки Фонду розвитку і модернізації наукового та навчально-наукового обладнання ХНУ ім. В.Н. Каразіна (2015, № реєстрації 811-Н); за грантами Російського фонду фундаментальних досліджень на базі Белгородського державного національного дослідного університету (№ 11-05-90900) та Інституту географії РАН (№ 14-35-50878), «Тривимірний простір о. Галіндез: біорізноманіття та середовище» - у межах виконання завдань Державної цільової науково-технічної програми проведення досліджень в Антарктиці на 2011-2020 роки, «Організація та візуалізація даних досліджень біоти та рельєфу дна акваторій поблизу антарктичної станції «Академік Вернадський» із застосуванням ГІС та веб-технологій» /грант Президента України для підтримки наукових досліджень молодих учених у 2017 р./ .

відповідно до п. 15

Присудження наукового ступеня кандидата географічних наук, 2014

Решетченко Світлана Іванівна

відповідно до п. 2

1. Reshetchenko S.I.. Spatial distribution of climatic indexes on the territory of forest-steppe and steppe of the left-bank Ukraine / S.I.Reshetchenko, V.H. Klymenko, N.I.Cherkashyna, V.V. Mashkina // Вісник ХНУ ім.В.Н.Каразіна. Серія Геологія, географія, екологія. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2016. – Вип. 45.– С. 129-133.
2. Решетченко С.І. Температура повітря на території Харківської області / С.І. Решетченко, Г.С. Куценко // Вісник ХНУ. Серія «Геологія, Географія, Екологія». – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2014. – № 1098. - Вип. 40. - С. 109-114.
3. Решетченко С.І. Зміни температурного режиму на території Харківської області / С.І. Решетченко, Т.Г. Ткаченко, О.Г. Лисенко // Вісник ХНУ. Серія «Геологія, Географія, Екологія». – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. - Вип. 43. – С. 113-124.
4. Решетченко С. І. Зміни середньомісячної температури повітря та опадів за період 1951-2010 рр. у Харкові / С.І. Решетченко, О.В. Бабаєва // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків, 2013. - Вип. 18. - С. 142-145.
5. Решетченко С.І. Особливості вітрового режиму на території Донецької області / С.І. Решетченко, А.С. Удовиченко // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків, 2015. - Вип. 22. - С. 116-120.

відповідно до п. 3

1. Практикум для студентів спеціальності 6.040104 «Географія»: навчально-методичний посібник / [кол. авт.]; за ред. В.А. Пересадько, В.Е. Лунячек, К.В. Шпурік. – Х.: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015 – 240 с. (авт. внесок 1,5 друк. арк.)
2. Решетченко С.І. Метеорологія та кліматологія : навчальний посібник / С.І. Решетченко. - Харків, 2015. – 265 с.

відповідно до п. 8

Відповідальний виконавець: «Радіаційний баланс як складова прикладних фізико-географічних та геоекологічних наукових досліджень» /Фонд розвитку і модернізації навчально-наукового обладнання ХНУ імені В.Н. Каразіна/ (2017)

відповідно до п. 9

Всеукраїнський конкурс наукових робіт студентів з напрямку «Гідрометеорологія»: Лисенко О.Г. (2 місце, 2016, 2017).

відповідно до п. 11

Офіційний опонент – Прокофьев О. М. (канд. географ. н., 11.00.09 – Метеорологія. Кліматологія. Агрокліматологія, Спец.рада Одеського

екологічного університету, 2014)

відповідно до п. 14

1. Решетченко С.І. Лабораторно-практичний курс з навчальної дисципліни «Метеорологія і кліматологія»: навч.-метод. вказівки для самостійної роботи / С.І. Решетченко. – Харків, 2015. – 106 с.
2. Решетченко С.І. Методичні вказівки до виконання лабораторно-практичних робіт з метеорології та кліматології / С.І. Решетченко, Г.С. Куценко. - Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2014. – 44 с.
3. Решетченко С.І. Методические указания для выполнения практических работ с дисциплины «Метеорология и климатология» для студентов-иностранцев / С.И. Решетченко, В.А. Китченко.- Харьков: ХНУ им. В.Н. Каразина, 2014. – 35 с.

відповідно до п. 16

Куратор групи ГГ-61

Борисенко Катерина Борисівна

відповідно до п. 3

Практикум для студентів спеціальності 6.040104 «Географія»: навчально-методичний посібник / [кол. авт.]; за ред. В.А. Пересадько, В.Е. Лунячек, К.В. Шпурік. – Х.: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015 – 240 с. (авт. внесок 1,1 друк. арк.)

відповідно до п. 10

Завідувач навчальної лабораторії географії, геоекології та методики викладання географічних дисциплін імені професора Г.П. Дубинського

відповідно до п. 16

Куратор групи ГГ-31.

Попов Владислав Сергійович

відповідно до п. 2

1. Попов В.С. Географічний компонент природознавчої галузі базової і повної загальної середньої освіти / В.С. Попов, Л.Б. Поліщук // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2014. – Вип. 20. – С. 103-107.
2. Попов В.С. Інтерактивна карта: Охорона природи Харківської області / Л. Б. Поліщук, В.С. Попов, Ю.К. Бурдун, О.О. Карасьов, А.І. Янченко // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. – Вип. 21. – С. 18-22.
3. Попов В.С. Цифрове моделювання рельєфу дна акваторій у районі Української Антарктичної станції «Академік Вернадський» / С.І. Сінна, А.Ю. Утєвський, В.С. Попов // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015. – Вип. 21. – С. 31-36.
4. Попов В.С. Місце географічного компоненту в актуалізації природничих знань / Л. Б. Поліщук, В.С. Попов, А.А. Мороз // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. – Вип. 22. – С. 105-108.
5. Попов В.С. Природоохоронно-екологічна діяльність та регіональне природокористування / Л.Б. Поліщук, В.С. Попов // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2013. – Вип.18. – С. 135-138.

відповідно до п. 5

Участь у міжнародному науковому проекті «Secondary Cities». Геоінформаційні системи і розвиток міст / Американська асоціація

географів, США, 2016

відповідно до п. 10

Завідувач навчальної лабораторії геоінформаційних систем та дистанційного зондування Землі

відповідно до п. 16

Куратор групи ГГ-41.

Вірченко Павло Анатолійович

відповідно до п. 2

1. Вірченко П.А. Особливості територіально-функціональної організації великого міста (на прикладі міста Харкова) / П.А. Вірченко, А.В. Мазурова // Часопис соціально-економічної географії. – Харків : Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2014. - № 17 (2). – С. 72-78.

2. Вірченко П.А. Аналіз метрополітарних функцій великого міста (на прикладі міста Харкова) / П.А. Вірченко, К.О. Кравченко // Збірник наукових праць «Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна: Геологія – Географія – Екологія». – Випуск № 1098. – Харків: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2014. – с. 73 -80.

3. Вірченко П.А. Особливості розвитку альтернативної енергетики в Донецькій області / П.А. Вірченко, К.О. Кравченко. // Часопис соціально-економічної географії: Міжрегіональний збірник наукових праць. – Харків: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2014. – Вип. 16 (1). – с. 137 – 143

4. Немець К.А. Особливості розселення населення у Харківській області (з позицій системного підходу) / К.А. Немець, П.А. Вірченко, К.О. Кравченко // Часопис соціально-економічної географії. – Х. : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2015. - № 18 (1). – С. 80-86.

5. Вірченко П.А. Розселенські аспекти господарського освоєння території Харківської області / П.А. Вірченко, К.О. Кравченко // Економічна та соціальна географія : наук. зб. – 2016. – Вип. 75. – С. 41-45.

Відповідно до п. 3:

1. Немець Л.М. Економічна і соціальна географія України : навчальний посібник / Л.М. Немець, П.А. Вірченко, Ю.Ю. Сільченко. – Харків : ФОРМ Грицак С.Ю., 2014. – 264 с. (власний внесок: загальні положення, тези лекцій, модулі 1, 2).

2. Немець К.А. Система освіти Харківської області: суспільно-географічний аспект : монографія / К.А. Немець, П.А. Вірченко, Г.О. Кулешова. – Харків, 2014. – 180 с. (власний внесок: розділ 2).

відповідно до п. 8:

Відповідальний виконавець тем «Суспільно-географічні особливості стійкого регіонального розвитку (на прикладі Харківської області)» (№ ДР 0114U005561, 2015-2016), «Територіальні особливості формування конкурентоспроможності регіону» (№ ДР 0115U000504, 2015-2016).

відповідно до п. 9:

II етап Всеукраїнської олімпіади з географії: Логвинова М.О. (II місце, 2015-2016).

Відповідно до п. 10:

Заступник декана факультету геології, географії рекреації і туризму з навчально-виховної роботи.

відповідно до п. 14

-
1. Немець Л.М. Робочий зошит для практично-семінарських занять з курсу «Економічна і соціальна географія України» / Л.М. Немець, П.А. Вірченко. – 9-е вид., перероб. і допов. – Харків, 2016. – 104 с.
  2. Вірченко П.А. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» спеціальності «Економічна та соціальна географія» з дисципліни «Рекреаційне країнознавство». – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016 – 28 с.
  3. Немець Л.Н. Рабочая тетрадь для практического-семинарских занятий по курсу «Экономическая и социальная география Украины» для иностранных студентов / Л.Н. Немец, П.А. Вирченко. – 3-е издание, перераб. и дополн. - Харьков, 2015. – 72 с.

відповідно до п. 16

I етап Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт (Гусєва В.М., 3 місце, 2015). Керівник постійно діючого студентського наукового гуртка «Дискусійний клуб» кафедри соціально-економічної географії і 64аціонального у. Куратор груп ГЦ-52, ГР-51.

Ключко Людмила Василівна

відповідно до п. 1

1. Niemets K. Features of social and geographical researches of health care system of the border region / K. Niemets, L. Klyuchko, G. Kulieshova // Економічний часопис-XXI. – 2015. - № 1-2 (1). – С. 93 – 95.

відповідно до п. 3:

1. Гусєва Н.В. Зовнішньоекономічні зв'язки України : навч.-метод. Посібник / уклад. Н.В. Гусєва, Г.О. Кулешова, Л.В. Ключко. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – 188 с. (власний внесок: практична складова курсу, розділ 3).
2. Інноваційно-інвестиційний потенціал як основа конкурентоспроможності регіону (на прикладі Харківської області) : колективна монографія / За заг. ред. Л. М. Немець, К. Ю. Сегіди. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 520 с. (власний внесок: підрозділи 3.4.2, 3.4.3.)

відповідно до п. 11:

Вчений секретар спеціалізованої вченої ради К 64.051.23 Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

відповідно до п. 15:

Вчене звання доцента (рішення Атестаційної колегії від 31.05.2013, 12 ДЦ № 035435).

Відповідно до п. 16

Виконує обов'язки куратора групи ГЦ-62.

Бодня Оксана Вікторівна

відповідно до п. 2

1. Tretyakov O.S.. Features of interpretation of plant association of national natural park “Slobozhanskiy” using Landsat 8 satellite data / O.S. Tretyakov, O.V. Bodnia, M.O. Balynska [and other] // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. – Вип. 21. – С. 73-79.
  2. Бодня О.В. Дешифрування космічних знімків для потреб ландшафтного картографування території національного парку / О.В. Бодня // Проблеми безперервної географічної освіти та картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2013. – Вип.18. – С. 8-11.
  3. Сторчак М. Оцінка забезпеченості історико-культурною спадщиною Лубенського району Полтавської області / М. Сторчак, О. Бодня // Проблеми безперервної географічної освіти та картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2017. – Вип.25. – С. 60-64.
  4. Бодня О. В. Картографування та охорона ландшафтів басейну р. Оскіл / О.В. Бодня // Проблеми гірського ландшафтознавства : зб.
-

наук. пр. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – Вип. 1. – С. 3-6.

5. Ландшафтне картографування НПП «Слобожанський» засобами мобільних, настільних та веб-додатків ArcGIS / О. Бодня, О. Сінна, І. Олійников, А. Овчаренко // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – 2016. - Вип. 23. - С. 15-21.

відповідно до п. 5

«ESRI Conservation». Впровадження геоінформаційних систем у роботу національних природних парків Харківської області, 2013.

відповідно до п. 8

Відповідальний виконавець: НДР Фонду розвитку і модернізації навчально-наукового обладнання Харківського національного університету «Розробка атласу національного природного парку «Дворічанський»» (2015, № реєстрації 811-Н), «Розробка моделі територіальної організації Придонецького природного регіону на основі дистанційних методів та ГІС-технологій» (2013-2014, № ДР 0113U002427).

відповідно до п. 15

Присудження наукового ступеня кандидата географічних наук, 2014

відповідно до п. 16

Куратор 5-го курсу студентів кафедри фізичної географії та картографії з 2014 р.

Свір Наталя Вікторівна (декретна відпустка та по догляду за дитиною 2012-2017 рр.).

відповідно до п. 2

1. Свір Н. В. Моніторинг якості географічних знань учнів засобами тестових технологій / Свір Н. В. // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. - Харків, 2011. – Вип. 14. - С. 89-92.

2. Тести картографічного змісту в підготовці абітурієнтів до зовнішнього незалежного оцінювання з географії / О. І. Грінченко, Н. В. Свір // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. - Харків, 2010. – Вип. 11. - С. 51-55.

3. Правове і картографічне забезпечення використання земельних ресурсів / В. П. Погойда, Н. В. Свір // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. - Харків, 2009. – Вип. 9. - С. 201-206.

4. Свір Н. В. Особливості контролю навчальних досягнень учнів з географії / Н. В. Свір // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. - Харків, 2009. – Вип. 10. - С. 194-197.

5. Свір Н. В. Робочі зошити для тематичної атестації з географії / Свір Н. В. // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. - К. : Інститут передових технологій, 2008. – Вип. 8. - С. 252-255.

відповідно до п. 9

Член журі III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з географії, 2009-2012

відповідно до п. 14

1. Географія : Експрес-підготовка / О.Є. Шматько, О.І. Грінченко, Н.В. Свір. - К. : Літера ЛТД, 2009, 2010, 2012, 2014. – 240 с.

2. Свір Н.В. Географія: Типові тестові завдання. - Х. : Веста, 2010, 2011, 2012. – 128 с. - (Серія журналу «Вісник ТІМО»).

3. Географія: Комплексна підготовка: Довідник. Тренувальні тестові завдання. Типові тестові завдання / О.Г. Стадник, Н.В. Свір. - Х. : Веста, 2010. - 328 с. – (Серія журналу «Вісник ТІМО»).

4. Свір Н.В. Розвиток пізнавальних інтересів на уроках географії у 6-7 класах : навч.-мет. посібник до курсу «Основи викладання географії» / Свір Н.В., Нежальська В.В. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2010. - 44 с.

-
5. Свір Н.В. Зовнішнє незалежне оцінювання. Географія: Типові тестові завдання. - Х. : Факт, 2011. – 128 с. - (Додаток до журналу «Вісник ТІМО»)
6. Свір Н.В. Види перевірки навчальних досягнень учнів на уроках географії : навч.-мет. посібник до курсу «Основи викладання географії» / Свір Н.В, Конобеєва Ю.С. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2011.- 40 с.
7. Географія. Типові тестові завдання / Н.В. Свір. – К. : Літера ЛТД, 2013, 2014. – 128 с. (Зовнішнє незалежне оцінювання).

відповідно до п. 16

Куратор (2008-2012)

Жемеров Олександр Олегович

відповідно до п. 2

1. Жемеров О.О. Удосконалення системи ландшафтознавчих понять і методики їх формування / О.О. Жемеров, О.О. Дмитриков // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. - Вип. 20. – С. 45-49.
2. Жемеров О.О. Створення власного електронного продукту – сучасний напрям у викладанні шкільної географії / О.О. Жемеров, О.І. Чернявський // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. - Вип. 20. – С. 130-134.
3. Жемеров О.О. Розробка нової системи шкільних географічних екскурсій у природу / О.О. Жемеров, А.І. Янченко // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. - Вип. 22. – С. 62-65.
4. Жемеров О.О. Система презентацій у шкільному курсі «Фізична географія материків і океанів» / О.О. Жемеров, Н.В. Шеремет // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. - Вип. 22. – С. 133-137.
5. Жемеров О.О. Нові підходи до формування понять у шкільному курсі «Соціально-економічна географія світу» / О.О. Жемеров, М. Чишкала // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. - Вип. 24. – С. 126-130.

відповідно до п. 3

Байназаров А.М., Жемеров О.О. Географія материків і океанів. 7 клас. Атлас. - Харків: Ранок, 2013. - 25 с. (Лист № 14.1/12-Г-422 від 27.12.2013).

відповідно до п. 8

Відповідальний редактор збірника наукових праць «Проблеми безперервної географічної освіти та картографії»

відповідно до п. 10

Голова методичної комісії факультету геології, географії, рекреації і туризму

відповідно до п. 14

1. Жемеров О.О. Сучасні технології навчання географії України / О.О. Жемеров, В. М. Блазун. – Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2014. – 32 с.
2. Жемеров О.О. Олімпіади з географії : завдання, відповіді : навч.-метод. посібник / О. О. Жемеров. – Харків, 2014. – 208 с.
3. Жемеров О.О. Організація і проведення шкільних географічних екскурсій у природу : метод. посібник для студентів-географів ВНЗ / Жемеров О.О., Янченко А.І. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. – 48 с.
-

Самойлова Наталія Василівна

відповідно до п. 3:

1. Сучасні методи валеологічної профілактики та оздоровлення у школі: [навч.-метод. посіб. для студентів] : [укладачі: Гончаренко М.С., Самойлова Н.В., Ткаченко Г.В.] – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. – 80 с. (розділи 2, 3).

Відповідно до п. 8:

Відповідальний виконавець НДР держбюджетної теми №10-10-12 «Розробка здоров'язбережувальної психолого-педагогічної технології для осіб з вадами зору» (№ держреєстрації 0111U010552) (2012–2013 рр.) (0,25 пос. окл., старшого наукового співробітника)

відповідно до п. 10:

Вчений секретар філософського факультету ХНУ імені В.Н. Каразіна

відповідно до п. 11:

Член спеціалізованої вченої ради ХНУ імені В.Н. Каразіна К 64.051.19

відповідно до п. 14:

1. Гончаренко М.С. Науково-методичні засади та валеологічний супровід навчання студентів з особливими освітніми потребами (слабозорі): навч. посіб. / М.С. Гончаренко, Н.В. Самойлова, Н.Г. Кучук. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 128 с.

2. Психологічна компетентність валеолога : навч.-метод. посіб / уклад. Н.В. Самойлова, Я.М. Метіль. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016. – 76 с. 4,13 ум. од.

3. Самойлова Н.В. Робочий зошит з дисципліни «Основи охорони праці» для студентів гуманітарних факультетів . – 3–те вид., доп. / Н.В. Самолова/ — Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 60 с. 4,76 ум. друк

відповідно до п. 15:

Вчене звання доцента (рішення Атестаційної колегії від 14.02.2014, 12 ДЦ № 038030).

Кандиба Юрій Іванович

відповідно до п. 3:

Інноваційно-інвестиційний потенціал як основа конкурентоспроможності регіону (на прикладі Харківської області): колективна монографія / За заг. ред. Л.М. Нємець, К.Ю. Сегіди. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2017. – 520 с. (власний внесок: підрозділи 3.4.1.)

Відповідно до п. 8:

Відповідальний виконавець: Територіальні особливості формування конкурентоспроможності регіону (№ ДР 0115U000504, 2015-2016), Суспільно-географічні особливості стійкого регіонального розвитку (на прикладі Харківської області) (№ ДР 0114U005561, 2015-2017).

Член редакційної колегії (технічний секретар) фахового збірника наукових праць «Часопис соціально-економічної географії».

Відповідно до п. 11:

Член спеціалізованої вченої ради К.64.051.23 за спеціальністю 11.00.02 – «Економічна та соціальна географія».

Відповідно до п. 14:

1. Кандиба Ю.І. Техніко-економічні основи виробництва : методичні вказівки для самостійної роботи студентів спеціальності «Економічна і соціальна географія» / Ю.І. Кандиба. – Харків, 2013. – 35 с.

2. Кандиба Ю.І. Географія АПК : методичні вказівки для самостійної роботи студентів спеціальності «Економічна та соціальна

географія» / Ю.І. Кандиба, Н.В. Добровольська, В.Ф. Ліхван. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – 22 с.

3. Кандиба Ю.І. Географія сфери послуг : навч.-метод. комплекс. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016. – 80 с.

Відповідно до п. 15:

Вчене звання доцента (рішення Атестаційної колегії від 31.05.2013, 12 ДЦ № 035434).

Гусєва Наталія Володимирівна

Відповідно до п. 1

Niemets L. Demographic potential as the basis for social and economic development / L. Niemets, K. Sehida, N. Guseva // Економічний часопис-XXI. – 2015. – № 3-4. – С.93-97.

Відповідно до п. 2

1. Гусєва Н.В. Деякі суспільно-географічні аспекти споживання продовольства населенням України / Н.В. Гусєва // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія «Географічні науки». – Луцьк : вид-во Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, 2013. – № 12. – С. 137-147.

2. Гусєва Н.В. Розселення населення Дніпропетровська: суспільно-географічні особливості / Н.В. Гусєва, О.С. Суптело // Часопис соціально-економічної географії: Зб. наук. праць. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – № 19 (2). – С. 67-74.

3. Гусєва Н.В. Демографічна характеристика міста Дніпропетровськ / Н.В. Гусєва, О.С. Суптело // Часопис соціально-економічної географії : Зб. Наук.праць. – Харків : Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2015. – № 18 (1). – С. 107-114.

4. Немець Л.М. Інноваційна інфраструктура Харківської області: сучасний стан та перспективи / Л.М. Немець, Н.В. Гусєва, К.Ю. Сегіда, Л.В. Ключко. - Часопис соціально-економічної географії: міжрегіон. зб. наук. праць. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – № 21 (2). – С. 41–52.

5. Гусєва Н.В. Індустрія дозвілля та її значення для соціально-економічного розвитку регіону / Н.В. Гусєва // Економічна та соціальна географія : наук. зб. – К., 2016. – Вип. 75. – С. 55-62.

Відповідно до п. 3:

1. Гусєва Н.В. Зовнішньоекономічні зв'язки України : навч.-метод. Посібник / уклад. Н.В. Гусєва, Г.О. Кулешова, Л.В. Ключко. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – 188 с. (власний внесок: загальні положення, розділи 1, 2).

2. Немець Л.М. Основи соціальної географії : навч. Посібник / Л.М. Немець, К.Ю. Сегіда, Н.В. Гусєва. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 234 с. (власний внесок: загальні положення, тези лекцій, розділ 1).

3. Інноваційно-інвестиційний потенціал як основа конкурентоспроможності регіону (на прикладі Харківської області) : колективна монографія / За заг. ред. Л. М. Немець, К. Ю. Сегіди. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 520 с. (власний внесок: розділи 1.3., 3.5, 4.1., 4.3., 5.3., підрозділи 1.1.1., 4.4.1., 4.5)

Відповідно до п. 8:

Відповідальний виконавець «Розробка методів просторового аналізу та прогнозу демографічного процесу й системи розселення регіону з метою оптимізації» (2016-2018).

Відповідно до п. 14

1. Немець К.А. Системний аналіз в туристсько-рекреаційній діяльності : метод. вказівки для аудиторної та самостійної роботи

магістрантів, які навчаються за спеціальністю «Географія рекреації та туризму» / К.А. Немець, Н.В. Гусєва. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016. – 40 с.

2. Гусєва Н.В. Географія внутрішнього туризму : методичні вказівки для аудиторної та самостійної роботи магістрантів / Н.В. Гусєва. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 50 с.

3. Гусєва Н.В. Практикум з проблем регіонального розвитку : методичні рекомендації до аудиторної та самостійної роботи магістрантів, які навчаються за спеціальністю «Економічна та соціальна географія» / Н.В. Гусєва. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 60 с.

Відповідно до п. 16

I етап Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт (2015-2016, Суптело О.С., 1 місце; 2016-2017, Пужайчерода О. О., 1 місце). Виконує обов'язки куратора групи ГЦ-32.

Машкіна Вікторія Вікторівна

відповідно до п. 2

1. Spatial distribution of climatic indexes on the territory of forest-steppe and steppe of the left-bank Ukraine / S.I. Reshetchenko, V.H. Klyumenko, N.I. Cherkashyna, V.V. Mashkina // Вісник ХНУ ім.В.Н.Каразіна. Серія Геологія, географія, екологія. – Харків : ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2016. - Вип. 45.– С. 129-133.

2. Машкіна В.В. Активні форми самостійної навчальної діяльності студентів-географів / В.В. Машкіна // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2013. - Вип.18. - С. 112-115.

3. Машкіна В.В. Теоретичні аспекти оцінки забруднення атмосферного повітря у межах великого міста / В.В. Машкіна // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2014. - Вип. 20. – С. 80-84.

4. Машкіна В.В. Графічне моделювання у шкільному курсі «Загальна географія» / В. В. Машкіна // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Х. : ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2015. – Вип. 22. – С. 86-90.

5. Машкіна В. Використання топонімічних знань у практичній складовій спецкурсу «картографічний метод дослідження» / Машкіна В., Рубашенко Є. // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2016. – Вип. 24. – С. 74-78.

відповідно до п. 9

Робота у складі організаційного комітету та журі III етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з географії, 2014-2017

відповідно до п. 14

1. Основи викладання географії : методичні вказівки до практичних робіт / О. О. Жемеров , В. В. Машкіна , Н. В. Свір. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – 76 с.

2. Дистанційний курс за навчальною дисципліною для курсів підвищення кваліфікації вчителів загальноосвітніх навчальних закладів різних типів і форм власності та викладачів вищих навчальних закладів I–II рівнів акредитації, що надають повну загальну середню освіту за напрямом «Географія», 2016.

3. Жемеров О.О. Основи викладання географії : методичні рекомендації до самостійної роботи студентів-географів / О.О. Жемеров, В.В. Машкіна. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012 – 16 с.

Телебєнєва Євгенія Юріївна

відповідно до п. 2

---

1. Телебенєва Є.Ю. Особливості промисловості Харківського регіону: суспільно-географічний аспект / Є.Ю. Телебенєва // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Сер. «Геологія – Географія – Екологія» : зб. Наук. 70ац. – Х.: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2013. – Вип. № 1049. – С. 169-172.

2. Телебенєва Є.Ю. Особливості розвитку економічного потенціалу Харківського регіону та його складові / Є.Ю. Телебенєва. – Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Сер. «Геологія – Географія – Екологія» : зб. Наук. праць.– Харків: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2013. – Вип. № 1084. – С. 192-196.

3. Телебенєва Є.Ю. Трудові ресурси як складова соціально-економічного потенціалу Харківського регіону / Є.Ю. Телебенєва // Часопис соціально- економічної географії :. Зб. Наук. праць. – Х.: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2014. – Вип. 16. – С. 175-181.

4. Телебенєва Є.Ю. Соціально-економічний розвиток як об'єкт суспільно географічного дослідження / Є.Ю. Телебенєва, І.М. Барило // Часопис соціально-економічної географії :. Зб. наук. праць. – № 19 (2). – Харків: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2015. – С. 152-156.

5. Барило І.М. Компонентний аналіз геодемографічного розвитку Полтавської області / І.М. Барило, Є.Ю. Телебенєва.. - Науковий вісник Чернівецького університету. Географія. – Випуск 775-776. – Чернівці: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2016. – с. 249-255.

відповідно до п. 3:

Інноваційно-інвестиційний потенціал як основа конкурентоспроможності регіону (на прикладі Харківської області) : колективна монографія / За заг. ред. Л.М. Немець, К.Ю. Сегіди. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 520 с. (власний внесок: розділ 3.1., підрозділи 3.3.1., 3.4.3.)

Відповідно до п. 14

1. Сегіда К.Ю. Географія Харківської області: навч.-метод. комплекс для сам. роботи студентів, які навчаються за напрямом підготовки «Географія», зі спеціальності «Економічна та соціальна географія» / К.Ю. Сегіда, В.І. Редін, Є.Ю. Телебенєва. – Харків, 2014. – 56 с.

2. Немець Л.М. Регіональні проблеми стійкого розвитку : метод. рекомендації для самостійної роботи студентів зі спеціальності «Економічна і соціальна географія» / Л.М. Немець, Є.Ю. Телебенєва. – Харків, 2016. – 38 с.

3. Сегіда Е.Ю. География Харьковской области: учебное пособие для сам. работы студентов, обучающихся по направлению «География», по специальности «Экономическая и социальная география» / Е.Ю. Сегіда, В.И. Редін, Е.Ю. Телебенєва. – Харьков, 2014. – 59 с.

відповідно до п. 15

Присудження наукового ступеня кандидата географічних наук (2015, ДК № 032237).

Відповідно до п. 16

Куратор групи ГЦ-42.

Клименко Валентина Григорівна

відповідно до п. 2

1. Клименко В.Г. Сучасні моделі вивчення курсу «Фізична географія України» у вищій школі / В.Г. Клименко // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук пр. – Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2013. – Вип. 18. – С. 77-80.

-
2. Клименко В.Г. Оцінка якості води річки Уда у межах Харківської області / В.Г. Клименко // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук пр. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – Вип. 20. – С. 54-58.
  3. Клименко В. Водно-ресурсний потенціал Харківської області: проблеми використання / В. Клименко, С. Решетченко, В. Машкіна // Часопис соціально-економічної географії : зб. наук пр. – 2015. - Вип. 19 (2). - С. 135-139.
  4. Spatial distribution of climatic indexes on the territory of forest-steppe and steppe of the left-bank Ukraine / S.I.Reshetchenko, V.H. Klymenko, N.I.Cherkashyna, V.V. Mashkina // Вісник ХНУ ім.В.Н.Каразіна. Серія Геологія, географія, екологія. - Вип. 45. – 2016. – С. 129-133
  5. Клименко В.Г. Оцінка та аналіз ефективності природоохороної мережі Харківської області графоаналітичним методом / В. Г. Клименко, А. В. Олійник // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук пр. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – Вип. 19. – С.36-41.

відповідно до п. 3

Клименко В.Г. Гідрологія України // Практикум для студентів спеціальності 6.040104 «Географія»: навч.-метод. посібник / [кол.авт.]; за ред. В.А. Пересадько, В.Е. Луначек, К.В. Шпурік. - Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. - С. 201-228.

відповідно до п. 10

Заступник декана з навчально-методичної роботи факультету геології, географії, рекреації і туризму.

відповідно до п. 14

1. Клименко В.Г. Екологічна оцінка річок міста харкова : метод. посібник для студентів-географів / В. Г. Клименко, М. В. Слацова. – Харків : ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2015. – 60 с.
2. Клименко В.Г.Екологічна мережа Харківської області: проблеми та перспективи розвитку : навч. посібник / В.Г. Клименко, А.В. Олійник. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. - 132 с.
3. Клименко В.Г. Фізична географія України : навч. посібник для студентів-географів / В.Г. Клименко, О.П. Фенько. – Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2013. – 96 с.

Сегіда Катерина Юріївна

відповідно до п. 1

Немець Л.М. Аналіз траєкторії розвитку соціальної інфраструктури Харківської області / Л.М. Немець, К.Ю. Сегіда, П.О. Кобилін // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – С. 409-419.

Відповідно до п. 2

1. Сегіда К. Геодемографічний прогноз Харківської області (за допомогою методу екстраполяції) / К. Сегіда // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна: Геологія-Географія-Екологія. – Вип. № 43. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – С. 164-174.
  2. Сегіда К.Ю. Тенденції та територіальні особливості статево-вікової структури населення Харківської області (на основі прогнозу методом компонент) / К.Ю. Сегіда // Наукові записки СумДПУ імені А. С. Макаренка. Географічні науки. – Суми : вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – Вип. 7. – С. 102-110.
  3. Сегіда К. Методичні основи аналізу розселення населення регіону / К. Сегіда // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. праць. – Харків : ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2013. – Вип. 18. – С. 150-155.
-

---

4. Сегіда К.Ю. Просторово-статистичні особливості розселення населення Харківського району Харківської області / К.Ю. Сегіда, Н.М. Ткаченко // Часопис соціально-економічної географії : зб. наук. праць. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – Вип. 19 (2). – С. 60-66.

5. Сегіда К.Ю. Суспільно-географічна концепція геодемографічної системи регіону / К.Ю. Сегіда. - Часопис соціально-економічної географії: міжрегіон. зб. наук. Праць, випуск 22 (1). – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017.- С. 53-61.

Відповідно до п. 3:

1. Сегіда Е.Ю. Географія населення с основами демографії : учебно-метод. пособие / Е.Ю. Сегіда. – Харьков : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 156 с.

2. Немець Л.М. Працересурсний потенціал Харківського регіону (суспільно-географічний аспект) : монографія / Л.М. Немець, Ю.Ю. Сільченко, К.А. Немець, К.Ю. Сегіда. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 180 с. (власний внесок: розділ 2)

3. Інноваційно-інвестиційний потенціал як основа конкурентоспроможності регіону (на прикладі Харківської області) : колективна монографія / За заг. ред. Л. М. Немець, К. Ю. Сегіди. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 520 с. (власний внесок: розділи 1.3., 2.1., 3.2., 4.2., 4.5., 4.3., підрозділи 1.1.2., 4.4.2., висновки)

4. Немець К.А., Багатовимірний аналіз у суспільній географії (нетрадиційні методи) : монографія / К.А. Немець, К.Ю. Сегіда, Л.М. Немець. – Х. : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016. – 120 с. (власний внесок: розділи 3, 4)

відповідно до п. 8:

Відповідальний виконавець: «Розробка методів геоінформаційного моделювання максимальних руслових витрат під час весняних повеней та літніх дощових паводків у водозбірних басейнах» (2011-2013, № ДР 0112U000102), «Територіальні особливості соціальної інфраструктури сільської місцевості Донецької області та шляхи її оптимізації» (2012-2013, № 49-12). Керівник : «Розробка методів просторового аналізу та прогнозу демографічного процесу й системи розселення регіону з метою оптимізації (2016-2018 рр , номер державної реєстрації 0116U000936).

Донцов Анатолій Васильович

відповідно до п. 2

1. Донцов А.В. Системність як основа формування майбутніх учителів у процесі сімейного виховання / А.В. Донцов // Теорія та практика управління соціальними системами. – Харків: НТУ «ХПІ», 2013. - №4. – С. 91-98.

2. Донцов А.В. Вплив духовності на формування морально-регулятивної сфери майбутніх учителів / А.В. Донцов // Наукові записки кафедри педагогіки : зб. наук. пр. - Вип. XXXV. – Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2014. - С. 57-67.

3. Донцов А. В. Механізми формування морально-духовної культури майбутніх учителів / А.В. Донцов // Наукові записки кафедри педагогіки : зб. наук. пр. - Вип. XXXVIII. – Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015. - С. 87-95.

4. Донцов А.В. Формування ціннісно-орієнтаційної визначеності майбутніх учителів у системі колективних відносин / А.В. Донцов // Теорія та практика управління соціальними системами. – Харків: НТУ «ХПІ», 2016. - №1. – С. 55-65.

5. Донцов А.В. Формування морально-духовних якостей студентів у контексті гуманізації освіти / А.В. Донцов // Наукові записки кафедри педагогіки : зб. наук. пр. - Вип. 40. – Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2017. - С. 79-86.

відповідно до п. 3:

Донцов А. В. Методологія наукових досліджень: Методичні рекомендації для студентів та аспірантів технічних спеціальностей. – Харків,

---

ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2014. – 28 с.

відповідно до п. 4

Наукове керівництво роботами на здобуття наукового ступеня канд. пед. наук - Кушнір І. М., 2012.

Фролова Євгенія Валеріївна

відповідно до п.2

1. Kocharian A.S. Principles and methods of psychological correction of women personality's gender functioning / Kocharian A.S., Pospelova S.V., Frolova E.V. // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Психологія», 2016.– Вип. 60. - С.48-52.
2. Фролова Є.В. Психолого-педагогічний супровід навчальної діяльності: вектори трансформації та евристичний потенціал / Є.В. Фролова // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія: Психологія. – 2015. – Вип. 58 – С. 46-49.
3. Зубрицька А.О. Особливості переживання страхів у хлопчиків дошкільного віку в залежності від психосемантичної структури сім'ї / Зубрицька А.О., Фролова Є.В. // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: психологія. – 2014.– Вип. 56, № 1121. - С.99-106.
4. Кочарян О.С. Психосемантичні особливості організації статевої сфери дівчат у період ранньої дорослості / Кочарян О. С., Фролова Є. В., Поспелова С. В. // Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Сер. Психологія. – 2014. – Вип. 48. – С. 123-132.
5. Кочарян О.С. Психометричне обґрунтування застосування методики «Досвід близьких стосунків» для дослідження типу прихильності на українській вибірці / Кочарян О. С., Фролова Є. В., Такмакова М. Ю. // Вісник Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Сер. Психологія. – 2014. – Т. 19, вип. 1 (31). – С. 144-151.

відповідно до п.3

Полоролевая психология: коллективная монография / [А.С. Кочарян, М.Е. Жидко, Н.Н. Терещенко, Е.В.Фролова]; под ред. д. психол. н., проф. А.С. Кочаряна. – Харьков : ХНУ имени В.Н. Каразина, 2015. – 236 с.

відповідно до п.5

Social Inclusion of the Vulnerable Youth and Teenagers: Developing the New Life Style to Decrease Hardships under Displacement (2016-2017) / CLASS Association for Young Professionals, Kharkiv, Ukrain; funding by Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

відповідно до п.8

Відповідальний виконавець у НДР «Гендерний розвиток особистості сучасної молоді: особливості соціалізації та життєвих стратегій» / № ДР 0111U010554; Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна, 01.01.2012 - 31.12.2014.

відповідно до п. 11

офіційний опонент дисертації Глінки А. І. «Психологічні чинники критичних суперечностей між професійно-організаційною і сімейною ролями жінки-керівника» на здобуття наукового ступеня канд. психологічних наук за спец. 19.00.03 – психологія праці; інженерна психологія; спеціалізована вчена рада К 64.108.03 Української інженерно-педагогічної академії (2012 рік);

відповідно до п.16

Зубрицька Альона – II місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук,

---

галузь «Педагогічна та вікова психологія» (Одеса, 2015)

Редін Володимир Іванович

відповідно до п. 9

Член журі II етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН (2013-2017)

відповідно до п. 11:

Член спеціалізованої вченої ради К.64.051.23 за спеціальністю 11.00.02 – «Економічна та соціальна географія», виконував обов'язки вченого секретаря (2011-2015).

Відповідно до п. 14

1. Сегіда К.Ю. Географія Харківської області : навч.-метод. комплекс для сам. роботи студентів, які навчаються за напрямом підготовки «Географія», зі спеціальності «Економічна та соціальна географія» / К.Ю. Сегіда, В.І. Редін, Є.Ю. Телебенєва. – Харків, 2014. – 56 с.
2. Редін В.І. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів спеціальності «Економічна та соціальна географія» з курсу «Географічне країнознавство» / В.І. Редін, П.А. Вірченко, Г.О. Кулешова. – Харків, 2014. – 20 с.
3. Редін В.І. Методичні рекомендації до виконання курсової роботи з дисципліни «Географія світового господарства» (для студентів-географів 4 курсу спеціальності «Економічна та соціальна географія») / В.І. Редін, Г.О. Кулешова. – Харків, 2013. – 22 с.

Бубир Наталія Олександрівна

відповідно до п. 2

1. Бубир Н.О. Геопортал зелених зон міста Суми / Наталя Бубир, Марина Найдовська // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. праць. – Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2017. – Вип. 26 – С. 14-17.
2. Бубир Н.О. Основні підходи до організації освітнього геоінформаційного порталу у вищому навчальному закладі / Н.О. Бубир // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. праць. – Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2013. – Вип. 18. – С. 20-22.
3. Бубир Н.О. Географічна складова проведення нормативної оцінки земель населених пунктів України як об'єкт науково-дослідної роботи студентів / Н.О. Бубир, Я.О. Ярошенко // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії: зб. наук. праць. – Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2014. – Вип. 20. – С. 9-13.
4. Бубир Н.О. Використання геоінформаційних систем у географічному краєзнавстві / Н.О. Бубир, С.М. Єрмолович // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. праць. – Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015. – Вип. 22. – С. 30-33.
5. Бубир Н, Хазова Н. Геопортал як засіб моніторингу земельних ресурсів населених пунктів // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії. – Вип. № 24. – Харків, 2016. - С. 8-13.

відповідно до п. 3

Бубир Н.О. Практикум для студентів спеціальності 6.040104 «Географія»: навчально-методичний посібник / [кол. авт.]; за ред. В.А. Пересадько, В.Е. Лунячек, К.В. Шпурік. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015 – С. 11-26.

відповідно до п. 9:

II етап Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з географії: Хазова Н.В. (I місце, 2017).

відповідно до п.10

Голова профбюро факультету геології, географії, рекреації і туризму.

відповідно до п. 14

-
1. Бубир Н.О. Регіональний туризм : метод. рекомендації до вивчення курсу для студентів-географів / Н.О. Бубир, Ю.Р. Грубіян. – Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. - Ч. 1. - 39 с.
  2. Бубир Н.О. Регіональний туризм : метод. рекомендації до вивчення курсу для студентів-географів / Н.О. Бубир, С.М. Єрмолович – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. - Ч. 1. - 48 с.
  3. Бубир Н.О. Основи кадастру : метод. рекомендації до практ. робіт для студентів-географів / Н.О. Бубир, К.О. Прядка. – Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015. - 52 с.
-

Агапова Олена Леонтіївна

відповідно до п. 2

1. Агапова О.Л. Альтернативні енергетичні ресурси як об'єкт картографування / О.Л. Агапова // Людина та довкілля. Проблеми неоекології. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. – Вип. 1-2. – С. 95-102.
2. Агапова О.Л. Досвід картографічного забезпечення альтернативної енергетики в Україні та світі / О.Л. Агапова, В.А. Пересадько // Проблеми безперервної географічної освіти та картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2014. – Вип. 20. – С. 3-6.
3. Агапова О.Л. Дрібномасштабне картографування з метою планування розвитку альтернативної енергетики в Україні / О.Л. Агапова // Часопис картографії : зб. наук. пр. – К. : КНУ ім. Тараса Шевченка, 2016. – Вип. 14. – С. 6-21.
4. Агапова О.Л. Картографічне моделювання гідроенергетичного потенціалу малих річок Харківської області з використанням ГІС-технологій / О.Л. Агапова // Проблеми безперервної географічної освіти та картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2016. – Вип. 23. – С. 3-8.
5. Агапова О.Л. Концепція картографічного забезпечення альтернативної енергетики / О.Л. Агапова // Проблеми безперервної географічної освіти та картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2016. – Вип. 24. – С. 3-7.

відповідно до п. 5

«Secondary Cities». Геоінформаційні системи і розвиток міст / Американська асоціація географів, США, 2016

відповідно до п. 8

«Розробка карт вітроенергетичного потенціалу Донецької і Харківської областей», 2014-2015 (замовник «Нова енергія»)

відповідно до п. 15

Присудження наукового ступеня кандидата географічних наук, 2017

відповідно до п. 16

Куратор 1-го курсу студентів кафедри фізичної географії та картографії з 2017 р.

Немець Костянтин Аркадійович

відповідно до п. 1

Niemets K. Features of social and geographical researches of health care system of the border region / K. Niemets, L Kliuchko, G.Kulieshova / Економічний часопис-XXI. – 2015 - № 1-2 (1). – С. 93-95.

Відповідно до п. 2

1. Немець К.А. Концепція соціально-географічної системи як методологічний конструкт суспільної географії / К.А. Немець, Л.М. Немець // Часопис соціально-економічної географії : зб. наук. праць. – Харків : Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2015. – Вип. 18 (1). – С. 24-32.

---

2. Немець К.А. Environment as a factor of the spatial organizations of the big city (on the example of the city of kharkiv) / К.А. Немець, А.В. Мазурова // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна: Геологія-Географія-Екологія. – Харків : Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2015. – Вип. № 1157. – С. 154-158.

3. Немець К.А. Компонентний аналіз вектору розвитку соціогеосистем / К.А. Немець, В.В. Грушка // Часопис соціально-економічної географії. – Харків : Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2014 – Вип. 16 (1). – С. 7-15.

4. Немець К.А. Зміна ролі міст Харківської області: ретроспективний аналіз / К.А. Немець, К.О. Кравченко, К.Ю. Сегіда // Збірник наукових праць «Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна: Геологія – Географія – Екологія». – Випуск № 44. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – С. 123-129.

5. Немець К.А. Роль та значення заселенсько-розселенських процесів для розвитку соціогеосистеми Харківської області / К.А. Немець, К.О. Кравченко. // Часопис соціально-економічної географії: Міжрегіональний збірник наукових праць. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – Вип. 19 (2). – С. 54-60.

Відповідно до п. 3

1. Немець К.А. Просторовий аналіз в суспільній географії: нові підходи, методи, моделі : монографія / К.А. Немець, Л.М. Немець. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2013. – 228 с. (внесок: розділи 2, 3)

2. Немець К.А. Система освіти Харківської області: суспільно-географічний аспект : [монографія] / К.А. Немець, П.А. Вірченко, Г.О. Кулешова. – Харків, 2014. – 180 с. (внесок: 3.1, 3.2).

3. Інноваційно-інвестиційний потенціал як основа конкурентоспроможності регіону (на прикладі Харківської області) : колективна монографія / За заг. ред. Л. М. Немець, К. Ю. Сегіди. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 520 с. (власний внесок: розділи 5.1., 2.2., 2.3., 2.4., підрозділ 4.4.3., висновки)

4. Немець К.А., Багатовимірний аналіз у суспільній географії (нетрадиційні методи) : монографія / К.А. Немець, К.Ю. Сегіда, Л.М. Немець. – Х. : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016. – 120 с. (власний внесок: розділи 1,2, вступ)

відповідно до п. 4

За спеціальністю 11.00.02 «Економічна та соціальна географія» 4 кандидатські дисертації: С.А. Отечко (2013), В.В. Грушка (2014), Т.Г. Погребський (2015), П.О. Кобилін (2017), 1 докторська дисертація: П.В.Шуканов (2014)

відповідно до п. 7

Протягом 6 років був членом експертної ради ВАК України

відповідно до п. 8

Теоретичні та методичні засади викладання дисципліни «Основи геоeкономіки та проблеми» (2013, керівник). Член редколегії журналу «Часопис соціально-економічної географії», керівник наукової теми «Створення програмного забезпечення для моніторингу соціально-економічного розвитку територій» у рамках Фонду модернізації Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (2017).

Відповідно до п. 9

Переможці і призери Всеукраїнського конкурсу наукових студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук напряму «Географічні науки» - Логвинова М. (III місце, 2015), Суптело О. (I місце, 2016).

Відповідно до п. 11

Член спеціалізованих вчених рад із захисту докторських (м. Одеса, Д. 41.051.03 ОДУ імені І.І. Мечникова) та кандидатських дисертацій

Нємець Людмила Миколаївна

відповідно до п. 1

Niemets L. Demographic potential as the basis for social and economic development / L. Niemets, K. Sehida, N. Guseva // Економічний часопис-XXI. – 2015. – № 3-4. – 122 с. – С. 93-97.

Відповідно до п. 2

1. Нємець Л.М. Конструктивно- та соціально-географічні особливості природокористування: проблеми та можливості їх вирішення / Л.М. Нємець // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія : Екологія. – 2013. - № 1070. – С. 14-23.

2. Нємець Л.М. Суспільно-географічні особливості міграції населення Полтавської області / Л.М. Нємець, І.М. Барило // Часопис соціально-економічної географії : Зб. наук. праць. – Харків : Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2014. – Вип. 16 (1). – С. 67-70.

3. Нємець Л.М. Інноваційна інфраструктура Харківської області: сучасний стан та перспективи / Л.М. Нємець, Н.В. Гусєва, К.Ю. Сєгіда, Л.В. Ключко. - Часопис соціально-економічної географії: міжрегіон. зб. наук. праць. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – № 21 (2). – С. 41–52.

4. Нємець Л.М. Підземні води як чинник стійкого розвитку регіону / Л.М. Нємець // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія : Геологія. Географія. Екологія. – 2016. – Вип. 45. – С. 62-66.

5. Нємець Л.М. Соціально-демографічні аспекти розвитку Хорольського району Полтавської області / Л.М. Нємець, Є.Ю. Телебєнєва, І.М. Барило // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Географічні науки. – 2016. – Вип. 5. – С. 42-47.

Відповідно до п. 3

1. Нємець Л.М. Працересурсний потенціал Харківського регіону (суспільно-географічний аспект) : [монографія] / Л.М. Нємець, Ю.Ю. Сільченко, К.А. Нємець, К.Ю. Сєгіда. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – 186 с. (власний внесок: вступ, 3.2, висновки)

3. Інноваційно-інвестиційний потенціал як основа конкурентоспроможності регіону (на прикладі Харківської області) : колективна монографія / За заг. ред. Л. М. Нємець, К. Ю. Сєгиди. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 520 с. (власний внесок: вступ, розділи 1.2., 1.3., 2.2., 2.3., 2.4., 4.3., 5.1., 5.2., 5.3., висновки)

4. Нємець К.А., Багатовимірний аналіз у суспільній географії (нетрадиційні методи) : монографія / К.А. Нємець, К.Ю. Сєгіда, Л.М. Нємець. – Х. : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016. – 120 с. (власний внесок: розділи 4,5 висновки)

відповідно до п. 4

Успішні захисти кандидатських дисертацій здобувачів В.В. Панкратьєвої (2014), Я.В. Василевської (2014), Є.Ю. Телебєнєвої (2015), І.М. Барило (2016) за спеціальністю 11.00.02 - «Економічна та соціальна географія».

відповідно до п. 8

Науковий керівник: «Територіальні особливості формування конкуренто-спроможності регіону» (№ ДР 0115U000504, 2015-2016), у межах кафедральної тематики «Суспільно-географічні особливості стійкого регіонального розвитку (на прикладі Харківської області)» (№ ДР 0114U005561, 2015-2017), «Суспільно-географічні особливості соціальної безпеки регіону як чинника його стійкого розвитку в аспекті раціонального природокористування» (№ ДР 0111U008533, 2012-2014); госпдоговірної теми «Територіальні особливості соціальної інфраструктури сільської місцевості Донецької області та шляхи її оптимізації» (2012-2013).

Голова редколегії журналу «Часопис соціально-економічної географії».

Відповідно до п. 10

Завідувач кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства

відповідно до п. 11

Голова спеціалізованої вченої ради К 64.051.23 Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Скриль Ірина Анатоліївна

відповідно до п. 3

Мезенцев К.В. Туризм і рекреація в Харківській області: просторовий аналіз та соціальні пріоритети : монографія / К.В. Мезенцев, Л.М. Немець, І.А. Скриль. – Харків, 2012. – 180 с. (підрозділи 3.1, 3.2, 4.2)

відповідно до п. 10

Робота на посаді завідувач відділу краєзнавства комунального закладу Харківська обласна станція юних туристів

відповідно до п. 14

1. Скриль І.А. Рекреаційна географія з основами екскурсознавства : метод. вказівки для сам. роботи студентів. – Харків, 2013. – 20 с.
  2. Скриль І.А. Практикум: Регіональна екскурсійна діяльність : метод. вказівки для самостійної роботи студентів, які навчаються за спеціальністю «Економічна та соціальна географія» спеціалізацією «Рекреація та екскурсійна діяльність» / Скриль І.А., Кулешова Г.О. – Харків, 2014. – 38 с.
  3. Скриль І.А. Практикум: Планування екскурсійних маршрутів : метод. вказівки для самостійної роботи студентів. – Харків, 2016. – 48 с.
-

**4. Якісний склад випускових кафедр із спеціальностей
103. Науки про Землю, 106. Географія, 014.07 Середня освіта (Географія)**

**4.1. Якісний склад випускової кафедри фізичної географії та картографії із спеціальностей
103. Науки про Землю, 106. Географія, 014.07 Середня освіта (Географія)**

Прізвище, ім'я, по батькові викладача	Найменування посади (для сумісників — місце основної роботи, найменування посади)	Найменування закладу, який закінчив викладач (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Найменування всіх навчальних дисциплін, які закріплені за викладачем, та кількість лекційних годин з кожної навчальної дисципліни	Інформація про наукову діяльність (основні публікації, НДР, участь у конференціях, робота з аспірантами докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
1	2	3	4	5	6	7
Особи, які працюють за основним місцем роботи (в тому числі за суміщенням)						
Пересадько Віліна Анатоліївна	професор кафедри фізичної географії та картографії	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1986, Географія, Географ. Викладач географії)	Доктор географічних наук, 11.00.12 - Географічна картографія, «Наукові основи регіонального еколого-природоохоронного картографування», професор кафедри фізичної географії та картографії	Топографія з основами геодезії (32 год.), Теорія геозображень (22 год.), Глобальні проблеми сучасності (24 год.), Основи ГІС-аналізу (22 год.), виробнича практика, асистентська практика	Доповнення № 1 (після табл. 4.1)	ДП "Східгеоінформ", «Сучасні технології в геодезії і картографії», 2015, № 1/1-133; Академічне співтовариство М. Балудянського (Словаччина), «Іноваційні методи та підходи в освіті», 2016, 17-01/16

1	2	3	4	5	6	7
Черваньов Ігор Григорович	професор кафедри фізичної географії та картографії	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1960, Фізична географія, Фізико - географ. Вчитель географії середньої школи)	Доктор технічних наук, 05.24.01 – Геодезія, «Структурний аналіз рельєфу», професор кафедри раціонального використання природних ресурсів і охорони природи	Фізика з основами фізики Землі (24 год.), Основи геоекології (24 год.), Синергетика глобальних систем і процесів (35 год.), Теорія і методологія географічної науки (24 год.), Сучасні концепції природознавства (20 год.), асистентська практика	Доповнення № 2 (після табл. 4.1)	Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського, 2014
Прасул Юлія Іванівна	доцент кафедри фізичної географії та картографії	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна (2000, Географія. Географ, викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.12 - Географічна картографія, «Наукові основи системного картографування регіонів України для потреб туризму», доцент кафедри фізичної географії та картографії	Ґрунтознавство і біогеографія (32 год.), Основи наукових досліджень (24 год.), Рекреаційна географія (24 год.), Спортивний туризм та орієнтування (20 год.), Організація туристичної діяльності (22 год.), навчальна практика, курсова робота за фахом	Доповнення № 3 (після табл. 4.1)	Харківська обласна станція юних туристів, 2015, № 01-20/238; звання «Старший учитель», 2017
Решетченко Світлана Іванівна	доцент кафедри фізичної географії та картографії	Харківський державний педагогічний університет ім. Сковороди (1999, Історія і географія, Вчитель історії і географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.09 - Метеорологія і кліматологія та агрометеорологія, «Просторово-часовий розподіл температурно-вологісних характеристик Лівобережної України»	Метеорологія з основами кліматології (36 год.), Природні умови і ресурси України / Природно-ресурсний потенціал України (12 год.), Практикум: прикладні географічні дослідження (24 год.), навчальна практика, виробнича практика	Доповнення № 4 (після табл. 4.1)	ХНУ ім. В.Н. Каразіна, Курси дистанційного навчання, 2014

1	2	3	4	5	6	7
Байназаров Анатолій Михайлович	доцент кафедри фізичної географії та картографії	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1989, Географія, Географ, викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.12 - Географічна картографія, «Атласне еколого- природоохоронне картографування адміністративних областей», доцент кафедри фізичної географії та картографії	Картографія (32 год.), Фізична географія материків і океанів (88 год.), Фаховий практикум / Обробка геоінформації (24 год.), Географія міжнародного туризму / Міжнародні туристичні потоки (24 год.), навчальна практика, курсова робота за фахом, виробнича практика	Доповнення № 5 (після табл. 4.1)	Академічне співтовариство Міхала Балудянського (Словаччина), «Сучасні наукові дослідження та розробки: теоретична цінність та практичні результати», 2016, № 11-03/16
Жемеров Олександр Олегович	професор кафедри фізичної географії та картографії	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1971, Географія, Географ. Викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.04 - Геоморфологія, «Викопний сеноманський рельєф півночі Західного Сибіру та його аналіз для оптимізації розробки газових родовищ (на прикладі Медвежого)», доцент по кафедрі фізичної географії та картографії	Ландшафтознавство (36 год.), Методика навчання географії (32 год.), Природні умови і ресурси України / Природно- ресурсний потенціал (12 год.), Педтехнології вищої школи (36 год.), Педагогічний менеджмент (22 год.), педагогічна краєзнавчо- туристична, педагогічна, асистентська, виробнича практики	Доповнення № 6 (після табл. 4.1)	Харківська обласна станція юних туристів, 2015, № 01-20/239
Клименко Валентина Григорівна	доцент кафедри фізичної географії та картографії	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1976, Географія, Географ)		Фізгеографія України (48 год.), Загальна гідрологія з основами океанології (36 год.), Геоекологічна експертиза території (24 год.), виробнича практика	Доповнення № 7 (після табл. 4.1)	Харківський регіональний центр з гідро-метеорології, «Гідроекологічний режим басейну р. Сіверський Донець», 2015
Бубир Наталія	доцент кафедри	Харківський державний	Кандидат географічних наук, 11.00.12 -	Основи комп'ютерної графіки (16 год.), Географічні основи	Доповнення № 8	Харківський національний

1	2	3	4	5	6	7
Олександрівна	фізичної географії та картографії	університет ім. О.М. Горького (1999, Географія, Географ, викладач географії)	Географічна картографія, «Геоінформаційне картографування для потреб системи безперервної освіти»	кадастру (24 год.), Управління науковими проектами / Методика науково-педагогічних досліджень (24 год.), Кадастр і моніторинг земель (22 год.), виробнича практика	(після табл. 4.1)	аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, «Методика викладання дисциплін кадастрового спрямування», 2016, 12СПК 875986
Поліщук Людмила Борисівна	доцент кафедри фізичної географії та картографії	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1967, Географія, Фізична географія. Викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.04 Геоморфологія, «Викопний рельєф та будова верхнього олігоцену та міоцену центральної частини Дніпровсько-Донецької низовинної рівнини», доцент кафедри раціонального використання природних ресурсів і охорони природи	Геоморфологія і палеогеографія (32 год.), Геоморфологія з основами геології (16 год.), Основи раціонального природокористування (24 год.), Прикладна ландшафтна екологія (22 год.), педагогічна, асистентська практики	Доповнення № 9 (після табл. 4.1)	ХНУ ім. В.Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2014
Сінна Олена Іванівна	доцент кафедри фізичної географії та картографії	Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна (2009, Географія. Магістр, викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.12 - Географічна картографія, «Ландшафтно-екологічне картографування на основі геоінформаційних технологій (на прикладі Харківської області)», доцент кафедри фізичної географії та картографії	Ґрунтознавство і біогеографія (32 год.), ГІС в географії (20 год.), Управління ГІС-проектами (36 год.), Онлайн ГІС-сервіси / Веб-картографія (24 год.), навчальна, виробнича практики	Доповнення № 10 (після табл. 4.1)	Ванкуверський острівний університет Канади спільно з КНУ ім. Т. Шевченка, «Вступ до ГІС», 2015; ХНУ імені В.Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2016, 0207-751; ННК «Світовий центр даних 3

1	2	3	4	5	6	7
						геоінформатики та сталого розвитку», тема «Просторові кадастрові інформаційні системи для інфраструктури просторових даних», 2017, ПК № 02070921/002231-17
Бодня Оксана Вікторівна	доцент кафедри фізичної географії та картографії	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна, (2010, Географія, магістр, викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.11 - Конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів; «Організація території об'єктів природно-заповідного фонду долини річки Оскіл засобами геоінформаційних технологій»	Загальне землезнавство (32 год.), Аналіз даних ДЗЗ / Картографічний дизайн (36 год.), Дистанційні методи в геомоніторингу / Дистанційні методи в управлінні територіями (22 год.), Рекреаційне природо-користування (22 год.), навчальна, виробнича практики	Доповнення № 11 (після табл. 4.1)	Школа педагогічної майстерності ХНУ ім. В.Н. Каразіна, «Психологія та педагогіка вищої школи», 2015, № 0207-609
Свір Наталя Вікторівна	старший викладач кафедри фізичної географії та картографії	Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна (2000, Географія. Географ, викладач географії)		Краєзнавство і регіональний туризм / Туристичне краєзнавство (24 год.), Методика навчання природознавства (24 год.), Методика організації спортивно-туристської роботи (24 год.), педагогічна краєзнавчо-туристична, педагогічна, виробнича практики	Доповнення № 12 (наприкінці розділу)	Школа педагогічної майстерності ХНУ ім. В.Н. Каразіна, «Психолого-педагогічні проблеми освіти», 2011, № 2401-470
Агапова Олена	старший викладач	Харківський національний		Дистанційне зондування Землі (32 год.),	Доповнення № 13	Присудження наукового ступеня

1	2	3	4	5	6	7
Леонтіївна	кафедри фізичної географії та картографії	університет ім. В.Н. Каразіна (2013, Географія. Магістр, викладач)		Основи моделювання в географії (20 год.), Основи фотограмметрії (24 год.), виробнича практика	(наприкінці розділу)	кандидата географічних наук, 2017
Попов Владислав Сергійович	завідувач лабораторії геоінформаційних систем і дистанційного зондування Землі, старший викладач	Харківський національний університет м.. В. Н. Каразіна (2012, Географія. Географ, викладач географії)		Основи розробки баз геоданих / Технології польового збору геоданих (24 год.), навчальні практики	Доповнення № 14 (наприкінці розділу)	Захист дипломної роботи, 2012
Салімон Вікторія Миколаївна	Завідувач лабораторії картографії, топографії та геоінформаційних технологій	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1990, Географія, Географ. Викладач географії)		Географія і економіка в школі / Шкільна географія (24 год.), навчальна, педагогічна практики	Доповнення № 15 (наприкінці розділу)	Міжнародна методична школа-семинар «Сучасні педагогічні технології в освіті», 2017
Борисенко Катерина Борисівна	Завідувач лабораторії географії, геоєкології та методики викладання географічних дисциплін ім. професора Г.П. Дубин-	Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна (2006, Географія, магістр географії, викладач)		Навчальні, педагогічна практики	Доповнення № 16 (наприкінці розділу)	ХНУ ім. В.Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2012; Школа педагогічної майстерності, «Психологія та педагогіка вищої школи», 2015,

1	2	3	4	5	6	7
	ського					№ 0207-610
Машкіна Вікторія Вікторівна	Провідний інженер лабораторії фізичної географії, геоекології та методики викладання географічних дисциплін імені професора Г.П. Дубинського	Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна (2007, Географія, Географ, викладач географії)		Природна та історико-культурна спадщина (36 год.), педагогічна практика	Доповнення № 17 (наприкінці розділу)	ХНУ ім. В.Н. Каразіна, Школа педагогічної майстерності, «Психологія та педагогіка вищої школи», 2015, сертифікат № 0207-631; ХНУ ім. В.Н. Каразіна, Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі, 2016, сертифікат № 0207-782 від 14.11.2016;

Особи, які працюють за сумісництвом

Голіков Артур Павлович	професор кафедри міжнародних економічних відносин ХНУ імені В.Н. Каразіна, завідувач кафедри фізичної географії та картографії	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1961, Економічна географія, Географ, викладач географії)	Доктор географічних наук, 11.00.02 – Соціально-економічна географія, «Територіальна організація водного господарства СРСР», професор кафедри економічної географії	Людина і природа (22 год.), Музеєзнавство / Музеї світу (24 год.), асистентська практика	Доповнення № 18 (наприкінці розділу)	Кафедра фізичної географії та картографії ГГФ ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2012
---------------------------	--	---	--	--	--------------------------------------	---

Ректор

В. С. Бакіров

№	Інформація про наукову діяльність
1	<p>Пересадько Віліна Анатоліївна має більше 150 <u>публікацій</u>, з них 20 навчально-методичного та близько 130 наукового характеру, серед них картографічні твори, 5 монографій, зокрема:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пересадько В.А. Еколого-природоохоронне картографування міст: історія, стан, перспективи / Пересадько В.А. // Часопис картографії : зб. наук. праць. – К. : КНУ ім. Т. Шевченка. – Вип. 7. - С. 71-74. 2. Пересадько В.А. Атласне еколого-природоохоронне картографування: сутність, досвід, парямки розробки / Пересадько В.А. // Вісник ХНУ ім. В.Н. Каразіна. - № 1054. Серія «Екологія». - Вип. 8. – Харків, 2013. - С. 7-12. 3. Пересадько В. А. Досвід картографічного забезпечення альтернативної енергетики в Україні та світі / В.А. Пересадько, О.Л. Агапова // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. праць. - Вип. 20. - Харків, 2014 - С. 3-6. 4. Peresadko V. Andrei Krasnov - professor of Kharkov University / Peresadko V., Shpurik K. // Assembly of the outstanding naturalists: to the 100 th anniversary of death XXXV Bulletin of Batumi botanical garden (To the Memory Andrei Krasnov (1862-1914)) – 2014. 5. Peresadko V., Popovich N. Trans-border territories mapping: realities and perspectives / V. Peresadko, N. Popovich // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. праць. - Вип. 20. – Харків, 2014. – С. 153–157. 6. Боков В.А., Пересадько В.А., Черванев И.Г. Экологическое картографирование: учеб. пособие. - Симферополь, 2014. - 236 с. 7. Пересадько В.А. Стан і перспективи поводження з відходами в рамках розроблення стратегії розвитку Харківської області до 2020 року / А.Н. Некос, К.Б. Уткіна, В.А. Пересадько, Н.В. Попович // Український географічний журнал. – 2015. – № 4. – С. 58-64. 8. Пересадько В.А. Использование картографического метода в исследовании стратегий устойчивого развития стран Европы / В.А. Пересадько, Н.В. Попович // Scientific Letters of Society of Michal Baludansky. – Vol. 4. – 2016. - № 1. – С.136-140. <p><u>Науково-дослідна робота.</u> Участь у виконанні теми «Оцінка вітроенергетичного потенціалу Донецької і Харківської областей» (2014-2015). Заступник голови оргкомітету щорічної Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми безперервної географічної освіти і картографії», голова оргкомітету Міжнародної наукової конференції студентів та аспірантів «Географічні дослідження: історія, сучасність, перспективи», присвяченої пам'яті професора Г. П. Дубинського, голова оргкомітету «ГІС-ФОРУМу» в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна. У 2012 р. стала членом оргкомітету міжнародної конференції «Національне картографування в Україні» (Київ, Інститут географії НАН України і ДНВП «Картографія»).</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах.</u> Брала участь у 36 наукових та науково-практичних конференціях, зокрема: Національне картографування (Київ, 2012), Проблеми безперервної географічної освіти і картографії (Харків, 2012-2016), з'їзд Українського географічного товариства (Київ, 2012, Чернівці, 2016), Географія, економіка і туризм: національний та міжнародний досвід (Львів, 2016).</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> Підготувала 3 кандидатів наук, керує 2 аспірантами. Опонент на захисті результатів дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня кандидата географічних наук (2013, 2014, 2016) зі спеціальності «Географічна картографія».</p> <p><u>Керівництво студентською науковою роботою.</u> Здійснює керівництво дипломними роботами бакалаврів, магістрів географів. Під її керівництвом за останні роки студентами було успішно виконано та захищено близько 20 робіт. Тематика науково-дослідних робіт</p>

№	Інформація про наукову діяльність
	спрямована на застосування картографічного методу в галузі екології, природо- та культурноохоронної діяльності, туризму та рекреації, при аналізі соціальних, політичних, економічних процесів в Україні і в світі. В останні роки дипломниками розроблені атласи «Вибори в Україні», «Андрій Миколайович Краснов» та ін. Керує підготовкою статей та тез доповідей на студентські конференції в Харкові, Умані, Мінську.
2	<p>Черваньов Ігор Григорович за останні роки надрукував біля 60 <u>наукових робіт</u>, з них 5 монографій та 4 навчальні посібники:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bagrov N. The “new” Geography of the Information age: the Ukrainian realizes and trends / N.Bagrov, L. Rudenko, I Chervanyov / XXXII International Geographical Congress, Cologne. – 2012. 2. Черваньов І.Г. Інвайронменталізм у світовій науці: значення для вітчизняної географії / Черваньов І.Г., Грищенко Н.В. // Український географічний журнал. – К. : Інститут географії НАН України, 2013. – Вип. 2 (82) – С. 13-17. 3. Chervanyov I. Step by step modernization of Ukrainian energetic sector: reality and tendenci / Chervanyov Igor // Government Gazette. - London. - 2013. - Sept. 4. Chervanyov I. The concept of stability-noospheric development on the way of invironmentology Geography and Environmental Sciences / Chervanyov Igor, Gryschenko Nadia // Scientific Annals of Alexandru Ioan Cuza University of Iasi. Series Geography. Vol. 59. - 2013. № 2. 5. Chervanyov I., Gryshchenko N. Towards two ways of constructive geography development in Ukraine // Scientific Annals of “AlexandruIoanCuza” University of Iasi – Geography series. - Vol. 59, issue 2. – 2014. – P. 153–168. 6. Chervanyov I., Marvelidze Z. Outstanding professor of Imperials Kharkov university and the founder of the Batumi botanical garden: the memorial article devoted to the one-hundredth anniversary from the date of death of Andrei Nikolayevich Krasnov // XXXV Bulletin of Batumi botanical garden(To the Memory Andrei Krasnov (1862-1914)). – 2014. - P. 86-91. 7. Боков В.А., Пересадько В.А., Черванев І.Г. Экологическое картографирование: учебное пособие. - Симферополь: 2014. - 236 с. <p><u>Науково-дослідна робота.</u> Керівник тем «Територіальний менеджмент та удосконалення технологій альтернативної енергетики для потреб раціонального використання природних ресурсів Харківської області» (№ ДР 0111U001444, 2010-2012), «Розробка моделі територіальної організації Придонецького природного регіону на основі дистанційних методів та ГІС-технологій» (№ ДР 13-17-13, 2013-14).</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах.</u> Загальна кількість більше ніж 30 конференцій. З них за останні роки можна виділити наступні: XXXII Міжнародний Географічний конгрес (Кьольн, Німеччина, 2012); Міжнародна робоча зустріч українсько-німецького консорціуму (Дрезден, Німеччина); Сучасні технології в ландшафтному картографуванні (Київ, 2013); Попередження надзвичайних ситуацій (Харків, 2016), Проблеми безперервної географічної освіти і картографії (Харків, 2013-2016), ГІС-форум (Харків, 2013-2017).</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> Науковий керівник дисертаційної роботи на здобуття наук. ступеня кандидата географічних наук за спеціальністю 11.00.11 – конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів (Бодня О.В., 2014). Здійснює керівництво дисертаційними дослідженнями 2 аспірантів. Член спеціалізованої вченої ради Д 64.051.04 ХНУ ім. В.Н. Каразіна за спеціальністю 11.00.11 «Конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів».</p> <p><u>Керівництво студентською науковою роботою.</u> Керує студентською науковою роботою, в тому числі підготовкою студентами тез конференцій, наукових публікацій. Майже всі дипломні роботи бакалаврів та магістрів захищені під його керівництвом з відзнакою.</p>

№	Інформація про наукову діяльність
3	<p>Прасул Юлія Іванівна має 60 <u>публікацій</u>, з них біля 20 навчально-методичного та монографічного (у співавторстві) характеру:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Прасул Ю.І. Інформаційно-картографічне забезпечення туристсько-краєзнавчої діяльності / Ю.І. Прасул, О.В. Пономаренко // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ, 2012. - Вип. 16. - С.102-106. 2. Прасул Ю.І. Греція // Особливості формування та реалізації туристичної політики держави: міжнародний, національний, регіональний досвід / за ред. А.Ю. Парфіненка. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2013. – С. 201-214. 3. Прасул Ю.І. Територіальна організація приміської рекреації: регіональний аспект // Геополітика и екогеодинамика регионів : научний журнал. – Том 10. – Вип. 2. – Симферополь, 2014. - С. 200-205. 4. Ґрунти Харківщини / Ю. Прасул // Харківщина : енциклопедичний словник / Харківська облрада, Харківська облдержадміністрація. – Харків : Золоті сторінки, 2014. – 440 с. – С. 99 5. Практикум для студентів спеціальності 6.040104 «Географія» : навчально-методичний посібник / [кол. авт.; за ред. В.А. Пересадько, В.Е. Лунячека, К.В. Шпурік]. – Харків : ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2015. – С. 26-95. 6. Прасул Ю.І. Туристичний атлас Полтавської області / Ю. І. Прасул, Ю. В. Кіяшко // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. праць. – Харків: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2015. – Вип. 22. – С. 102-106. <p><u>Науково-дослідна робота.</u> Участь у виконанні науково-дослідної роботи № 01.00.06.01.Ф «Розробити систему оперативної діагностики та довгострокового моніторингу якісного стану ґрунтів за різних рівнів біологізації землеробства (2014). Заступник голови оргкомітету Міжнародної конференції студентів та аспірантів «Географічні дослідження: історія, сучасність, перспективи», присвяченої пам'яті професора Г. П. Дубинського. Участь у розробці Стратегії розвитку Харківської області до 2020 р.</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах.</u> Брала участь більше ніж у 30 наукових та науково-практичних конференціях, зокрема, Сучасні проблеми безперервної географічної освіти і картографії (Харків, 2011-2016); Туризм і гостинність в Україні: стан, проблеми, тенденції, перспективи розвитку (Черкаси, 2016), Туризм як пріоритетний напрям соціально-економічного розвитку регіону (Чернівці-Сочава, 2015), Теоретичні і прикладні напрямки розвитку туризму та рекреації в регіонах України (Кіровоград, 2015), Зимові наукові читання (Київ, 2016), Освітні й наукові виміри географії (Полтава, 2016), XII з'їзд Українського географічного товариства (Вінниця, 2016) Від географії до географічного українознавства: еволюція освітньо-наукових ідей та пошуків (Чернівці, 2016), Географія, економіка і туризм: національний та міжнародний досвід (Львів, 2016).</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> За потребою готує відгуки на автореферати. Виступала опонентом на захисті дисертаційного дослідження на здобуття наукового ступеня кандидата географічних наук (2012).</p> <p><u>Керівництво студентською науковою роботою.</u> Під її керівництвом студентами було успішно захищено біля 50 дипломних робіт, як магістрів, так і бакалаврів. Тематика науково-дослідних робіт спрямована, в основному, на потреби туризму та рекреації шляхом польових досліджень з подальших картографуванням природних та історико-культурних ресурсів. Дипломниками розроблено серії туристичних карт адміністративних районів Харківської області, туристичні довідники з маршрутами та оцінкою рекреаційно-туристичних ресурсів районів Харківської, Житомирської, Полтавської, Дніпропетровської областей; аніматорсько-туристичні та екскурсійні програми. Керує підготовкою статей та тез доповідей на конференції (Харків, Умань, Кіровоград, Чернівці, Полтава).</p>
4	<p>Решетченко Світлана Іванівна має біля 20 <u>наукових та навчально-методичних праць</u>. Серед основних за останні роки такі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Решетченко С.І. Температура повітря на території Харківської області / С.І. Решетченко, Г.С. Куценко // Вісник ХНУ. Серія

№	Інформація про наукову діяльність
	<p>«Геологія, Географія, Екологія». – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2014. – № 1098. - Вип. 40. - С. 109-114.</p> <p>7. Решетченко С.І. Влияние процессов в Северной Атлантике на климатические показатели в Украине и Восточной Европе / С.І. Решетченко, И.А. Кибальчич // Альманах современной науки и образования. – Тамбов : Грамота, 2014. - №4 (83). - С. 139-145.</p> <p>8. Reshetchenko S. The wind regime in the Donetsk region / S. Reshetchenko, A. Udovychenko // Yale Journal of Science and Education. – 2015. - P. 1025-1030.</p> <p>9. Polonskyi O. Features of temperature regime formation in forest and steppe Left-bank Ukraine under the influence of low frequency climate signals / O. Polonskyi, S. Rechetchenko, I. Kibal'chich // Canadian Journal of Science and Education. - 2014. - № 2. – P. 1049-1058.</p> <p>10. Решетченко С.І. Зміни температурного режиму на території Харківської області / С.І. Решетченко, Т.Г. Ткаченко, О.Г. Лисенко // Вісник ХНУ. Серія «Геологія, Географія, Екологія». - Харьков, 2015. – Вип. 43. – С. 113-124.</p> <p><u>Науково-дослідна робота.</u> Радіаційний баланс як складова прикладних фізико-географічних досліджень (2017-2018) за Фондом розвитку і модернізації навчально-наукового обладнання ХНУ імені В. Н. Каразіна</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах:</u> Наука и образование в Австралии, Америке и Евразии: фундаментальные и прикладные науки (2014), Метеорологія, гідрологія, моніторинг довкілля в контексті екологічних викликів сьогодення (Київ, 2016); Изменения климата и природной среды Северной Евразии: анализ, прогноз, адаптация (Кисловодськ, Росія, 2014), Всеукраїнський конгрес гідрометеорологів (Київ, 2017), «Польща – Європа: досвід та практика (Польща, 2017).</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> Рецензує автореферати за спеціальністю 11.00.09 – метеорологія, кліматологія, агрометеорологія. Офіційний опонент (Прокоф'єв О. М., 2014)</p> <p><u>Керівництво студентською науковою роботою.</u> Студенти приймають участь у м/н та всеукраїнських наук.-практ. конференціях. Переможці Всеукраїнського конкурсу наукових робіт студентів з напрямку «Гідрометеорологія» (Лисенко О.Г., 2016; 2017)</p>
5	<p>Байназаров Анатолій Михайлович має більше 100 <u>публікацій</u>, з них 20 навчально-методичного та близько 80 наукового характеру, серед них картографічні твори, монографії та статті у фахових виданнях України, зокрема:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Байназаров А.М. Проблеми освітнього комплексу України / А.М. Байназаров // Scientific Letters of Academic Society of Michal Baludansky, 2016.- Vol.4. - № 2. – P. 128-137. 2. Байназаров А.М. Використання топонімічних знань у викладанні географічних дисциплін / А.М. Байназаров, Є.В. Рубашенко // Регіон – 2015: стратегія оптимального розвитку : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 2015. - С. 68-70. 3. Географія. Комплексний довідник / А.М. Байназаров, М.Ю. Височин, М.С. Жученко, О.В. Курносова, О.Є. Шматько, О.В. Яковчук. – Харків : Весна, 2013. - 480 с. (Крок до ВНЗ) 4. Соціально-економічна географія світу. Атлас / А. М. Байназаров. – Харків : Ранок, 2015. – 40 с. <p><u>Науково-дослідна робота.</u> Працює над докторською дисертацією “Наукові основи картографічного забезпечення реформування та модернізації освітнього комплексу України”. Є співавтором атласів з грифом МОН для середньої школи: Загальна географія. 6 клас, Географія материків і океанів. 7 клас, Фізична географія України. 8 клас, Економічна і соціальна географія України 9 клас, Соціально-економічна географія світу. 10 клас.</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах.</u> Заступник голови оргкомітету щорічних Міжнародних науково-методичних семінарів та конференцій з проблем безперервної географічної і картографічної освіти (2012-2016), Всеукраїнського етапу Міжнародного</p>

№	Інформація про наукову діяльність
	<p>конкурсу «Міст китайської мови». Участь: Освітньо-науковий простір Європи: проблеми та перспективи (2012, Едінбург, Велика Британія), Розвиток наукової співпраці між сходом і заходом у XXI столітті (2013, Мінськ, Білорусь), Перспективи розвитку міжнародної співпраці у галузі освіти та культури (2013, Пекін, Китай), Практичні результати наукових досліджень та розробок з міжкультурної комунікації (2014, Сямень, Китай), Європейський освітньо-науковий простір у сучасному вимірі (2015, Софія, Болгарія), Сучасні наукові дослідження та розробки: теоретична цінність та практичні результати (2016, Братислава, Словаччина), Сучасні наукові дослідження та розробки: досвід EU Business School (2016, Барселона, Іспанія).</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> Участь у складанні відзвітів (окремо чи у співавторстві) на автореферати на здобуття наукового ступеня кандидата географічних наук, які надходять зі спеціалізованих рад країн СНД.</p> <p><u>Керівництво студентською науковою роботою.</u> Здійснює керівництво дипломними роботами бакалаврів, спеціалістів, магістрів географів. Під його керівництвом студентами успішно виконано та захищено близько 50 робіт. Дипломниками розроблено систему регіональних картографічних творів освітнього комплексу (окремі карти, серії карт і атласи) Харківщини (м. Харкова і окремих його районів; Харківської області і її адміністративних районів). Керує підготовкою статей та тез доповідей на студентські конференції.</p>
6	<p>Жемеров Олександр Олегович має понад 200 публікацій, навчально-методичного та наукового характеру, серед них 20 статей у фахових виданнях України, 30 – за межами України. За останні 5 років основні публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жемеров А.О. Методика формування понять в шкільному курсі «Соціально-економічна географія світу» / Жемеров А.О., Чишкала Н.Ю. // Могилівський меридіан. - Том 17, вып. 1-2 (37-38)/2017. – С. 136-139. 2. Жемеров О.О. Мікрокліматичні спостереження як основа прогнозування урожайності винограду в Харківському регіоні : метод. посіб. для студ.-геогр. ВНЗ / О.О. Жемеров, Б.О. Шуліка. - Х. : ХНУ, 2013. – 47 с. 3. Жемеров О.О. Завдання обласного етапу Всеукраїнської олімпіади з географії // Географія. 2013. - № 11-12 (231-232). – С. 2-31. 4. Жемеров О.О. Основи викладання географії : метод. вказівки до практич. робіт / О.О. Жемеров, В.В. Машкіна, Н.В. Свір. – Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2014. – 76 с. 5. Жемеров О.О. Олімпіади з географії: завдання, відповіді : навч.-метод. посіб. – Харків : Основа, 2014. – 208 с. <p><u>Науково-дослідна робота.</u> Працює над докторською дисертацією «Наукові основи формування знань і вмінь у системі безперервної географічної освіти (дошкільної, шкільної, вищої)». Заступник голови оргкомітету щорічних (2010-2017) міжнародних наукових конференцій з проблем безперервної географічної освіти і картографії. Член редколегії фахового збірника «Проблеми безперервної географічної освіти і картографії», періодичних відань «Джерело педагогічних інновацій», «Краєзнавство. Географія. Туризм», «Географія і екологія в школі XXI століття».</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах.</u> Брав участь у 20 наукових та науково-практичних конференціях і географічних з'їздах, зокрема Проблеми безперервної географічної освіти і картографії (Харків, 2012-2016).</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> Керує одним аспірантом. Бере участь у комісіях з прийому іспитів у аспірантів з фаху.</p> <p><u>Керівництво студентською науковою роботою.</u> Здійснює керівництво дипломними роботами бакалаврів і магістрів географів. Під його керівництвом за 5 років студентами було успішно виконано та захищено 35 робіт: з них 19 бакалаврських, 8 робіт спеціалістів та 8 магістерських робіт. Разом зі студентами за 5 років підготовлено 10 методичних посібників для шкіл. Керував підготовкою статей та тез доповідей на студентські конференції в Харкові, Могильові, Переяславі-Хмельницькому.</p>

№	Інформація про наукову діяльність
7	<p>Клименко Валентина Григорівна має такі <u>основні публікації за напрямом</u> за останні роки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Клименко В.Г. Сучасні моделі вивчення курсу «Фізична географія України» у вищій школі / В.Г. Клименко // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2013. – Вип. 18. – С. 77-80. 2. Фізична географія України : навч. посібник для студентів-географів / В.Г. Клименко, О.П. Фенько. – Харків, 2013. - 146 с. 3. Клименко В.Г. Оцінка якості води річки Уда у межах Харківської області / В.Г. Клименко // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – Вип. 20. – С. 54-58. 4. Клименко В.Г. Екологічна мережа Харківської області:проблеми та перспективи розвитку : навч. посібник / В.Г. Клименко, А.В. Олійник. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. - 132 с. 5. Клименко В. Водно-ресурсний потенціал Харківської області: проблеми використання / В. Клименко, С. Решетченко, В. Машкіна // Часопис соціально-економічної географії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2015. - С. 135-139. 6. Клименко В.Г. Гідрологія України // Практикум для студентів спеціальності 6.040104 «Географія» : навч.-метод. посібник / [кол.авт.]; за ред. В.А.Пересадько, В.Е.Луначек, К.В.Шпурік. – Харків : ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2015. - С. 201-228. <p><u>Науково-дослідна робота.</u> Участь у розробці стратегії розвитку Харківської області на період до 2020 року (розділ «Водні ресурси»), основний напрямок досліджень - гідроекологічна оцінка басейну Сіверського Дінця.</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах:</u> Проблеми безперервної географічної освіти і картографії (Харків, 2013-2017).</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> Приймає участь в обговоренні звітів аспірантів кафедри.</p> <p><u>Керівництво студентською науковою роботою.</u> Студентами успішно виконано та захищено близько 40 робіт. Дипломниками розроблено декілька навчальних посібників. Керує підготовкою статей та тез доповідей на студентські конференції (Харків).</p>
8	<p>Бубир Наталія Олександрівна має такі <u>основні публікації за напрямом</u> за останні роки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бубир Н.О. Основні підходи до організації освітнього геоінформаційного порталу у вищому навчальному закладі/ Н. О. Бубир // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. праць. – Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2013. – Вип. 18. – С. 20-22. 2. Бубир Н.О. Географічна складова проведення нормативної оцінки земель населених пунктів України як об'єкт науково-дослідної роботи студентів / Н.О. Бубир, Я.О. Ярошенко // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. праць. – Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2014. – Вип. 20. – С. 9-13. 3. Бубир Н.О. Використання геоінформаційних систем у географічному краєзнавстві / Н.О. Бубир, С.М. Єрмолович // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. праць. – Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015. – Вип. 22. – С. 30-33. 4. Бубир Н.О. Проблеми урахування географічних факторів при проведенні оцінки земель населених пунктів в Україні / Н.О. Бубир // Economics, science, education: integration and synergy : materials of international scientific and practical conference (Bratislava, 18-21 January 2016):. in 3V. – V.3 – K. : Publishing outfit “Centre of educational literature”, 2016. – P. 54. <p><u>Науково-дослідна робота.</u> Основні напрямки досліджень – географічні основи кадастрових робіт, теоретична та практична розробка тематичних геопорталів, туристичні ресурси локальних територій.</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах:</u> XI і XII з'їзди Українського географічного товариства (Київ, 2012, Вінниця, 2015), Проблеми безперервної географічної освіти і картографії (Харків, 2013-2017), Конструктивна географія і картографія: стан, проблеми,</p>

№	Інформація про наукову діяльність
	<p>перспективи (Львів, 2015), Економіка, наука, освіта: інтеграція та синергія» (Братислава, Словаччина, 2016), Географія, економіка і туризм: національний та міжнародний досвід (Львів, 2016).</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> За потребою готує відгуки на автореферати.</p> <p><u>Керівництво студентською науковою роботою:</u> Здійснює керівництво дипломними роботами бакалаврів, магістрів географів, керує творчим студентським науковим об'єднанням «Географічна картографія, геоінформатика і кадастр». Керує підготовкою статей та тез доповідей на студентські конференції, підготовкою робіт на Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт з географії (Хазова Н.В. І місце, 2017).</p>
9	<p>Поліщук Людмила Борисівна має більше 130 <u>наукових публікацій</u>, навчально-методичні розробки, а також картографічні твори та статті у фахових виданнях України. Зокрема за останні 5 років:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поліщук Л.Б. Природоохоронно-екологічна діяльність та регіональне природокористування / Л.Б. Поліщук, В.С. Попов // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2013. - Вип. 18. – С. 135-138. 2. Полищук Л.Б. Антропогенные ландшафты и проблема сохранения ландшафтов / Л.Б. Полищук, В.С. Попов // Географические проблемы сбалансированного развития староосвоенных регионов : материалы III м/н науч.-практ. конф. (Брянск, 2013) – Брянск : Курсив, 2013. – С. 50-55. 3. Поліщук Л.Б. Географічний компонент природознавчої галузі базової і повної загальної середньої освіти / Л.Б. Поліщук, В.С. Попов // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. праць. – Харків : ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2014. - Вип. 20. – С. 103-107. 4. Поліщук Л.Б. Географічний підхід до комплексного аналізу змін природного середовища Харківської області / Л.Б. Поліщук, А.А. Мороз, В.С. Попов // Регіон – 2015: стратегія оптимального розвитку : матеріали наук.-практ. конф. з м/н участю (Харків, 5-6 листопада 2015 р.). – Х. : ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2015. – С. 133-135. <p><u>Науково-дослідна робота.</u> Є членом редакційної колегії щорічної наукової конференції студентів та аспірантів «Географічні дослідження: історія, сучасність, перспективи», присвяченої пам'яті професора Г. П. Дубинського.</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах.</u> Проблеми безперервної географічної освіти і картографії (Харків, 2013-2017); Географические проблемы сбалансированного развития староосвоенных регионов (Брянск, 2013); Регіон – стратегія оптимального розвитку (Харків, 2013-2017), ГІС-форум (Харків, 2015-2017).</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> Постійно готує відгуки на дисертаційні дослідження на здобуття наукового ступеня д-ра географ. наук та канд. географ. наук.</p> <p><u>Керівництво студентською науковою роботою.</u> Здійснює керівництво дипломними роботами бакалаврів, магістрів географів. Тематика науково-дослідних робіт пов'язана з розробкою рекомендацій з раціонального природокористування, охорони природи, дослідженням сучасних екзогенних геодинамічних процесів на території Харківської, Сумської, Полтавської областей. Керує підготовкою статей та тез доповідей на студентські конференції в Харкові, Брянську, Умані.</p>
10	<p>Сінна Олена Іванівна має більше 50 <u>публікацій</u> наукового та навчально-методичного характеру, серед них статті у фахових виданнях України, матеріалах конференцій, у тому числі – у зарубіжних виданнях, зокрема:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сінна О.І. Укладання серії фізико-географічних карт як основи дослідження ландшафтів та їх антропогенних змін / О.І. Сінна //

№	Інформація про наукову діяльність
	<p>Часопис картографії : зб. наук. пр. – К.: КНУ ім. Тараса Шевченка, 2013. – Вип. 7. – С. 87-92.</p> <p>2. Сінна О.І. Розвиток теорії та досвід ландшафтно-екологічного картографування в Україні та світі / О.І. Сінна // Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Сер. : Екологія. – 2014. – № 1104, Вип. 10 . – С. 13-25.</p> <p>3. Utevsky A.Yu. Development of the Marine Protected Area Network in the Argentine Islands area (Akademik Vernadsky Station, Ukraine) / A.Yu. Utevsky, M.Yu. Kolesnykova, D.V. Shmyrov, O.I. Sinna // Ukrainian Antarctic journal. – 2014. – № 13. – P. 225-230.</p> <p>4. Utevsky A.Yu. Realization of the Marine Protected Area network in the Akademik Vernadsky Station region / Utevsky A.Yu., Sennaya E. I., Kolesnykova M.Yu. // CCAMLR Science: WG-EMM-14/41 (2014).</p> <p>5. Utevsky A.Yu. Changes of population structure in common benthic species of the proposed Stella Creek MPA in the vicinity of the Akademik Vernadsky Station, Galindez Island, Antarctica / A.Yu. Utevsky, K.S. Tabikelova, E.I. Sennaya, S.Yu. Utevsky // CCAMLR Science: WG-EMM-15/41 (2015).</p> <p>6. Сенная Е.И. Геоинформационное моделирование подводного рельефа в районе антарктической станции «Академик Вернадский» (UA) для анализа биоразнообразия / Е.И. Сенная, В.С. Попов, А.Ю. Утевский, А.А. Подлесный // Антарктичні дослідження: нові горизонти та пріоритети : тези VII м/н наукової конференції. – К., 2015. – С. 160-161.</p> <p><u>Науково-дослідна робота.</u> Відповідальний виконавець: «Просторовий аналіз та картографування антропогенної змінності рівнинних ландшафтів на локальному рівні (на прикладі Зміївського району Харківської області)» (2012, № ДР 0112U003023) за підтримки Фонду фундаментальних, прикладних та пошукових науково-дослідних робіт Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна; «Розробка атласу національного природного парку «Дворічанський»» за підтримки Фонду розвитку і модернізації наукового та навчально-наукового обладнання ХНУ ім. В.Н. Каразіна (2015, № реєстрації 811-Н); за грантами Російського фонду фундаментальних досліджень на базі Белгородського державного національного дослідного університету (№ 11-05-90900) та Інституту географії РАН (№ 14-35-50878).</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах.</u> Проблеми безперервної географічної освіти та картографії (Харків, 2013-2017); Современные технологии в деятельности ООПТ: ГИС, ДЗЗ (Нарочь, Білорусь, 2015, 2017); ГИС і заповідні території (Харківська обл., 2015); ГИС-форум (Харків, 2013-2017).</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> За потребою готує відгуки на автореферати.</p> <p><u>Керівництво студентською науковою роботою.</u> Здійснює керівництво дипломними роботами бакалаврів, магістрів географів. Під її керівництвом студентами було успішно виконано та захищено 15 робіт. Зараз керує науковою роботою 12 студентів (2-6 курсів), що виконують дослідження у студентському науковому об'єднанні за напрямом «Географічна картографія, геоінформатика і земельний кадастр». Керує підготовкою статей та тез доповідей на студентські конференції, неодноразово готувала студентів-переможців конкурсу студентських проектів ГИС-форуму.</p>
11	<p>Бодня Оксана Вікторівна має більше 25 публікацій, з них 3 навчально-методичного характеру:</p> <p>1. Tretyakov O.S. Features of interpretation of plant association of national natural park “Slobozhanskiy” using Landsat 8 satellite data / O.S. Tretyakov, O.V. Vodnia, M.O. Valynska [and other] // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. – Вип. 21. – С. 73-79.</p> <p>2. Бодня О.В. Дешифрування космічних знімків для потреб ландшафтного картографування території національного парку /</p>

№	Інформація про наукову діяльність
	<p>О.В. Бодня // Проблеми безперервної географічної освіти та картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2013. – Вип.18. – С. 8-11.</p> <p>3. Бодня О.В. Картографування та охорона ландшафтів басейну р. Оскіл / О.В. Бодня // Проблеми гірського ландшафтознавства : зб. наук. пр. – Вип. 1. — Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. — С. 3-6.</p> <p>4. Бодня О.В. Рельєф національного природного парку «Дворічанський» / О.В. Бодня // Національний природний парк «Дворічанський». Літопис природи. Том 2 / за ред. М.О. Височина. — Дворічна, 2014. — С. 66-68.</p> <p><u>Науково-дослідна робота.</u> Відповідальний виконавець: НДР Фонду розвитку і модернізації навчально-наукового обладнання Харківського національного університету «Розробка атласу національного природного парку «Дворічанський»» (2015, № реєстрації 811-Н), «Розробка моделі територіальної організації Придонецького природного регіону на основі дистанційних методів та ГІС-технологій» (2013-2014, № ДР 0113U002427). Науково-дослідна робота в Федерально-регіональному центрі аерокосмічного та наземного моніторингу об'єктів та природних ресурсів Національного дослідного університету «Белгородський державний університет» за програмою Російського фонду фундаментальних досліджень «Конкурс наукових проектів, що виконуються спільно з молодими вченими з країн СНД в наукових організаціях Російської Федерації в 2012 р.» (грант РФФД № 12-05-90912-мол_снг_нр за темою «Використання ГІС-технологій та даних дистанційного зондування Землі при проектуванні об'єктів природно-заповідного фонду (на прикладі НПП «Дворічанський», № ДР 01201275330 в Російській Федерації).</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах.</u> Брала участь у 25 наукових та науково-практичних конференціях і наукових семінарах, зокрема: ГИС и заповедные территории (2013-2015), Географічні дослідження: історія, сьогодення і перспективи» (2012), Школа-семінар гірського ландшафтознавства (2013-2017), проблеми безперервної географічної освіти та картографії (Харків, 2013-2017).</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> За потребою готує відгуки на автореферати.</p> <p><u>Керівництво науковою роботою студентів.</u> Здійснює керівництво дипломними роботами бакалаврів географів. За результатами наукових робіт студентів підготовано розділ Літопису природи національного природного парку «Дворічанський» (2014) та розділи Літопису природи національного природного парку «Слобожанський» (2015-2016). Керує підготовкою наукових робіт на Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт та Регіональний конкурс студентських наукових робіт. Керує підготовкою статей та тез доповідей на студентські конференції в Харкові, Києві, Львові.</p>
12	<p>Свір Наталя Вікторівна (декретна відпустка та по догляду за дитиною 2012-2017 рр.). <u>Основні публікації</u> за останні 5 років педагогічної діяльності:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Свір Н.В. Моніторинг якості географічних знань учнів засобами тестових технологій / Свір Н.В. // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. - Харків, 2011. – Вип. 14. - С. 89-92. 2. Тести картографічного змісту в підготовці абітурієнтів до зовнішнього незалежного оцінювання з географії / О.І. Грінченко, Н.В. Свір // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. - Харків, 2010. – Вип. 11. - С. 51-55. 3. Правове і картографічне забезпечення використання земельних ресурсів / В.П. Погойда, Н.В. Свір // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. - Харків, 2009. – Вип. 9. - С. 201-206. 4. Свір Н.В. Особливості контролю навчальних досягнень учнів з географії / Н.В. Свір // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. - Харків, 2009. – Вип. 10. - С. 194-197.

№	Інформація про наукову діяльність
	<p>5. Свір Н.В. Робочі зошити для тематичної атестації з географії / Свір Н. В. // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. - К. : Інститут передових технологій, 2008. – Вип. 8. - С. 252-255.</p> <p><u>Науково-дослідна робота.</u> Працює над темою «Тестові технологія як індикатор формування фахових компетентностей».</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах.</u> Проблеми безперервної географічної освіти і картографії (Харків, 2009-2011, 2017); Географічні дослідження: історія, сьогодення, перспективи, присвяченої пам'яті проф. Г.П. Дубинського (Харків, 2010); Другі Сумські наукові географічні читання (Суми, 2017).</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> Приймає участь в обговоренні результатів дисертаційних робіт.</p> <p><u>Керівництво науковою роботою студентів.</u> Здійснювала керівництво кваліфікаційними роботами бакалаврів і спеціалістів.</p>
13	<p>Агапова Олена Леонтіївна має такі основні публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Агапова О.Л. Альтернативні енергетичні ресурси як об'єкт картографування / О.Л. Агапова // Людина та довкілля. Проблеми неоекології. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. – Вип. 1-2. – С. 95-102. 2. Агапова О.Л. Досвід картографічного забезпечення альтернативної енергетики в Україні та світі / О. Л. Агапова, В. А. Пересадько // Проблеми безперервної географічної освіти та картографії : зб. наук. пр. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2014. – Вип. 20. – С. 3-6. 3. Агапова О.Л. Дрібномасштабне картографування з метою планування розвитку альтернативної енергетики в Україні / О.Л. Агапова // Часопис картографії : зб. наук. пр. – К. : КНУ ім. Тараса Шевченка, 2016. – Вип. 14. – С. 6-21. 4. Агапова О.Л. Концепція картографічного забезпечення альтернативної енергетики / О.Л. Агапова // Проблеми безперервної географічної освіти та картографії : зб. наук. пр. – Х. : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2016. – Вип. 24. – С. 3-7. 5. Агапова Е.Л. Математическое и картографическое моделирование потенциала энергетических ресурсов ветра на региональном и локальном уровне / Е.Л. Агапова, А.А. Волковая // Магілёўскі мерыдыян. – Магілёў, 2016. – Том 15-16. – Вип. 1-2 (31-32). – С. 40-48. <p><u>Науково-дослідна робота.</u> Виконавець НДР «Карта потреб підвищення енергоефективності малих територіальних громад Харківської та Донецької областей з урахуванням потенціалу нетрадиційних джерел енергії» (№ ДР 0115U002974, 2015).</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах:</u> Modern scientific researches and developments: theoretical value and practical results (Братислава, 2016), Ломоносов (Москва, Росія, 2014); Молоді науковці - географічній науці (Київ, 2016); Географічні дослідження: історія, сьогодення, перспективи, присвячена пам'яті професора Г. П. Дубинського (Харків, 2014 -2016), Проблеми безперервної географічної освіти та картографії (Харків, 2014-2017), ГІС-форумі (Харків, 2016-2017), Екологія, неоекологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» (Харків, 2015), Наука і сучасність: виклики глобалізації (Київ, 2016).</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> Приймає участь в обговоренні звітів аспірантів</p> <p><u>Керівництво науковою роботою студентів.</u> Виконує спільно зі студентами наукові дослідження, публікації у співавторстві з ними.</p>
14	<p>Попов Владислав Сергійович має такі основні публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Попов В.С. Географічний компонент природознавчої галузі базової і повної загальної середньої освіти / В.С. Попов, Л.Б. Поліщук // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2014. – Вип. 20. – С. 103-107. 2. Попов В.С. Інтерактивна карта: Охорона природи Харківської області / Л. Б. Поліщук, В.С. Попов, Ю.К. Бурдун, О.О. Карасьов, А.І. Янченко // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. – Вип. 21. – С. 18-22.

№	Інформація про наукову діяльність
	<p>3. Попов В.С. Цифрове моделювання рельєфу дна акваторій у районі Української Антарктичної станції «Академік Вернадський» / С.І. Сінна, А.Ю. Утєвський, В.С. Попов // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. – Вип. 21. – С. 31-36.</p> <p>4. Попов В.С. Місце географічного компоненту в актуалізації природничих знань / Л. Б. Поліщук, В.С. Попов, А.А. Мороз // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. – Вип. 22. – С. 105-108.</p> <p>5. Попов В.С. Природоохоронно-екологічна діяльність та реіональне природокористування / Л. Б. Поліщук, В.С. Попов // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2013. – Вип. 18. – С. 135-138.</p> <p><u>Науково-дослідна робота.</u> Участь у міжнародному науковому проекті «Secondary Cities». Геоінформаційні системи і розвиток міст / Американська асоціація географів, США, 2016.</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах.</u> Участь у 7 конференціях (Харків, 2012-2016).</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> Приймає участь в обговоренні звітів аспірантів.</p> <p><u>Керівництво науковою роботою студентів.</u> Виконує спільно зі студентами наукові дослідження, публікації у співавторстві з ними.</p>
15	<p>Салімон Вікторія Миколаївна має такі <u>основні публікації</u>:</p> <p>1. Салімон В.М. Використання художнього слова як засобу кращого запам'ятовування інформації на уроках географії із сугестопедичною технологією навчання // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2014. – Вип. 20. – С. 111-114.</p> <p>2. Салімон В.М. Узагальнення навчального матеріалу на уроках географії із сугестопедичною технологією навчання // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2016. – Вип. 24. – С. 105-109.</p> <p>3. Практикум для студентів спеціальності 6.040104 «Географія»: навчально-методичний посібник / [кол. авт.] ; за ред. В.А. Пересадько, В.Е. Лунячек, К.В. Шпурік. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015 – 240 с. (співавтор)</p> <p><u>Науково-дослідна робота:</u> працює над тематикою впровадження сугестопедичної технології навчання у викладання географії.</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах:</u> Проблеми безперервної географічної освіти і картографії (Харків, 2013-2017).</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> Приймає участь в обговоренні звітів аспірантів</p> <p><u>Керівництво науковою роботою студентів:</u> керівництво дипломними роботами бакалаврів. Під її керівництвом підготовлено тези доповідей на конференції (Харків)</p>
16	<p>Борисенко Катерина Борисівна має такі <u>основні публікації</u>:</p> <p>1. Борисенко К.Б. Використання геоінформаційних систем в процесі професійної підготовки кадрів для сфери освіти / К.Б. Борисенко // Публічне управління: стратегія реформ 2020 : зб. тез до XV міжнародного наукового конгресу, 2015. - С. 304-307.</p> <p>2. Борисенко К.Б. Географічна освіта в Україні: виклики дистанційного навчання / К.Б. Борисенко, Н.Л. Кравчук // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – С. 21-25.</p> <p>3. Практикум для студентів спеціальності 6.040104 «Географія»: навчально-методичний посібник / [кол. авт.] ; за ред. В. А. Пересадько, В. Е. Лунячек, К. В. Шпурік. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015 – 240 с. (співавтор)</p> <p><u>Науково-дослідна робота:</u> працює над тематикою впровадження дистанційної освіти та формування її засобами професійних компетентностей географа.</p>

№	Інформація про наукову діяльність
	<p><u>Участь у конференціях та семінарах:</u> Географічні дослідження: історія, сьогодення, перспективи, присвячена пам'яті проф. Г.П. Дубинського (Харків, 2013, 2014), Проблеми безперервної географічної освіти і картографії (Харків, 2013-2016), Актуальні проблеми туристичного бізнесу (Харків, 2014), ГІС-форум (Харків, 2016, 2017).</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> Приймає участь в обговоренні звітів аспірантів</p> <p><u>Керівництво науковою роботою студентів:</u> керівництво дипломними роботами бакалаврів. Разом зі студентами підготовлено фахову статтю та тези доповідей на конференції (Харків)</p>
17	<p>Машкіна Вікторія Вікторівна має такі <u>основні публікації</u>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Машкіна В.В. Активні форми самостійної навчальної діяльності студентів-географів // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Харків : ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2013. - Вип.18. - С. 112-115. 2. Машкіна В.В. Графічне моделювання у шкільному курсі «Загальна географія» / В.В. Машкіна // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. пр. – Х. : ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2015. - Вип. 22. - С. 86-90. 3. Основи викладання географії : методичні вказівки до практичних робіт / О.О. Жемеров, В.В. Машкіна, Н.В. Свір. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014 – 76 с. 4. Дистанційний курс за навчальною дисципліною для курсів підвищення кваліфікації вчителів загальноосвітніх навчальних закладів різних типів і форм власності та викладачів вищих навчальних закладів І–ІІ рівнів акредитації, що надають повну загальну середню освіту, за напрямом «Географія»., 2016. <p><u>Науково-дослідна робота:</u> працює над тематикою формування професійних компетентностей географа.</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах:</u> Сучасні педагогічні технології в освіті (Харків, 2017), Проблеми безперервної географічної освіти і картографії (Харків, 2012-2016), Регіон – 2015: стратегія оптимального розвитку (Харків, 2015), Таліївські читання (Харків, 2015), Методика навчання природничих дисциплін у вищій та середній школі (Полтава, 2013).</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> Приймає участь в обговоренні звітів аспірантів</p> <p><u>Керівництво науковою роботою студентів:</u> керівництво кваліфікаційними роботами бакалаврів. Разом зі студентами підготовлені фахові статті та тези доповідей на конференції (Харків).</p>
Особи, які працюють за сумісництвом	
18	<p>Голіков Артур Павлович має такі <u>основні публікації за напрямом</u>.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародні економічні відносини : підручник / [А.П. Голіков, О.А. Довгаль, С.В. Беренда та ін.] ; за ред. А.П. Голікова, О.А. Довгаль. - Харків : ХНУ, 2015. - 463 с. 2. Світова економіка : підручник / [А.П. Голіков та ін.] ; за ред. проф. А.П. Голікова, проф. О.А. Довгаль. - Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015. - 265 с. 3. Трансформація міжнародних економічних відносин в епоху глобалізації : колект. монографія / [Голіков А.П. та ін.] ; за ред. проф. А.П. Голікова, проф. О.А. Довгаль. - Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. - 315 с. <p><u>Науково-дослідна робота.</u> Проводить дослідження у галузі географії водного господарства, теоретичних проблем соціально-економічної географії, математичних методів географічних досліджень, економічного районування України, регіональної політики, транскордонного співробітництва держав, міжнародних економічних відносин.</p>

№	Інформація про наукову діяльність
	<p><u>Участь у конференціях та семінарах.</u> Брав участь у понад 60 наукових та науково-практичних конференціях. Член редакційних колегій наукових видань: Часопис соціально-економічної географії, Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм»), Проблеми безперервної географічної освіти і картографії та збірників матеріалів конференцій: Актуальні проблеми світового господарства і міжнародних економічних відносин, Регіон-2013: стратегія оптимального розвитку тощо.</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> Член спеціалізованих рад із захисту дисертацій К.64.051.23 за спеціальністю 11.00.02 Економічна та соціальна географія, К.64.051.25 за спеціальністю 08.00.02 Світове господарство і міжнародні економічні відносини Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (до сьогодні), Д 64.089.01 Харківської національної академії міського господарства ім. О. М. Бекетова (2010-2013). Науковий керівник здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня кандидата економічних наук (Шляхова Я. В., 2016)</p> <p><u>Керівництво студентською науковою роботою.</u> Є керівником дипломних робіт магістрів відповідно до навантаження.</p>

4.2. Якісний склад випускової кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства із спеціальностей 103. Науки про Землю, 106. Географія, 014.07 Середня освіта (Географія)

Прізвище, ім'я, по батькові викладача	Найменування посади (для сумісників — місце основної роботи, найменування посади)	Найменування закладу, який закінчив викладач (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Найменування всіх навчальних дисциплін, які закріплені за викладачем, та кількість лекційних годин з кожної навчальної дисципліни	Інформація про наукову діяльність (основні публікації, НДР, участь у конференціях, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
1	2	3	4	5	6	7
Особи, які працюють за основним місцем роботи (в тому числі за суміщенням)						
Немець Людмила Миколаївна	професор кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства	Харківський державний університет імені О.М. Горького (1974, Географія. Географ, викладач географії)	Доктор географічних наук, 11.00.02 – Економічна та соціальна географія; «Соціально-географічні основи стратегії переходу України та модель стійкого розвитку»; професор кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства	Методика наукових досліджень / Основи наукових досліджень (20 год.), Регіональні проблеми стійкого розвитку / Основи стійкого розвитку регіону (24 год.), Туристсько-рекреаційні ресурси світу (22 год.), Науковий семінар / Науково-дослідницький практикум (4 год.), Науковий семінар з питань туристсько-	Доповнення № 1 (після табл. 4.2)	ХНУ імені В.Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2013; КНУ імені Т. Шевченка: «Підвищення кваліфікації у викладанні дисциплін суспільно-географічного спрямування», посвідчення № 16 від 04.05.2017 р.; Факультет математики і інформатики ХНУ ім.

1	2	3	4	5	6	7
				рекреаційних досліджень (6 год.), асистентська практика		В.Н. Каразіна з 18.09.2017 р. по 18.11.2017 р.
Немець Костянтин Аркадійович	професор кафедри соціально-економічної географії і регіонально-знавства	Харківський державний університет імені О.М. Горького, (1970, Гідрогеологія та інженерна геологія)	Доктор географічних наук 11.00.02 – Економічна та соціальна географія; «Суспільно-географічні основи інформаційного розвитку соціогеосистем»; професор кафедри соціально-економічної географії і регіонально-знавства	Математико-статистичні методи в географії та економіці / Статистичні методи і обробка геоінформації (24 год.), Теорія і методологія географічної науки (24 год.), Інформаційна географія і ГІС (22 год.), Практикум: Сучасні технології наукових досліджень (10 год.), Просторовий та системний аналіз в суспільній географії (30 год.)	Доповнення № 2 (після табл. 4.2)	ХНУ імені В.Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2013; Одеський національний університет імені І.І. Мечникова: «Підвищення кваліфікації у викладанні дисциплін суспільно-географічного спрямування», посвідчення № 16 від 02.12.2017 р.; Каразінська школа бізнесу ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2017 р.
Ключко Людмила Василівна	доцент кафедри соціально-економічної географії і регіонально-знавства	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна (2000, Географія. Географ, викладач географії; 2005, Банківська справа, Спеціаліст з банківської справи	Кандидат географічних наук, 11.00.02 – Економічна та соціальна географія; «Територіальна організація релігійної сфери Харківського регіону»; доцент кафедри соціально-економічної географії і регіонально-знавства	Основи суспільної географії (36 год.), Комп'ютерні технології в освіті (практикум) / Методика застосування комп'ютерної техніки та технологій в освіті (практикум), Основи економіки та методика її викладання / Основи економіки (30 год.), Семінар з суспільної географії	Доповнення № 3 (після табл. 4.2)	ХНУ імені В.Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2013, № 2401-160; Наукове стажування на базі Університету Орадя (Румунія) в рамках ERASMUS+ cooperation with third countries Programme (7-13.12.2016 р.), №1421/3.12.2016;

1	2	3	4	5	6	7
				(10 год.), Менеджмент підприємницької діяльності (24 год.), науково-дослідницька практика		КНУ імені Тараса Шевченка, посвідчення № 17, 2017 р.
Кандиба Юрій Іванович	доцент кафедри соціально- економічної географії і регіоно- знавства	Харківський державний університет, (1998, Економічна та соціальна географія. Економіко- географ, фахівець із зовнішньо- економічної діяльності)	Кандидат географічних наук, 11.03.13 – Історія географії; «Розвиток суспільно-географічної думки в Харківському регіоні»; доцент кафедри соціально- економічної географії і регіонознавства	Історія географічних відкриттів і досліджень (16 год.), Техніко- економічні основи виробництва (24 год.), Історична географія з основами етнографії (20 год.), Політична географія з основами геоглобалі- стики / Основи геополітики (24 год.), Основи менеджменту (32 год.), педагогічна, науково-дослідницька практики	Доповнення № 4 (після табл. 4.2)	ХНУ імені В.Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2013; ХНУ імені В.Н. Каразіна, кафедра міжнародних економічних відносин, 2015
Костріков Сергій Васильович	професор кафедри соціально- економічної географії і регіоно- знавства	Харківський державний університет імені О.М. Горького, (1979, Географія)	Доктор географічних наук, 11.00.04. – Геоморфологія та палеогеографія; «Флювіальні геоморфосистеми: геоінформаційне моделювання водозбірної організації рельєфу»; професор кафедри соціально-економічної	Інформатика з основами геоінформатики (16 год.), Географічні інформаційні системи (20 год.), Інформаційні технології в територіальному менеджменті (24 год.)	Доповнення № 5 (після табл. 4.2)	Національний дослідницький університет «БелГУ», «Конкурентоспособ- ність економіки в епоху глобалізації: российский и международный опыт», 2012, посвідчення № 469-12; Національний науковий центр «Інститут

1	2	3	4	5	6	7
			географії і регіонаознавства			ґрунтознавства і агрохімії ім. О.Н. Соколовського», 2012; Факультет математики і інформатики ХНУ імені В.Н. Каразіна (18.09.2017 - 18.11.2017)
Редін Володимир Іванович	доцент кафедри соціально-економічної географії і регіонаознавства	Харківський державний університет імені О.М. Горького (1967, Географія. Географ, викладач географії)	Кандидат географічних наук: 11.00.02 - Економічна та соціальна географія, «Географические аспекты изучения структуры землепользования в условиях активной эрозионной деятельности»; доцент кафедри економічної географії	Географія світового господарства (30 год.), Географія АПК (22 год.), Рекреаційне країнознавство (20 год.), навчальна професійно-орієнтована практика	Доповнення № 6 (після табл. 4.2)	Українська державна академія залізничного транспорту, кафедра менеджмент на транспорті, 2013 Стажування на факультеті математики і інформатики ХНУ ім. В.Н. Каразіна з 18.09.2017 р. по 18.11.2017 р.
Вірченко Павло Анатолійович	доцент кафедри соціально-економічної географії і регіонаознавства	Луганський національний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка (2006, Географія. Географ, викладач географії)	Кандидат географічних наук 11.00.02 – Економічна та соціальна географія; «Просторова організація системи освіти регіону (на прикладі Харківської області)»	Регіональна економічна і соціальна географія (20 год.), Економічна і соціальна географія України (32 год.), Методика виховної роботи (20 год.), Зарубіжні освітні технології та системи / Інноваційні освітні технології та методики (24 год.), Методика викладання географії та економіки в профільній середній	Доповнення № 7 (після табл. 4.2)	ХНУ імені В.Н. Каразіна «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2013, № 2401-153; ХНУ імені В.Н. Каразіна, кафедра міжнародних економічних відносин, 2015, № 038; Наукове стажування на базі Університету Орадя (Румунія) в рамках ERASMUS+ cooperation with third countries Programme (7-13.

1	2	3	4	5	6	7
				школі (11 год.), науково-педагогічна практика		12.2016 р.), №1423/3.12.2016
Сегіда Катерина Юріївна	доцент кафедри соціально- економічної географії і регіоно- знавства	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна (2008, Економічна і соціальна географія. Магістр економічної і соціальної географії, викладач)	Кандидат географічних наук, 11.00.02 – Економічна та соціальна географія; «Суспільно-географічні особливості демографічного розвитку регіональної соціогеосистеми (на прикладі Харківської області)»	Географія населення з основами демографії (20 год.), Основи соціальної географії (24 год.), Геоурба- ністика / Геомаркетинг і логістика (36 год.), Педагогічний менеджмент / Управління педа- гогічним процесом (12 год.), Географічне країнознавство (24 год.), курсова робота за фахом, науково-педагогічна практика	Доповнення № 8 (після табл. 4.2)	ХНУ імені В.Н. Каразіна, «Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі», 2013, № 2401-167; Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, 2016, № 17 від 02.12.2016; Каразінська школа бізнесу ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2017 р.
Гусєва Наталія Володимирівна	доцент кафедри соціально- економічної географії і регіоно- знавства	Луганський національний педагогічний університет імені Тараса Шевченка (2005, Географія, Географ, викладач географії)	Кандидат географічних наук, 11.00.02 – Економічна та соціальна географія, «Територіальна організація сфери культури регіональної соціогеосистеми (на прикладі Луганської області)»	Регіональна еко- номічна і соціальна географія (64 год.), Зовнішньоекономічні зв'язки України / Географія зовнішньо- економічної діяльності України (40 год.), Практикум з проблем регіонального розвитку, Гео- урбаністика (24 год.), Географія внут- рішнього туризму (24	Доповнення № 9 (після табл. 4.2)	Школа педагогічної майстерності методичного центру ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016; Наукове стажування на базі Університету Орадя (Румунія) в рамках ERASMUS+ cooperation with third countries Programme (7-13.12.2016 р.); Каразінська школа бізнесу ХНУ імені

1	2	3	4	5	6	7
				год.), курсова робота за фахом, педагогічна практика		В.Н. Каразіна, 2017 р.
Телебєнєва Євгенія Юріївна	доцент кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (2012, Економічна і соціальна географія. Магістр економічної і соціальної географії, викладач)	Кандидат географічних наук, 11.00.02 – Економічна та соціальна географія; «Суспільно-географічне дослідження соціально-економічного розвитку регіону (на прикладі Харківської області»	Семінар «Економіка в школі» (12 год.), Географія Харківської області з основами регіонознавства / Економічна і соціальна географія Харківської області (24 год.), Семінар: Світова економіка / Семінар: Міжнародні економічні відносини (12 год.), педагогічна практика	Доповнення № 10 (після табл. 4.2)	Захист дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата географічних наук, 2015; Каразінська школа бізнесу ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2017 р.
Кобилін Павло Олексійович	Завідувач навч.лабораторії соціально-економічних і інформаційних технологій, ст викладач кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна (2012, Економічна та соціальна географія. Магістр економічної та соціальної географії, викладач)	Захист дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата географічних наук за спеціальністю 11.00.02 - «Економічна та соціальна географія» (19.09.2017 р.): «Територіальні особливості системи торговельного обслуговування населення Харківської області»	Інформатика з основами геоінформатики (лабораторні заняття), Географія промислових комплексів (24 год.), Суспільно-географічне районування України (24 год.), Географія сфери послуг (24 год.), педагогічна, навчальна природничо-наукова практики	Доповнення № 11 (після табл. 4.2)	Белгородський державний дослідницький університет (Росія): Додаткова професійна програма «Розвиток соціальної інфраструктури регіональної соціогеосистеми», 2014; Захист дисертації на здобуття наук. ступеня кандидата географічних наук за спеціальністю 11.00.02 «Економічна та соціальна географія» (19.09.2017 р.)

Особи, які працюють за сумісництвом

1	2	3	4	5	6	7
Мезенцев Костянтин Володимирович	Київський нац. університет імені Тараса Шевченка, професор, завідувач кафедри економічної та соціальної географії	Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка (1993, Географія; Географ. Економіст регіонального розвитку. Викладач)	Доктор географічних наук, 11.00.02 – Економічна та соціальна географія; «Суспільно- географічне прогнозування регіонального розвитку: теорія, методологія, практика»; професор кафедри економічної та соціальної географії	Основи географічного моделювання (24 год.), Суспільно-географічне прогнозування (22 год.), Зарубіжні теорії суспільної географії (22 год.)	Доповнення № 12 (після табл. 4.2)	Інститут регіональної географії імені Лейбніца, відділ географії Європи (Лейпциг, Німеччина), 2014
Скриль Ірина Анатоліївна	Харківська обласна станція юних туристів, завідувач відділу краєзнавства	Харківський державний університет імені О.М. Горького (1987, Геологічна зйомка, пошук і розвідка родовищ корисних копалин)	Кандидат географічних наук, 11.00.02 – Економічна та соціальна географія; «Суспільно- географічні особливості туристично-рекреаційної діяльності в регіональній соціогеосистемі (на прикладі Харківської області)»	Організація крає- знавчо-туристичної роботи в школі / Теорія і практика краєзнавчо- туристичної діяльності в школі (20 год.), Рекреаційна географія з основами екскурсо- знавства (24 год.), Семінар з проблем рекреації і туризму (20 год.), Планування екскурсійних маршрутів / Регіо- нальна екскурсійна діяльність (12 год.)	Доповнення № 13 (після табл. 4.2)	«Education for Demokratik Citizenship: Ukrainian – Polish Education Initiatives», Warsaw, at the European House of Youth Meetings, 19-23 March 2013

В. С. Бакіров

№	Інформація про наукову діяльність
1	<p>Нємець Людмила Миколаївна має близько 400 <u>публікацій</u>, з них 48 навчально-методичного та 352 наукового характеру:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інноваційно-інвестиційний потенціал як основа конкурентоспроможності регіону (на прикладі Харківської області) : колективна монографія / За заг. ред. Л.М. Нємець, К.Ю. Сєгїди. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2017. – 520 с. 2. Нємець Л.М. Конструктивно- та соціально-географічні особливості природокористування: проблеми та можливості їх вирішення / Л.М. Нємець // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія : Екологія. – 2013. - № 1070. – С. 14-23. 3. Нємець Л.М. Суспільно-географічні особливості міграції населення Полтавської області / Л.М. Нємець, І.М. Барило // Часопис соціально-економічної географії : Зб. наук. праць. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – Вип. 16 (1). – С. 67-70. 4. Нємець Л.М. Інноваційна інфраструктура Харківської області: сучасний стан та перспективи / Л.М. Нємець, Н.В. Гусєва, К.Ю. Сєгїда, Л.В. Ключко // Часопис соціально-економічної географії: міжрегіон. зб. наук. праць. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – № 21 (2). – С. 41–52. 5. Нємець Л.М. Підземні води як чинник стійкого розвитку регіону / Л.М. Нємець // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія : Геологія. Географія. Екологія. – 2016. – Вип. 45. – С. 62-66. 6. Нємець Л.М. Соціально-демографічні аспекти розвитку Хорольського району Полтавської області / Л.М. Нємець, Є.Ю. Телебенєва, І.М. Барило // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Географічні науки. - 2016. - Вип. 5. - С. 42-47. 4. Niemets L. Social security as a subject of human geography research study / Liudmila Niemets, Katerina Segida, Viktoria Pankratieva, Anna Sokolenko // French Journal of Scientific and Educational Research. – 2014. - № 2. - Paris : Paris University Press, 2014. – P. 791-797. 5. Нємець Л.М. Дискусійний клуб як засіб формування дослідницьких здібностей і компетентності студентів / Л.М. Нємець, П.А. Вірченко, К.Ю. Сєгїда // Проблеми сучасної освіти : зб. наук.-метод. пр. – Вип. 5. Ч. 1. / Укл. Ю.В. Холін, Т.О. Маркова. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – С. 80-85. 6. Нємець Л.М. Працересурсний потенціал Харківського регіону (суспільно-географічний аспект) [монографія] / Л.М. Нємець, Ю.Ю. Сільченко, К.А. Нємець, К.Ю. Сєгїда. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – 186 с. 7. Нємець Л.М. Концепція соціально-географічної системи як методологічний конструкт суспільної географії / Л.М. Нємець, К.А. Нємець // Часопис соціально-економічної географії : міжрегіон. зб. наук. пр. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – Вип. 18 (1). – С. 24-32. 8. Niemiec L. Sytuacja demograficzna jako wskaźnik rozwoju społeczno-gospodarczego (na przykładzie obwodu wołyńskiego i charkowskiego na Ukrainie) / L. Niemiec, M. Mielnijczuk, K. Segida, T. Pogribskij // Acta Geographica Silesiana, 22. WNoZ UŚ, Sosnowiec, 2016. - S. 43-57. <p><u>Науково-дослідна робота.</u> Керівництво науково-дослідними темами: «Суспільно-географічне обґрунтування формування об'єднаних територіальних громад у Первомайському районі Харківської області» (госпрозрахункова, фінансування – 20 тис. грн.), «Суспільно-географічні особливості стійкого регіонального розвитку (на прикладі Харківської області)» (№ ДР 0114U005561, 2015-2017). Виконавець наукової теми «Створення програмного забезпечення для моніторингу соціально-економічного розвитку територій» у</p>

№	Інформація про наукову діяльність
	<p>рамках Фонду модернізації Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (2017). Була керівником науково-дослідних тем: «Територіальні особливості формування конкурентоспроможності регіону» (№ ДР 0115U000504, 2015-2016); «Суспільно-географічні особливості соціальної безпеки регіону як чинника його стійкого розвитку в аспекті раціонального природокористування» (№ ДР 0111U008533, 2012-2014); «Територіальні особливості соціальної інфраструктури сільської місцевості Донецької області та шляхи її оптимізації» за замовленням Ясинуватської пересувної механізованої колони (2012-2013). Участь у розробці «Стратегії розвитку Харківської області до 2020 року» (2014-2015).</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах.</u> Регіон: стратегія оптимального розвитку (Харків, 2012-2017), Регіон: суспільно-географічні аспекти (Харків, 2013-2017), Географія, картографія, географічна освіта: історія, методологія, практика (Чернівці, 2014), Регіональні проблеми України: Географічний аналіз та пошук шляхів вирішення (Херсон, 2015), XII з'їзд Українського географічного товариства (Вінниця, 2016), Online-семінари у рамках реалізації дослідницького проекту «Демократичні реформи державного управління в Україні» за участю Університету м. Альберта, Канада (2016-2017). Голова оргкомітету Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих науковців «Регіон: суспільно-географічні аспекти» (Харків, 2013-2017). Заступник голови оргкомітету Міжнародної науково-практичної конференції «Регіон: стратегія оптимального розвитку» (Харків, 2013-2017).</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> Голова спеціалізованої вченої ради К 64.051.23 Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Постійно готує відгуки на автореферати та виступає опонентом на захисті дисертаційних досліджень на здобуття наукових ступенів кандидата та доктора географічних наук. Під її керівництвом захищено 11 кандидатських дисертацій за спеціальністю 11.00.02 - «Економічна та соціальна географія». Зараз консультує 1 докторанта, керує роботою 1 аспіранта.</p> <p><u>Керівництво студентською науковою роботою.</u> Під її керівництвом підготовлено 2 призери студентського конкурсу науково-дослідних робіт (II місце 2016 р., III місце – 2017 р.), статті та тези багатьох доповідей на конференції. Під її керівництвом студентами було успішно виконано та захищено близько 30 дипломних робіт.</p>
2	<p>Немець Костянтин Аркадійович має понад 200 публікацій, з них 17 навчально-методичного та 152 наукового характеру:</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Інноваційно-інвестиційний потенціал як основа конкурентоспроможності регіону (на прикладі Харківської області) : колективна монографія / За заг. ред. Л.М. Немець, К.Ю. Сегіди. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2017. – 520 с. 12. Немець К.А. Науково-практичні конференції як засіб розвитку наукових поглядів магістрів-географів / К.А. Немець, Ю.І. Кандиба // Проблеми сучасної освіти : зб. наук.-метод. пр. – Вип. 5. Ч.1. / Укл. Ю.В. Холін, Т.О. Маркова. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – С.86-89. 13. Немець К.А. Просторовий аналіз в суспільній географії: нові підходи, методи, моделі : монографія / К.А. Немець, Л.М. Немець. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2013. – 228 с. 14. Немець К.А. Система освіти Харківської області: суспільно-географічний аспект : [монографія] / К.А. Немець, П.А. Вірченко, Г.О. Кулешова. – Харків, 2014. – 180 с. 15. Niemets K. Spatial and statistical analysis of settling in the region (on example of Poltava region, Ukraine) / K. Niemets, K. Segida, T. Pogrebskyi, I. Barilo // Acta Geographica Silesiana, 18. / Uniwersytet Śląski Wydział Nauk o Ziemi. - Sosnowiec, 2015. – P. 41-47. 16. Немець К.А. Концепція соціально-географічної системи як методологічний конструкт суспільної географії / К.А. Немець, Л.М. Немець // Часопис соціально-економічної географії : міжрегіон. зб. наук. пр. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. –

№	Інформація про наукову діяльність
	<p>Вип. 18(1). – С. 24-32.</p> <p>17. Немець К.А. Environment as a factor of the spatial organizations of the big city (on the example of the city of kharkiv) / К.А. Niemets, A.V. Mazurova // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія : Геологія – Географія – Екологія. – Вип. № 1157. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – Р. 95-98.</p> <p>18. Немець К.А. Зміна ролі міст Харківської області: ретроспективний аналіз / К.А. Немець, К.О. Кравченко, К.Ю. Сегіда. - Збірник наукових праць «Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна: Геологія – Географія – Екологія». – Випуск № 44. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – С. 123-129.</p> <p>19. Немець К.А. Роль та значення заселенсько-розселенських процесів для розвитку соціогеосистеми Харківської області / К.А. Немець, К.О. Кравченко // Часопис соціально-економічної географії: Міжрегіональний збірник наукових праць. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – Вип. 19 (2). – С. 54-60.</p> <p>20. Немець К.А. Багатовимірний аналіз у суспільній географії (нетрадиційні методи) : монографія / К.А. Немець, К.Ю. Сегіда, Л.М. Немець. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016. – 120 с.</p> <p><u>Науково-дослідна робота.</u> Керівник наукової теми «Створення програмного забезпечення для моніторингу соціально-економічного розвитку територій» у рамках Фонду модернізації Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (2017). Участь у виконанні науково-дослідних тем: «Територіальні особливості формування конкурентоспроможності регіону» (№ ДР 0115U000504, 2015-2016); «Суспільно-географічні особливості стійкого регіонального розвитку (на прикладі Харківської області)» (№ ДР 0114U005561, 2015-2017). Науковий керівник госпрозрахункової теми «Теоретичні та методичні засади викладання дисципліни «Основи геоелектроніки та проблеми» (2013), участь у виконанні теми «Суспільно-географічні особливості соціальної безпеки регіону як чинника його стійкого розвитку в аспекті раціонального природокористування» (№ ДР 0111U008533, 2012-2014). Участь у розробці «Стратегії розвитку Харківської області до 2020 року». Протягом 6 років був членом експертної ради ВАК України. Член спеціалізованих вчених рад із захисту докторських (Одеса) та кандидатських (Харків) дисертацій.</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах.</u> Брав участь більше ніж у 70 наукових та науково-практичних конференціях, за результатами яких опубліковано тези доповідей, серед них: «Регіон: стратегія оптимального розвитку» (Харків, 2013-2017), «Освітні й наукові виміри географії» (Полтава, 2016), Online-семінари у рамках реалізації дослідницького проекту «Демократичні реформи державного управління в Україні» за участю Університету м. Альберта, Канада (2016-2017).</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> Під його керівництвом захищено 7 кандидатських дисертацій за спеціальністю 11.00.02 «Економічна та соціальна географія». Здійснює керівництво дисертаційними дослідженнями 3 аспірантів.</p> <p><u>Керівництво студентською науковою роботою.</u> За період з 2013 по 2017 роки під його керівництвом студентами було успішно виконано та захищено близько 20 дипломних робіт. Здійснює керівництво написанням курсових робіт студентів денної та заочної форм навчання згідно навантаження. Під керівництвом Немець К.А. підготовлено переможців і призерів Всеукраїнського конкурсу наукових студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук напряму «Географічні науки», що проводилися за наказами МОН України з географії (Логвинова М. – III місце, 2015; Суптело О. – I місце, 2016).</p>
3	<p>Ключко Людмила Василівна має близько 100 <u>наукових публікацій</u>, серед яких 2 навчально-методичних посібника (у співавторстві) та 6 (у співавторстві) статей у виданнях, які включено до наукометричної бази Scopus. Зокрема:</p>

№	Інформація про наукову діяльність
1.	Нємець Л.М. Комунально-житлове господарство як складова соціальної інфраструктури (на прикладі сільської місцевості Донецької області) / Л.М. Нємець, Л.В. Ключко, К.Ю. Сегіда, О.А. Забірченко // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна: Геологія – Географія – Екологія : зб. наук. праць. – Вип. № 1049. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2013. – С. 142-148.
2.	Ключко Л.В. Суспільно-географічні особливості торгово-розважальних центрів як публічних просторів м. Харкова / Л.В. Ключко, А.Г. Ісмаїлова. - Економічна та соціальна географія: Наук. зб. / [Ред. кол.: С.І. Іщук (відп. ред.) та ін.] – 2014. – Вип. 1 (69). – С. 186 – 193.
3.	Кулєшова Г.О. Регіональні особливості експорту товарів України / Г.О. Кулєшова, Л.В. Ключко, П.О. Кафтанова. - Збірник наукових праць «Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна: Геологія – Географія – Екологія». – Випуск № 1098. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – с. 92 – 96.
4.	Нємець Л.М. Інноваційна інфраструктура Харківської області: сучасний стан та перспективи / Л.М. Нємець, Н.В. Гусєва, К.Ю. Сегіда, Л.В. Ключко. - Часопис соціально-економічної географії: міжрегіон. зб. наук. праць. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016. – № 21 (2). – С. 41–52.
5.	Ключко Л.В. Якість життя населення як критерій соціально-економічного розвитку регіону / Л.В. Ключко, П.А. Вірченко, І.О. Полевич // French Journal of Science and Education. – No.2. (12). – Vol. I. – Paris, 2014. – P. 797-807.
6.	Kliuchko L. Territorial features of social infrastructure in Kharkiv Region / L. Kliuchko, P. Kobylin, E. Telebeneva, D. Shynkarenko // The Social Transformation of the Cities and Regions in the Post-communist Countries / Edited by Cezary Madry. – Posnan : Bogucki Wydawnictwo Naukowe, 2014. – P. 79-92.
7.	Немец К.А. Информационный подход в общественно-географических исследованиях / К.А. Немец, Л.Н. Немец, А.А. Кулешова, Л.В. Ключко // Социально-экономическая география: Вестник Ассоциации российских географов-обществоведов. – Вып. № 3. – Ростов-на-Дону, 2014. – С. 109-113.
8.	Niemets L. Development features of region health care in the European and Ukrainian context (on example of the Kharkiv region) / L. Niemets, A. Kuleshova, L. Kliuchko, A. Mazurova // Acta Geographica Silesiana 18 / Uniwersytet Śląski Wydział Nauk o Ziemi. – Sosnowiec, 2015. - P. 49-59.
9.	Niemets K. Spatial interaction of socio-geographical objects: new approaches and methods of investigation / K. Niemets, A. Mazurova, L. Klychko, N. Guseva // Cambridge Journal of Education and Science. – № 1(15). – Volume III. – 2016. - P. 174-182.
	<u>Науково-дослідна робота.</u> Участь у виконанні держбюджетних та госпрозрахункових тем: «Суспільно-географічні особливості соціальної безпеки регіону як чинника його стійкого розвитку в аспекті раціонального природокористування» (№ ДР 0111U008533, 2011-2014); «Територіальні особливості формування конкурентоспроможності регіону» (2015-2016); «Територіальні особливості соціальної інфраструктури сільської місцевості Донецької області та шляхи її оптимізації» за замовленням Ясинуватської пересувної механізованої колони (2012-2013); «Комплексна економіко-географічна характеристика Хорольського району Полтавської області» за замовленням Хорольської районної державної адміністрації (2014-2015). Виконавець теми «Створення програмного забезпечення для моніторингу соціально-економічного розвитку територій» у рамках Фонду модернізації Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (2017), «Суспільно-географічне обґрунтування формування об'єднаних територіальних громад у

№	Інформація про наукову діяльність
	<p>Первомайському районі Харківської області» (госпрозрахункова). Участь у розробці «Стратегії розвитку Харківської області до 2020 року» (співавтор підрозділів «Здоров'я населення», «Соціальне обслуговування населення», «Зайнятість і доходи населення»). Вчений секретар спеціалізованої вченої ради К 64.051.23 Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах.</u> Брала участь у близько 60 наукових та науково-практичних конференціях в Україні та за її межами, зокрема XII з'їзд Українського географічного товариства (Вінниця, 2016), Від географії до географічного українознавства: еволюція освітньо-наукових ідей та пошуків (Чернівці, 2016), Регіон: стратегія оптимального розвитку (Харків, 2013-2016); Регіон: суспільно-географічні аспекти (Харків, 2013-2016); Львівська суспільно-географічна школа (Львів, 2015); Отечественная наука в эпоху изменений: постулаты прошлого и теории нового времени (Екатеринбург, Россия, 2014); Наукові пошуки географічної громадськості: минуле, сьогодення, майбуття (Луганськ, 2013); Социально-экономическая трансформация городов и регионов в посткоммунистических странах (Познань, Польша, 2013); Социально-экономическая география в XXI веке: вызовы и возможные ответы (Москва, Россия, 2013); Українсько-російське порубіжжя: стан та перспективи співробітництва (Харків, 2013); Муниципальные образования в регионах России (регионоведческий анализ) (Воронеж, 2013); Молоді науковці – географічній науці (Київ, 2013).</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> Відгуки на автореферати кандидатських та докторських дисертацій, робота вченим секретарем спеціалізованої ради із захисту кандидатських дисертації К 64.051.23 ХНУ імені В.Н. Каразіна (з 2015). Участь у попередніх захистах дисертаційних робіт та обговореннях.</p> <p><u>Керівництво студентською науковою роботою.</u> Здійснює керівництво дипломними роботами бакалаврів та магістрів. Під її керівництвом було успішно виконано та захищено більше 40 робіт. Студенти мають публікації у фахових виданнях (більше 20), виступають із доповідями на конференціях та семінарах (Харків, Суми, Київ, Львів тощо) та мають близько 40 тез доповідей.</p>
4	<p>Кандиба Юрій іванович має понад 50 наукових на навчально-методичних <u>праць</u>. Зокрема:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ліхван В. Визначення спеціалізації сільського господарства Харківської області / В. Ліхван, Н. Добровольська, Ю. Кандиба // Часопис соціально-економічної географії. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2013. – Вип. 14 (1). – С. 97-102. Кандиба Ю. Особенности отраслевой структуры сельского хозяйства регионов Украины / Ю. Кандыба, Н. Добровольская, В. Лихван // British Journal of Science, Education and Culture. – 2014. - No.1. (5) . Volume IV. – London : London University Press, 2014. – P. 793-803. 2. Кандиба Ю.І. Суспільно-географічні особливості відтворення населення Чугуївського району Харківської області / Ю.І. Кандиба, М.О. Логвинова // Часопис соціально-економічної географії: міжрегіон. зб. наук. пр. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – Вип. 19 (2). – С. 89-93. 3. Кандиба Ю.І. Передумови розвитку екологічного туризму в Україні на основі використання об'єктів природно-заповідного фонду / Ю.І. Кандиба, Н.В. Добровольська // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Географічні науки. – Херсон : вид-во ХДУ, 2016. - № 4. – С. 106-111. 4. Niemets L. Human geography evolutionary development in Kharkiv University / L. Niemets, Yu. Kandyba, I. Barilo, A. Sokolenko // European Journal of Scientific Research, № 1(13), (January-June). Volume II. "Paris University Press", 2016. – P. 396-403. 5. Kandyba Yu. Matrimonial population structure as a part of regional geodemographic development (illustrated by of Poltava region) / Yu. Kandyba, I. Barilo, E. Telebeneva, P. Kobylin // Cambridge Journal of Education and Science, № 1(15), (January - June). Volume III. "Cambridge University Press", 2016. – P. 311-318.

№	Інформація про наукову діяльність
	<p>6. Niemets K. Issues of Spatial Analysis Methods (Illustrated by Restaurant Business Institutions in Kharkiv Region) / K. Niemets, Yu. Kandyba, P. Virchenko, P. Kobylin // Journal of Economic Geography. – Issue 6(2). – Volume 17. – Oxford University Press, 2017. – P. 1512-1519.</p> <p><u>Науково-дослідна робота.</u> Участь у виконанні науково-дослідної роботи «Суспільно-географічні особливості соціальної безпеки регіону як чинника його стійкого розвитку в аспекті раціонального природокористування» (№ ДР 0111U008533, 2012-2014), відповідальний виконавець теми «Територіальні особливості формування конкурентоспроможності регіону» (№ ДР 0115U000504, 2015-2016), «Суспільно-географічні особливості стійкого регіонального розвитку (на прикладі Харківської області)» (№ ДР 0114U005561, 2015-2017), «Суспільно-географічне обґрунтування формування об'єднаних територіальних громад у Первомайському районі Харківської області» (фінансування – 20 тис. грн.), «Створення програмного забезпечення для моніторингу соціально-економічного розвитку територій» у рамках Фонду модернізації Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (2017). Відповідальний секретар оргкомітету міжнародних науково-практичних конференцій «Регіон: стратегія оптимального розвитку» і «Регіон: суспільно-географічні аспекти», технічний секретар міжрегіонального збірника наукових праць «Часопис соціально-економічної географії».</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах:</u> Регіон: стратегія оптимального розвитку (Харків, 2013-2016), Географія, картографія, географічна освіта: історія, методологія, практика (Чернівці, 2014), Регіональні проблеми України: Географічний аналіз та пошук шляхів вирішення (Херсон, 2015), Освітні й наукові виміри географії (Полтава, 2016), Кластеризація як механізм розвитку туристичного потенціалу території (Харків, 2016), Актуальні проблеми сучасної географічної науки та освіти (Суми, 2016), Online семінари у рамках реалізації дослідницького проекту «Демократичні реформи державного управління в Україні» за участю Університету м. Альберта, Канада (2016-2017), ін.</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> Відгуки на автореферати кандидатських та докторських дисертацій. Участь у попередніх захистах дисертаційних робіт та обговореннях.</p> <p><u>Керівництво студентською науковою роботою.</u> За останні роки здійснював керівництво близько 40 дипломними роботами, 6 студентськими науковими роботами, які брали участь у регіональному конкурсі наукових робіт. Підготовлено студентами понад 30 наукових статей та тез доповідей конференцій.</p>
5	<p>Костріков Сергій Васильович має <u>основні публікації</u> за останні роки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Костріков С.В. Геоінформаційне моделювання природно-антропогенного довкілля : монографія / С.В. Костріков. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – 484 с. 2. Добровольська Н.В. Формування екологічно збалансованого землеробства Харківської області: суспільно-географічний підхід [Монографія] / Н.В. Добровольська, С.В. Костріков. – Харків, ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016. – 276 с. 3. Костріков С.В. ГІС: перспективи університетського навчального процесу в річищі інформатизації географічної освіти / В.А. Бережний, С.В. Костріков, К.Ю. Сегіда // Проблеми сучасної освіти : зб. наук.-метод. пр. – Вип. 4. – Х. : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2013. – С. 45-54. 4. Kostrikov S.V. Towards the environmental geography concept / S.V. Kostrikov, K.Y. Segida // Часопис соціально-економічної географії : міжрегіон. зб. наук. пр. – Харків : Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2013. – Вип. 14 (1). – С. 5-11.

№	Інформація про наукову діяльність
	<p>5. Костріков С.В. Геоінформаційний підхід до розподіленого гідрологічного моделювання / С.В. Костріков, К.Ю. Сегіда // Проблеми безперервної географічної освіти і картографії : зб. наук. праць. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2013. – Вип. 17. – С. 19-24.</p> <p>6. Костріков С.В. Оцінка через ГІС-засоби просторової диференціації благоустрою міста як функції урбогеосистеми (на прикладі м. Харкова) / О.С. Чуєв, С.В. Костріков // Часопис соціально-економічної географії : міжрегіон. зб. наук. пр. – Харків : Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2015. – Вип. 18(1). – С. 56-62.</p> <p>7. Костріков С.В. Вибірки та запити як базові ГІС- операції при вирішенні геоекологічних задач / С.В. Костріков, В.А. Бережний // Людина та довкілля. Проблеми неоекології : зб. наук. пр. – Вип. № 1-2 – Х. : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015. – С. 9-17.</p> <p>8. Костріков С.В. Теоретична та прикладна геоінформатика. Навчальний посібник для студентів географічних, геологічних та екологічних спеціальностей університетів / С.В. Костріков, К.Ю. Сегіда. - Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 672 с.</p> <p><u>Науково-дослідна робота.</u> Наукове керівництво: «Розробка методів ГІС-моделювання максимальних руслових витрат рід час весняних повеней та літніх дощових паводків у водозбірних басейнах» (№ ДР 0111U000102, 2011-2013). Заступник голови спеціалізованої вченої ради К 64.051.23 Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах.</u> Регіон: стратегія оптимального розвитку (Харків, 2013-2016), GIS-Форум «Наука. Освіта. Виробництво» (Харків, 2013-2017), Online семінари у рамках реалізації дослідницького проекту «Демократичні реформи державного управління в Україні» за участю Університету м. Альберта, Канада (2016-2017).</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> Під його керівництвом захищено 2 кандидатські дисертації за спеціальністю 11.00.02 «Економічна та соціальна географія». Керує дисертаційним дослідженням 1 аспіранта.</p> <p><u>Керівництво студентською науковою роботою.</u> За період з 2013 по 2017 роки здійснював керівництво 3 студентськими науковими роботами, які брали участь у регіональному та всеукраїнському конкурсі наукових робіт. Під його керівництвом було підготовлено студентами понад 10 наукових статей та тез доповідей на конференції.</p>
6	<p>Редін Володимир Іванович має такі <u>основні публікації</u> за напрямом:</p> <p>1. Редін В.И. Использование и охрана водных ресурсов Харьковской области / В.И. Редін, И.В. Удалов // Регіон – 2013: стратегія оптимального розвитку. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2013. – С. 448-449.</p> <p>2. Редін В.И. Железнодорожный транспорт Харьковской области и его значение для экономики / В.И. Редін, В.Г. Лаптев // Регіон – 2014: стратегія оптимального розвитку. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – С. 265-267.</p> <p>3. Редін В.И. Сотрудничество станции юных туристов с учреждениями высшего профессионального образования по подготовке специалистов для туристической отрасли (на примере Харьковского региона) / В.И. Редін, В.А. Редина // Вестник Академии детско-юношеского туризма и краеведения. - № 3 (112). – Москва, 2014.</p> <p><u>Науково-дослідна робота.</u> Обов'язки вченого секретаря спеціалізованої вченої ради К 64.051.23 за спеціальністю 11.00.02 «Економічна та соціальна географія» у ХНУ імені В.Н. Каразіна (2013-2015).</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах.</u> Брав участь міжнародних науково-практичних конференціях «Регіон: стратегія оптимального розвитку» (Харків, 2013-2016).</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> Відгуки на автореферати кандидатських та докторських дисертацій, робота вченим секретарем спеціалізованої вченої ради К 64.051.23 за спеціальністю 11.00.02 «Економічна та соціальна географія» у ХНУ імені</p>

№	Інформація про наукову діяльність
	<p>В.Н. Каразіна (2013-2015). Участь у попередніх захистах дисертаційних робіт та обговореннях. <u>Керівництво студентською науковою роботою.</u> За період з 2013 по 2017 роки під його керівництвом студентами було успішно виконано та захищено 4 дипломні роботи, підготовлено тези 3 доповідей.</p>
7	<p>Вірченко Павло Анатолійович має понад 70 <u>наукових публікацій</u>, серед яких 1 монографія (у співавторстві) та 2 статті (у співавторстві) – у виданнях, які включено до наукометричної наукометричної бази Scopus, 17 – у вітчизняних та закордонних фахових виданнях. Окрім того, має понад 15 навчально-методичних праць.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Немець К.А. Система освіти Харківської області: суспільно-географічний аспект: монографія / К.А. Немець, П.А. Вірченко, Г.О. Кулешова. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – 180 с. 2. Niemets L. The modern settlement system of Kharkiv region: problems and prospects / L. Niemets, K. Sehida, K. Kravchenko, P. Virchenko // Cambridge Journal of Education and Science. - № 1(15). Volume III. - Cambridge University Press, 2016. – P. 227-234. 3. Немець К.А. Особливості розселення населення у Харківській області (з позицій системного підходу) / К.А. Немець, П.А. Вірченко, К.О. Кравченко // Часопис соціально-економічної географії. – Харків: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2015. – Вип. 18 (1). – С. 80-86. 4. Вірченко П.А. Особливості територіально-функціональної організації великого міста (на прикладі міста Харкова) / П.А. Вірченко, А.В. Мазурова // Часопис соціально-економічної географії. – Х.: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2014. - № 17 (2). – С. 72-78. 5. Вірченко П.А. Аналіз метрополітарних функцій великого міста (на прикладі міста Харкова) / П.А. Вірченко, А.В. Мазурова // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна: Геологія – Географія – Екологія : зб. наук. пр. – Вип. № 1098. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – С. 73-80. 6. Вірченко П.А. Влияние системы образования на формирование человеческого капитала административных территорий / П.А. Вірченко // Теория и практика модернизации хозяйственных укладов и экономических институтов периферийных регионов. - Ростов н/Д : Изд-во СКНЦ ВШ ЮФУ, 2013. – С. 367-373. <p><u>Науково-дослідна робота.</u> Виконавець тем «Територіальні особливості формування конкурентоспроможності регіону» (№ ДР 0115U000504, 2015-2016); «Суспільно-географічні особливості стійкого регіонального розвитку (на прикладі Харківської області)» (№ ДР 0114U005561, 2015-2017). Участь у розробці «Стратегії розвитку Харківської області до 2020 року» (розділ «Освітня інфраструктура»). Член оргкомітету щорічної міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих науковців «Регіон: суспільно-географічні аспекти».</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах.</u> Брав участь у 20 наукових та науково-практичних конференціях в Україні та за її межами, серед них: Теория и практика модернизации хозяйственных укладов и экономических институтов периферийных регионов (Ростов-на-Дону, Росія, 2013), Актуальні проблеми дослідження довкілля (Суми, 2013), Географія, картографія, географічна освіта: історія, методологія, практика (Чернівці, 2014), Отечественная наука в эпоху изменений: постулаты прошлого и теории нового времени (Єкатеринбург, Росія, 2014), Регіональні проблеми України: географічний аналіз та пошук шляхів вирішення (Херсон, 2015), Регіон: стратегія оптимального розвитку (Харків, 2013-2016).</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> Відгуки на автореферати кандидатських та докторських дисертацій. Участь у попередніх</p>

№	Інформація про наукову діяльність
	<p>захистах дисертаційних робіт та обговореннях.</p> <p><u>Керівництво студентською науковою роботою.</u> Під його керівництвом за період 2013-2016 рр. студентами було успішно виконано та захищено близько 30 робіт. Тематика науково-дослідних робіт спрямована на суспільно-географічні дослідження України, її регіонів та окремих країн світу. Під його керівництвом виконано конкурсні наукові роботи, які посідали призові місця в Університетському конкурсі студентських наукових робіт (Кравченко К. – 2 місце (2014, 2015), Гусєва В. – 3 місце (2015), Обуховський І. – III місце (2017)). Під його керівництвом студенти мають публікації у фахових виданнях, виступають із доповідями на конференціях та семінарах (у Харкові, Херсоні, Сумах).</p>
8	<p>Сегіда Катерина Юрїївна має понад 130 <u>наукових публікацій</u>, серед яких 5 монографій (у співавторстві) та 9 (у співавторстві) статей– у виданнях, які включено до наукометричної бази Scopus, 17 навчально-методичних праць. Зокрема:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інноваційно-інвестиційний потенціал як основа конкурентоспроможності регіону (на прикладі Харківської області) : колективна монографія / За заг. ред. Л.М. Немець, К.Ю. Сегіди. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2017. – 520 с. 2. Немець Л.М. Працересурсний потенціал Харківського регіону (суспільно-географічний аспект) : монографія / Л.М. Немець, Ю.Ю. Сільченко, К.А. Немець, К.Ю. Сегіда. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 180 с. 3. Niemets L. The modern settlement system of Kharkiv region: problems and prospects / L. Niemets, K. Sehida, K. Kravchenko, P. Virchenko // Cambridge Journal of Education and Science. – 2016. - № 1(15). – Vol. III. - Cambridge University Press, 2016. – P. 227-234. 4. Немець Л.М. Аналіз траєкторії розвитку соціальної інфраструктури Харківської області / Л.М. Немець, К.Ю. Сегіда, П.О. Кобилін // Актуальні проблеми економіки. – К., 2014. – С. 409-419. 5. Segida K. The demographic factor of regions development in Ukraine / K. Segida, I. Vasylevska, T. Pogrebskyi // The Social Transformation of the Cities and Regions in the Post-communist Countries / Edited by Cezary Madry. – Posnan : Bogucki Wydawnictwo Naukowe, 2014. – P. 265-279. 6. Немець Л. М. Аналіз траєкторії розвитку соціальної інфраструктури Харківської області / Л. М. Немець, К. Ю. Сегіда, П. О. Кобилін // Актуальні проблеми економіки. – К., 2014. – С. 409-419. 7. Сегіда К. Геодемографічний прогноз Харківської області (за допомогою методу екстраполяції) / К. Сегіда // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія : Геологія – Географія – Екологія : зб. наук. праць. – Вип. № 43. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – С. 164-174. 8. Сегіда Е. Ю. Особенности половозрастной структуры населения Украины / Е.Ю. Сегіда // Могилевский меридиан. - Том 14. – Вып. 3-4 (26-27). – Могилев : Могилевская областная укрупненная типография имени Спиридона Соболя, 2014. – С. 54-58. 9. Немець К.А. Багатовимірний аналіз у суспільній географії (нетрадиційні методи) : монографія / К.А. Немець, К.Ю. Сегіда, Л.М. Немець. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016. – 120 с. <p><u>Науково-дослідна робота.</u> Керівник тем: «Розробка методів просторового аналізу та прогнозу демографічного процесу й системи розселення регіону з метою оптимізації» (фінансування – 275 тис. грн., 2016-2018), «Територіальне планування Харкова та Харківського регіону на основі демографічного потенціалу: теоретико-методична розробка» (фінансування – 10 тис. грн., 2016-2017). Відповідальний виконавець: «Суспільно-географічне обґрунтування формування об'єднаних територіальних громад у Первомайському районі Харківської області» (фінансування – 20 тис. грн.). Виконавець: «Створення програмного забезпечення для</p>

№	Інформація про наукову діяльність
	<p>моніторингу соціально-економічного розвитку територій» у рамках Фонду модернізації Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (2017). Брала участь у виконанні 7 науково-дослідних робіт за державним замовленням та госпдоговорами, у 2 із них – як відповідальний виконавець («Розробка методів геоінформаційного моделювання максимальних руслових витрат під час весняних повеней та літніх дощових паводків у водозбірних басейнах», № ДР 0112U000102, 2011-2013, «Територіальні особливості соціальної інфраструктури сільської місцевості Донецької області та шляхи її оптимізації», №49-12, 2012-2013), «Територіальні особливості формування конкурентоспроможності регіону» (№ ДР 0115U000504, 2015-2016); «Суспільно-географічні особливості стійкого регіонального розвитку (на прикладі Харківської області)» (№ ДР 0114U005561, 2015-2017). Участь у розробці «Стратегії розвитку Харківської області до 2020 року», виконуючи дослідження за розділом «Демографічна характеристика».</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах.</u> Брала участь у близько 60 наукових та науково-практичних конференціях в Україні та за її межами, зокрема The International Academic Congress «European Research Area: Status, Problems and Prospects» (Рига, Латвія, 2016), SATference: 25 years of urban change (Прага, Чехія, 2015), Непрерывное географическое образование: новые технологии в системе высшей и средней школы (Гомель, Білорусь, 2013), Актуальные проблемы естественных наук и их преподавания (Могильов, Білорусь, 2013), Социально-экономическая география в XXI веке: вызовы и возможные ответы (Москва, Росія, 2013), Теория и практика модернизации хозяйственных укладов и экономических институтов периферийных регионов (Ростов-на-Дону, Росія, 2013), Географічна наука і практика: виклики епохи (Львів, 2013), В.И. Вернадский и глобальные проблемы современной цивилизации (Симферополь, 2013), Актуальні проблеми дослідження довкілля (Суми, 2013), Регіон: стратегія оптимального розвитку (Харків, 2013-2015), Географія, картографія, географічна освіта: історія, методологія, практика (Чернівці, 2014), Туризм і гостинність в Україні: стан, проблеми, тенденції, перспективи розвитку (Черкаси, 2014), Сучасні проблеми природничих наук та методики викладання (Ніжин, 2013), Проблеми безперервної географічної освіти і картографії (Харків, 2013, 2014), Регіональні проблеми України: географічний аналіз та пошук шляхів вирішення (Херсон, 2013, 2015), Сучасні проблеми розвитку географічної освіти і науки в Україні (Київ, 2015) Львівська суспільно-географічна школа (Львів, 2015), XII з'їзд Українського географічного товариства (Вінниця, 2016), Online семінари у рамках реалізації дослідницького проекту «Демократичні реформи державного управління в Україні» за участю Університету м. Альберта, Канада (2016-2017). Є членом оргкомітету щорічної міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Регіон: суспільно-географічні аспекти».</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> Відгуки на автореферати кандидатських та докторських дисертацій. Участь у попередніх захистах дисертаційних робіт та обговореннях.</p> <p><u>Керівництво студентською науковою роботою.</u> Здійснює керівництво дипломними роботами бакалаврів географії, спеціалістів і магістрів економічної та соціальної географії. Під її керівництвом студентами було успішно виконано та захищено близько 30 робіт, виконано конкурсні наукові роботи, які посідали призові місця в Університетському конкурсі студентських наукових робіт (Горбунова Ю. – 1 місце (2013), Кравченко К. – 3 місце (2013), 2 місце (2014), Венгрин Д. – 2 місце (2015), Ткаченко Н. – 3 місце (2015), Венгрин Д. 2 місце (2016), Паталашка О. – 2 місце (2016), Ткаченко Н. – 3 місце (2016), посідали призові місця у Регіональному конкурсі студентських наукових робіт (Ткаченко Н. – 3 місце (2016). Під її керівництвом студенти проводять дослідження, мають публікації у фахових виданнях (більше 20), виступають із доповідями на конференціях та семінарах (Харків, Полтава, Суми, Київ, Львів, Чернівці, Луцьк, Мінськ) та мають понад 50 тез доповідей.</p>

№	Інформація про наукову діяльність
9	<p>Гусєва Наталія Володимирівна має близько 60 <u>наукових публікацій</u>, серед яких 2 статті (у співавторстві) – у виданнях, які включено до наукометричної бази Scopus, 17 статей – у фахових виданнях України. Окрім того, має 6 навчально-методичних праць.</p> <p>5. Niemets K. Kharkiv region of Ukraine in the aspect of a polycentric development model / K. Nyemets, K. Sehida, N. Guseva, K. Kravchenko // European Journal of Scientific Research. – 2016. - № 1 (13). – Vol. II. - Paris University Press, 2016. – P. 189-195.</p> <p>6. Niemets L. Demographic potential as the basis for social and economic development / L. Niemets, K. Sehida, N. Guseva // Економічний часопис-XXI. – 2015. – № 3-4. – С. 93-97.</p> <p>7. Гусєва Н.В. Розселення населення Дніпропетровська: суспільно-географічні особливості / Н.В. Гусєва, О.С. Суптело // Часопис соціально-економічної географії. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – Вип. 19(2). – С. 67-74.</p> <p>8. Гусєва Н.В. Деякі суспільно-географічні аспекти споживання продовольства населенням України / Н. В. Гусєва // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія «Географічні науки». – № 12. – Луцьк : вид-во Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, 2013. – С. 137-147.</p> <p><u>Науково-дослідна робота.</u> Участь у виконанні робіт: «Територіальні особливості формування конкурентоспроможності регіону» (№ ДР 0115U000504, 2015-2016); «Суспільно-географічні особливості стійкого регіонального розвитку (на прикладі Харківської області)» (№ ДР 0114U005561, 2015-2017). Участь у розробці «Стратегії розвитку Харківської області до 2020 року».</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах.</u> Брала участь у понад 15 всеукраїнських і міжнародних наукових та науково-практичних конференціях, зокрема, Регіон: суспільно-географічні аспекти (Харків 2015, 2016, 2017), Регіон: стратегія оптимального розвитку (Харків, 2013, 2015), Соціально-географічні виклики в Східно-Центральній Європі на початку XXI століття і пошуки адекватних відповідей (Берегове, 2016), Наукові пошуки географічної громадськості: минуле, сьогодення, майбутнє (Луганськ, 2013), Регіональні проблеми України: Географічний аналіз та пошук шляхів вирішення (Херсон, 2015), Освітні й наукові виміри географії (Полтава, 2016), Сучасні екологічні проблеми Українського Полісся та суміжних територій (Ніжин, 2016), CATference (2017).</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> Відгуки на автореферати кандидатських та докторських дисертацій. Участь у попередніх захистах дисертаційних робіт та обговореннях.</p> <p><u>Керівництво студентською науковою роботою.</u> Здійснює керівництво дипломними роботами бакалаврів географії і магістрів економічної та соціальної географії. Тематика науково-дослідних робіт спрямована на геодемографічні дослідження, регіональний розвиток та суспільно-географічну характеристику галузей економіки світу в цілому та окремих його країн і регіонів, а також України та її адміністративно-територіальних одиниць. Під її керівництвом виконано конкурсні наукові роботи, які посідали призові місця в Університетському конкурсі студентських наукових робіт (Суптело О., 2015). Студенти мають публікації у фахових виданнях (2 статті), виступають із доповідями на конференціях та семінарах (у Харкові, Херсоні) та мають близько 10 тез доповідей.</p>
10	<p>Телебенєва Євгенія Юріївна. Основні <u>публікації</u> за напрямом:</p> <p>1. Телебенєва Є.Ю. Особливості промисловості Харківського регіону: суспільно-географічний аспект / Є.Ю. Телебенєва // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Сер. «Геологія – Географія – Екологія» : зб. наук. пр. – Х. : Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2013. – Вип. № 1049. – С. 169-172.</p> <p>2. Телебенєва Є.Ю. Трудові ресурси як складова соціально-економічного потенціалу Харківського регіону / Є.Ю. Телебенєва // Часопис соціально-економічної географії. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – Вип. 16 (1). – С. 175-181.</p>

№	Інформація про наукову діяльність
	<p>3. Телебенева Е.Ю. Место Харьковской области в структуре промышленности Украины / Е. Ю. Телебенева // Магілєўскі мерыдыян. – Магілєў, МГУ имени А.А. Кулешова, 2014. – Том 14. – Вып. 1-2 (24-25). – С. 80-84.</p> <p>4. Niemets K. Modeling of the developmental trajectory of regional sociogeosystems of Ukraine: analysis and visualization of the results / K. Niemets, T. Pogrebskyi, Ye. Telebeneva, V. Likhvan // Uniwersytet Śląski Wydział Nauk o Ziemi Sosnowiec 2014, Acta Geographica Silesiana, 17. WNoZ UŚ, Sosnowiec, 2014. – P. 33-37.</p> <p>5. Niemets L. Regional settlement system as the basis of the territorial differentiation of socio-economic development (on the example of Kharkiv region, Ukraine) / L. Niemets, K. Segida, E. Telebeneva // Austrian Journal of Humanities and Social Sciences. - 2014. - № 7-8. – Vienna, 2014. – P. 196-198.</p> <p><u>Науково-дослідна робота.</u> Участь у виконанні робіт: «Територіальні особливості формування конкурентоспроможності регіону» (№ ДР 0115U000504, 2015-2016); «Суспільно-географічні особливості соціальної безпеки регіону як чинника його стійкого розвитку в аспекті раціонального природокористування» (№ ДР 0111U008533, 2012-2014).</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах.</u> Регіон: суспільно-географічні аспекти (Харків, 2013-2016).</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> Відгуки на автореферати кандидатських дисертацій. Участь у попередніх захистах дисертаційних робіт та обговореннях.</p> <p><u>Керівництво студентською науковою роботою.</u> Під її керівництвом студенти мають тези доповідей (Харків).</p>
11	<p>Кобилін Павло Олексійович має понад 60 наукових на навчально-методичних <u>праць</u>. Зокрема:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Немець К. До питання суспільно-географічних досліджень соціальної інфраструктури / К. Немець, П. Кобилін // Часопис соціально-економічної географії: Міжрег. зб. наук. праць. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2012. – Вип. 13(2). – С. 97-101. 2. Кобилін П. О. Місце Харківської області в системі загальної середньої освіти України / П. О. Кобилін // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2013. - №1049. – Серія «Геологія-географія-екологія». – С. 114-119 3. Немець Л. М. Аналіз траєкторії розвитку соціальної інфраструктури Харківської області / Л. М. Немець, П. О. Кобилін, К. Ю. Сегіда // Науковий економічний журнал «Актуальні проблеми економіки». – К., 2014. – № 11 (161). – С. 409-418 (Scopus) 4. Niemets K. Theoretical and methodical features of the sociogeographical studies of the region's social infrastructure / K. Niemets, L. Niemets, P. Kobylin // Central European Regional Policy and Human Geography: University of Debrecen, Department of Social Geography and Regional Development Planning, 2014. – №1. – P. 7-16 (Index Copernicus) 5. Немець К. Класифікація районних соціогеосистем Харківської області за показниками стану соціальної інфраструктури / К. Немець, П. Кобилін, Е. Телебенева // Canadian Journal of Science, Education and Culture. – No.1. (5) (January-June). – Volume II. – Toronto: «Toronto Press», 2014. – P. 185-190 (Scopus) 6. Кобилін П. О. Просторове групування об'єктів торговельного обслуговування населення Харківської області / П. О. Кобилін // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна : зб. наук. праць. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – Сер. «Геологія-географія-екологія». – Вип. 43. – С. 119-124 7. Кобилін П. О. До питання динаміки розвитку торговельного обслуговування населення Харківської області / П. О. Кобилін // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. – Вінниця, 2016. – Сер.: Географія. –

№	Інформація про наукову діяльність
	<p>2016. – Вип. 28, № 1-2. – С. 209-216.</p> <p>8. P. Kobylin. Matrimonial population structure as a part of regional geodemographic development (illustrated by Poltava region) / Y. Kandyba, I. Barylo, E. Telebeneva, P. Kobylin // Cambridge Journal of Education and Science. – Cambridge: “Cambridge University Press”, 2016. – p. 311-314 (Scopus)</p> <p>9. Кобилін П. О. Проблеми та напрями удосконалення системи торговельного обслуговування Харківської області / П. О. Кобилін // Економічна та соціальна географія: наук. журнал. – К.: КНУ імені Тараса Шевченка, 2017. – Вип. 77. – С. 33-40</p> <p>10. Nemets K. Issues of Spatial Analysis Methods (Illustrated by Restaurant Business Institutions in Kharkiv Region) / K. Nemets, Y. Kandyba, P. Virchenko, P. Kobylin // Journal of Economic Geography. – Oxford: “Oxford University Press”, 2017. – Issue 6(2). November, 2017. Volume 17. – p. 1512-1520 (Scopus)</p> <p><u>Науково-дослідна робота.</u> Участь у виконанні науково-дослідної роботи «Суспільно-географічне обґрунтування формування об'єднаних територіальних громад у Первомайському районі Харківської області» (фінансування – 20 тис. грн.). Член оргкомітету оргкомітету міжнародних науково-практичних конференцій «Регіон: стратегія оптимального розвитку» і «Регіон: суспільно-географічні аспекти».</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах:</u> Регіон: стратегія оптимального розвитку» (м. Харків, 2013-2017 рр.), Регіон: суспільно-географічні аспекти» (м. Харків, 2013-2017 рр.), Європейські прикладні науки: сучасні підходи у наукових дослідженнях (м. Штутгарт, Німеччина, 2013 р.), Соціально-економічні трансформації міст та регіонів у пост-комуністичних країнах (м. Познань, Польща, 2013 р.), Дні відкритих дверей – Університетський майстер-клас (частина 11-го Європейського тижня регіонів та міст) (м. Брюссель, Бельгія, 2013 р.), Демографічні ризики XXI століття (м. Мінськ, Республіка Білорусь, 2014 р.), Географія, картографія, географічна освіта: історія, методологія, практика (м. Чернівці, 2014 р.), Географічна освіта і наука Черкащини: ретроспектива, сучасні проблеми і перспективи розвитку (м. Умань, 2015 р.), Україна в гуманітарних і соціально-економічних вимірах (м. Дніпропетровськ, 2016 р.), Географічні аспекти сталого розвитку регіонів (м. Гомель, Республіка Білорусь, 2017 р.).</p>

Особи, які працюють за сумісництвом

12	<p>Мезенцев Костянтин Володимирович є автором понад 180 наукових і навчально-методичних <u>праць</u>:</p> <p>1. Мезенцев К.В. Регіональний розвиток в Україні: суспільно-просторова нерівність і поляризація: монографія / К.В. Мезенцев, Г.П. Підгрушний, Н.І. Мезенцева; Укр. геогр. т-во. – Київ: Прінт Сервіс, 2014. - 132 с.</p> <p>2. Мезенцев К.В. Науково-дослідницький практикум з суспільної географії. – К.: Прінт Сервіс, 2014. – 47 с.</p> <p>3. Мезенцев К.В. Методи дослідження в суспільній географії: традиції та новації / К. В. Мезенцев // Економічна та соціальна географія: наук. зб. – 2013. – Вип. 1(66). – С. 31-42.</p> <p>4. Мезенцев К.В. Тестування моделі диференціальної урбанізації в Україні / К. В. Мезенцев // Економічна та соціальна географія. – 2015. – Вип. 3(73). – С. 15-26.</p> <p>5. Challenges of the Post-Soviet Development of Ukraine: Economic Transformations, Demographic Changes and Socio-Spatial Polarization // Understanding Geographies of Polarization and Peripheralization. – New York: Palgrave Macmillan, 2015. – P. 252-269.</p> <p>6. Ukraine: stable outflow and changing nature // Discovering migration between Visegrad countries and Eastern partners. – Budapest, 2014.</p>
----	--

№	Інформація про наукову діяльність
	<p>– Р. 191-211.</p> <p>7. Мезенцев К. В. Привабливість території для проживання людини: методологічні та прикладні аспекти дослідження / К.В. Мезенцев, Г.П. Підгрушний // Український географічний журнал. – 2015. – Вип. 1. – С. 32–41.</p> <p><u>Науково-дослідна робота.</u> Науковий керівник науково-дослідної теми 16БП050-02 «Просторові трансформації в Україні: моделі модернізації та планування міських територій». Наукові інтереси: дослідження просторових трансформацій міських територій, суспільно-географічне прогнозування регіонального розвитку. Заступник головного редактора фахового журналу “Економічна та соціальна географія”. Член редколегій колегій фахових журналів «Вісник Київського національного університету ім.Т.Шевченка», Серія Географія, «Часопис соціально-економічної географії»</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах.</u> Участь у міжнародних та всеукраїнських наукових і науково-практичних конференціях, зокрема, SATference: 25 years of urban change (Прага, Чехія, 2015), Регіональні проблеми України: Географічний аналіз та пошук шляхів вирішення (Херсон, 2015), Социально-экономическая география в XXI веке: вызовы и возможные ответы (Москва, Росія, 2013), Теория и практика модернизации хозяйственных укладов и экономических институтов периферийных регионов (Ростов-на-Дону, Росія, 2013).</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> Під керівництвом К.В. Мезенцева захищено 8 кандидатських дисертацій. Бере участь у роботі двох рад (Д 26.001.07 –КНУ, К 64.051.23 - ХНУ).</p> <p><u>Керівництво студентською науковою роботою.</u> Керує науковою роботою магістрантів. Під його керівництвом студенти проводять дослідження, мають публікації у фахових виданнях, виступають із доповідями на науково-практичних конференціях та семінарах.</p>
13	<p>Скриль Ірина Анатоліївна. Основні публікації за напрямом:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Скриль І. Пам'ятки архітектури як складова історико-культурних туристсько-рекреаційних ресурсів Харківського регіону / Ірина Скриль // Часопис соціально-економічної географії. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – Вип. 17(2). – С. 119-123. 2. Скриль І.А. До питання визначення туристичного краєзнавства / І.А. Скриль // Регіон – 2014: стратегія оптимального розвитку. – Харків : РВВ Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, 2014. – С. 80-83. 3. Скриль І.А. Географічні особливості зовнішньої торгівлі Харківської області / І.А. Скриль // Регіон – 2015: стратегія оптимального розвитку. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – С. 219-222. <p><u>Науково-дослідна робота.</u> Участь у виконанні теми «Суспільно-географічні особливості соціальної безпеки регіону як чинника його стійкого розвитку в аспекті раціонального природокористування» (№ ДР 0111U008533, 2011-2014).</p> <p><u>Участь у конференціях та семінарах:</u> «Регіон: стратегія оптимального розвитку» (Харків, 2013-2015), Роль и задачи массового туристско-краеведческого движения в воспитании и оздоровлении населения (Москва, Росія, 2014).</p> <p><u>Робота з аспірантами та докторантами.</u> Участь у попередніх захистах дисертаційних робіт та обговореннях.</p> <p><u>Керівництво студентською науковою роботою.</u> За період з 2013 по 2016 роки під її керівництвом студентами було успішно виконано та захищено 1 дипломну роботу.</p>

6. Інформація про завідувачів випускових кафедр із спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія)

6.1. Інформація про завідувача
випускової кафедри фізичної географії та картографії із спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія)

Прізвище, ім'я, по батькові	Найменування закладу, який закінчив викладач (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно, категорія, педагогічне звання	Педагогічний (науково-педагогічний) стаж (повних років)	Інформація про попередню роботу (період (років), найменування організації, займана посада)	Примітка (з якого часу працює у закладі освіти за основним місцем роботи або сумісництвом)
Голіков Артур Павлович	Харківський державний університет ім. О.М. Горького (1961, Економічна географія. Географ, викладач географії)	Доктор географічних наук, 11.00.02 – Соціально-економічна географія; «Територіальна організація водного господарства СРСР», професор кафедри економічної географії	51 рік	З 1966 р. на кафедрі економічної географії ХДУ, на посаді завідувача кафедри економічної географії (1973-1998 рр.), завідувача кафедри міжнародних економічних відносин, країнознавства і туризму (1998-2013 рр.), водночас був заступником директора з наукової роботи НДІ регіональної політики при Харківському університеті. З 2016 р. очолює кафедру фізичної географії та картографії.	З 1966 р. за основним місцем роботи

Ректор

В. С. Бакіров

6.2. Інформація про завідувача
випускової кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства із спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія)

Прізвище, ім'я, по батькові	Найменування закладу, який закінчив викладач (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно, категорія, педагогічне звання	Педагогічний (науково-педагогічний) стаж (повних років)	Інформація про попередню роботу (період (років), найменування організації, займана посада)	Примітка (з якого часу працює у закладі освіти за основним місцем роботи або сумісництвом)
Німець Людмила Миколаївна	Харківський державний університет імені О.М. Горького (1974, Географія, Географ, викладач географії)	Доктор географічних наук, 11.00.02 – Економічна та соціальна географія; «Соціально-географічні основи стратегії переходу України та модель стійкого розвитку»; професор кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства	33 роки	1989 – 1994 рр., середня школа № 113 м. Харкова, вчитель географії	з 1994 р. за основним місцем роботи

Ректор

[Handwritten signature]
 В. С. Бакіров

ВІДОМОСТІ
про кількісні та якісні показники матеріально-технічного забезпечення
освітньої діяльності у сфері вищої освіти

1. Інформація про загальну площу приміщень, що використовуються у навчальному процесі з підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія)

Адреса приміщення	Найменування власника майна	Площа (кв. метрів)	Найменування та реквізити документа про право власності або оперативного управління або користування	Документ про право користування (договір оренди)			Інформація про наявність документів		
				строк дії договору оренди (з _____ по _____)	наявність державної реєстрації	наявність нотаріально го посвідчення	про відповідність санітарним нормам	про відповідність вимогам правил пожежної безпеки	про відповідність нормам з охорони праці
Навчальний корпус майдан Свободи, 4	Держава	60875,6	Наказ МОН від 26.12.2014 р. №1518 «Щодо закріплення державного майна за Харківським національним університетом імені В. Н. Каразіна	-	-	-	+	+	+
Навчальний корпус майдан Свободи, 6	Держава	59287,8		-	-	-	+	+	+
Навчальний корпус Науки (Леніна), 20	Держава	6295,4		-	-	-	+	+	+
Навчальний корпус вул. Мироносицька, 1	Держава	6106,8		-	-	-	+	+	+
Навчальний корпус пр. Академіка Курчатова, 31	Держава	8619,4		-	-	-	+	+	+
Спорткомплекс «Каразінський»	Держава	11257,3		-	-	-	+	+	+

пров. Отакара Яроша, 14									
Гуртожиток пр. Людвиг Свободи, 51	Держава	8774,4	Наказ МОН від 26.12.2014 р. №1518 «Щодо закріплення державного майна за Харківським національним університетом імені В. Н. Каразіна	-	-	-	+	+	+
Гуртожиток вул. Отакара Яроша, 11	Держава	6917,2		-	-	-	+	+	+
Гуртожиток вул. Алчевських (Артема), 46	Держава	4284,9		-	-	-	+	+	+
Гуртожиток вул. Отакара Яроша, 10	Держава	8778,7		-	-	-	+	+	+
Гуртожиток вул. Отакара Яроша, 13	Держава	6081,3		-	-	-	+	+	+
Гуртожиток вул. Цілиноградська, 46	Держава	6007,7		-	-	-	+	+	+
Гуртожиток вул. Академіка Вальтера, 14	Держава	3284,0		-	-	-	+	+	+
Гуртожиток вул. Отакара Яроша, 12	Держава	8619,4		-	-	-	+	+	+

[Handwritten signature]
В. С. Бакіров

2. Забезпечення приміщеннями навчального призначення та іншими приміщеннями

Найменування приміщення	Площа приміщень (кв. метрів)			
	усього	у тому числі		
		власних	орендованих	зданих в оренду
1. Навчальні приміщення, усього	56320,6	56320,6	0	12500,1
у тому числі:				
приміщення для занять студентів, курсантів, слухачів (лекційні, аудиторні приміщення, кабінети, лабораторії тощо)	45950,6	45950,6	0	12500,1
комп'ютерні лабораторії	2916,0	2916,0	0	
спортивні зали	7454,0	7454,0	0	
2. Приміщення для науково-педагогічних (педагогічних) працівників	14906,5	14906,5	0	0
3. Службові приміщення	20237,0	20237,0	0	0
4. Бібліотека	10164,0	10164,0	0	0
у тому числі читальні зали	1925,0	1925,0	0	0
5. Гуртожитки	52920,0	52920,0	0	1014,4
6. Їдальні, буфети	2006,7	2006,7	0	2006,7
7. Профілакторії, бази відпочинку	1627,2	1627,2	0	0
8. Медичні пункти	167,0	167,0	0	0
9. Інші	82981,0	82981,0	0	0

Ректор

В. С. Бакіров

3. Обладнання лабораторій та спеціалізованих кабінетів

Найменування лабораторії, спеціалізованого кабінету, їх площа	Найменування навчальної дисципліни	Найменування обладнання, устаткування, їх кількість
1	2	3
<p>Навчальна лабораторія топографії, картографії та геоінформаційних технологій, ауд. 4-69 (37,6 м²)</p>	<p><i>Нормативні навчальні дисципліни:</i> Топографія з основами геодезії, Картографія, <i>Навчальні дисципліни за вибором:</i> Картографічний метод дослідження</p>	<p>дошка-екран 1 шт.; мультимедійний проектор 1 шт., ноутбук 1 шт., екран 1 шт.; ПК Intel Celeron 1 шт., теодоліти 50 шт., нівеліри 61 шт., бусолі 53 шт., кіпрегелі 25 шт., компаси 3, барометри-анероїди 30 шт.; GPS навігатор 1 шт.; власна бібліотека, картографічні твори</p>
<p>Навчальна лабораторія фізичної географії, геоєкології та методики викладання географічних дисциплін імені професора Г.П. Дубинського, ауд. 4-71 (53,4 м²), ауд. 4-73 (50,6 м²)</p>	<p><i>Нормативні навчальні дисципліни:</i> Геоморфологія з основами геології; Фізична географія материків і океанів; Фізгеографія України; Метеорологія з основами кліматології; Загальна гідрологія з основами океанології; Ґрунтознавство і біогеографія; Методика викладання географії; Ландшафтознавство. <i>Навчальні дисципліни за вибором:</i> Основи наукових досліджень; Основи геоєкології; Основи раціонального природокористування; Краєзнавство і регіональний туризм; Природні умови і ресурси України; Географія і економіка в школі; Методика викладання природознавства; Методика організації спортивно-туристської роботи.</p>	<p>мультимедійний проектор (Sony) 1 шт.; екран для мультимедійних установок 1 шт.; ноутбук 1 шт.; принтер 1 шт.; сканер 1 шт., геліограф 3 шт., психрометри 54 шт., термографи 16 шт., флюгер 2 шт., гігрограф 1 шт., балансомір 7 шт., актинометри 9 шт., анемометри 45 шт., анеморумбометри 2 шт., термометри 16 шт., снігомір 6 шт., барограф 14 шт., батометр 12 шт., гальванометр 14 шт., термометр-щуп 31 шт., опадомір 9 шт.; власна бібліотека, карт. твори</p>
<p>Навчальна лабораторія геоінформаційних систем та дистанційного зондування Землі, ауд. 4-68 (43,5 м²), ауд. 2-62 (21,6 м²)</p>	<p><i>Навчальні дисципліни за вибором:</i> Основи комп'ютерної графіки; Основи моделювання в географії; Картографічний метод дослідження; ГІС в географії.</p>	<p>ПЕОМ 7 шт. з необхідним програмним забезпеченням, власна бібліотека, база космічних та аерознімків, картографічні твори, GPS-приймач Magellan XL 1 шт., вітроустановка з зовнішнім відеоспостереженням 1 шт.; автоматичний анеморумбометр 1 шт., сонячні батареї 2 шт.</p>

1	2	3
<p>Навчально-дослідницька лабораторія регіональних суспільно-географічних досліджень, ауд. 3-63 (36 м²)</p>	<p><i>Нормативні навчальні дисципліни:</i> Географічні інформаційні системи; Регіональна економічна та соціальна географія; Економічна і соціальна географія України; Основи соціальної географії. <i>Навчальні дисципліни за вибором:</i> Методика наукових досліджень; Комп'ютерні технології в освіті (практикум); Статистичні методи і обробка геоінформації.</p>	<p>ПК Notebook, 1 шт.; Notebook HP Pavilion DV6-2120ER, 1 шт.; ПК Celeron e1400, 10 шт.; проектор Epson EB-826HV, 1 шт.; проектор Epson EB-440W, 1 шт.; дошка інтерактивна UB1780B Panasonic, 1 шт.; GPS GARMIN MAP60-CX, 1 шт.; планшет Genius GPen5605, 2 шт.; багатофункціональний пристрій Canon Pixma MX 300, 1 шт.; копіювальний апарат Canon IR-1018J, 1 шт.</p>
<p>Навчальна лабораторія соціально-економічних і інформаційних технологій, ауд. 5-66 (40 м²)</p>	<p><i>Нормативні навчальні дисципліни:</i> Географія населення з основами демографії; Географія світового господарства. <i>Навчальні дисципліни за вибором:</i> Техніко-економічні основи виробництва; Геомаркетинг і логістика; Основи економіки та методика її викладання.</p>	<p>ПК Intel Celeron-420, 7 шт.; Celeron D347, 2 шт.; Athlon-1800 XP, 1 шт.; Celeron-DCE1400, 1 шт.; Notebook Asus K501P, 2 шт.; проектор Epson EB-S62, 1 шт.; проектор Epson EB-1900, 1 шт.; планшет Genius GPen5605, 1 шт.; багатофункціональний пристрій SAMSUNG SCX-4300, 1 шт.; Екран Projecta Cinema, 1 шт.</p>

Ректор

В. С. Бакіров

4. Обладнання, устаткування та програмне забезпечення спеціалізованих комп'ютерних лабораторій, які забезпечують виконання начального плану за спеціальністю 014.07. Середня освіта (Географія) на першому (бакалаврському) рівні

Найменування комп'ютерної лабораторії, її площа	Найменування навчальної дисципліни	Модель і марка персональних комп'ютерів, їх кількість	Найменування пакетів прикладних програм (у тому числі ліцензованих)	Доступ до Інтернету наявність каналів доступу (так/ні)
1	2	3	4	5
Навчальна лабораторія геоінформаційних систем та дистанційного зондування Землі, ауд. 4-68 (43,5 м ²)	Основи комп'ютерної графіки, Основи моделювання в географії, Картографічний метод дослідження, ГІС в географії	(Intel Pentium D E5200 2,5 Ghz/ GA-P31-ES3G/ 2 Gb RAM/ Samsung HD252HJ/ GeForce 8600GT 256 Mb VRAM), 7 шт.	Microsoft Office 365 ProPlus, MapInfo Pro 15, ГІС Карта 2011, ERDAS Imagine Essentials, QGIS, SAGA, svSIG, GIMP	Так
Навчально-дослідницька лабораторія регіональних суспільно-географічних досліджень, ауд. 3-63 (36 м ²)	<i>Нормативні навчальні дисципліни:</i> Географічні інформаційні системи; Регіональна економічна та соціальна географія; Економічна і соціальна географія України; Основи соціальної географії. <i>Навчальні дисципліни за вибором:</i> Методика наукових досліджень; Комп'ютерні технології в освіті (практикум); Статистичні методи і обробка геоінформації.	ПК Intel Celeron e1400, 9 шт.; ПК Notebook Acer Aspire 5610 Z, 1 шт; Notebook HP Pavilion DV6 2120ER, 1 шт.	Corel Video Studio 12; MapInfo Professional 9.5; Microsoft Visio 2010; Panasonic Elite Panaboard; Stamina 2.5, STATISTICA 8.0; Surfer 10 (все freeware)	Так
Навчальна лабораторія соціально-економічних і інформаційних технологій, ауд. 5-66 (40 м ²)	<i>Нормативні навчальні дисципліни:</i> Географія населення з основами демографії; Географія світового	ПК Intel Celeron-420, 7 шт.; ПК Celeron D347, 2 шт.; ПК Athlon-1800 XP, 1 шт.; ПК Celeron-	Adobe Illustrator v10.0; Adobe Photoshop CS4; ArcGIS 9.3; QBasic; InsideAV; FAR Manager; Depres+; MapInfo Professional 5.5; пакети Publisher и FrontPage, а також	Так

1	2	3	4	5
	господарства. <i>Навчальні дисципліни за вибором:</i> Техніко-економічні основи виробництва; Геомаркетинг і логістика; Основи економіки та методика її викладання.	DCE1400, 1 шт.; Notebook Asus K501P, 2 шт.	серверні пакети: Exchange, SharePoint Portal Server і служба Windows SharePoint Services); STATISTICA 8.0; Sysmodall; Surfer 10 (все freeware)	

Ректор

В. С. Бакіров

5. Інформація про соціальну інфраструктуру

Найменування об'єкта соціальної інфраструктури (показника, нормативу)		Кількість	Площа (кв. метрів)
		8	52920,0
1.	Гуртожитки для студентів	-	6
2.	Житлова площа на одного студента у гуртожитку	20	2006,7
3.	Їдальні та буфети		
4.	Кількість студентів на одне місце в їдальнях і буфетах	6	-
		2	2167
5.	Актові зали	14	7454
6.	Спортивні зали	-	-
7.	Плавальні басейни		
8.	Інші спортивні споруди:	1	37120
	стадіони	7	3992
	спортивні майданчики	12	6912
	корти		
	тощо:		
	футбольне поле	1	10080
	приміщення для фізкультурно-оздоровчих занять	15	1122
9.	Студентський палац (клуб)	-	-
10.	Інші	-	-

Ректор

В. С. Бакіров

ВІДОМОСТІ
про навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності
у сфері вищої освіти за спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія)
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Найменування навчальної дисципліни згідно з навчальним планом	Інформація про наявність (“+”, “-” або немає потреби)					
	навчального контенту	планів практичних (семінарських) занять	завдань для лабораторних робіт	завдань для самостійної роботи студентів	питань, задач, завдань або кейсів для поточного та підсумкового контролю	завдань для комплексної контрольної роботи
I. Цикл нормативних дисциплін						
Філософія	+	+	немає потреби	+	+	+
Українська мова за професійним спрямуванням	+	+	немає потреби	+	+	+
Іноземна мова	+	+	немає потреби	+	+	+
Історія України	+	+	немає потреби	+	+	+
Вища математика з основами матстатистики	+	+	немає потреби	+	+	+
Інформатика з основами геоінформатики	+	немає потреби	+	+ ІТ	+	+
Фізика з основами фізики Землі	+	немає потреби	+	+	+	+
Хімія з основами геохімії	+	немає потреби	+	+	+	+
Геоморфологія з основами геології	+	немає потреби	+	+	+	+
Історія географічних відкриттів і досліджень	+	+	немає потреби	+	+	+
Топографія з основами геодезії	+	немає потреби	+	+	+	+
Картографія	+	немає потреби	+	+ ІТ	+	+
Географічні інформаційні системи	+	+	немає потреби	+ ІТ	+	+
Охорона праці та безпека життєдіяльності в галузі	+	+	немає потреби	+	+	+

Фізична географія материків і океанів	+	+	немає потреби	+	+	+
Регіональна економічна і соціальна географія	+	+	немає потреби	+ ІТ	+	+
Фізична географія України	+	+	немає потреби	+	+	+
Метеорологія з основами кліматології	+	немає потреби	+	+	+	+
Загальна гідрологія з основами океанології	+	немає потреби	+	+	+	+
Загальне землезнавство	+	+	немає потреби	+	+	+
Грунтознавство і біогеографія	+	немає потреби	+	+	+	+
Основи суспільної географії	+	+	немає потреби	+ ІТ	+	+
Ландшафтознавство	+	+	немає потреби	+	+	+
Вікова фізіологія та валеологія	+	+	немає потреби	+	+	+
Економічна і соціальна географія України	+	+	немає потреби	+ ІТ	+	+
Основи соціальної географії	+	+	немає потреби	+ ІТ	+	+
Географія населення з основами демографії	+	+	немає потреби	+ ІТ	+	+
Педагогіка	+	+	немає потреби	+	+	+
Методика викладання географії	+	+	немає потреби	+	+	+
Історична географія з основами етнографії	+	+	немає потреби	+ ІТ	+	+
Загальна та вікова психологія	+	+	немає потреби	+	+	+
Географія світового господарства	+	+	немає потреби	+ ІТ	+	+
Методика виховної роботи	+	+	немає потреби	+ ІТ	+	+

**II. Цикл професійної підготовки (вибіркова частина ОПП
Географія, природознавство та спортивно-туристська робота)**

Вибірковий блок 1

Основи наукових досліджень	+	+	немає потреби	+ ІТ	+	+
Основи комп'ютерної графіки	+	+	немає потреби	+ ІТ	+	+
Основи геоекології	+	+	немає потреби	+ ІТ	+	+
Сучасні концепції природознавства	+	+	немає потреби	+ ІТ	+	+

Картографічний метод дослідження	+	+	немає потреби	+ ІТ	+	+
Спортивний туризм та орієнтування	+	+	немає потреби	+ ІТ	+	+
Географія і економіка в школі	+	+	немає потреби	+ ІТ	+	+
Основи раціонального природокористування	+	+	немає потреби	+	+	+
Методика навчання природознавства	+	+	немає потреби	+	+	+
Методика організації спортивно-туристської роботи	+	+	немає потреби	+	+	+
ГІС в географії	+	+	немає потреби	+ ІТ	+	+
Краєзнавство і регіональний туризм	+	+	немає потреби	+	+	+
Природні умови і ресурси України	+	+	немає потреби	+	+	+
<i>Вибірковий блок 2</i>						
Рекреаційна географія	+	+	немає потреби	+ ІТ	+	+
Дистанційне зондування Землі	+	+	немає потреби	+ ІТ	+	+
Геоecологічна експертиза територій	+	+	немає потреби	+ ІТ	+	+
Сучасні концепції природознавства	+	+	немає потреби	+ ІТ	+	+
Фаховий практикум	+	+	немає потреби	+ ІТ	+	+
Спортивно-оздоровчий туризм	+	+	немає потреби	+ ІТ	+	+
Комп'ютерні технології в освіті	+	+	немає потреби	+ ІТ	+	+
Географія Харківської області	+	+	немає потреби	+	+	+
Технології навчання природознавства	+	+	немає потреби	+	+	+
Організація спортивно-туристської роботи	+	+	немає потреби	+	+	+
Основи моделювання в географії	+	+	немає потреби	+	+	+
Туристичне краєзнавство	+	+	немає потреби	+	+	+
Природно-ресурсний потенціал України	+	+	немає потреби	+ ІТ	+	+

II. Цикл професійної підготовки (вибіркова частина ОПП
Географія, економіка та краєзнавчо-туристична робота)

Вибірковий блок 1

Комп'ютерні технології в освіті (практикум)	+	+	немає потреби	+ ІТ	+	+
Організація краєзнавчо-туристичної роботи в школі	+	+	немає потреби	+	+	+
Рекреаційна географія з основами екскурсознавства	+	+	немає потреби	+	+	+
Техніко-економічні основи виробництва	+	+	немає потреби	+	+	+
Методика наукових досліджень	+	+	немає потреби	+	+	+
Основи економіки та методика її викладання	+	+	немає потреби	+	+	+
Семінар "Економіка в школі"	+	+	немає потреби	+	+	+
Геоурбаністика	+	+	немає потреби	+ ІТ	+	+
Політична географія з основами геоглобалістики	+	+	немає потреби	+	+	+
Регіональні проблеми стійкого розвитку	+	+	немає потреби	+	+	+
Зовнішньоекономічні зв'язки України	+	+	немає потреби	+ ІТ	+	+
Географія Харківської області з основами регіонознавства	+	+	немає потреби	+ ІТ	+	+
Математико-статистичні методи в географії та економіці	+	+	немає потреби	+ ІТ	+	+

Вибірковий блок 2

Методика застосування комп'ютерної техніки та технологій в освіті (практикум)	+	+	немає потреби	+ ІТ	+	+
Теорія і практика краєзнавчо-туристичної діяльності в школі	+	+	немає потреби	+	+	+
Рекреаційна географія	+	+	немає потреби	+	+	+
Регіональний розвиток і геопланування	+	+	немає потреби	+	+	+
Основи наукових досліджень	+	+	немає потреби	+	+	+
Основи економіки	+	+	немає потреби	+	+	+

Методика викладання економіки в школі	+	+	немає потреби	+	+	+
Геомаркетинг і логістика	+	+	немає потреби	+ IT	+	+
Основи геополітики	+	+	немає потреби	+	+	+
Основи стійкого розвитку регіону	+	+	немає потреби	+	+	+
Географія зовнішньо-економічної діяльності України	+	+	немає потреби	+ IT	+	+
Економічна і соціальна географія Харківської області	+	+	немає потреби	+ IT	+	+
Статистичні методи і обробка геоінформації	+	+	немає потреби	+ IT	+	+

Ректор

В. С. Бакіров

2. Методичне забезпечення курсового проектування

Найменування навчальної дисципліни	Семестр, в якому передбачена курсова робота (проект)	Інформація про наявність ("+" або "-")	
		методичних розробок	тематики курсових робіт (проектів)
Курсова робота за фахом	7 семестр	+	+

В. С. Бакіров

3. Забезпечення програмами і базами для проходження практики

Найменування практики	Семестр, в якому передбачена практика	Тривалість практики (тижнів)	Інформація про наявність програм практик ("+" або "-")	Найменування бази для проходження практики	Інформація про наявність угод про проходження практик (дата, номер, строк дії)
Навчальна природничо-наукова	2 семестр	6	+	Навчально-наукова географічна база «Гайдари» бази Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна	належить ХНУ імені В.Н. Каразіна 2016-2021
Навчальна професійно-орієнтована	4 семестр	8	+	Приватне підприємство «Анна-Тур» (Ужгород, Закарпатська обл.)	2015-2018
				Львівський національний університет ім. І. Франка	2016-2021
				Національний природний парк «Слобожанський»	2016-2021
				Національний парк «Дворічанський»	2013-2018
Педагогічна краєзнавчо-туристична	6 семестр	7	+	Ботанічний сад ХНУ імені В.Н. Каразіна	2012-2017
				Лозівська РДА	2015-2018
				Куп'янська РДА	2016-2019
				Харківська обласна станція юних туристів	2016-2021
				Львівський національний університет імені Івана Франка	2016-2021

Педагогічна	7 семестр	5	+	Харківська обласна станція юних туристів	2016-2021
				Харківська ЗОШ № 129	2017-2020
				Харківська ЗОШ № 140	2016-2019
				Харківська гімназія № 169	2016-2021
				Харківська ЗОШ № 106	2013-2018
				Відділ освіти Нововодолазької районної державної адміністрації	2016-2021

Ректор

В. С. Бакіров

ВІДОМОСТІ
про інформаційне забезпечення
освітньої діяльності у сфері вищої освіти

1. Інформація про наявність бібліотеки

Найменування бібліотеки	Площа (кв. метрів)	Обсяг фондів навчальної, наукової літератури (примірників)	Площа читального залу (кв. метрів), кількість місць	Примітка*
Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна	10 164	3 447 000 у тому числі наукової літератури – 1 858 000, навчальної – 1 1604 000	15 спеціалізованих залів загальною площею – 1 925 кв. м кількість посадкових місць – 803	Електронна бібліотека ЦНБ включає: - електронний каталог з електронним замовленням (понад 1 300 000 примірників), - електронний архів (репозитарій) університету eKhNUIR - «eScriptorium» - електронний архів рідкісних видань і рукописів для науки та освіти - видання на електронних носіях у фондах ЦНБ. - повнотекстові бази даних журналів іноземних та вітчизняних видавництв, у т. ч. передплачені БД Scopus, Web of Science.

Ректор

В. С. Бакіров

2. Забезпечення підручниками, навчальними посібниками, довідковою та іншою навчальною літературою

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
Філософія	Андрущенко В., Михальченко М.	Сучасна соціальна філософія. Курс лекцій – в 2-х т.	К.: Генеза, 1993	25
	Бичко І.В. та ін.	Філософія. Курс лекцій	К.: Либідь, 1991	70
	Кульчицький О.	Основи філософії і філософських наук: підручник	Мюнхен; Львів: б.в., 1995	50
	Спиркин А.Г.	Основы философии. Учебное пособие	М.: Политиздат, 1988	150
	Кремень В.Г.	Філософія: мислителі, ідеї, концепції.	К.: Книга, 2005	50
	Алексеев П.В.	Философия	М.: Проспект; Изд-во МГУ, 2005	50
Українська мова за професійним спрямуванням	Валійова Т.О.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015	5
	Васенко Л.А.	Фахова українська мова	К.: ЦУЛ, 2008	3
	Галузинська Л.І.	Українська мова за професійним спрямуванням	К.: Знання, 2008	24
	Гриджук О.Є.	Українська мова за професійним спрямуванням у таблицях і схемах	Львів.: Магнолія-2006, 2010	2
	Зубков М.Г.	Сучасна українська ділова мова	Х.: СПД ФО Співак Т.К.. 2011	108
	Кацавець Р.С.	Ділова мова: сучасний вимір	К.: ЦУЛ, 2008	5
	Корж А.В.	Українська мова професійного спрямування	К.: КНТ, 2012	10
	Мацько Л.І.	Культура української фахової мови	К.: Академія, 2007	34
	Мозговий В.І.	Українська мова у професійному спілкуванні. Модульний курс	К.: ЦУЛ, 2008	3
	Погиба Л.Г.	Українська мова фахового спрямування	К.: Кондор, 2013	41
Семеног О.М.	Культура наукової української мови	К.: Академія, 2010	5	
Іноземна мова	Благодарна Т.П.	Англійська мова	ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2006, 2007	97
	Блох М.Я.	Практикум по англійському языку: Грамматика.	Астрель, 2003	189

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
	Варенко Т. К.	World around us	ЦУЛ, 2013	103
	Кузьміна В.С.	Збірник вправ із практичної граматики англійської мови	ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2010	100
	Міцай Ю. А.	Ecology and Environment	Новий Світ-2000, 2008	20
	Поліна Г.В.	Практична граMATика англійської мови	Вища школа, 2007	225
	Рябих М. В.	Cities. Sightseeing	ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2010	30
	Свердлова І. О.	You and Your Life. Ч.1	ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2011	70
	Ужик В. О.	English for Geographers	ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2008	239
	Черкашина Н.И.	Английский для географов и геологов	Знання-Прес, 2002	83
	Черкашина Н. І.	English Bachelors' course in Ecology	ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2012	20
	Черкашина Н. І.	ENGLISH for GEOLOGISTS	ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2013	166
	Черкашина Н. І.	English for students of natural sciences	ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2010	149
	Черкашина Н. І.	Англійська мова для географів	ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2004, 2005	135
	Шпак В.К. та ін.	Англійська мова: навчальний посібник для студентів вузів	К.: Вища школа, 1995	10
	Шпак В.К. та ін.	Англійська мова для повсякденного спілкування: підручник для вузів	К.: Вища школа, 1995	15
	Толстоухова В.Ф.	Английский язык. Бизнес-курс (Business English)	Минск: ТетраСистемс, 2004	25
	Попова И.Н.	Французский язык: учебник	М.: Высшая школа, 1998	400
	Завьялова В.М.	Практический курс немецкого языка: учебное пособие	ЧеРО, 2000	350
	Гоголева Г.В.	Починаємо вивчати німецьку: в 3 частинах	Харків: Вид-во ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2002	50
Історія України	Семененко В.І., Радченко Л.А.	История Украины с древнейших времен до наших дней: учебное пособие	Х.: Торсинг, 1999	150
	Єсаєвич Я.Д.	Історія України	Львів : Світ, 2003	100
	Орест Субтельний	Україна. Історія. Учбовий посібник	К.: Либідь, 1991	75

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
	За ред. Бондаренка М.І.	Історія України: учбовий посібник	Х.: Торсінг, 1999	5
Вища математика з основами матстатистики	Глаголев А.А., Солнцева Т.В.	Курс высшей математики. Учебник	М.: Высшая школа, 1971	80
	Щипачев В.С.	Высшая математика. Учебник	М.: Высшая школа, 1990	95
	Соколенко О.І.	Вища математика. Посібник	К.: Вища школа, 1994	55
	Ильин В.А.	Высшая математика Учебник для вузов.	М.: Изд-во МГУ; Проспект, 2005	3
Інформатика з основами геоінформатики	Світличний О.О., Плотницький С.В.	Основи геоінформатики	Суми: ВТД «Університетська книга», 2006	40
	Кузнецов Ю.Н. и др.	Математическое программирование. Учебное пособие	М: Высшая школа, 1991	80
	Матряшин М.П., Макеева В.К.	Математическое программирование: учебное пособие	Х: ХГУ: Высшая школа, 1978	70
	Колемаев и др.	Теория вероятности и матстатистики. Учебное пособие	М.: Высшая школа, 1976	75
	Макарова М.В., Карнаухова Г.В., Запара С. В.	Інформатика та комп'ютерна техніка	Суми: Університетська книга, 2008	47
	Костріков С.В., Воробйов Б.Н.	Практична геоінформатика для менеджменту охорони довкілля	Х.: Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2003	19
	Дибкова Л.М.	Інформатика та комп'ютерна техніка	К.: Академвидав, 20022005	11
	Алтухов Е.В.	Основы информатики и вычислительной техники	М.: ВШ, 1992	4
	Вьюхин В.В.	Информатика и вычислительная техника	М.: Выш. Математика, 1992	3
	Каймин В.А.	Информатика	М.: ИНФРА-М, 2000	3
Фізика з основами фізики Землі	Чолкан П.П.	Фізика : підручник	К. : Вища школа, 2008	20
	Детлаф А.А. и др.	Курс физики в 3-х томах	М. : Высшая школа, 1975	75
	Беручашвили Н. Л.	Геофизика ландшафта	Теза, 1990	74
Хімія з основами геохімії	Глинка Н.П.	Общая химия : учебное пособие	М. : Юрайт, 2011 та ін. вид.	250

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
Геоморфологія з основами геології	Якушова А. Ф.	Геология с элементами геоморфологии	М. : Из-во Моск. ун-та, 1983	11
	Короновский Н. В., Хаин В. Е., Ясаманов Н. А.	Историческая геология	М. : Издат. Академия, 2006	26
	Свинко Й. М., Сивий М. Я.	Геологія	Либідь, 2003	50
	Кизевальтер Д. С. и др.	Геоморфология и четвертичная геология	Недра, 1981, 1985	47
	Леонтьев О. К., Рычагов Г. И.	Общая геоморфология	Высш. шк, 1979, 1988	55
	Пиотровский В. В.	Геоморфология с основами геологии	Недра, 1977	6
	Победов Н. О.	Общая физическая география и геоморфология	Недра, 1974	20
	Якушова А. Ф.	Геология с элементами геоморфологии	Из-во Моск. ун-та, 1983	11
	Короновский Н. В., Хаин В. Е., Ясаманов Н. А.	Историческая геология	Издат. Академия, 2006	26
	Свинко Й. М., Сивий М. Я.	Геологія	Либідь, 2003	50
	Стецюк В. В., Ковальчук І. П.	Основи геоморфології	Вища школа, 2005	25
	Василега В.Д.	Словник-довідник з курсу "Геологія з основами геоморфології"	Видавництво Сумського університету, 2009	1
	Карпов В.Г.	Геологія з основами геоморфології (Сучасні геодинамічні процеси)	Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015	2
	Костенко Н.П.	Геоморфология	Издательство МГУ, 1999	13
	Симонов Ю.Г.	Геоморфология. Методология фундаментальных исследований	СПб.; М.; Х.; Минск.: Питер, 2005	12
Стецюк В.В,	Основи геоморфології	К.: Вища школа, 2005	30	
Історія географічних відкриттів і досліджень	Баландин Р.К.	Сто великих географических открытий	М.: Вече, 2006	1
	Галицький В.І.	Географічні відкриття, дослідження і дослідники: Календар-довідник	К.: Радянська школа, 1988	4
	Дубровская О.Н.	Краткая история географических открытий	М.: Рипол Классик, 2002	1

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
	Магидович В.И.	Географические открытия и исследования XVII-XVIII веков	М.: Центрполиграф, 2004	1
	Магидович И.П.	Очерки по истории географических открытий: в 5 т. Т.1: Географические открытия народов древнего мира и средневековья (до плаваний Колумба)	М.: Просвещение, 1982	3
	Магидович И.П.	Очерки по истории географических открытий: в 5 т. Т.2: Великие географические открытия (конец V - середина XVII вв.)	М.: Просвещение, 1983	2
	Магидович И.П.	Очерки по истории географических открытий: в 5 т. Т.4	М.: Просвещение, 1985	2
	Магидович И.П.	Очерки по истории географических открытий: в 5 т. Т.5: Новейшие географические открытия и исследования (1917-1985 гг.)	М.: Просвещение, 1986	2
	Магидович И.П.	Очерки по истории географических открытий: в 5 т.:Т.3	М.: Просвещение, 1984	2
Топографія з основами геодезії	Божок А.П.	Топографія з основами геодезії	Вища школа, 1995	50
	Артамонов Б.Б.	Топографія з основами картографії	ЛНУ ім. І. Франка, 2006	15
	Господинов Г. В.	Топография	МГУ, 1967	37
	Ратушняк Г. С.	Топографія з основами картографії	Центр навчальної літератури, 2003	5
	Павлів П. В.	Геодезія	Львівська політехніка, 1997	9
	Балакірський В.Б., Червоний М.В., ін.	Геодезичні роботи при землеустрої	ХНАУ ім. В.В.Докучаєва, 2008	5
Картографія	Салищев К. А.	Картография	М. : Высшая школа, 1982	58
	Берлянт А. М.	Картография	М. :Аспект-Пресс, 2001	37
	Божок А. П.	Картография	К. : Фітосоціоцентр, 1999	10
	Авторський колектив	Картография с основами топографии	К. :Вища школа, 1991	7
	Сваткова Т. Г.	Атласная картография	М. : Аспект–Пресс, 2002	5
	Вахрамеева Л. А.	Математическая картография	Львівська політехніка, 1986	4

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
	Леонтьев Н.Ф.	Тематическая картография	М. : Наука, 1981	3
Географічні інформаційні системи	Костріков С.В., Воробйов Б.Н.	Практична геоінформатика для менеджменту охорони довкілля	Х.: Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2003	19
	Самойленко В. М.	Географічні інформаційні системи та технології	К.: Ніка-Центр, 2010	1
	Пересадько В.А., Русалова О.Г.	Розробка тематичних карт у системі ARCVIEW GIS VERSION 3.1	Х.: Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2005	1
	Дж. Кевин, В. Хоеф, Джей М., Криворучно К., Лукас Н.	ArcGIS Geostatistical Analyst: руководство пользователя	New York: ESRI, 2002	2
	МакКой Дж., Джонстон К.	ArcGIS Spatial Analyst: Руководство пользователя	New York: Environmental Systems Research Institute, 2002	2
	Тунік З.М.	Розробка тематичних карт в програмному пакеті Mapinfo Version 6.0.	Х.: Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2005	1
	Campbell John	Map use and analysis	Dubuque: Brown, 1993	1
	ДеМерс Майкл Н., Андрианов В.Ю., Королев Ю.	Географические Информационные Системы. Основы	М.: ДАТА+, 1999	2
	перевод с англ. / Чандра А.М., Гош С.К., Кирюшин А.В.	Дистанционное зондирование и географические информационные системы	М.: Техносфера, 2008	1
Королев Ю. К.	Общая геоинформатика	М.: ДАТА+, 2001	2	
Охорона праці та безпека життєдіяльності в галузі	Белов С.В.	Безопасность жизнедеятельности. Учебник	М.: Высшая школа, 1999	50
	Лепін В.М.	Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник	Львів, 1998	45
	Желібо Є.П.	Безпека життєдіяльності.	К.: Каравела, 2005	3
	Гогіташвілі Г.Г.	Основи охорони праці	К.: Знання, 2008	90
	Березуцький В.В., ін.	Основи охорони праці	Х.: Факт, 2005	51
	Керб Л.П.	Основи охорони праці: навчально-методичний посібник	К. : КНЕУ, 2002	50
	Москальова В.М.	Основи охорони праці	К.: Професіонал, 2005	23
	Гогіташвілі Г.Г., Лапін В.М.	Основи охорони праці	Львів: Новий Світ, 2000, 2006	29
	Сивко В.Й.	Правові та організаційні основи охорони праці в	К. : Кондор, 2003	11

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
		Україні		
	Жидецький В.Ц. та ін.	Основи охорони праці	Львів: Афіша, 2000	10
	Гандзюк М.П., Желібо Є. П., Халімовський М.О.	Основи охорони праці	К.: Каравела, 2003, 2004, 2008	10
	Амоша А.И. и др.	Охранология труда	Донецк: ИЭП НАН Украины, 2000	6
	Катренко Л.А., Пістун І.П., Кіт Ю.В.	Охорона праці в галузі освіти	Суми: Університетська книга, 2001, 2004, 2005, 2009	5
Фізична географія материків і океанів	Власова Т. В.	Физическая география материков (с прилегающими частями океанов): В 2 ч. Ч.1: Евразия, Северная Америка	Радянська школа, 1986	77
	Власова Т. В.	Физическая география материков (с прилегающими частями океанов): в 2 ч. Ч.2: Южная Америка, Африка, Австралия и Океания, Антарктида	Радянська школа, 1986	75
Регіональна економічна і соціальна географія	Безуглий В.В., Козинець С.В.	Регіональна економічна та соціальна географія світу	К.: Академія, 2007	29
	Голіков А.П., Дейнека О.Г., Позднякова Л.О., Черномаз П.О.	Економіка зарубіжних країн	К.: ЦУЛ, 2008	72
	Кузик С., Шаблій О., Книш М.М., Ровенчак І.	Економічна і соціальна географія світу	Львів: Світ, 2003	29
	Безуглий В.В., Козинець С.В.	Регіональна економічна та соціальна географія світу	К.: Академія, 2003	10
	Філіпенко А.С., Вергун В.А., Бураківський І.В.	Економіка зарубіжних країн	К.: Либідь, 1996	6
	Грицак Ю.П.	Страноведение: Ведущие страны мира	Х.: Издательство ХНУ им. В.Н. Каразина, 2002	6
Фізична географія України	Маринич О. М.	Фізична географія України	Шкільний світ, 2003	18
	Маринич О. М.	Фізична географія України	Шкільний світ, 2006	41

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
Метеорологія з основами кліматології	Хромов С. П.	Метеорология и климатология для географических факультетов	М. : МГУ, 1968	57
	Максименко Н. В.	Загальна метеорологія і кліматологія	ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2012	10
	Максименко Н. В.	Метеорологія і кліматологія	ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2007	5
	Алисов Б. П.	Кліматологія	М. : МГУ, 1974	26
	Авторський колектив	Кліматологія	ХДУ ім. О.М.Горького, 1989	5
	Брусенцова О. Д.	Кліматологія	ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2010	5
	Алисов Б. П.	Курс климатологии. В 2-х частях	М. : МГУ, 1952	4
	Матвеев Л. Т.	Теория общей циркуляции атмосферы и климата Земли	ХДУ ім. О.М. Горького, 1991	5
	Кобченко Ю.Ф., Гвоздь М.А.	Метеорологія і кліматологія /метод.посібник/	2000	24
Брусенцова О.Д., Гвоздь М.А.	Кліматологія /метод.посібник/	2010	6	
Загальна гідрологія з основами океанології	Михайлов В. Н. и др.	Общая гидрология	М. : Высшая школа, 1991	42
	Хильчевский В.К.	Загальна гідрологія /за редакцією С.М. Лисогор/	К. : Фітосоціоцентр, 2000	21
	Клименко В. Г.	Загальна гідрологія	ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2006	16
	Чеботарев А. И.	Общая гидрология (воды и суши)	ХДУ ім. О.М.Горького, 1975	3
	Клименко В.Г., Кійко С.О.	Норма та мінливість стоку /метод.посібник/	Харків, 2010	13
	Клименко В.Г., Левківський С.С.	Загальна гідрологія /метод.посібник/	Харків, 2007	8
	Клименко В.Г.	Гідрологія України /метод.посібник/	Харків, 2000	8
	Клименко В.Г., Петрова Н.В.	Оцінка якості води р.Харків /метод.посібник/	Харків, 2011	7
	Клименко В.Г., Клубань С.С.	Гідрокліматичні ресурси Харківської області /метод.посібник/	Харків, 2011	6
	Жемеров О.О., Доц В.Г.	Оцінка якості поверхневих вод суші /метод.посібник/	Харків, 2011	6
	Клименко В. Г.	Загальна гідрологія. Українсько-російсько-англійський словник	ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2008	10
	Кліменко В.Г., Черкашин Н.І.	Загальна гідрологія Укр.-рос.-англійський словник	Харків, 2008	8
	Волошин І.І., Чирка В.Г.	Географія світового океану: навчальний посібник	К. : Перун, 1996	18
Клименко В.Г.	Основи океанології	ХНУ, 2007	10	

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
Загальне землезнавство	Багров М.В., Боков І.Г., Черваньов І. Г.	Землезнавство	К. : Либідь, 2000	55
	Олійник Я.Б.	Загальне землезнавство	Ніженський педуніверситет, 2003	5
	Федорищак Р.П.	Загальне землезнавство	НДПУ ім. Н. Гоголя, 1995	4
	Никонова М.А.	Землеведение и краеведение	Новгу, 2005	10
Ґрунтознавство і біогеографія	Назаренко І.І.	Ґрунтознавство	Книги ХХІ, 2008	51
	Панас Р.М.	Ґрунтознавство	Новий світ, 2006	30
	Глазовская М.А.	Общее почвоведение и география почв	Высшая школа, 1981	60
	Алпатьев А.М.	Полевая практика по физической географии. Геоморфология, география почв, география растений, комплексная практика	Учпедгиз, 1958, 1964	61
	Воронов А.Г.	Биогеография мира	Высшая школа, 1985	67
	Воронов А.Г.	Биогеография с основами экологии: Учебник для геогр. спец. вузов	Высшая школа, 1987	5
	Марисова І.В.	Біогеографія. Регіональний аспект	Академія, 2005	14
	Алпатьев А.М.	Полевая практика по физической географии. Геоморфология, география почв, география растений, комплексная практика	Учпедгиз, 1958, 1964	61
	Второв П. П.	Биогеография	Владос-Пресс, 2001	6
Основи суспільної географії	Топчієв О.Г.	Основи суспільної географії	Одеса: АстроПринт, 2001	18
	Голиков А.П., Олійник Я.Б., Степаненко А.В.	Вступ до економічної і соціальної географії	К.: Либідь, 1996	23
	Пістун М.Д.	Основи теорії суспільної географії	К.: Вища школа, 1994, 1996	13
	Топчієв О.Г.	Суспільно-географічні дослідження: методологія, методи, методика	Одеса: Астропринт, 2005.	12
	Немец Л.Н.	Устойчивое развитие: социально-географические аспекты (на примере Украины)	К.: Факт, 2004	16
	Шаблій О.І.	Математичні методи в соціально-економічній географії	Львів: Світ, 1994	6

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
	Шаблій О.І.	Математичні методи в економічній географії	Львів, 1984	5
	Перцик Е.Н.	География городов: Геоурбанистика : учебное пособие для вузов	М.: Высшая школа, 1991	4
	Алаев Э.Б.	Социально-экономическая география: понятийно-терминологический словарь	М.: Мысль, 1983	5
Ландшафтознавство	Міхелі С. В.	Основи ландшафтознавства: курс лекцій	К. : Абетка-НОВА, 2002	20
	Гуцуляк В. М.	Ландшафтознавство	Чернівці, 2000	24
	Исаченко А. Г.	Ландшафтоведение и физико-географическое районирование	М. : Высшая школа, 1991	6
Вікова фізіологія та здоров'я дитини	Безруких М.М.	Возрастная физиология: (Физиология развития ребенка)	М.: АCADEMIA	3
	Бобрицька В.І.	Анатомія і вікова фізіологія з основами шкільної гігієни. Робочий зошит	К.: Професіонал	2
	Вайнер Э.Н.	Валеология	М.: Флинта	1
	Гончаренко М.С.	Духовность, здоровье, образование	Х.: Бурун Книга	50
	Грибан В.Г.	Валеология	К.: ЦУЛ	24
	Макарова Л.П.	Основы возрастной анатомии и физиологии	Спб.: Издательство РГПУ им. А.И.Герцена	1
	Маруненко І.М.	Анатомія і вікова фізіологія з основами шкільної гігієни. Курс лекцій	К.: Професіонал	12
	Сапин М.Р.	Анатомия и физиология детей и подростков	М.: АCADEMIA	5
	Солодков А.С.	Физиология человека: Общая. Спортивная. Возрастная	М.:Терра-Спорт	1
	Тимченко Г.М.	Вікова фізіологія та валеологія	Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна	25
	Хрипкова А.Г.	Возрастная физиология и школьная гигиена	М.: Просвещение	71
	Шахненко В.І.	Дослідження та оцінка фізичного розвитку людини. Практичні роботи	Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна	22
Шахненко В.І.	Основи фізичного здоров'я	Видавництво ХНУ ім.	41	

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
			В.Н. Каразіна	
Економічна і соціальна географія України	Голиков А.П., Олійник Я.Б., Степаненко А.В.	Вступ до економічної і соціальної географії	К.: Либідь, 1996	23
	Топчієв О.Г.	Суспільно-географічні дослідження: методологія, методи, методика	Одеса: Астропринт, 2005.	12
	Голиков А.П., Казакова Н.А., Шуба О.А.	Економіка України	К.: Знання, 2009	301
	Голиков А.П., Казакова Н.А., Шуба О.А.	Економіка України: фактори виробництва, галузева структура, розміщення, тенденції розвитку	Х.: Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2005	83
	Топчієв О.Г.	Основи суспільної географії	Одеса: АстроПринт, 2001	8
	Заблоцький Б.Ф.	Розміщення продуктивних сил України: Національна макроекономіка	К.: Академвидав, 2002	20
	Качан Є.П. та ін.	Розміщення продуктивних сил України	К.: Вища школа, 1998, 1999	24
	Заблоцький Б.Ф., Кокошко М.Ф., Смовженко Т.С.	Економіка України: Національна економіка України	Львів: Львівський банківський інститут НБУ	10
	Ковалевський В.В., Михайлюк О.Л., Семенов В.Ф.	Розміщення продуктивних сил	К.: Знання, 2000	11
	Чернюк Л.Г., Клиновий Д.В.	Розміщення продуктивних сил України	К.: ЦУЛ, 2002	9
Немець Л.М.	Устойчивое развитие: социально – географические аспекты (на примере Украины)	К.: Факт, 2004	16	
Географія населення з основами демографії	Валентей Д.И., Кваша А.Я.	Основы демографи	М. Мысль, 1989	3
	Попов Б.В.	Етнос і соціум	К.: Наук. Думка, 1993	3
	Боярский А.Я.	Курс демографи	М.: Финансы и статистика, 1985	6
	Лібанова Е.М., Власенко Н.С., Власюк О.С.	Людський розвиток регіонів України: методика оцінки та сучасний стан	К.: "СПД Савчина" 2002	1
	Мальтус Т.Р.	Дослідження закону народонаселення	К.: Основи, 1998	2
	Валентей Д.И.	Демографический энциклопедический словарь	М.: Советская	3

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
			Енциклопедія, 1985	
	Шелестов Д.К.	Демография: история и современность	М.: Финансы и статистика, 1983	3
	Валентей Д.И., Козлов В.И., Панкратьева Н.В.	Основы теории народонаселения: Учеб. пособие	М.: Высш. Шк., 1986	4
	Винокуров А.А., Макар С.В., Павлова И.Ю., Палилов Д.Е.	Демография: учебное пособие	М.: Кно-Рус, 2010	1
	Прибиткова І.М.	Основи демографії: Посібник для студентів	К.: АртЕк, 1995	5
	Королёв М.А.	Статистический словарь	М.: Финансы и статистика. 1989	5
	Фтомова Г.С., Великохатько А.Т., Вдовиченко Н.Х.	Социально-экономические проблемы развития села.	К. Наукова думка. 1988	3
	Меликван Г.Г.	Народонаселение. Энциклопедический словарь	М.: Большая российская энциклопедия, 1994	1
	Покшишевский В.В.	Население и география. Теоретические очерки	М., Мысль, 1978	3
	Волков А.Г., Горбунов В.Г., Андреев В.М.	Демографические процессы и их закономерности	М.: Мысль, 1986	2
	Гудзеляк І.І.	Географія населення	Львів.: Видавничий центр Львівського національного університету ім. І.Франка, 2008	1
	Сегидя. Е.Ю.	География населения с основами демографии	Издательство ХНУ им. В.Н. Каразина, 2014	2
	Муромцева Ю.І.	Демографія	К.: Кондор, 2006	8
	Медков В.М.	Демография	Ростов на Дону.: Феникс, 2002	2
Основи соціальної географії	Голиков А.П., Олійник Я.Б., Степаненко А.В.	Вступ до економічної і соціальної географії	К.: Либідь, 1996	23
	Олійник Я.Б., Степаненко А.В.	Вступ до соціальної географії	К.: Знання, 2000	2
	Пістун М.Д.	Основи теорії суспільної географії	К.: Вища школа, 1994, 1996	13

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
	Голиков А.П.	Введение в экономическую и социальную географию	Х.: Издательство ХГУ, 1992	7
	Голиков А.П., Черванев И.Г.	Математические методы в географии	Х.: Вища школа, Издательство при ХГУ, 1986	7
	Шаблій О.І.	Математичні методи в соціально-економічній географії	Львів: Світ, 1994	6
	Немец Л.Н.	Устойчивое развитие: социально – географические аспекты (на примере Украины)	К.: Факт, 2004	16
	Топчієв О.Г.	Основи суспільної географії	Одеса: АстроПринт, 2001	8
	Джонстон Р.Дж., Алаева Н.М., Алаев Э.Б., Лавров С.	География и географы: Очерк развития англо-амер.социал.географии после 1945 г.	М.: Прогресс, 1987	9
	Хакен Г.	Синергетика: Иерархии неустойчивостей в самоорганизующихся системах и устройствах	М.: Мир, 1985	5
	Поросенков Ю.В., Поросенкова Н.И.	История и методология географии	Воронеж, 1991	4
	Перцик Е.Н.	География городов: Геоурбанистика : учебное пособие для вузов	М.: Высшая школа, 1991	4
	Алаев Э.Б.	Социально-экономическая география: понятийно-терминологический словарь	М.: Мысль, 1983	5
	Любимов И.М., Кураков Л.П.	Общая политическая, экономическая и социальная география	М.: Гелиос АРВ, 2001	3
Педагогіка	Фіцула М.М.	Педагогіка : навч. посібник	К. : Академвидавництво, 2009	30
	Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л.	Педагогіка : підручник	К. : Знання, 2007	150
	Волкова Н.П.	Педагогіка : навчальний посібник	К. : Академія. 2001, 2009	25
	Мойсеюк Н.Є.	Педагогіка : навчальний посібник	К., 2007	25
	Артемова Л.В.	Історія педагогіки України	К.: Либідь, 2006	31
	Волкова Н.П.	Педагогіка	К.: Академвидав, 2009	69
	Волкова Н.П.	Педагогіка	К.: Академвидав, 2012	14

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
	Кузьмінський А.І.	Педагогіка	К.: Знання, 2007	146
	Мойсеюк Н.Є.	Педагогіка	К.: Б.в., 2007	31
	Нечепоренко Л.С.	Сучасна педагогіка	Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2007	31
	Фіцула М.М.	Педагогіка	К.: Академвидав, 2009	100
Методика навчання географії	Нагасв В.М.	Методика викладання у вищій школі	К. : Центр учбової літератури, 2007	9
	Даринский А. В.	Методика преподавания географии	М.: Просвещение, 1975	31
	За ред. Коберніка С.Г.	Методика викладання географії в школі	К.: Стафед-2, 2000	35
	Под ред. Панчешниковой Л.М.	Методика обучения географии в средней школе	М.: Просвещение, 1997	32
	Жемеров А.О.	Методика преподавания географии: методические указания по самостоятельной работе студентов ГГФ при изучении курса	Харьков: ХГУ, 1988	50
	Жемеров А.О.	Урок географии в школе: методические указания для студентов-практикантов географического отделения	Харьков: ХГУ, 1987	30
	Под ред. Мышинской Р.П.	Практикум по методике обучения географии	М.: Просвещение, 1986	22
	Жемеров О.О., Карпенко О.М.	Робота з підручником географії у загальноосвітній школі: Методичний посібник	Харків: ХНУ, 2010	16
	Агеева И.Д.	Веселая география на уроках и праздниках	М.: Сфера, 2004	2
	Душина И.В.	Методика и технология обучения географии	М.: Астрель, 2002	2
	Жемеров О.О.	Робота з підручником географії у загальноосвітній школі	Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2010	1
	Носуля Н.О.	Вивчення океанів в шкільній географії	Б.в., 2005	1
	Свір Н.В.	Розвиток пізнавальних інтересів на уроках географії у 6 та 7 класах	Видавничий центр ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2010	1
	Топузов О.М.	Загальна методика навчання географії	К.: ДНВП "Картографія", 2012	20
	Финаров Д.П.	Методика обучения географии в школе	М.: АСТ, 2007	1
Свір Н. В., Конобєєва Ю. С.	Види перевірки навчальних досягнень учнів на уроках географії: Навчально-методичний	Харків: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2011	7	

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
		посібник до курсу «Основи викладання географії»		
Історична географія з основами етнографії	Нарочницкий А.Л.	Историческая география России: XII- начало XX в.	М.: Наука, 1975	5
	Макарчук С.А., Гошко Ю.Г. та ін.	Етнографія України	Львів: Світ, 1994, 2004	60
	Итс Р.Ф.	Введение в этнографию	Л.: Издательство ЛГУ, 1974, 1991	20
	Тиводар М.П.	Етнологія	Львів: Світ, 2004	79
	Бромлей Ю.В., Марков Г.Е., Анохин Г.И.	Этнография	М.: Высшая школа, 1982	49
	Сегеда С.П.	Основи антропології	К.: Либідь, 1995	11
	Шаблій О.І.	Основи загальної суспільної географії	Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003	10
	Пономарьов А.П.	Етнічність та етнічна історія України	К.: Либідь, 1996	8
	Гумилев Л.Н.	Этногенез и биосфера Земли	різні	7
	Алексеев В.П.	Географические очаги формирования человеческих рас	М.: Мысль, 1985	5
	Тугаринов В.П.	Природа, цивилизация, человек	Л.: Издательство ЛГУ, 1978	4
	Бромлей Ю.В.	Этносоциальные процессы: теория, история, современность	М.: Наука, 1987	4
	Брук С.И.	Население мира: Этнодемографический справочник	М.: Наука, 1981, 1986	11
	Борисов В.А.	Население мира: Демографический справочник	М.: Мысль, 1989	5
	Аксьонова Н.В.	Етнографія народів світу	Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2012	10
Дністрянський М.С.	Етногеографія України	Видавництво Львівського університету ім. І. Франка, 2008	2	
Богучарсков В.Т.	История географии	М.; Ростов-н/Д.: МарТ, 2004	2	
Загальна та	колектив авторів	Вікова психологія	ЦУЛ, 2012	30

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
вікова психологія	колектив авторів	Вікова психологія: хрестоматія	Каравела, 2014	3
	колектив авторів	Загальна психологія	Каравела, 2009	26
	колектив авторів	Загальна психологія. Практикум	Каравела, 2010	25
	Гимаева Ю. А.	Возрастная психология	Харьков : ХНУ им. В.Н. Каразина, 2013	5
	Гиппенрейтер Ю.Б.	Введение в общую психологию (курс лекций)	М.: ЧеРо, 2012	10
	Долинська Л.В.	Геронтопсихологія. Практикум. Хрестоматія	К.: Каравела, 2012	13
	Маклаков А.Г.	Общая психология	СПб.; М.; Х.; Минск: Питер, 2012	20
	Маклаков А.Г.	Общая психология	СПб.; М.; Х.; Минск: Питер, 2013	25
	Маклаков А.Г.	Общая психология	СПб.; М.; Х.; Минск: Питер, 2011	9
	Павелків Р.В.	Загальна психологія	К.: Кондор, 2013	52
Савчин М.В.	Загальна психологія	К.: Академвидав, 2012	50	
Географія світового господарства	Олійник Я.Б., Смирнов І.Г., Любіцева О.О. та ін.	Географія світового господарства (з основами економіки)	К.: Знання, 2011	70
	Голиков А.П., Грицак Ю.П., Казакова Н.А., Сидоров В.И.	География мирового хозяйства	К.: ЦУЛ, 2008	78
	Кузик С., Шаблій О., Книш М.М., Ровенчак І.	Економічна і соціальна географія світу	Львів: Світ, 2003	29
	Липец Ю.Г., Пуляркин В.А., Шлихтер С.Б.	География мирового хозяйства	М.: ВЛАДОС, 1999	7
	Голиков А.П., Дейнека О.Г., Позднякова Л.О., Черномаз П.О.	Економіка зарубіжних країн	К.: ЦУЛ, 2008	72
	Голиков А.П., Артеменко Г.П., Багров Н.В., Григорова Л.И.	Мировое хозяйство и международные экономические отношения	Симферополь: СОНАТ, 2003	301
	Голиков А.П., Григорова Л.И.,	Международная торговля (структура, география, тенденции)	Х. : Издательство ХНУ им. В.Н. Каразина, 2003	293

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
	Філіпенко А.С., Будкін В.С., Гальчинський А.С. та ін.	Україна і світове господарство: взаємодія на межі тисячоліть	К.: Либідь, 2002	147
	Рыбалкин В.Е., Щербанин Ю.А., Балдин Л.В.	Международные экономические отношения	М.: ЮНИТИ, 2000	11
	Фомичев В.И.	Международная торговля	М.: ИНФРА-М, 2001	10
	Голиков А.П.	Мировое хозяйство. Отраслевая структура, география, современные тенденции	Х.: Би., 2002	7
	Мироненко Н.С.	Введение в географию мирового хозяйства. Международное разделение труда. Курс лекций	М.: Аспект Пресс, 2006	2
Методика виховної роботи		Воспитательная деятельность педагога	Academia, 2007	3
		Классному руководителю о воспитательной системе класса	Педагогический, поиск, 2001	2
		Методика воспитательной работы	Academia, 2004, 2008	7
	Дем'янюк Т.Д.	Організація виховного процесу в сучасному загальноосвітньому навчальному закладі	Суми.: Антей, 2008	1
	Кошевська, Катажина	Шкільна програма виховання	Видавництво ДУ "Львівська політехніка", 2006	1
	Кульневич С.В.	Воспитательная работа в современной школе. Воспитание: от формирования к развитию	М.; Ростов-н/Д.: ТЦ "Учитель", 2010	1
	Кульневич С.В.	Воспитательная работа в средней школе: от коллективизма к взаимодействию	М.; Ростов-н/Д.: ТЦ "Учитель", 2000	1
	Лизинский, В.М.	Практическое воспитание в школе. В 2 ч. Ч.1	М.: Педагогический поиск, 2001	2
	Лизинский, В.М.	Практическое воспитание в школе: В 2 ч. Ч.2	М.: Педагогический поиск, 2002	2
	Матвієнко О.В.	Практикум з курсу "Теорія виховання"	К.: Стилос, 2002	1
	Омеляненко В.Д.	Теорія і методика виховання	К.: Знання, 2001	3
	Рожков М.И.	Организация воспитательного процесса в школе	М.: ВЛАДОС, 2001	1
Созонов В.П.	Организация воспитательной работы в классе	М.: Педагогический поиск, 2008	2	

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
------------------------------------	---	--	---------------------------------------	------------------------

Освітньо-професійна програма «Географія, природознавство та спортивно-туристська робота»

Основи наукових досліджень (вибірковий блок 1)	Колесников О. В.	Основи наукових досліджень	Центр учбової літератури, 2011	25
	Воробьев В. В.	Основы научных исследований: Ч.1	ХГУ, 1993	9
	Лудченко А. А.	Основы научных исследований	Знання, 2000	5
	Сиденко В. М.	Основы научных исследований	Вища школа, 1979	107
	Юрченко С. А.	Основы научных исследований	ХНУВС, 2005	5
	Виноградова Т.В., Иванова Т.П.	Проблемы эффективности научных исследований	М.: ИНИОН, 1991	15
	Воробьев В.В., Оболенский М.А.	Основы научных исследований: курс лекций	Х.: ХГУ, 1993	10
Рекреаційна географія (вибірковий блок 2)	Гецевич Н.А.	Основы экскурсоведения	Миинск: Университетское, 1988	1
	Дьякова Р.А.	Основы экскурсоведения	М.: Просвещение, 1985	4
	Емельянов Б.В.	Экскурсоведение	М.: Советский спорт, 2006	1
	Емельянов Б.В.	Экскурсоведение	М.: Советский спорт, 2007	2
	Кусков А.С.	Рекреационная география	М.: Флинта, 2005	2
	Масляк П.О.	Рекреаційна географія	К.: Знання, 2008	44
	Мироненко, Н.С.	Рекреационная география	М.: Издательство МГУ, 1981	1
	Николаенко Д.В.	Рекреационная география	М.: ВЛАДОС, 2001	1
Савина Н.В.	Экскурсоведение	Минск: Издательство БГЭУ, 2004	1	
Скрипник Н.Я.	Рекреаційна географія	К.: ЦУЛ, 2013	3	
Основи комп'ютерної графіки (вибірковий блок 1)	Коваленко Б. Д.	Інженерна та комп'ютерна графіка	Каравела, 2008	30
	Лисиця В. Т.	Комп'ютерна графіка: колірні моделі	Відділ НДПУ, 2010	30
	Михайленко В. Є.	Інженерна та комп'ютерна графіка	Каравела, 2010	15
	Безрук В.Н.	Основы информационной и компьютерной грамоты	Х.: ИВМО 1996	5
Дистанційне	Некос А.Н.	Дистанційні методи досліджень в екології	Харків :ХНУ, 2000	10

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
зондування Землі (вибірковий блок 2)	Кашкин В.Б., Сухинин А.И.	Дистанционное зондирование Земли из космоса /Цифровая обработка изображения/	М. : Логос, 2001	5
	Книжков Ю.Ф., Кравцова В.И., Тутубалина О.В.	Аэрокосмические методы географических исследований	М.: Академия, 2004	4
	Под ред. А.П. Крэкнелл; под общ.рук. К.Н. Лавров	Дистанционное зондирование в метеорологии, океанографии и гидрологии	М. : Мир, 1984	3
	Кравцова В.И., Козлова Е.К., Фиверский Ю.И.	Космические снимки : Метод. руководство	М. : Издательство МГУ, 1985	5
	Гонин Г. Б.	Космические съемки Земли	Л. : Недра, ЛО, 1989	4
	Зуев В.Е.	Дистанционное зондирование атмосферы	Новосибирск : Наука, 1978	3
Основи геоecології / Геоecологічна експертиза територій	Білявський Г. О. и др.	Основи екології	Лібра, 2004	73
	Злобін Ю. А.	Основи екології	Лібра, 1998	22
	Федоренко О. І.	Основи екології	Лібра, 2006	28
	Мягченко О. П.	Основи екології	Лібра, 2010	20
	Білявський Г. О. и др.	Основи загальної екології	Лібра, 1993, 1995	12
	Даждо Р.	Основы экологии	Вища школа, 1975	11
	Некос В. Е.	Основы общей экологии и неoэкологии.	Таврия, 1999	10
	Гродзинський М. Д.	Основи ландшафтної екології	Либідь, 1993	8
	Авт.колектив	Основи екології та екологічного права	Юридична думка, 2004	6
	Риклефс Р.	Основы общей экологии	Просвіта, 1979	5
	Авт.колектив	Основи екології та охорона природи	Юридична думка, 1995	5
	Корсак. К. В.	Основи сучасної екології	Просвіта, 2004	3
	Клименко В.Г., Цигічко О.Ю.	Забруднення атмосферного повітря /метод.посібник/	ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2010	14
Білявський Г. О. и др.	Основи екології: теорія та практикум	Лібра, 2002, 2004	15	
Сучасні концепції природознавства	Колектив авторів	Концепции современного естествознания	ИД "ИНЖЭК", 2005	2
	Колектив авторів	Концепції сучасного природознавства	Професіонал, 2004	2
	Акимов О. Е.	Естествознание: Курс лекций	ЮНИТИ, 2001	3
	Бабушкин А. Н.	Современные концепции естествознания. Курс	Лань, 2004	1

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
		лекцій		
	Бобильов Ю. П.	Концепції сучасного природознавства	Центр навчальної літератури, 2003	1
	Горелов А. А.	Концепции современного естествознания	Центр, 2002; ВЛАДОС, 2003	15
	Дубнищева Т. Я.	Концепции современного естествознания. Практикум	Academia, 2009	1
	Игнатова В. А.	Естествознание	ИКЦ "Академкнига", 2002	3
	Канке В. А.	Концепции современного естествознания	Логос, 2007	3
	Карпенков С. Х.	Концепции современного естествознания. Практикум	Высшая школа, 2002	1
	Карпенков С. Х.	Основные концепции естествознания	Академический проект, 2002, 2004	3
	Мовчан С. П.	Методологічні принципи та проблеми сучасного природознавства	Видавництво ХНАДУ, 2008	1
	Найдыш В. М.	Концепции современного естествознания	Альфа-М, 2006	4
	Польшаков В. І.	Концепції сучасного природознавства	Центр навчальної літератури, 2004	7
	Рузавин Г. И.	Концепции современного естествознания	ЮНИТИ, 2005	2
	Рузавин Г. И.	Концепции современного естествознания	Гардарики, 2007	3
	Черногор Л. Ф.	Естествознание: Интегрирующий курс	Харьков : ХНУ им. В.Н. Каразина, 2007	22
	Черногор Л. Ф.	Природознавство. Интегрирующий курс	Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2008	21
Картографічний метод дослідження / Фаховий практикум	Берлянт А. М.	Картографический метод исследований	М.: МГУ, 1988	5
	Левицкий И.Ю., Евглевская Я.В.	Решение задач по географическим картам	М. : Просвещение, 1995	4
	Пересадько В. А., Бодня О. В.	Географічне моделювання національних природних парків: Методичні вказівки	Харків, 2010	10
	Козаченко Т. І., Пархоменко Г. О., Молочко А. М.	Картографічне моделювання	Вінниця, 1999	5

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
	Жуков В.Т., Сербенюк С.Н., Тикунов В.С.	Математико-картографическое моделирование в географии	М.: Мысль, 1980	2
Спортивний туризм та орієнтування / Спортивно-оздоровчий туризм	Несвітайло О.Ю.	Спортивно-оздоровчий туризм у Харківській області	Х.: Б.в., 2005	10
	Щур Ю.В.	Спортивно-оздоровчий туризм	К.: Альтерпрес, 2003	5
	Бардин К.В.	Азбука туризма: О технике пешеходных путешествий	М. : Просвещение, 1981	16
	Безносиков Е.Я.	Туризм и спортивное ориентирование	М. : Физкультура и спорт, 1987	10
	Прасул Ю.І., Пономарьова А.В.	Організація туристичних походів /метод. посібник/	Харків : ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2010	14
	Кобченко Ю.Ф.	Географічне краєзнавство і туризм. Навчально-методичний комплекс	Харків : ХНУ, 2009	5
	Кобченко Ю.Ф.	Краєзнавство і туризм. Методичні вказівки до організації туристсько-краєзнавчої роботи в школі	Харків : ХНУ, 1989	5
	Крачило М.П.	Краєзнавство і туризм	К. : Вища школа, 1994	5
	Зубалій Д.М.	Пішохідний і лижний туризм	К.: Здоров'я, 1984	2
	Вододохов А. А.	Горный туризм	Алма-Ата: Казахстан, 1974	1
	Благодарев С.	Водный туризм	М. : Физкультура и спорт, 1939	1
	Ючкалов В. Ф.	Школьный туризм как средство всестороннего развития учащихся	Саратов : Саратовский университет, 1965	25
Верба И.А., Голицын С.М., Куликов В.М., Рябов Е.Г.	Туризм в школе : книга руководителя путешествия	М. : Физкультура и спорт, 1983	2	
Курилова В.И.	Туризм	М.: Просвещение, 1988	2	
Курилова В.И., Сермеев Б. В.	Справочник для начинающего туриста	Одесса : Маяк, 1990	3	
Дмитрук О. Ю.	Спортивно-оздоровчий туризм	Альтерпрес, 2008	1	
Огородников Б. И.	Сборник задач и упражнений по спортивному ориентированию	Физкультура и спорт, 1980	2	
Рощин А. Н.	Ориентирование на местности	Вища школа, 1982	7	

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
Географія і економіка в школі (вибірковий блок 1)	Тыкул В. И.	Спортивное ориентирование	Просвещение, 1990	2
	Мочерний С.В.	Основи економічних знань	К.: Феміна, 1995	10
	Меделяев В.М.	Тестові завдання для тематичного оцінювання досягнень учнів з основ економіки	Х.: Скорпіон, 2004	5
	Меделяев В.Н.	Основи економіки. Учебное пособие	Х.: Скорпион, 2003	5
	Авторський колектив	География в школе	Шкільний світ, 1988	5
	Авторський колектив	Географія. Економіка. 6-11 класи	Шкільний світ, 2005	3
	Герасимова Т. П.	Географія. Фізична географія. 6 клас. (Початковий курс)	Академія, 1993	4
	Пестушко В. Ю.	Географія світу. 7 клас	Гене́за, 1995, 1996, 1998	25
	Сиротенко А. И.	Географія України. 9 клас	Гене́за, 1994, 1996	13
	Гладкий Ю. Н.	Экономическая и социальная география мира. 10 класс	Гене́за, 1993	6
	Гильборг Р. Г.	География родного края: Харьковская область. 5, 6, 8 и 9 классы	Каравела, 1999	16
	Гальчинський А. С.	Основи економічних знань	Вища школа, 2002	4
	Грюнберг Г. Ю.	Картографические понятия в школьной географии	1979	1
	Жемеров О. О.	Робота з підручником географії у загальноосвітній школі	Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2010	1*
	Носуля Н.О.	Вивчення океанів в шкільній географії	Б.в., 2005	1*
Поспелов Е. М.	Топонимика в школьной географии	Просвещение, 1981	3	
Федорак М. І.	Міжпредметні зв'язки шкільної географії	Радянська школа, 1972	4	
Комп'ютерні технології в освіті (вибірковий блок 2)	Бакушевич Я.М., Капаціла Ю.Б.	Інформатика та комп'ютерна техніка	Львів: Магнолія-2006, 2009	25
	Самойленко В.М.	Географічні інформаційні системи та технології	К.: Ніка-Центр, 2010	1
	Войтюшенко Н.М., Остапець А.І.	Інформатика і комп'ютерна техніка	К.: Центр навчальної літератури, 2006, 2009	5
	Гуржій А.М., Поворознюк Н.І.	Інформатика та інформаційні технології	Х.: Компанія СМІТ, 2003	2
	Емельянов С.Л., Якутко В.Ф.	Информатика и информационные технологии	Х.: Бурун Книга, 2007	3

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
	Клименко О.Ф., Головка Н. Р., Шарапов О.Д.	Інформатика та комп'ютерна техніка	К.: КНЕУ, 2002, 2005	4
	Лисиця В.Т.	Комп'ютерна графіка: колірні моделі	Х.: Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2010	30
	Лопотко О.В.	Інформатика. Excel Visual Basic for Applications	Львів: Магнолія-2006, 2011	2
	Макарова М.В., Карнаухова Г.В., Запара С.В.	Інформатика та комп'ютерна техніка	Суми: Університетська книга, 2003, 2005	3
	Леонтьев Б.К.	Microsoft Office Visio 2003 не для дилетантов. Построение проектов, диаграмм и бизнес-схем в операционной системе Microsoft Windows XP	М.: ЗАО "Новый издательский дом", 2005	2
	перевод с англ. / Уокенбах Дж., Храмов С.А.	Формулы в Microsoft Office Excel 2007	М.; СПб.; К.: Диалектика; М.: Вильямс, 2008	1
	Берк Кеннет Н., К.Патрик, Гордиенко Ю.Г.	Анализ данных с помощью Microsoft Excel	М.; СПб.; К.: Вильямс, 2005	1
	перевод с англ. / Блаттнер П., Соколенко А.Л., Тригуб С.Н.	Использование Microsoft Office Excel 2003	К.: Вильямс, 2005	1
	Боровиков В.П.	STATISTICA: искусство анализа данных на компьютере	СПб.; М.; Х.; Минск: Питер, 2001, 2013	4
Основи раціонального природо-користування (вибірковий блок 1)	Джигирей В. С.	Екологія та охорона навколишнього природного середовища	К. : Знання, 2000, 2006	40
	Левицький С. С., Падун М. М.	Раціональне використання і охорона водних ресурсів	К. : Либідь, 2006	68
	Авторський колектив	Природокористування. Практикум	Стед-Суми, 2004	100
	Зубилин І. Г., Холин Ю. В., Юшко В. К.	Научные основы охраны природы и рациональное природопользование	Харьков : Фолио, 1999	15
	Кривов В.М.	Екологічно безпечно землекористування лісостепу України. Проблеми охорони ґрунтів.	К.: «Урожай», 2008	5
Географія Харківської області	Гильборг Р. Г.	География родного края: Харьковская область.	Каравела, 1999	16
	Голиков А.П., Казакова Н.А., Шуба М.В.	Харьковская область. Региональное развитие : состояние и перспективы	Х. : Издательство ХНУ им. В.Н. Каразина, 2012	30

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
(вибірковий блок 2)	за ред. Жемерова О.О.	Фізична географія Харківської області: навч. Посібник	Харків: ХДУ, 1993	6
	Голіков А.П., Сидоренко О.Л.	Харківська область: Природа, населення, господарство	Харків: Бізнес Інформ, 1997	6
Методика навчання природознавства / Технології навчання природознавства	Клягин Н. В.	Современная научная картина мира	Логос, 2007	1
	Лопаткін Ю. М.	Фізичний образ світу	Видавництво Сумського університету, 2011	1
	Мовчан С. П.	Методологічні принципи та проблеми сучасного природознавства	Видавництво ХНАДУ, 2008	1
	Черногор Л. Ф.	Естествознание: Интегрирующий курс	ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2007	22
	Черногор Л. Ф.	Космос, Земля, человек: актуальные проблемы	ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2010	20
	Чорногор Л. Ф.	Природознавство. Интегрирующий курс	ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2008	21
Методика організації спортивно-туристської роботи / Організація спортивно-туристської роботи	Безносиков Е.Я.	Туризм и спортивное ориентирование	Физкультура и спорт, 1987	1
	Огородников Б. И.	Сборник задач и упражнений по спортивному ориентированию	Физкультура и спорт, 1980	2
	Роцин А. Н.	Ориентирование на местности	Вища школа, 1982	7
	Тыкул, Владимир Иванович	Спортивное ориентирование	Просвещение, 1990	2
	Прасул Ю.І., Пономарьова А.В.	Організація туристичних походів /метод. посібник/	Харків : ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2010	14
	Кобченко Ю.Ф.	Географічне краєзнавство і туризм. Навчально-методичний комплекс	Харків : ХНУ, 2009	5
	Кобченко Ю.Ф.	Краєзнавство і туризм. Методичні вказівки до організації туристсько-краєзнавчої роботи в школі	Харків : ХНУ, 1989	5
	Крачило М.П.	Краєзнавство і туризм	К. : Вища школа, 1994	5
	Ючкалов В. Ф.	Школьный туризм как средство всестороннего развития учащихся	Саратов : Саратовский университет, 1965	25
ГІС в географії (вибірковий блок 1)	Світличний О.О., Плотницький С.В.	Основи геоінформатики	Суми: ВТД «Університетська книга», 2006	40
	Шипулин В.Д.	Основные принципы геоинформационных систем	Харків: ХНАГХ, 2010	1

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
	ДеМерс, Майкл Н.	Географические информационные системы. Основы.: Пер. с англ.	М. «ДАТА+» (пер.з англ.), 1999	1
	Томлинсон, Роджер Ф.	Думая о ГИС. Планирование географических информационных систем	М.: «ДАТА+» (пер.з англ.), 2004	1
	Под ред. Блинковой О.А.	Интернет для географов.	Харьков: Kharkiv University Press, 2003	1
Основи моделювання в географії (вибірковий блок 2)	Левицкий И.Ю., Пересадько В.А.	Методические указания по разработке и использованию структурно-логических моделей для природоохранного картографирования	Х., 1988	100
	Авторский коллектив	Условные знаки топографических планов	М., 1986	15
	Левицкий И.Ю., Пересадько В.А.	Атласное картографирование охраны природы и использование природных ресурсов. Анализ карт зарубежных атласов	М., 1987	5
	Левицкий И.Ю., Пересадько В.А.	Атласное картографирование охраны природы и использование природных ресурсов. Анализ карт советских атласов	М., 1988	5
	Левицкий И.Ю., Пересадько В.А.	Охрана природы и использование природных ресурсов советских и зарубежных атласов: тематика и условные знаки	М., 1986	5
	Боровиков В.П.	STATISTICA: искусство анализа данных на компьютере	СПб.; М.; Х.; Минск: Питер, 2001	6
	Голиков А.П.	Экономико-математическое моделирование мирохозяйственных процессов	Х.: Издательство ХНУ им. В.Н. Каразина, 2003	149
	Топчиев А.Г.	Пространственная организация географических комплексов и систем	Одесса: Вища школа, 1988	7
	Голиков А.П., Черваньов И.Г.	Математическое моделирование пространственных исследований	Х.: Издательство ХГУ, 1979	4
	Айвазян С. А., Енюков, И.С., Мешалкин Л.Д.	Прикладная статистика: Основы моделирования и первичная обработка данных	М.: Финансы и статистика, 1983	4
	Бордовский Г.А., Кондратьев А.	Физические основы математического	М.: Academia, 2005	4

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
	С., Чоудери А. Д. Раза	моделирования		
	Уемов А.И.	Логические основы метода моделирования	М.: Мысль, 1971	4
	Голиков А.П.	Математические методы в экономической географии	Х.: Вища школа, видавництво при ХДУ, 1974	3
	Єріна А.М.	Статистичне моделювання та прогнозування	К.: КНЕУ, 2001	1
Краєзнавство і регіональний туризм / Туристичне краєзнавство	Биржаков М. Б.	Введение в туризм	М.: Герда: 2004, 2006	46
	Петранівський В.Л., Рутинський М.Й.	Туристичне краєзнавство	К. : Знання, 2008	34
	Рутинський М.Й.	Зелений туризм в Україні	К.: Центр учбової літератури, 2008	30
	Рутинський М.Й., Зінько Ю.В.	Сільський туризм	К.: Знання, 2006	22
	Мальська М.П., Гамкало М.З., Бордун О.Ю.	Туристичне краєзнавство. Європа	К.: Центр учбової літератури, 2009	20
	Кобченко Ю.Ф.	Географічне краєзнавство і туризм. Навчально-методичний комплекс	Харків: ХНУ, 2009	5
	Кобченко Ю.Ф.	Краєзнавство і туризм. Методичні вказівки до організації туристсько-краєзнавчої роботи в школі	Харків: ХНУ, 1989	5
	Крачило М.П.	Краєзнавство і туризм	К. : Вища школа, 1994	5
Природні умови і ресурси України / Природно-ресурсний потенціал України	Рослый И.М.	Геоморфология Украинской ССР	К.: «Выща школа», 1990	10
	Клименко В.Г.	Гідрологія України	Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2009	10
	Клименко В.Г., Кійко С.О.	Норма та мінливість стоку /метод. посібник/	Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2010	13
	Клименко В.Г., Петрова Н.В.	Оцінка якості води р. Харків /метод. посібник/	Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2011	7
	Клименко В.Г., Клубань С.С.	Гідрокліматичні ресурси Харківської обл. /метод. посібник/	Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2011	6
	Жемеров О.О., Доц В.Г.	Оцінка якості поверхневих вод суші /метод. посібник/	Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2011	6
	Бучинський І.О.	Клімат України	Л., 1981	15

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
	Ліпінський В.М.	Клімат України	К., 2003	5
	Волощук В.М., Бойченко С.Г.	Глобальне потепління і клімат України	К., 2000	5
	Авторський колектив	Клімат Харькова	Л., 1986	5

Освітньо-професійна програма «Географія, економіка та краєзнавчо-туристична робота»

Комп'ютерні технології в освіті (практикум) / Методика застосування комп'ютерної техніки та технологій в освіті (практикум)	Бакушевич Я.М., Капаціла Ю.Б.	Інформатика та комп'ютерна техніка	Львів: Магнолія-2006, 2009	25
	Самойленко В.М.	Географічні інформаційні системи та технології	К.: Ніка-Центр, 2010	1
	Войтюшенко Н.М., Остапець А.І.	Інформатика і комп'ютерна техніка	К.: Центр навчальної літератури, 2006, 2009	5
	Гуржій А.М., Поворознюк Н.І.	Інформатика та інформаційні технології	Х.: Компанія СМІТ, 2003	2
	Емельянов С.Л., Якутко В.Ф.	Информатика и информационные технологии	Х.: Бурун Книга, 2007	3
	Клименко О.Ф., Головка Н. Р., Шарапов О.Д.	Інформатика та комп'ютерна техніка	К.: КНЕУ, 2002, 2005	4
	Лисиця В.Т.	Комп'ютерна графіка: колірні моделі	Х.: Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2010	30
	Лопотко О.В.	Інформатика. Excel Visual Basic for Applications	Львів: Магнолія-2006, 2011	2
	Макарова М.В., Карнаухова Г.В., Запара С.В.	Інформатика та комп'ютерна техніка	Суми: Університетська книга, 2003, 2005	3
	Леонтьев Б.К.	Microsoft Office Visio 2003 не для дилетантов. Построение проектов, диаграмм и бизнес-схем в операционной системе Microsoft Windows XP	М.: ЗАО "Новый издательский дом", 2005	2
	перевод с англ. / Уокенбах Дж., Храмов С.А.	Формулы в Microsoft Office Excel 2007	М.; СПб.; К.: Диалектика; М.: Вильямс, 2008	1
	Берк Кеннет Н., К.Патрик, Гордиенко Ю.Г.	Анализ данных с помощью Microsoft Excel	М.; СПб.; К.: Вильямс, 2005	1
	перевод с англ. / Блаттнер П., Соколенко А.Л., Тригуб С.Н.	Использование Microsoft Office Excel 2003	К.: Вильямс, 2005	1
Боровиков В.П.	STATISTICA: искусство анализа данных на компьютере	СПб.; М.; Х.; Минск: Питер, 2001, 2013	4	

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
Організація краєзнавчо-туристичної роботи в школі / Теорія і практика краєзнавчо-туристичної діяльності в школі	Дмитрук С.В.	Соціально-педагогічні технології в туризмі	К.: ЦУЛ, 2012	1
	Костриця М.Ю.	Туристсько-краєзнавча робота в школі	Б.в., 1985	2
	Крачило М.П.	Краєзнавство і туризм	К.: Вища школа, 1994	5
	Кузьма-Качур М.І.	Основи краєзнавства	К.: Ліра-К, 2017	1
	Мазалова О.О.	Організація краєзнавчих екскурсій (на прикладі Валківського району)	Х.: Б.в., 2005	1
	Остапец А.А.	Педагогика туристско-краеведческой работы в школе	М.: Педагогика, 1985	2
	Панкова Є.В.	Туристичне краєзнавство	К.: Альтерпресс, 2003	2
	Петранівський В.Л.	Туристичне краєзнавство	К.: Знання, 2006	33
	Петранівський В.Л.	Туристичне краєзнавство	К.: Знання, 2008	34
	Подлепіна П.О.	Туристично-краєзнавча навчальна практика	Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2013	4
Трегубенко О.М.	Природниче краєзнавство в системі вітчизняної шкільної освіти (20 - 80-ті роки ХХ століття)	Видавництво ДЗ "Луганський національний університет ім. Тараса Шевченка", 2011	1	
Чеховська Л.Я,	Основи краєзнавчо-туристичної діяльності	Видавництво Львівського університету ім. І. Франка, 2007	2	
Рекреаційна географія з основами екскурсно-знавства / Рекреаційна географія	Гецевич Н.А.	Основы экскурсоведения	Миинск: Университетское, 1988	1
	Дьякова Р.А.	Основы экскурсоведения	М.: Просвещение, 1985	4
	Емельянов Б.В.	Экскурсоведение	М.: Советский спорт, 2006	1
	Емельянов Б.В.	Экскурсоведение	М.: Советский спорт, 2007	2
	Кусков А.С.	Рекреационная география	М.: Флинта, 2005	2
	Масляк П.О.	Рекреаційна географія	К.: Знання, 2008	44
	Мироненко, Н.С.	Рекреационная география	М.: Издательство МГУ, 1981	1
	Николаенко Д.В.	Рекреационная география	М.: ВЛАДОС, 2001	1
Савина Н.В.	Экскурсоведение	Минск: Издательство БГЭУ, 2004	1	

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
	Скрипник Н.Я.	Рекреаційна географія	К.: ЦУЛ, 2013	3
Техніко-економічні основи виробництва (вибірковий блок 1)	Бахтінова, А.П.	Організація виробництва. Практикум	Львів, Новий Світ-2000, 2008	5
	Бачевський Б.С.	Відшкодування зносу основних виробничих фондів	К.: ЦУЛ, 2007	2
	Васильков В.Г.	Організація виробництва	К.: КНЕУ, 2008	1
	Васильков В.Г.	Організація виробництва	К.: КНЕУ, 2003	2
	Галуцук, М.П.	Організація виробництва у прикладах та задачах	К.: Кондор, 2010	3
	Гевко І.Б.	Організація виробництва: теорія і практика	К.: Кондор, 2008	3
	Гриньова В.М.	Організація виробництва	Х.: ВД "ІНЖЕК", 2005	1
	Клевлин А.И.	Организация гармоничного производства (теория и практика)	М.: Омега-Л, 2003	1
	Круш П.В.	Капітал та основні засоби підприємства	К.: Центр навчальної літератури, 2005	2
	Петрович, Й.М.	Організація виробництва	К.: Центр навчальної літератури, 2005	4
	Скибінська З.М.	Економіка та організація виробництва	К.: Знання, 2012	2
	Соколов А.П.	Производственные процессы	Издательство Петрозаводского университета, 2005	1
	Тян Р.Б.	Організація виробництва	К.: Центр навчальної літератури, 2005	4
	Фатхутдинов Р.А.	Организация производства	М.: ИНФРА-М, 2000	1
Фатхутдинов Р.А.	Организация производства	М.: ИНФРА-М, 2003	2	
Швець Л.П.	Економіка виробництва	Львів: Новий Світ-2000, 2010	3	
Регіональний розвиток і геопланування (вибірковий блок 2)	Голиков А.П., Казакова Н.А., Шуба О.А.	Економіка України: фактори виробництва, галузева структура, розміщення, тенденції розвитку	Х.: Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2005	83
	Безуглий В.В., Козинець С.В.	Регіональна економічна та соціальна географія світу	К.: Академія, 2007	29

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
	Голиков А.П., Казакова Н.А., Шуба М.В.	Харьковская область. Региональное развитие: состояние и перспективы	Х. : Издательство ХНУ им. В.Н. Каразина, 2012	30
	Топчієв О.Г.	Суспільно-географічні дослідження: методологія, методи, методика	Одеса: Астропринт, 2005.	12
	Ксеневич М.Я.	Просторова організація і сталий розвиток міст-центрів (моделювання, нормування та методика на прикладі Донецька - Макіївки)	К.: НДІП містобудування ; Вінниця: Тезис, 2001	2
	Іщук С.І.	Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка	К.: Видавець Паливода А.В., 2006	1
Методика наукових досліджень / Основи наукових досліджень	Єріна А.М.	Методологія наукових досліджень	К.: Центр навчальної літератури, 2004	17
	Колесников О.В.	Основи наукових досліджень	К.: ЦУЛ, 2011	26
	Корягін М.В.	Основи наукових досліджень	К.: Алерта, 2014	1
	Крушельницька О.В.	Методологія та організація наукових досліджень	К.: Кондор, 2003	4
	Кузнецов І.Н.	Научное исследование. Методика проведения и оформление	М.: ИТК "Дашков и Ко", 2004	2
	Палеха Ю.І.	Основи науково-дослідної роботи	К.: Ліра-К, 2013	101
	Романчиков В.І.	Основи наукових досліджень	К.: ЦУЛ, 2007	3
	Стеченко Д.М.	Методологія наукових досліджень	К.: Знання, 2005	3
	Третяк О.В.	Засоби та системи автоматизації наукових досліджень	К.: ВПЦ "Київський університет", 2003	3
	Філіпенко А.С.	Основи наукових досліджень: Конспект лекцій	К.: Академвидав, 2004	5
Шейко В.М.	Організація та методика науково-дослідницької діяльності	К.: Знання, 2006	14	
Юрченко С.А.	Основы научных исследований	Издательство ХНУ им. В.Н. Каразина, 2005	4	
Основи економіки та методика її викладання /	Аксьонова О.В.	Методика викладання економіки	К.: КНЕУ, 1998	5
	Аксьонова О.В.,	Методика викладання економічних дисциплін	К.: КНЕУ, 2006	2
	Балягіна І. А.	Методика викладання економіки	К.: КНЕУ, 2006	1
	Дзюбик С.Д.	Основи економічної теорії	К.: Знання, 2008	58

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
Основи економіки	Мочерний С.В.	Основи економічної теорії	Львів: Новий Світ-2000, 2012	50
	Нуреев Р.М.	Экономика развития: модели становления рыночной экономики	М.: НОРМА, 2008	1
	Райзберг Б.А.	Основы экономики	М.: ИНФРА-М, 2002	1
	Тирпак І.В.	Основи економіки та організації підприємництва	К.: Кондор, 2011	1
	Шевелева С.А.	Основы экономики и бизнеса	М.: ЮНИТИ, 2005	1
Геоурбаністика (вибірковий блок 1)	Перцик Е.Н.	География городов: Геоурбанистика	М.: Высшая школа, 1991	4
	Федоренко Н.П., Календжян С.О., Минакир П.А., др.	Комплексное региональное планирование и прогнозирование	М.: Наука, 1989	3
	Лаппо Г.М.	География городов	М.: ВЛАДОС, 1997	1
	Лаппо Г.М.	Города на пути в будущее	М.: Мысль, 1987	2*
	Лаппо Г.М.	География городов с основами градостроительства	М.: Издательство МГУ, 1969	1
	Перцик Е.Н.	География городов (геоурбанистика): Исторические этапы развития городов	М.: Издательство МГУ, 1985	2
	Куйбіда В. С., Карамушка В.І., Олещенко А. В., Олещенко В.І.	Керівні принципи сталого просторового розвитку Європейського континенту: Сесія (12) Європейської конференції міністрів, відповідальних за регіональне планування (СЕМАТ)(2000; ГанOVER)	К.: Видавництво географічної літератури НВП "Обрії", 2007	1
	Дорогунцов С.І., Заяць Т.А., Пітюренко Ю.І., Фащевський М.І.	Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка	К.: КНЕУ, 2005	2
	Іщук С.І.	Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка	К.: Видавець Паливода А.В., 2006	1
	Хвесик М.А., Горбач Л.М., Пастушенко П.П.	Розміщення продуктивних сил та регіональна економіка	К.: Кондор, 2005	5
Лишиленко В.І.	Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка	К.: Центр навчальної літератури, 2006	1	
Геомаркетинг і	Горбенко О.В.	Логістика	К.: Знання, 2014	1

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
логістика (вибірковий блок 2)	Григорьев М.Н.	Логистика. Базовый курс	М.: Юрайт, 2012	1
	Литовченко И.Л.	Генезис и эволюция информационной концепции маркетинга	К.: Наукова думка, 2011	1
	Хромов О.П.	Логістика	Х.: Бурун Книга, 2012	31
	Цветков В.Я.	Геомаркетинг: прикладные задачи и методы	М.: Финансы и статистика, 2002	1
Політична географія з основами геоглобалістики / Основи геополітики	Бебик В.М.	Політологія для політика і громадянина	К.: МАУП, 2004	2
	Бжезінський З., Іщенко А.	Україна у геостратегічному контексті	К.: ВД "Києво-Могилянська академія", 2006	1
	Яценко Б.П., Стафійчук В.І., ін.	Політична географія і геополітика	К.: Либідь, 2007	11
	Дергачев В. А.	Геополитика	К.: ВИРА-Р, 2000	2
	Дергачев В. А.	Геоэкономика (Современная геополитика)	К.: ВИРА-Р, 2002	2
	Дергачев В. А.	Цивилизационная геополитика (Геофилософия)	К.: ВИРА-Р, 2004	2
	Желтов В.В., Чирун С.Н.	Геополитика	Томск, 2009	2
	Ключко Д.Є., Ключко Є.С.	Сучасна геополітика	Х.: Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2008	4
	Колосов В. А., Мироненко Н. С.	Геополитика и политическая география	М.: Аспект Пресс, 2001	22
	Мадіссон В.В., Шахов В.А.	Сучасна українська геополітика	К.: Либідь, 2003	5
	Василенко И. А.	Политическая глобалистика	СПб.: Логос, 2000	2
	Гаєвський Б. А.	Сучасна українська політологія	К.: МАУП, 1999	2
	Хантингтон С., Велимеев Т.	Столкновение цивилизаций	М.: АСТ, 2007	1
	Лавров С.Б., Каледин Н.В., Аксенов К.Э., Анохин А.А.	Экономическая, социальная и политическая география мира. Регионы и страны	М.: Гардарики, 2002	3
Лукашевич В.М.	Глобалистика	Львів.: Новий Світ-2000, 2006	2	
Панарин А.С.	Глобальное политическое прогнозирование	М.: Алгоритм, 2002	2	
Регіональні	Алаев Э. Б.	Социально-экономическая география:	М.: Мысль, 1983	5

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
проблеми стійкого розвитку / Основи стійкого розвитку регіону		Понятийно-терминологический словарь		
	Нємець Л.М.	Устойчивое развитие: социально-географические аспекты (на примере Украины)	К.: Факт, 2004	*
	Данилов-Данильян В.И., Лосев К.С.	Экологический вызов и устойчивое развитие	М.: Прогресс-Традиция, 2000	4
	Павленко Ю.В., Кримський С.	Історія світової цивілізації: Соціокультурний розвиток людства	К.: Либідь, 2001	44
	Мельник Л.Г., Коблянская И.И., др.	Устойчивое развитие: теория, методология, практика	Сумы: Университетская книга, 2009	1
	Берг Д. Б., Большаков Б. Е., Титов П. М., Сухарев О. С., Попков В. В., Маевский В.И.	Устойчивое экономическое развитие в условиях глобализации и экономики знаний: концептуальные основы теории и практики управления	М.: Экономика, 2007	1
	Данилов-Данильян В.И., Лосев К.С.	Экологический вызов и устойчивое развитие	М.: Прогресс-Традиция, 2000	4
	Недін І.В., Караєва Н.В., Корпан Р.В., Коцко Т.А.	Сталий розвиток: еколого-економічна оптимізація територіально-виробничих систем	Суми: Університетська книга, 2008	15
	Карпінський Б.А., Божко С.М., Карпінська О.Б.	Макроекономіка: зростання і сталий розвиток	К.: Професіонал, 2006	3
Федотов А. П.	Глобалистика: Начала науки о современном мире	М.: Аспект Пресс, 2002	2	
Зовнішньо-економічні зв'язки України / Географія зовнішньо-економічної діяльності	Багрова І.В., Гетьман О.О., Власик В.Є.	Міжнародна економічна діяльність України	«Центр навчальної літератури», 2004	1
	Голиков А.П.	Экономико-математическое моделирование мирохозяйственных процессов	Харьков: Издательство ХНУ им. В.Н. Каразина, 2003	3
	Гребельник О.П., Романовський О.О.	Основи зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посіб.	К.: Деміург, 2003	5
	Загородній А.Г. Вознюк Г.Л.	Зовнішньоекономічна діяльність: Термінол. словник	К.: Кондор, 2007	3

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
України	Федорченко Ф.	Зовнішньоекономічна діяльність: нормативна база	Х.: Фактор, 2004	1
	Кузнецова Н.В.	Регулирование внешнеэкономической деятельности в Украине: Практич. пособие	К.: СПЛАЙН, 1998	2
	Румянцев А.П.	Міжнародна торгівля послугами: Навч. посібник для вузів	К.: Центр навчальної літератури, 2003	4
	Рум'янцев А.П., Рум'янцева Н.С.	Зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник	К.: Центр навчальної літератури, 2004	3
	Гребельник О.П.	Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник для вузів	К: Центр навчальної літератури, 2004	3
	Сіваченко І.Ю., Кухарська Н.О., Побережний Д.В., Коваленко О.М.	Вільні економічні зони: світовий досвід і українська практика	К: Центр навчальної літератури, 2004	5
	Макуха С.М.	Україна в міжнародн. економічних відносинах в умовах глобалізації	Х: Легос, 2003 – 348 с.	6
	Рум'янцев А.П.	Зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник для вузів	К: Центр навчальної літератури	3
	Філіпенко А.С., Будкін В.С., Гальченський А.С., Геєц В.М.	Україна і світове господарств: взаємодія на межі тисячоліть	К: Либідь, 2002	9
	Голиков А.П., Гасім С., Рубцов М.Ю.	Співробітництво України з арабськими державами Перської затоки	Х: Екограф, 2010	1
	Грушинська Н.М.	Теоретичні основи Європейської економічної інтеграції України	Корбуш, 2008	1
Гончаров Ю.В., Петюк Ю.О., Сальник О.М.	Світ. Європа. Україна: трансформація економіки та інтеграція	К: Знання України, 2007	1	
Вишняков А.К.	Регулирование внешнеэкономической деятельности Украины	Х: Одиссей, 2005	4	
Географія Харківської області з основами	Гильборг Р. Г.	География родного края: Харьковская область.	Каравела, 1999	16
	Голиков А.П., Казакова Н.А., Шуба М.В.	Харьковская область. Региональное развитие : состояние и перспективы	Х. : Издательство ХНУ им. В.Н. Каразина, 2012	30
	за ред. Жемерова О.О.	Фізична географія Харківської області: навч.	Харків: ХДУ, 1993	6

Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника тощо)	Найменування підручника (навчального посібника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників*
регіонознавства / Економічна і соціальна географія Харківської області		Посібник		
	Голіков А.П., Сидоренко О.Л.	Харківська область: Природа, населення, господарство	Харків: Бізнес Інформ, 1997	6
Статистичні методи і обробка геоінформації / Математико-статистичні методи в суспільній географії	Арманд А.Д.	Информационные модели природных комплексов	М.: Наука, 1975	3
	Арманд А.Д., Таргульян В.О.	Самоорганизация и саморегулирование географических систем	М.: Наука, 1988	3
	Бендат Дж.С., Пирсол А.Дж., Привольский В.Е., Кочубинский А.И., Коваленко И.Н.	Прикладной анализ случайных данных	М.: Мир, 1989	4
	Горстко А.Б.	Введение в моделирование эколого-экономических систем	Ростов-н/Д, 1990	1
	Моисеев Н.Н.	Математические задачи системного анализа	М.: Наука, 1981	6

Ректор

В. С. Бакіров

3. Перелік фахових періодичних видань
за спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія)

Найменування фахового періодичного видання	Роки надходження
Вісник геодезії та картографії	1993-1995, 2015
Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Геологія. Географія	2010-2011
Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Географія	2002, 2010-2016
Вісник Львівського університету. Серія: географічна	2006-2016
Вісник Одеського національного університету. Географічні та геологічні науки	2011-2016
Вісник Харківського національного університету. Серія: Геологія. Географія. Екологія	1970-2016
Вісник Харківського національного університету. Серія: Екологія	2011-2016
Геоінформатика	2015, 2017
Людина та довкілля. Проблеми неоекології	2010-2016
Проблеми безперервної географічної освіти і картографії	2002-2016
Український географічний журнал	1993-2016
Часопис соціально-економічної географії	2006-2016
Споріднені та закордонні фахові журнали	
EBSCO Publishing- багатопрофільна база даних (Доступ із Інформаційного центру "Вікно в Америку")	2010-2016
Актуальні проблеми економіки	2002-2017
Вестник Воронежского государственного университета. Серія: География. Геоэкология	2010-2013
Вестник МГУ им. М.В. Ломоносова. Серія: География	2010-2013, 2015
Вестник Московского университета. Серія География	2002-2015
Вестник Московского университета. Серія Экономика	1996-2015
Вестник общественных наук	2002-2015
Вестник Санкт-Петербургского государственного университета. Серія: Геология. География	2010-2014
Вестник Санкт-Петербургского университета. Серія: Геология. География	1997-2015
Вестник Санкт-Петербургского университета. Серія: Экономика	1989, 2002-2015
Вища школа	2009-2017
Вісник Донецького національного університету. Серія: Природничі науки	2010-2011
Вісник ХНАУ. Серія: Економіка АПК і природокористування: збірник наукових праць	1998, 1999, 2002, 2009-2015
Вопросы экономики	1987-2015
Географія	2011-2016
Геодезия и картография	2011-2016
Демографія та соціальна економіка	2004-2016
Екологічний вісник	2011-2016
Економіка і прогнозування	2002-2015
Економіка АПК	1997-2017
Економіка України	1992-2015
Известия Российской академии наук. Серія: Географическая	2011-2013, 2015
Краєзнавство. Географія. Туризм	2016
Маркетинговые исследования в Украине	2003-2017
Международный журнал социальных наук	2003-2006

Міжнародний туризм	2003-2017
Наука та інновації	2005-2016
Політичний менеджмент	2003-2012
Регіональна економіка	2000-2016
Україна: аспекти праці	2000-2015
Джерело. Серія: Природничі науки	2011-2016
Український туризм	2003-2017

Ректор

В. С. Бакіров

ЗВЕДЕНІ ВІДОМОСТІ
про дотримання ліцензійних умов у сфері вищої освіти

Порівняльна таблиця дотримання кадрових і технологічних вимог щодо матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4

Додаток 12 до ліцензійних умов

КАДРОВІ ВИМОГИ
щодо забезпечення провадження освітньої
діяльності у сфері вищої освіти

Започаткування провадження освітньої діяльності

1. Наявність у закладі освіти підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти	+	+
2. Наявність у складі підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти, тимчасової робочої групи (проектної групи) з науково-педагогічних працівників, на яку покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти за певною спеціальністю	+	+
3. Наявність у керівника проектної групи (гаранта освітньої програми):		
1) наукового ступеня та/або вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю	+	+
2) наукового ступеня та вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю		
3) стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років	+	+

Провадження освітньої діяльності

4. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):

1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання	50	87	+37
2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	10	15	+5
3) які мають науковий ступінь доктора наук та вчене звання			

5. Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):

1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом			
2) практичної роботи за фахом	10	15	+5

6. Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток

Підпункти
1-16
пункту 5
приміток

+

7. Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:

1) з науковим ступенем доктора наук та вченим званням			
2) з науковим ступенем та вченим званням			
3) з науковим ступенем або вченим званням	+	+	
8. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	

ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ

щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти

Започаткування провадження освітньої діяльності

1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	3,5	+1,1
2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	31	+1
3. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	
2) пунктів харчування	+	+	
3) актового чи концертного залу	+	+	
4) спортивного залу	+	+	
5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	
6) медичного пункту	+	+	
4. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	100	+30

Провадження освітньої діяльності

5. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	
--	---	---	--

ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ
щодо навчально-методичного забезпечення
освітньої діяльності у сфері вищої освіти

Започаткування провадження освітньої діяльності

1. Наявність опису освітньої програми	+	+
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+

Провадження освітньої діяльності

3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+
4. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+
5. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+
6. Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+
7. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+

ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ
щодо інформаційного забезпечення освітньої
діяльності у сфері вищої освіти

Започаткування провадження освітньої діяльності

1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як 6 найменувань	43	+37
2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількох закладами освіти)	+	+	

Провадження освітньої діяльності

<p>3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)</p>	+	+	
<p>4. Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)</p>	60	90	+30

Ректор

В. С. Бєкіров